

וְאִיהִי, כַּד מִנְחַת אֲלֵינ תְּפִלִּין דְּדְרוּעָא לְאַתְקִשְׂרָא, (ס"א
 אֵית קִשְׂרָא) אַחְרָא, רְזָא דְבְרִית קְדִישָׁא, רְזָא דָא,
 כְּמָה דְאַתְעַר בְּכֶמָה דְיוֹכְתִי, וְכֹלָא רְזָא חֲדָא. זַפְּאִין אֵינּוּן
 יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין רְזָא דָא, וְאַצְטְרִיךְ בַּר נָשׁ לְאַנְחָא לִוּן
 כָּל יוֹמָא, לְמַהוּי בְּדִיוֹקְנָא עֲלָאָה, וְעֲלִיָּה כְּתִיב, (דְּבָרִים כח)
 וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יִי נִקְרָא עֲלֶיךָ וִירָאוּ מִמֶּךָ.
 (ע"כ רעיא מהימנא) בִּילְאוּ"א.

פֿרשֿת בְּשַׁלַּח

וְיִהִי בְּשַׁלַּח פֿרַעַה אֶת הָעַם וְלֹא נָחַם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ
 פְּלִשְׁתִּים וְגו'. רַבִּי שְׁמֵעוֹן פִּתַּח, (חֲבִקוּק א) תְּפִלָּה
 לְחֲבִקוּק הַנְּבִיא עַל שְׁגִיוֹנוֹת. הָאִי קָרָא קִשְׂיָא, וְאֵית
 לְאַסְתְּפִלָּא בֵּיהּ, מֵאִי שְׁנָא תְּפִלָּה לְחֲבִקוּק הַנְּבִיא, יִתִּיר
 מִכָּל שְׂאָר נְבִיאֵי עֲלְמָא, דְּלֹא כְּתִיב בְּהוּ תְּפִלָּה לִישְׁעֵיהּ
 הַנְּבִיא, אוֹ לִירְמִיָּה, אוֹ לִיחֻזְקָאֵל, אוֹ לְהוֹשֵׁעַ, אוֹ לְשְׂאָר
 נְבִיאֵי עֲלְמָא.

אַלָּא הָכִי תַנִּינָן, אֲלִישְׁע זָכָה בְּהֵאִי עֲלְמָא מַה דְּלֹא זָכָה
 נְבִיאָה אַחְרָא, בַּר מִמְּשָׁה. (וְעַם כָּל דָּא לֹא בְּעָא לְאַטְרַחָא לְמַרְיָה)
 תָּא חֲזִי, מֵאִי כְּתִיב, (מַלְכִים ב ד) וְיִהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבוֹר אֲלִישְׁע
 אֶל שׁוֹנִם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה. מֵאִי אִשָּׁה גְדוֹלָה. אַלָּא
 גְדוֹלָה בְּעוֹבְדָהָא, דְּכָל בְּנֵי (ס"א דָּרָא) בֵּיתָא, מִשְׁתַּבְּחִין בָּהּ,
 וְהִיא עֲקָרָא דְּבֵיתָא, וּבְגִין דְּבַעֲלָהּ לֹא הוּוּה שְׂכִיחַ

בביתא, למהוי עקרא, לא הוה אדפר הוא, אלא היא.
ותו, ושם אשה גדולה: גדולה על כל שאר נשי עלמא,
דהא שאר נשי עלמא, כד חמאן אושפיזא בביתא,
מצטערן ביה, ודחקן ביה כל שכן לאפקא עליה ממונא,
והיא חדת ביה באושפיזא, ולאפקא עליה ממונא, כל
שכן כיון דחמת ליה לאלישע חדת ביה לחדא. ועל דא,
שבחא דכלא דאתתא היא, דהא אושפיזא דביתא
דאתתא היא. ובגין כך ושם אשה גדולה, גדולה על
שאר נשין. ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש
אלהים קדוש הוא, במה ידעה. אלא הא אוקמוה
חבריא, דשושיפא חוורא זריקת ליה בערסיה. ולא חמת
ביה קרי מעולם, ולא אעבר זבובא בפתוריה.
הני מילי קשין, אי תימא דלא חמת ביה קרי, הא
סגיאין אינון בני נשא הכי בעלמא, מה שנויא
הכא. ואי תימא דלא עבר זבובא בפתוריה. אמאי פתיב,
הנה נא ידעתי, וכי היא ידעת, ולא אחרא, והא כל
אינון דחמו ליה אכיל בפתוריה הוו ידעי.
אלא שפיר קאמרת, אבל הנה נא ידעתי, היא ידעה,
ולא אחרא, בגין דהיא מתקנת ערסיה, בשעתא
דשכיב בליליא, ובשעתא דקאים בצפרא. והאי
דקאמרי דשושיפא חוורא זריקת ליה בערסיה, הכי הוה,

וְבָה יִדְעָה, דְּאַרְחָא דְּעֵלְמָא, פֿיּוּן דְּקָאִים בַּר נָשׁ
 מֵעֶרְסִיָּה, סְלִיק שׁוֹשִׁיפָּא דְּנָאִים בָּהּ, רִיחָא מְנוּוֹלָא.
 וְהָאִי, בְּשַׁעֲתָא דְּסִלְקַת הֵהוּא שׁוֹשִׁיפָּא מֵעֶרְסִיָּה, הָוָה
 סְלִיק רִיחִין, ^(קב"ז) כְּרִיחִין דְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן. אֲמָרָה אִי לָאו
 דְּקִדִּישָׁא הוּא, וְקִדּוּשָׁה דְּמָרִיָּה עָלֶיהָ, לָא סְלִיק רִיחָא
 קִדִּישָׁא הֲכִי.

בְּגִינֵי כֶּךָ, בְּעֵי לְאַתְּפֿרֿשָׁא מִן בֵּיתָא, דְּלָא אֲזַדְּהָר בַּר
 נָשׁ כֹּל כֶּךָ בְּבֵיתָא. אָבֵל אֲמָרַת, ^(מלכים ב' ד') נַעֲשֶׂה
 נָא עָלֵיִית קִיר קִטְנָה וְנָשִׁים לֹו שָׁם מָטָה וְשִׁלְחֹן וְכֶסֶּא
 וּמְנוּרָה, אַרְבַּע אֵלִין לְמָתָה. אֵלָא בְּגִין דְּאִינוּן תְּקוּנָא
 דְּכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאַתְּקִרִיָּאת עָלֵיִית קִיר, וְהֲכִי אֲתִקְרִיא,
 כֶּמָּה דְּכֶתִיב, ^(ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזֻקָיָה פָּנָיו אֶל הַקִּיר.
 מָטָה וְשִׁלְחֹן וְכֶסֶּא וּמְנוּרָה, לָאו אִינוּן כְּתִיקוּן דְּשִׁמוּשָׁא,
 דְּהָא כֶּסֶּא קָא בְּעֵי בְּקִדְמִיתָא, וְלִבְתַּר שִׁלְחֹן,
 לְבַתַּר מְנוּרָה, לְבַתַּר מָטָה, אֲמָאִי אֲקִדִּימַת מָטָה. בְּגִין
 דְּהִיא חֲבִיבָה עָלֶיהָ יִתִּיר מִכָּלָא, וְאַקְדִּים בַּר נָשׁ מַה
 דְּחֲבִיב עָלֶיהָ.

^(מלכים ב' ד') וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹוא שָׁמָּה. וַיְהִי הַיּוֹם, מֵאֵן הוּא
 יוֹמָא דָּא. אֵלָא כֶּמָּה דְּאוּקְמוּנָה. וְתָא חֲזִי. הֵהוּא
 יוֹמָא, יוֹמָא טְבָא דְּרָאשׁ הַשָּׁנָה הָוָה, דְּאַתְּפֿקְדוּ בֵּיה
 עֶקְרוֹת דְּעֵלְמָא, וְאַתְּפֿקְדוּן בֵּיה בְּנֵי עֵלְמָא. קָרָא

לְשׁוֹנֵמִית וְאָמַר, (מלכים ב ד) הִנֵּה חָרַדְתָּ אֵלֵינוּ אֵת כָּל
הַחֲרָדָה הַזֹּאת. בְּגִינֵי כֶּן, אֲצַטְרִיכְנָא לְעֵינָא יוֹמָא דָּא
בְּדִינֵי דְעֵלְמָא, דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דָּאִין בְּיוֹמָא דָּא (ד)
לְעֵלְמָא, (מ"ד ע"ב) וּבְגִין דְאִתְפְּרִשְׁנָא בְּלַחוּד בְּאַתְרֵךְ דָּא,
אֲצַטְרִיכְנָא לְאַסְתִּכְלָא בְּרִגְיוֹזוֹ דְעֵלְמָא.

(מלכים ב ד) וּמָה לַעֲשׂוֹת לָךְ הֵישׁ לְדַבֵּר לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל
שֶׁר הֵצְבָא. וְכִי מֶלֶךְ דָּא לְמָה אֲצַטְרִיכָא לְגַבֵּי
אַתְתָּא, דְלֹא נִפְקַת וְלֹא אֶזְלַת וְלֹא עָאֲלַת בְּהִיכְלָא
דְּמִלְכָּא. אֶלָּא, יוֹמָא דָּא הוּוּ גָרִים, דְכָל בְּנֵי עֵלְמָא
יִתְבִּין (נ"א ק"ימין) בְּדִינָא, וּבַתְּהוּא יוֹמָא אֶקְרִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא מֶלֶךְ. הַמֶּלֶךְ הַמְשַׁפֵּט. אָמַר לָהּ, אִי אַתְּ אֲצַטְרִיךְ לָךְ
לְגַבֵּי מִלְכָּא עֲלָאָה, עַל עוֹבְדֵינִי דֵי בִידְךָ.

וְתֹאמַר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יֹשֶׁבֶת. מֵאֵי קְאֻמְרַת. אֶלָּא
בְּשַׁעֲתָא (נ"א בְּזַמְנָא) דְּדִינָא תִּלְיָא בְּעֵלְמָא, לֹא
יִתְפְּרֵשׁ בַּר נֶשׁ בְּלַחוּדוּי, וְלֹא יִתְרַשִּׁים לְעֵילָא, וְלֹא
יִשְׁתְּמוּדְעוּן בֵּיהּ בְּלַחוּדוּי, דְּהָא בְּזַמְנָא (אֶחָרָא) דְּדִינָא
תִּלְיָא בְּעֵלְמָא, אֵינּוּן דְּאִשְׁתְּמוּדְעוּן וּרְשִׁימִין בְּלַחוּדֵיהוּ,
אַף עַל גַּב דְּזַכָּאִין אֵינּוּן, אֵינּוּן אִתְפָּסֵן בְּקַדְמִיתָא. וְעַל
דָּא, לֹא לְבַעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ, לְאַתְפְּרֵשָׁא מִבִּין עַמָּא
לְעֵלְמָא, דְּבְכָל זְמַנָּא רַחֲמֵי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל עַמָּא
כְּלָהוּ כְּחַד. (וְלֹא לְבַעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ לְאַתְפְּרֵשׁ מִן עַמָּא לְעֵלְמָא) וּבְגִינֵי כֶּן

אָמְרָהּ, בְּתוֹךְ עַמִּי אָנֹכִי יִשְׁבֶּת, וְלֹא בְעֵינָא לְאֶתְפְּרָשָׁא
מִנֵּיהוּ, כְּמָה דְעַבְדְּנָא עַד יוֹמָא דִּין.

וַיֹּאמֶר גַּחְזִי אָבֵל בֶּן אֵין לָהּ וְגו'. אָמַר לָהּ אֱלִישֶׁע. הָא
וְדַאי שַׁעְתָּא קִימָא, דְהָא יוֹמָא גָרִים. וַיֹּאמֶר
לְמוֹעֵד הִנֵּה פָּעַת חַיָּה אֶת חוּבְקַת בֶּן. וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֵד
בֶּן לְמוֹעֵד הִנֵּה פָּעַת חַיָּה אֲשֶׁר דִּבֵּר אֵלֶיהָ אֱלִישֶׁע.
לְמוֹעֵד וְדַאי. לְבַתֵּר מִית. מֵאֵי טַעֲמָא מִית. אֶלָּא בְּגִין
דְּאֶתְיִיב לָהּ, וְלֹא לְבַעֲלָהּ. וּמֵאַתֵּר דְּנוֹקְבָא אֶתְקַשְׁרָה,
וּמֵאֵן דְּאֶתְקַשְׁרָה בְּנוֹקְבָא, מוֹתָא אֲזַדְמַנַּת קָמִיהּ. מִנָּא לָן
דְּלָה אֶתְיִיב, דְּכַתִּיב אֶת חוּבְקַת בֶּן.

תָּא חַזִּי, בְּאַבְרָהָם כְּתִיב (בראשית יח) שׁוּב אֶשׁוּב אֵלֶיךָ, וְלֹא
אֵלֶיהָ, אֵלֶיךָ וְדַאי, בְּךָ אֶתְקַשְׁרָה, וְלֹא בְּנוֹקְבָא. מֵאֵן
דְּאֶתִּי מִסְטָרָא דְּנוֹקְבָא, מוֹתָא אֶקְדִּים לְרַגְלוּי. וַתַּעַל
וַתִּשְׁכַּיְבֶהּ עַל מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים, בְּגִין דְּתַמְן חֲמַת
קְדוּשָׁה עֲלָא מִכְּלָא.

וַיֹּאמֶר לָהּ הִשָּׁלוּם לָךְ הִשָּׁלוּם לְאִישְׁךָ הִשָּׁלוּם לְיִלְדֵךְ.
מִכָּאן, דְּהִיא עֲקָרָא דְּבֵיתָא, וְלֹא עוֹד אֶלָּא
דְּאִיהִי אֲזוּלַת אַבְתָּרִיהּ, וְלֹא בַעֲלָהּ. וַיִּגַּשׁ גַּחְזִי לְהַדְּפָה הָא
אוּקְמוּהָ.

וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הֲרִפָּה לָהּ. מֵאֵי שְׁנָא הֲכָא דְּאָמַר
אִישׁ הָאֱלֹהִים, וְכַד הָוּה בְּמַתָּא אֱלִישֶׁע. אֶלָּא

הָכָא וְדַאי אִישׁ הָאֱלֹהִים, דְּהָכָא (ס"א הוא) חֲזָא דְּוֹכְתִּיה, וְלֹא בְּמָתָא, וְלֹא בְּשַׁעְתָּא דְּהוּוּ בְּנֵי נְבִיאֵי קָמִיה.

וַיִּי' הָעֲלִים מִמְּנֵי וְגו', כְּמָה דְּאֵת אָמַר (בראשית ט) וַיִּי' הַמְטִיר עַל סְדוּם וְעַל עַמּוֹרָה, דָּא בֵּי דִינָא דְּלִתְתָּא. וְלֹא הִגִּיד לִי, מֵאֵי טַעְמָא לֹא יָדַע אֱלִישָׁע. אֱלֹא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמָה אָנָּא קָטִיל לְהָאֵי, אֵי אִימָא לִיָּה, לֹא יָמוּת, דְּהָא נְבֻזְבָּנָא דִּילִיָּה הוּא. וְדַאי אֵית לִיָּה לְמִימָת, דְּהָא אֲתַמַּר, דְּכְתִיב אֵת חוּבְקַת בֶּן, וּמֵאֲתַר דְּנוֹקְבָא גָרִים מוֹתָא, וּבְגִינֵי כֶּף לֹא אָמַר לִיָּה.

וַיֹּאמֶר לְגִיחְזֵי חֲגוּר מְתַנְיָךְ וְקַח מִשְׁעֵנְתֵי בִידְךָ וְלֶךְ. וְהָא אוּקְמוּהָ וְאֶסְתַּלַּק נִיסָא מִנִּיהָ. חֵי יִי' וְחֵי נַפְשֶׁךָ אִם אַעֲזוּבְךָ, אֲמַאי פִּיּוֹן דְּגִיחְזֵי הָוָה אֲזִיל. אֱלֹא הִיא יַדְעַת אֲרַחֲוֵי דְּהָהוּא רְשָׁע דְּגִיחְזֵי, דְּלָאוּ אִיהוּ כְּדַאי דִּישְׁתַּכַּח נִיסָא עַל יְדוּי.

וַיִּשָּׂם פִּיּוֹ עַל פִּיּוֹ וְעֵינָיו עַל עֵינָיו וְגו'. אֲמַאי, אֱלֹא דְּאֶשְׁגַּח אֱלִישָׁע וַיִּדַּע דְּאֲתָרָא (דְּאֲתָתָא הוּא) דָּא הוּא דְּגָרִים, דְּאֲתַקְשָׁר בֵּיהָ הַשְׁתָּא. וַיִּשָּׂם פִּיּוֹ עַל פִּיּוֹ וְעֵינָיו עַל עֵינָיו, לְקַשְׁרָא לִיָּה בְּאֲתָרָא אַחְרָא עֲלָאָה, אֲתַר דְּחִיּוֹן אֶשְׁתַּכַּחוּ בֵּיהָ.

וְלֹא יָכִיל לְאֶעְקָרָא לִיָּה מֵאֲתַר דְּאֲתַקְשָׁר בֵּיהָ בְּקַדְמִיתָא, אֱלֹא אֲתַעַר רוּחָא חֲדָא מְלַעִילָא,

וְאֶתְקַשֶּׁר בְּהֵאֵי אֶתְרָ, וְאֶתִיב לִיָּה נִפְשִׁיָּה. דְּאֵי לָאוּ הָכִי
 לָא הָוֵה קָאִים לְעֶלְמִין. וַיִּזְוֹרר הַנַּעַר עַד שְׁבַע פְּעָמִים,
 וְלֹא סָלִיק יִתִּיר, כְּמָה דְּאֵת אֶמְר (תהלים v) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ
 בְּהֵם שְׁבַעִים שָׁנָה.

וְדָא הוּא חֲבִקוּק נְבִיאָה, כְּמָה דְּאֵת אֶמְר אֵת חוֹבְקָת בִּין.
 אֵי הָכִי חֲבוּק מִבְּעֵי לִיָּה, אֶמְאֵי חֲבִקוּק תְּרִי. אֶלְא,
 חַד (דף מ"ה ע"א) דְּאֶמִּיָּה, וְחַד דְּאֶלִּישָׁע, דְּאֵתְחַבֵּק עִמִּיָּה. דְּבַר
 אַחַר תְּרִי חֲבוּקִין הוּוּ בֵּיה, בִּין לְהֵאֵי סְטָרָא בִּין לְהֵאֵי
 סְטָרָא. חֲבוּקָא חַדָּא, הֵהוּא אֶתְרָ דְּהָוָה תְּלִי בֵּיה
 בְּקַדְמִיתָא. חֲבוּקָא אַחֲרִינָא דְּסָלִיק לִיָּה לְדַרְגִין עֲלָאִין
 יִתִּיר, וּבְגִין כְּךָ חֲבִקוּק תְּרִי.

תְּפֻלָּה לְחֲבִקוּק הַנְּבִיא, מֵאֵי תְּפֻלָּה. אֶלְא דָּא הוּא
 אֶתְרָ, דְּהָוָה קָשִׁיר בֵּיה בְּקַדְמִיתָא, וְדָא הוּא תְּפֻלָּה
 שְׁל יָד. עַל שְׁגִיּוֹנוֹת. דְּהֵהוּא יוֹמָא דְּאֶתְקַשֶּׁר בֵּיה,
 שְׁגִיּוֹנוֹת דְּעֲלָמָא הוּוּ תְּלִיִין קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וּגְבוּרָה הָוֵה שְׁלִיט, וְעַל דָּא אֶתְקַשֶּׁר בֵּיה הֵאֵי תְּפֻלָּה. (נ"א

בְּהֵאֵי תְּפֻלָּה)

דְּבַר אַחַר תְּפֻלָּה לְחֲבִקוּק הַנְּבִיא, תְּפֻלָּה לְחֲבִקוּק: בְּגִין
 חֲבִקוּק, דְּאֵיהוּ עֲבִיד בְּגִינִיָּה. יי' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ
 יִרְאֵתִי וְגו', תָּא חֲזִי, כִּד הָוֵה אֶתְעַר עָלֵיה רִוְחָא דְּנְבוּאָה
 עַל אֶתְרָ דָּא דְּהוּא תְּפֻלָּה, הָוֵה אֶתִּי וְהָוֵה דְּחִיל וּמְזַדְעוּזַע.

מִתְּלָא אֲמַרִי, מֵאֵן דְּנִשְׁיף מִכְּלָבָא, מִקְלִיה אֲזִדְעִזְע.
 יי' פִּעְלָךְ בְּקֶרֶב שָׁנִים חֵיִהוּ, מֵאֵן פִּעְלָךְ. אֵלָא, עָלִיה
 קֵאָמֵר, דְּאִיהוּ פִּעַל דִּילִיה. בְּקֶרֶב שָׁנִים חֵיִהוּ. הָב
 לִיה חֵיִין לְהֵאֵי פִּעְלָךְ, בְּקֶרֶב שָׁנִין עֲלָאִין. דְּבַר אַחַר,
 חֵיִהוּ דִּלָּא יָמוּת כִּד בְּקִדְמִיתָא.

עַל שְׁגִיּוֹנוֹת, מֵאֵי עַל שְׁגִיּוֹנוֹת, עַל שְׁגִיאוֹת מְבַעֵי לִיה.
 כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (תהלים ט) שְׁגִיאוֹת מִי יִבִּין. אֵלָא (בלא
 הוּא אָבֵל) שְׁגִיּוֹנוֹת, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (תהלים ז) שְׁגִיּוֹן לְדָוִד. זִינִי
 תוֹשְׁבֶחֶן הוּוּ קָמִיִּהוּ דְּנִבְיָאִי, לְמִישְׁרֵי עֲלִיִּהוּ רוּחַ
 נְבוּאָה, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (שמואל א י) וּפְגַעְתָּ חֶבֶל נְבִיאִים
 יוֹרְדִים מִהַבְּמָה וּלְפָנֵיהֶם נֶבֶל וְתוֹף וְגו', וְכִתִּיב (מלכים ב ג)
 וְעַתָּה קָחוּ לִי מִנְּגִן וְגו'. וְכֹל שְׁכֹן חֶבְקוּק, דְּאֲצִטְרִיף לִיה
 יִתִּיר מִכְּלָהוֹן, לְנִיחָא דְּרוּחָא, וְלִבְסַמָּא לְהֵהוּא אֲתָר,
 לְאַמְשָׁכָא עָלִיה רוּחַ נְבוּאָה. וְכֵן כְּלָהוּ נְבִיאִי כְּהֵאֵי
 גְּוֹנָא, בַּר מִמְּשָׁה דְּסָלִיק עַל כָּל שְׂאֵר נְבִיאִי דְּעֲלָמָא,
 זְכָאָה חוּלְקִיה.

תָּא חֲזִי, כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, רוּחִיהוֹן הָוּה תְּבִיר
 בְּגוּוֹיִיהוּ, וְהוּוּ שְׁמַעִין אֵינּוֹן תוֹשְׁבֶחֶן, וְלֹא יִכְלִין
 לְמַחְדֵּי, וּבְשַׁעְתָּא דְּכְלָהוּ אוּכְלָסִין וְרִתִּיכִין נִפְקוּ
 בְּשִׁכְנִתָּא, כְּלָהוּ אָרִימוּ תוֹשְׁבֶחֶן וְשִׁירִין קָמִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רוּחִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,

וְהוּוּ שִׁמְעִין אֵינּוֹן תּוֹשְׁבֵיחֶן, וְקָאִים רוּחֵיהוֹן בְּגוּוֹיֵיהוּ דְלֹא
פְּרַחֲן.

בַּר נֶשׁ כַּד אֵיהוּ שְׁבִיק פּוֹלְחָנָא, כְּדִין יַדַּע תְּבִירו
דְּגֵרְמוּי, תְּבִירו דְּרוּחֵיה. כֶּךָ יִשְׂרָאֵל, כַּד נִפְקו
מִמְצָרִים, כְּדִין טְעִימו טַעְמָא דְמוֹתָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אִסִּי לֹון, דְּכְתִיב, (שמות יג) וַיִּי הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם וְגו' .
וְכַל אֹרְחִין, הוּו סְלָקִין רִיחִין דְּאִסּוֹתָא, וְעָאֲלִין לְגוּפֵיהוּ
וְאִתְסִיין, וְקַל תּוֹשְׁבֵיחֶן דְּהוּו שִׁמְעִין, הוּו חֲדָאן וְנִיחִין
בְּרוּחֵיהוֹן.

וּפְרַעָה וְכַל אֵינּוֹן אוּכְלוּסִין דִּילֵיה, הוּו אֲזִילֵי בַתְרֵיהוּ,
לְאוּזָפָא לֹון, עַד דְּנִפְקוּ מֵאֲרַעָא דְּמִצְרַיִם. וְכַן
כַּל אֵינּוֹן רַבְרְבִין דְּמִמְנָן עָלֵיהוֹן, וְעַל שְׂאָר עַמִּין, אוּזִיפוּ
לָהּ לְשִׁכְנִתָּא וְלִישְׂרָאֵל כְּלָהוּ, עַד דְּשָׂארוּ בְּאִיתָם בְּקִצָּה
הַמְדָּבָר, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, וַיְהִי בְּשִׁלַּח פְּרַעָה אֶת הָעָם
וְגו'. כִּי קָרוֹב הוּא, כִּי קָרוֹב הוּא. הַהוּא אוּמָאָה דְּאוּמֵי
אַבִּימֶלֶךְ לְאַבְהֶן, עַל הַהוּא טִיבוּ דְּעַבְדוּ פְּלִשְׁתִּים
לְאַבְהֶן, דְּכְתִיב (בראשית כא) כַּחֲסֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה
עִמָּדִי וְעַם הָאָרֶץ אֲשֶׁר גָּרְתָה בָּהּ.

וַיְהִי בְּשִׁלַּח פְּרַעָה אֶת הָעָם, מֵה כְּתִיב לְעֵילָא, וַיִּקָּם
פְּרַעָה לִילָה הוּא וְכַל עַבְדֵּיו. תָּא חֲזִי, נוּקְמָא
עַלָּאָה דְּעַבְד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם. תְּלַת מוֹתָנֵי

הוּוּ. חַד, דְּעַבְדוּ בּוֹכְרִין בְּמִצְרַיִם, דְּקָטִילוּ כָּל אֵינּוֹן
 דְּאִשְׁכְּחוּ. וְחַד, דְּקָטִל קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִלְגּוֹת לֵילִיא.
 וְחַד, כִּד חָמָא פְּרַעָה מוֹתְנָא בְּבֵיתֶיהָ בְּבִנוּי וּבְעַבְדוּי, קָם
 וְזָרִיז גְּרַמְיָה, וְקָטִיל אֶפְרָכִין וְסָרְכִין, וְכָל דְּאִמְלִיכוּ לֵיהּ
 לְסָרְבָא בְּעַמָּא עַד דְּאוּרֵייתָא אֶסְהִידַת עָלֶיהָ דְּאִיהוּ קָם
 בְּלֵילִיא מִמֶּשׁ. כְּמָה (דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּפִלְגּוֹת)
 דְּלֵילִיא קָטִל בּוֹכְרִין וְעַבִּיד נּוֹקְמִין, הָכִי קָם פְּרַעָה
 בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם, וְקָטִל וְעַבִּיד נּוֹקְמִין בְּסָרְכוּי,
 וְאַפְרָכוּי, וְאַמְרָפְלוּי, וּבְכָל אֵינּוֹן רַבְרַבִּין (דף מ"ה ע"ב) הֲדָא
 הוּא דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת יב) וַיִּקָּם פְּרַעָה (לִילֵיהָ מִמֶּשׁ), דְּקָם לְקָטִילָא
 וְלִשְׂיַצָּאָהּ.

אוֹרְחוּי דְּכַלְבָּא, כִּד מַחֲיִין לֵיהּ בְּאַבְנָא, אִיהוּ אֲתִי
 וְנָשִׂיךְ לְחֻבְרִיָּה, כִּךְ פְּרַעָה, לְבַתֵּר אִיהוּ הָוָה
 אֲזִיל בְּשׁוּקֵי, וְהָוָה מַכְרִיז וְאָמַר, קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי,
 אֲתוּן קָטִלְתוּן לְכָל בְּנֵי מִתָּא, אֲתוּן קָטִלְתוּן סָרְכֵי
 וְאַפְרָכֵי וְכָל בְּנֵי בֵיתִי, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה
 וּלְאַהֲרֹן לֵילָהּ. פִּיּוֹן דְּבִידְכוּן הָוָה פְּלָא, וּבִרְכַתֶּם גַּם
 אוֹתִי, דְּלֹא תִקְטְלוּן לִי. לְבַתֵּר אִיהוּ בְּגַרְמִיָּה אוּזִיף לּוֹן,
 וְאַפִּיק לּוֹן מְאַרְעָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב וַיְהִי בְּשַׁלַּח פְּרַעָה
 אֶת הָעָם וְגו'.

(שְׁמוֹת יג) וַיִּסַּב אֱלֹהִים אֶת הָעָם דְּרַךְ הַמִּדְבָּר יָם סוּף לְתַקְנָא

אָרְחָא לְאַתְרֵיהּ. ר' יְהוּדָה אָמַר, מֵאֵי שְׁנָא כַּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל
 בְּמִצְרַיִם, דְּכָתִיב, (שמות ה) שִׁלַּח אֶת עַמִּי, (שמות ט) כִּי אִם
 מֵאֵן אַתָּה לְשִׁלַּח אֶת עַמִּי, (שמות ד) בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל,
 וּבַהֲהוּא זְמַנָּא לָא הוּוּ גְזִירִין, וְלֹא אֶתְקִשְׁרוּ בֵּיהּ כְּדָקָא
 יְאוּת. וְהָכָא דְהוּוּ גְזִירִין, וְעַבְדוּ פְּסָחָא, וְאֶתְקִשְׁרוּ בֵּיהּ,
 קָרִי לֹון אֶת הָעָם.

אֶלָּא בְּגִין הֵהוּא עֶרְב רַב, דְּאֶתְדַבְּקוּ בְּהוּ, וְאֶתְעַרְבוּ
 בְּהַדְיָיהוּ, קָרִי לֹון אֶת הָעָם סְתָם. כְּמָה דְאַתְ אָמַר,
 (שמות לב) וַיְגֹוֹף יְיָ אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֶגְלָה.
 וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֹן. וַיֵּרָא הָעָם כִּי בִשְׁשׁ מִשֶּׁה. וְכֹן
 כְּלָהוּ.

ר' יִצְחָק ור' יְהוּדָה הוּוּ אֲזִלֵי מֵאוּשָׁא לְלוּד, וְהוּוּ עֲמַהוּן
 יוֹסִי טַיִיעָא, בְּקִטְיָא דְגַמְלֵי עֲטוּפִירָא בְּכַתְפֵייהוּ. עַד
 דְּהוּוּ אֲזִלֵי, אֲשַׁכַּח הֵהוּא יוֹסִי טַיִיעָא אֲנַתוּ חֲדָא דְשִׂאֲר
 עַמִּין, דְּקָטִיר בִּירוּקֵי חֲקֵלָא, אֲשַׁתְּמִיט מִנֵּיהוּ וְאֶתְקִיף
 בָּהּ, וְאַתָּא עָלָה. תּוּוּהוּ ר' יִצְחָק ור' יְהוּדָה, אָמְרוּ נִיתוּב
 מֵאַרְחָא דָּא, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַחְזָאָה לָן,
 דְּלֹא נִתְחַבֵּר בְּהַדְיָהּ. תָּבוּ מֵאַרְחָא, בְּדָקוּ בְּתֵרֵיהּ, וְאַשְׁכַּחוּ
 דְּבִרְיָה דְּבֵת אֵל נֶכֶר הָוָה, וְאַבּוּהָ פָּסִיל זֹרְעָא הָוָה. אָמְרוּ,
 בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְשׁוֹיב לָן.

פְּתַח ר' יִצְחָק וְאָמַר (תהלים לו) אֵל תִּתְחַר בְּמִרְעִים. מֵאֵן

אֵינּוֹן מֵרַעִים, דִּלָּא כְּתִיב חֲטָאִים, אוּ רְשָׁעִים. אֱלֹא
 מֵרַעִים, דְּאֲבֵאִישׁוּן לְגַרְמִייהוּ, וְלִהְנִי דְמִתְחַבְּרֵן בְּהַדְיִיהוּ.
 ר' יְהוּדָה אָמַר, מֵרַעִים: אֲרַחֵיק גְּרַמְךָ מִמֵּרַעִים דִּלָּא
 תִּהְוִין רַעִים וְחֻבְרִים כַּחֲדָא, דִּלָּא יִבְאִישׁוּ לָךְ עוֹבְדוּי,
 וְתִתְפֹּס בְּחֲטָאוּי.

תָּא חֲזִי, אִי לָא הוּוּ אֵינּוֹן עֵרַב רַב דְּאִתְחַבְּרוּ בְּהוֹן
 יִשְׂרָאֵל, לָא אֲתַעְבִּיד הֵהוּא עוֹבְדָא, וְלָא מִיתוּ
 מִיִּשְׂרָאֵל, כָּל אֵינּוֹן דְּמִיתוּ, וְלָא גָרִים לֹון לְיִשְׂרָאֵל כָּל
 מַה דְּגָרִים. וְתָא חֲזִי, הֵהוּא עוֹבְדָא, וְהֵהוּא חוֹבָה מִמֶּשׁ,
 גָּרִים גְּלוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל.

דְּתַנְיִנֵן, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּישְׁתַּכְּחוֹן יִשְׂרָאֵל
 בְּהֵהוּא שַׁעְתָּא כְּמִלְאָכִי עֲלָאי, וְלִמְעַבְד לֹון
 חִירִין מִכְּלָא, חִירִין מִמוּתָא, וְלִמְהוּי חִירִין מִן שַׁעְבּוּדָא
 דְּשָׂאָר עַמִּין, כְּמַה דְּאִתְּ אָמַר, (שְׁמוֹת ל"ב) חָרוֹת עַל הַלְּוִיֹּת,
 אֵל תִּקְרִי חָרוֹת, אֱלֹא חִירוֹת.

כִּיּוֹן דְּאִתְעַבִּיד הֵהוּא עוֹבְדָא, גְּרִימוּ כְּלָא. גְּרִימוּ מוּתָא,
 גְּרִימוּ שַׁעְבּוּד מִלְּכּוּוֹן, גְּרִימוּ דְּאִתְבְּרוּ אֵינּוֹן לֹוּחִי
 קְדָמָאי, גְּרִימוּ דְּמִיתוּ מִיִּשְׂרָאֵל, כְּמַה אֲלִפִּין מַנְיִיהוּ. וְכָל
 דָּא, בְּגִין אִתְחַבְּרוּתָא דְּאֵינּוֹן עֵרַב רַב, דְּאִתְחַבְּרוּ בְּהוּ.
 אוּף הָכָא, בְּגִינֵיהוֹן, לָא אִתְקְרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלָא
 יִשְׂרָאֵל, וְלָא עַמִּי, אֱלֹא הָעָם סָתָם. וְאִי תִימָא

וְחַמוּשִׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כִּד הוּוּ סִלְקִין מִמִּצְרַיִם, וְלֹא
 אֶתְחַבְּרוּ בַּהֲדִיּוּהוּ אֵינּוֹן עֶרְב רַב, קָרִי לֹוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 כִּיּוֹן דְּאֶתְחַבְּרוּ בַּהֲדִיּוּהוּ, דְּכְתִיב וְגַם עֶרְב רַב עָלָה אֲתֶם,
 קָרִי לֹוֹן הָעָם.

רַבִּי יוֹסִי אֶקְשִׁי וְאָמַר, כְּתִיב כִּי אֲשֶׁר רָאִיתֶם אֶת מִצְרַיִם
 הַיּוֹם לֹא תוֹסִיפוּ לְרֹאוֹתֶם עוֹד עַד עוֹלָם. אֵי הָכִי,
 כָּל יוֹמָא הוּוּ חֲמָאן לְהֵהוּא עֶרְב רַב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
 עֶרְב רַב כְּתִיב, וְלֹא מִצְרַיִם, דְּהָא כַּמָּה שְׂאָר עֲמִין הוּוּ
 דְּיִירֵי בְּמִצְרַיִם. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּכֻלְהוּ אֶתְגָּזְרוּ, וְכִיוֹן
 דְּאֶתְגָּזְרוּ, לֹא אֶקְרוּן מִצְרַאֲי.

וְעַל פּוּמָא דְּמִשָּׁה קִבִּילוּ לֹוֹן. וְהֵינּוּ מַה (ד' מ"ד ע"א) דְּאָמַר
 הַכְּתוּב, (שְׁמוֹת ל"ב) לָךְ יָרַד כִּי שָׁחַת עֲמֻךְ סָרוּ מֵהָר מִן
 הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתֶם. צִוִּיתֶם כְּתִיב. וְחַמּוּשִׁים עָלוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, חַד מִחַמּוּשָׁה הוּוּ. וְר' יוֹסִי אוֹמֵר
 חַמּוּשָׁה מִיִּשְׂרָאֵל, וְחַד מִנִּיּוּהוּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר,
 וְחַמּוּשִׁים: אֶחָד מִחַמּוּשִׁים.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּגִין (בְּרַאשִׁית נ"א ע"ב) דְּהֵהוּא יוֹבְלָא סְלִיק
 לֹוֹן מִמִּצְרַיִם, בְּגִין כֶּף וְחַמּוּשִׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְאֵי לָאוּ, לֹא סְלִיקוּ, וְעַל דָּא אֶתְעַכְּבוּ
 חַמּוּשִׁין יוֹמִין לְקַבְּלָא אוֹרֵייתָא. וּמַהֲהוּא אֶתְר נַפְקַת
 אוֹרֵייתָא, וְאֶתְיְהִיבַת, וְעַל דָּא וְחַמּוּשִׁים חָסַר. דְּבְגִין דָּא
 עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

(שמות יג) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף וְגו'. אִמָּאֵי סָלִיק
 גֶּרְמוּי. אֶלָּא, בְּגִין דְּהוּה רִישָׁא לְנַחְתָּא לְגָלוּתָא.
 וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְּאִיהוּ סִימָנָא דְּגֵאוּלָּה הוּה לִיָּה וְאוּמִי
 לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל עַל דָּא, הֵדָּא הוּא דְּכֹתִיב כִּי הִשְׁבַּע הַשְּׁבִיעַ
 אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָא אֶתְמַר.

זְכָאָה חוּלְקָא דְּמֹשֶׁה, דְּיִשְׂרָאֵל הוּוּ עֵסְקִי לְמִשְׁאֵל
 מְמוֹנָא מִמְצָרָאֵי, וּמֹשֶׁה הוּוּ עֵסִיק בְּאוּמָאָה
 דְּיוֹסֵף. וְאִית דְּאִמְרֵי אַרְוֹנָא בְּנִילוּס הוּוּ, וּבְשִׁמָּא קְדִישָׁא
 סָלִיק לִיָּה, וְעוֹד אֶמַר מֹשֶׁה, יוֹסֵף, הִגִּיעַ זְמַן פּוֹרְקָנָא
 דְּיִשְׂרָאֵל, וְאֶמַר עֲלֵה שׁוֹר. וְסָלִיק. וְאִית דְּאִמְרֵי, בֵּין
 מַלְכֵי מִצְרָאֵי הוּוּ, וּמִתְמַן סָלִיק (ס"א לִיָּה). וְאִית דְּאִמְרֵי,
 בְּגִין דְּלֹא יַעֲבֹדוּן לִיָּה עֲבוּדָה זָרָה, שָׂווּ בְּנִילוּס וְסָרַח בֵּת
 אֲשֶׁר חִוִּיאת לִיָּה לְמֹשֶׁה.

(שמות יג) וַיִּי' הוּלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם. רַבִּי יוֹסֵי פִתַּח, (תהלים כב)
 לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשַּׁחַר מְזֻמּוֹר לְדוֹד. כַּמָּה חֲבִיבָא
 אוֹרֵייתָא קָמִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָל מָאן דְּאֶשְׁתַּדֵּל
 בְּאוֹרֵייתָא, רַחֲמִים הוּא לְעֵילָא, רַחֲמִים הוּא לְתַתָּא, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֶצִּית לִיָּה לְמַלּוּלוּי, לָא שְׁבִיק לִיָּה בְּהֵאֵי
 עֲלָמָא וְלֹא שְׁבִיק לִיָּה בְּעֲלָמָא דְּאֶתִּי.

וְאוֹרֵייתָא בְּעֵי לְמַלְעֵי בָּהּ בִּימָמָא וּבְלֵילֵיָא, דְּכֹתִיב,

(יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְכֹתִיב (ירמיה לג)

אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וּלְיָלָה וְגו'. תִּינַח בִּימָמָא, בְּלִילְיָא
 אַמְאִי. בְּגִין דִּיהֵא שְׂכִיחַ לְגַבֵּי שְׂמָא קְדִישָׁא שְׁלִים. כְּמָה
 דְּלִית יוֹמָם בְּלֹא לִילְיָא, וְלֹאוּ אִיהוּ שְׁלִים, אֶלָּא דָּא עִם
 דָּא, כִּךְ בְּעֵי אֹרִייתָא, לְאַשְׁתַּכְּחָא עֲמִיה דְּבַר נָשׁ יוֹמָא
 וּלְיָלְיָא, לְמַהוּי שְׁלִימוּתָא לְגַבֵּי דְּבַר נָשׁ יוֹמָם וּלְיָלָה.

וְהָא אַתְמַר, דְּעַקְרָא דְּלִילְיָא, מִפְּלַגּוּתָא וְאִילָךְ. וְאִף עַל
 גַּב דְּפְלָגּוּ קְדָמִיתָא בְּכֻלָּא דְּלִילְיָא הוּא, אֲבָל
 בְּפְלַגּוּת לִילְיָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָאל בְּגִנְתָּא דְּעֵדוֹן,
 לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא עִם צְדִיקָא, וּכְדִין, בְּעֵי לִיה לְבַר נָשׁ
 לְמִיקָם, וּלְמַלְעֵי בְּאֹרִייתָא.

וְהָא אַתְמַר, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכֻל צְדִיקָא דְּבְּגִנְתָּא
 דְּעֵדוֹן, כְּלָהוּ צִייתִין לְקַלְיָה, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (שיר

השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנִּים חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלָךְ
 הַשְּׂמִיעֵנִי, וְהָא אוּקְמוּהָ, הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנִּים: דָּא כְּנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי מְשַׁבַּחַת לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 בְּשַׁבְּחָא דְּאֹרִייתָא, בְּלִילְיָא. זַפְּאָה חוּלְקִיָּה, מֵאֵן
 דְּאַשְׁתַּתַּף בְּהֵדָּה, לְשַׁבְּחָא לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 בְּשַׁבְּחָא דְּאֹרִייתָא.

וְכֵד אֲתִי צְפָרָא, כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֲתִיא וּמְשַׁתַּעֲשְׂעָא בֵּיה
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאוּשִׁיט לָהּ לְגַבְהָ שְׂרַבִּיטָא
 דְּחֻסְדָּא, וְלֹא עָלָה בְּלַחֲוּדָּהָא, אֶלָּא עָלָה, וְעַל אֵינּוֹן

דְּמִשְׁתַּתְּפִין בְּהָדָה, וְהָא אֲתָמַר דְּכִתְיִב, (תהלים מב) יוֹמָם
 יִצְוֶה יי' חֶסְדּוֹ וּבִלְיִלָּהּ וְגו'. וְעַל דָּא אֵילַת הַשַּׁחַר אֶקְרִי.
 וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲתָא דְּבַעֵי לְאַתְנַהֵרָא צַפְרָא,
 אֲתַחְשֵׁף וְאֲתַקְדֵּר נְהוּרָא, וְקַדְרוּתָא אֲשַׁתְּכַח.
 כְּדִין אֲתַחְבַּרַת אֲתַתָּא בְּבַעְלָהּ, דְּתַנִּינָן, אֲשֶׁה מְסַפֵּרַת עִם
 בַּעְלָהּ, לְמִשְׁתַּעֵי בְּהַדְיָה, וְעַאלַת לְהִיכְלִיָּה.

לְבַתָּר כַּד בַּעֵי שְׁמִשָּׂא לְמִיעַל, אֲתַנְהִיר וְאֲתַת לְיִלְיָא,
 וְנָטִיל לִיָּהּ. כְּדִין כָּל תַּרְעִין סְתִימִין, וְחַמְרִין
 נְעַרִין, וְכֻלְבִּין נְבַחִין, כַּד אֲתַפְלַג לְיִלְיָא, שְׂאֲרֵי מַלְכָּא
 לְמִיקָם, (למקרי) וּמְטְרוֹנִיתָא לְזַמְרָא, וְאֲתִי מַלְכָּא וְאֶקְיִשׁ
 לְתַרְעָא דְּהִיכְלָא, וְאָמַר (שיר השירים ה) פַּתְחִי לִי אַחוּתִי
 רַעֲיָתִי וְגו'. וְכְדִין מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא.

זַכָּאָה חוּלְקִיָּה דְּהֵהוּא, דְּאֲתַעַר הֵהוּא זְמַנָּא בְּמִלְי
 דְּאוּרִייתָא, בְּגִין דָּא, כָּל אֵינּוֹן דְּבְנֵי הֵיכְלָא
 דְּמְטְרוֹנִיתָא, כְּלָהוּ בַּעֲיִין לְמִיקָם בְּהֵהוּא זְמַנָּא, לְשַׁבְחָא
 לְמַלְכָּא וְכְלָהוּ מְשַׁבְּחֵן קָמִיָּה, וְשַׁבְּחָא דְּסַלְיָק מֵהֵא
 עֲלֵמָא, דָּא דְּאִיְהוּ רַחֲיִיק, (יתיר) דָּא נִיחָא לִיָּהּ לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיף הוּא מַכְלָא.

כַּד אֲסַתְּלִיק לְיִלְיָא, וְאֲתִי צַפְרָא, (נ"א ואיתחשף) וְאֲתַקְדֵּר,
 כְּדִין מַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא בְּרוּזָא בְּחַדְוָה, וְיַהִיב לָהּ
 מִתְּנֹן, וְלְכַל בְּנֵי הֵיכְלָהּ. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּאִיְהוּ
 בְּמַנְיִנָּא.

וַיִּי הוֹלֵךְ לַפְּנִיָּהֶם יוֹמָם. קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבֵית דִּינִיָּה.
 (דף מ"ד ע"ב) אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הֵיִינוּ דְתַנִּינָן, שְׂכִינְתָא
 בְּאַבְהַתָּא נְטֹלָא. הוֹלֵךְ לַפְּנִיָּהֶם יוֹמָם: דָּא אַבְרָהָם.
 בְּעַמּוּד עֲנָן: דָּא יִצְחָק. לְנַחוּתָם הַדְּרֵךְ: דָּא יַעֲקֹב. דְּכַתִּיב
 בֵּיהּ (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הֵלֵךְ לְדַרְכּוֹ. וְלִילָהּ בְּעַמּוּד אֵשׁ
 לְהָאִיר לָהֶם: דָּא דְּוֹד מַלְכָּא.

וְכֻלְהוּ רְתִיכָא עֲלָאָה קַדִּישָׁא, לְמַהֲךְ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלִימוּתָא
 דְּכֻלָּא, בְּגִין דִּיחֲזוֹן אַבְהָן פּוֹרְקָנָא (ס"א דְּבִינִיָּהוּ)
 דְּלַהוֹן, דְּכַתִּיב, (בראשית מו) וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַּם עָלֶיךָ, עִם
 הַמְּרַכְּבֶה. וְכַתִּיב וַיִּי הוֹלֵךְ וְגו', לְלַכְתּוּ יוֹמָם וְלִילָהּ. וְכִי
 אֲמַאי הוּוּ אֲזִלִּי יוֹמָם וְלִילָהּ, יַהֲכוֹן בִּימָמָא, וְלֹא יַהֲכוֹן
 בְּלִילֵיָא, כְּבִנֵי אַנְשָׁא דְעֶרְקִין, פִּיּוֹן דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 נְטִיר לֹוֹן, אֲמַאי אֲזִלִּין בִּימָמָא וּבְלִילֵיָא. אָלָא,
 לְאַשְׁתַּכַּחא בְּהוּ שְׁלִימוּתָא דְּכֻלָּא, דְּלִית שְׁלִימוּ אָלָא יוֹם
 וְלִילָהּ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָכִי אֲוֹקִימָנָא, וַיִּי הוֹלֵךְ לַפְּנִיָּהֶם יוֹמָם
 בְּעַמּוּד עֲנָן: דָּא אַבְרָהָם. וְלִילָהּ בְּעַמּוּד אֵשׁ: דָּא
 יִצְחָק. וְאִי הָכִי יַעֲקֹב אֵן הוּא. אָלָא בְּמַלְהָ קַדְמָאָה
 אַתְמַר, וְתַמָּן שְׂאֲרֵי, כְּמָה דְּכַתִּיב וַיִּי.
 וְלִילָהּ בְּעַמּוּד אֵשׁ, הָוָה נָהִיר, בְּסִטְרָא דָּא וּבְדָא. בְּגִין
 דִּירְדְּפוֹן מִצְרָאִי בְּתַרִּיהוֹן, לְאַתְיִיקְרָא שְׂמָא

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרִתִּיכּוּי וּפְרָשׁוּי. בְּגִין לְמִיזֵל יִמְמָא
וְלִילִיָא, אֶסְפְּקֵלְרִיָא דְנִהָרָא, וְדִלָּא נִהָרָא. וְתוּ, בְּגִין
לְאַטְעָאָה לְמִצְרָאֵי דִימְרוּן מְקַרְהָ הוּא, דְכְּתִיב, (ישעיה ט)
נּוֹאֲלוּ שָׂרֵי צוּעֵן, וּכְתִיב (ישעיה מד) מִשִּׁיב חַכְמִים אַחֲוֹר,
וְעַל דָּא אֲזֵלִי בִימְמָא וּבְלִילִיָא.

רַבִּי אָבָא אָמַר, זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֶפִּיק לֹוֹן מִמִּצְרַיִם, לְמַהוּי חוּלְקִיָּה
וְאַחַסְנַתִּיהָ. וְתָא חֲזִי, בְּסִטְרָא דִּיּוֹבְלָא, אֲשֶׁתְּכַח חִירוֹ
לְיִשְׂרָאֵל. וְכֵן לְזַמְנָא דְאַתִּי, דְכְּתִיב, (ישעיה כז) וְהָיָה בַּיּוֹם
הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וְגו'.

וּבְגִין הַהוּא יוֹבְלָא עֲלָאָה, אֲתַעֲכְבוּ חַמְשִׁין יוֹמִין,
לְקַבְּלָא אוֹרֵייתָא, וְלִמְקַרְב לְטוֹרָא דְסִינַי. וְכִיּוֹן
דְּאֲזֵלִי בִימְמָא, אֲזֵלִי בְּלִילִיָא, לְמַהוּי כִּלָּא חַד יוֹמָא, בֵּין
יִמְמָא וְלִילִיָא, וְלָא אֲשֶׁתְּכַח פְּרִישׁוּ.

וְלָא עוֹד, אֶלָּא דְכֻלְהוּ בְּנֵי־חַא אֲזֵלִין, לְרַעוּתָא
דְּנַפְשֵׁיהוּ, בְּיוֹמָא דְקַבִּילוּ אוֹרֵייתָא, הוּוּ חַמְשִׁין
יוֹמִין שְׁלַמִּין, יוֹמֵי וְלִילֵי כְּדָקָא יָאוּת, דְּלִית יוֹם בְּלָא
לִילָה, וְלִית לִילָה בְּלָא יוֹם, וְלִילָה וְיוֹם אֶקְרִי יוֹם אֶחָד.
וְכִיּוֹן דְּאֲזֵלוּ חַמְשִׁין יוֹמִין שְׁלִימִין, כְּדִין (לְקַבְּלָא נ' דִּיּוֹבְלָא וְכַמְדָּה)
שְׁאָרוּ עֲלֵייהוּ אֵינּוֹן נ' יוֹמִין דִּיּוֹבְלָא, וּמִסְטְרָא דִּיּוֹבְלָא
אֲתֵי־יְהִיב לְהוּ אוֹרֵייתָא, וּבְגִין כֶּךָ אֲזֵלִין יוֹמָא וְלִילִיָא.

וְאָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתִיב (בראשית כז) וַיְהִי כִּי זָקֵן יִצְחָק
 וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו, אֲמַאי. הָא אֹקִימָנָא, מֵאֵן דְּרַחִים
 לַחֲיִיבָא, הָכִי הוּא. וְתָא חֲזִי, בְּיִצְחָק אֶתְכֻלִּיל לִילִיא,
 וְלִילִיא לֹא בְהִיר, וְעַל דָּא וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו, וְכֹלָא חַד.

ר' יִצְחָק פִּתַּח וְאָמַר, (שמות ט) וַיִּגַּד לְמִלְךְּ מִצְרַיִם כִּי בָרַח
 הָעָם, וַיִּגַּד, מֵאֵן קָאמַר לִיה. אֶלָּא, הָא אֹקִימוּתָא. אֲבָל
 חֲכָמוּי וְחֲרָשׁוּי אֶתְכַנְשׁוּ לְגַבִּיחָא, וְאוּדְעוּהוּ כִּי בָרַח הָעָם.
 וְאֲמַאי קָאמְרוּ דָּא. אֶלָּא חָמוּ בְּחֻכְמָתָא דְלַהוֹן, דַּהוּוּ אֲזִילִי
 יִמָּמָא וְלִילִיא, אָמְרוּ וְדָאי עֲרָקִין אֵינּוּן. וְלֹא עוּד אֶלָּא
 דַּחְמוּ דְלֹא הוּוּ אֲזִילִי בְּאוּרַח מִיִּשְׂרָאֵל, כְּמָה דְכְּתִיב וַיִּשׁוּבוּ
 וַיַּחֲנוּ לְפָנֵי פִי הַחִירוֹת.

(שמות ט) וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת וָגו'. שֵׁשׁ מֵאוֹת אֲמַאי. אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, לְקַבֵּל מִנִּינָא דִישְׂרָאֵל, דְכְּתִיב כִּשְׁשׁ מֵאוֹת
 אֶלְפֵי רַגְלֵי. בְּחוּר: לְקַבֵּל הַגְּבָרִים דְאֵינּוּן עֲקָרָא דְכָל
 יִשְׂרָאֵל. וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם: שְׂאֵר רְתִיכִין, דְאֵינּוּן טְפָלִין
 לְאַחוּרִי, (נ"א לְאַחוּרִין) לְקַבֵּל הַטָּף דְכְּתִיב לְבַד מִטָּף. וְכֹלָא
 עֲבִיד בְּעֵיטָא דְחֲרָשׁוּי וְחֲכָמוּי. וְשְׁלִישִׁים עַל כָּלוּ, כֹּלָא
 בְּחֻכְמָתָא, לְקַבֵּל דְרַגִּין עֲלָאִין, תְּרִין וְחַד. ר' יִצְחָק אָמַר,
 כְּתַרְגוּמוֹ, וּמְזַרְזִין. זְרִיזִין הוּוּ בְכֹלָא.

וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בְּחוּר. ר' חֲזִיא אָמַר, כְּתִיב (ישעיה
 כד) יִפְקוּד יְי' עַל צְבָא הַמְרוֹם בַּמְרוֹם וְעַל מַלְכֵי

הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה. בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב
 שְׁלִטְנוּתָא לְרַבְרַבֵּי עֲמִין לְעֵילָא, יְהִיב לְהוּ לְעֵמָא דְלֵהוּן
 לְתַתָּא. וּבְשַׁעְתָּא דְנַחֲתִית לֹון מְדַרְגֵי הוּן דְלְעֵילָא, נַחֲתִית
 לֹון לְעֵמָא לְתַתָּא, וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בַּחּוּר, הָא מְמַנָּא
 דְלֵהוּן, וְאוּקְמוּהָ, דְדַבֵּר רְתִיכִין דְשָׂאֵר עֲמִין, וְכֻלְהוּ
 נִפְלוּ בְּמִשְׁרִיתָא דְסִיסְרָא לְבַתֵּר וְהֵינּוּ בַחּוּר (נ"א וּלְבַתֵּר) וְכֻל
 רֶכֶב מְצָרִים.

כְּתִיב (שיר השירים א) לְסִסְתֵי בְּרַכְבֵי פְרַעָה דְמִיתִיךְ
 רַעֲיָתִי. תָּא חֲזִי, כְּדוּגְמַת סוּסֵיא נּוּקְבָא,
 אַתְחֲזִי לְהוּן לְסוּסֵיהוּן דְפְרַעָה, וְאוּקְמוּהָ. אֵלָא לְסוּסֵתִי
 בְּרַכְבֵי פְרַעָה, (דד מ"ז ע"א) תָּא חֲזִי, פְרַעָה בְשַׁעְתָּא דְהוּה
 רְדִיף אַבְתַּרְיֵיהוּ דִישְׂרָאֵל, מֵה עֵבֵד, נָטַל סוּסוּן נּוּקְבָן,
 וְכַפַּת לֹון בְּרַתִיכוּי בְקַדְמִיתָא, וְסוּסִין דְיוּכְרָאֵי כַפַּת לֹון
 לְאַחֹרֵיהוּן, וְהוּוּ מְזַיְינִין דְיוּכְרֵי לְקַבֵּל נּוּקְבֵי, וְנוּקְבֵי לָא
 בְּעָאן, וְאוּחֹן לְמִיזַל. פִּיּוֹן דְקַרִיב (נ"א וְכַד אַדְבִיק) לְגַבֵיִּיהוּ
 דִישְׂרָאֵל, נָטַל נּוּקְבֵי וְשׁוּי לֹון לְאַחֹרֵי, וְסוּסוּן דְיוּכְרִין
 לְקַדְמִין, לְאַבְאָשָׁא לִישְׂרָאֵל, וְלֵאגָחָא בְהוּ קַרְבָּא.

כְּגוּוֹנָא דָּא, וַיִּי' הוּלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם, וּבַתֵּר חֲזָרָה
 שְׁכִינְתָא לְאַחֹרֵיהוּן דִישְׂרָאֵל, דְכְתִיב וַיִּסַּע
 מִלְאֲךְ הָאֱלֹהִים וְגו'. בְּגִינֵי כַף דְמִיתִיךְ רַעֲיָתִי.

(שמות יד) וּפְרַעָה הִקְרִיב, וְהֵאֵי קָרָא הָא אוּקְמוּהָ. דְאֶקְרִיב

לְכָל חִילוֹי וּרְתִיכוֹי, לְאַגָּחָא קִרְבָּא. וְתוּ וּפְרַעָה הַקָּרִיב.
 רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הָא אֶתְמַר דְּקָרִיב לֹון לְתַשׁוּבָה. וּפְרַעָה
 הַקָּרִיב.

כְּתִיב (ישעיה כו) יי' בַּצָּר פִּקְדוֹךָ צָקוֹן לַחֹשׁ וְגו'. בַּצָּר
 פִּקְדוֹךָ: לָא פִּקְדִין יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, בְּשַׁעְתָּא דְנִיחָא, אֲלָא בְּשַׁעְתָּא דְעֵקִין לְהוּ, וּכְדִין
 כְּלָהוּ פִּקְדִין לֵיהּ. צָקוֹן לַחֹשׁ: וּכְלָהוּ צִלָּאן בְּצִלוֹתִין
 וּבְבָעוֹתִין, וְאָרִיקוּ קָמִיהּ צִלוֹתִין. אִימַתִּי. (ישעיה כו) מוֹסְרֵךְ
 לָמוּ, בְּשַׁעְתָּא דְפִקִּיד לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַצוּעוֹי.
 כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאִים עֲלֵיהּוּ בְּרַחֲמֵי, וְנִיחָא
 קָמִיהּ הֵהוּא קָלָא דְלָהוֹן, בְּגִין לְאַתְפְּרָעָא מִן שְׁנֵאִיהוֹן,
 וְאַתְמַלִּי עֲלֵיהּוּ בְּרַחֲמֵי.

כְּמָה דְאוּקִימְנָא, מְתַל לְיוֹנָה עִם הַנֶּץ וְכו', כִּךְ יִשְׂרָאֵל
 הוּוּ קָרִיבִין לְיִמָּא, וְהוּוּ חֲמָאן לְיִמָּא קָמִייהּ, אֲזִיל
 וְסָעִיר וְגִלְגְלוּהִי זְקָפִין לְעֵילָא, הוּוּ דְחִילִין. זְקָפוּ עֵינֵיהּוּ
 וְחָמוּ לְפִרְעָה וּלְמִשִּׁירֵיתֶיהּ, וְאַבְנֵי גִירִין וּבִלְסֻטְרָאִין,
 כְּדִין וְיִירָאוּ מְאֹד. מַה עָבְדוּ, וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵן
 גְּרִים הָאֵי דְקָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אַבּוּהוֹן דְלְעֵילָא, פְּרַעָה.
 הֵדָא הוּא דְכְּתִיב וּפְרַעָה הַקָּרִיב וְהָא אֶתְמַר.

(שמות ד) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל תִּירָאוּ הַתִּיצְבוּ וִירָאוּ אֶת
 יְשׁוּעַת יי'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן זְכָאָה חוֹלְקֵיהוֹן

דִּישְׂרָאֵל, דְּהָא רַעֲיָא כְּמִשָּׁה אֲזִיל בְּגוּוֹיֵיהּוּ. כְּתִיב (ישעיה
 סג) וַיִּזְכּוֹר יְמֵי עוֹלָם מִשָּׁה עֲמוּ. וַיִּזְכּוֹר יְמֵי עוֹלָם: דָּא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מִשָּׁה עֲמוּ (מכאן שלי הוא) שְׁקִיל הוּהּ מִשָּׁה
 כְּכֹל יִשְׂרָאֵל. וְאוֹלִיפְנָא מִהָא, כִּי רַעֲיָא דְעֲמָא הוּא מִמִּשָּׁ
 עֲמָא כְּלָהּ, אִי אִיהוּ זְכִי, עֲמָא כְּלָהּ זְכָאן. וְאִי אִיהוּ לָא
 זְכִי, עֲמָא כְּלָהּ לָא זְכָאן וְאִתְעַנְשׂוּ בְּגִינֵיהּ, וְהָא
 אוּקְמוּהָ.

הַתִּיצְבוּ וּרְאוּ, לֵית לָכוּ לְאַגְחָא קְרָבָא, דְּהָא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, יַגִּיחַ קְרָבָא בְּגִינֵיכוֹן, כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר, יִי' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. תָּא חֲזִי, הֵהוּא
 לִילִיא, כְּנִשׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפַמְלִיא דִּילֵיהּ, וְדָאִין
 דִּינֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְאַלְמָלָא דְאַקְדִּימוּ אַבְהֵן עַלֵייהוּ
 דִּישְׂרָאֵל, לָא אֲשַׁתְּזִיבוּ מִן דִּינָא. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר,
 זְכוּתָא דִּיעֶקֶב אַגִּין עַלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, הֵדָא הוּא דְכְתִיב,
 (תהלים קכד) לוֹלִי יִי' שְׁתִּיחַ לָנוּ יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל

סבא.

(שמות יד) יִי' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. רַבִּי אַבָּא פִתַּח (ישעיה
 נח) אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבַּת רַגְלֶיךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶיךָ בְּיוֹם
 קָדְשִׁי. זְכָאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי
 בְּהוֹן, לְאַתְדַּבְּקָא בְּהוּ, מְכַל שְׂאֵר עַמִּין דְּעַלְמָא, וּמְגוּ
 רְחִימוּתָא דְלָהוֹן, קָרִיב לֹוֹן לְגַבִּיחַ, וַיְהִי לֹוֹן אוּרֵייתָא,

וַיֵּהָב לֹוֹן שַׁבֹּת, דְּאִיהוּ קִדְיִשָּׁא מִכָּל שָׂאר יוֹמִין, וְנִיִּתָּא
מִכָּלֵּא, וְחֻדוּה דְכָלֵּא, וְשָׁקִיל שַׁבֹּת, לְקַבֵּל אֹרִיִּיתָא
כָּלֵּא, וּמֵאֵן דְּנָטִיר שַׁבֹּת, כְּאִילוּ נָטִיר אֹרִיִּיתָא כָּלֵּא.
וְקִרְאֵת לַשַּׁבֹּת עֹנָג, עֹנָגָא דְכָלֵּא, עֹנָגָא דְנִפְשָׁא
וְגוֹפָא עֹנָגָא דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין. וְקִרְאֵת לַשַּׁבֹּת,
מֵאִי וְקִרְאֵת. דִּיזְמִין לִיה. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ויקרא כג) מְקִרְאֵי
קִדְשׁ, כְּלוּמַר, זְמִינִין, כְּמָה דְמִזְמִין אוֹשְׁפִיזָא לְבֵיתִיה.
וְעַל דָּא וְקִרְאֵת לַשַּׁבֹּת עֹנָג, דִּיזְמִין לִיה, כְּמָה דְמִזְמִין
אוֹשְׁפִיזָא, בְּפִתּוּרָא מִתְקַנָּא, בְּבֵיתָא מִתְקַנָּא כְּדָקָא
יֵאוּת, בְּמִיכָלֵּא וּבְמִשְׁתֵּיָא כְּדָקָא יֵאוּת, יִתִּיר עַל שָׂאר
יוֹמִין. וְקִרְאֵת לַשַּׁבֹּת מִבְּעוּד יוֹם. (אמור כ"ב ע"א) לְקִדּוּשׁ יִי
מְכוּבֵּד: דָּא יוֹם כְּפוּרִים. תְּרִי דְאֵינּוֹן חֵד. וְכַבְּדֵתוּ מַעֲשׂוֹת

(דף מ"ז ע"ב) דְרַכִּיךְ, כְּמָה דְאוּקִימָנָא.

מִמְצוּא חֶפְצְךָ וְדִבֵּר דְבַר, וְהָא אֲתַמַּר, בְּגִין דִּתְהִיא מְלָה
סְלָקָא, וְאֲתַעַר מְלָה דְחוּל לְעֵילָא. מֵאֵן דְמִזְמִין
אוֹשְׁפִיזָא, בִּיה בְּעֵי לְאֲשֵׁת־דֵּלָא, וְלֹא בְּאַחֲרָא.
תָּא חֲזִי הֵהוּא מְלָה דְנִפְיִק מִפּוּמִיָּה דְבַר נָשׁ, סְלָקָא
וְאֲתַעַר אֲתַעְרוּתָא לְעֵילָא, אִי לְטָב, אִי לְבִישׁ.
וּמֵאֵן דִּיתִיב בְּעֹנָגָא דְשַׁבֹּתָא, אָסִיר לִיה לְאֲתַעְרָא מְלָה
(מ"ג ב) דְחוּל, דְהָא פְּגִים פְּגִימוּ בְיוֹמָא קִדְיִשָּׁא. מֵאֵן דִּיתִיב
בְּהִלּוּלָא דְמִלְכָּא, לֹא יִתְחַזִּי לְמִשְׁבַּק לְמִלְכָּא, וְיִתְעַסֵּק
בְּאַחֲרָא.

וּבְכָל יוֹמָא בְּעֵי לְאַחֲזָא עוֹבְדָא, וְלֹא תִעְרָא אֶתְעֵרוּתָא
מִמָּה דְאַצְטְרִיךְ. וּבְשַׁבַּת, בְּמִלֵּי דְשְׁמִיָּא,

וּבְקִדּוּשָׁה דְיוֹמָא בְּעֵי לְאַתְעֵרָא, וְלֹא בְּמִלָּה אַחֲרָא.

תָּא חֲזִי, הֲכָא כִּד אֶתְקָרִיב פְּרַעָה לְאַגָּחָא קֶרְבָּא בְּהוּ
בְּיִשְׂרָאֵל, בְּהֵיִא זְמַנָּא, לָא בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, דִּיתְעֵרוּן יִשְׂרָאֵל אֶתְעֵרוּתָא לְתַתָּא כְּלָל, דְּהָא
אֶתְעֵרוּתָא לְעִילָא הוּא, דְּהָא אַבְהֵן אֶקְדִּימוּ וְאַתְעֵרוּ
אֶתְעֵרוּתָא דָּא לְעִילָא, וְזִכּוּתָא דְלַהוֹן קָאִים קָמִיָּה, (וְאַתְעֵרוּ

אֶתְעֵרוּתָא דָּא) וְלֹא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְיִשְׂרָאֵל יִתְעֵרוּן
לְתַתָּא כְּלָל. (דְּהָא בְּאַתְרָה לְעִילָא הוּהוּ) הֲדָא הוּא דְכְּתִיב
יִי' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. תַּחֲרִישׁוּן וְדָאִי, וְלֹא
תַתְעֵרוּן מִלָּה, דְּלֹא אַצְטְרִיךְ לָכוּ, וְהֲכָא אֶתְכְּלִיל שְׁמָא
קְדִישָׁא בְּאַתּוּון רְשִׁימוּן, וְהָא אֶתְעֵרוּ בֵּיהּ חֲבַרְיָא.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יְהוּדָה הוּוּ אֲזִלֵּי בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי
לְרַבִּי יְהוּדָה, וְדָאִי תַנְיִנָּא, יִי', בְּכָל אֶתְר רַחֲמִי,
וְאַף עַל גַּב דְּאַגָּח קֶרְבָּא, וְעָבִיד דִּינָא, הֵהוּא דִּינָא
בְּרַחֲמֵימוּתָא הוּא. וְהֲכָא חֲמִינָא, דְּכְתִיב יִי' יִלְחֶם לָכֶם,
וְלֹא אֶתְחַזִּי בְּהֵהוּא דִּינָא רַחֲמֵי כְּלָל, דְּהָא פְּתִיב לָא
נִשְׂאָר בְּהֶם עַד אֶחָד.

אָמַר לֵיהּ, מִלָּה דָּא שְׁמַעְנָא מִרַבִּי שְׁמַעוֹן דְּאָמַר,
דְּאַפִּילוּ הֲכָא דִּינָא בְּרַחֲמֵי הוּהוּ, דְּחַפָּא עֲלֵיהוֹן

יִמָּא וּמִיתוּ, וּלְבַתֵּר אֶפְיָק לֹון יִמָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּעָא בִּיקְרִיהוֹן, וְאַתְקַבְּרוּ בְּאַרְעָא, וְלֹא בְּעָאת אַרְעָא
 לְקַבְּלָא לֹון, עַד דְּאוּשִׁיט לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְמִינִיה,
 וְקַבִּילַת לֹון, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת טו) נְטִיתָ יְמִינֶךָ
 תְּבַלְעֵמוּ אֶרֶץ. וּבְגִין דָּא, (הוֹה) הֵאִי דֵינָא בְּרַחֲמֵי הוֹה.
 וְעַל דָּא, לָא בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיתְעָרוּן יִשְׂרָאֵל
 מְלָה בְּעֶלְמָא, דְּאִי יִתְעָרוּן יִשְׂרָאֵל מְלָה, לָא
 יִתְעָרוּן שְׁמָא דְרַחֲמֵי, וְלֹא יִתְעַבֵּיד דֵינָא בְּרַחֲמֵי, הֵדָא
 הוּא דְכְּתִיב יי' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישוּן, דְּלֹא תִתְעָרוּן
 מִיַּדִּי. דְּהָא שְׁמָא דְרַחֲמֵי בְּעִי לְאַתְעָרָא עָלֵיהוּ, לְמַעַבְד
 דֵינָא בְּרַחֲמֵי. וְעַל דָּא בְּעִי, דְּלֹא תַעֲבֹדוּן פְּגִימוּ,
 וְתִתְעָרוּן מְלָה אַחְרָא.

אֲמַר לֵיהּ, וְהָא כְּתִיב, (זְכַרְיָה יד) וַיֵּצֵא יי' וְנִלְחֶם בְּגוֹיִם
 הָהֵם. אִי הֲכִי דָא דֵינָא בְּרַחֲמֵי הוֹה. אֲמַר לֵיהּ, הֲכִי
 הוֹה וּדְאִי, דֵינָא הוּא בְּרַחֲמֵי, דְּמוֹתָא דְלֵהוֹן לָא אֲשַׁתְּכַח
 כְּמוֹתְנָא דְשָׂאר בְּנֵי עֶלְמָא, אֶלָּא חָס עָלֵיהוּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא יְהוֹן כְּמוֹתְנָא דְשָׂאר בְּנֵי עֶלְמָא, דְּקַטִּילוּ
 לֹון, אֶלָּא בְּנַחַת בְּלֹא צַעְרָא, הָא דֵינָא בְּרַחֲמֵי אִיהוּ.
 וּבְכָל אַתְר, שְׁמָא דָּא, דֵינָא בְּרַחֲמֵי אִיהוּ, בַּר אַתְר חַד,
 דְכְּתִיב, (ישעיה מ"ב) יי' כְּגִבּוֹר יֵצֵא וְגו'. וְכִי כְּגִבּוֹר
 וְלֹא גִבּוֹר. אֶלָּא יִשְׁנֵי לְבוּשׁוֹי, וְיִלְבַּשׁ לְבוּשֵׁין אַחְרָנִין.
 כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת, יִשְׁנֵי זַיִנֵיה.

וְעַם כָּל דָּא, דִּינָא הוּא יִתִּיר, אַבְל רַחֲמֵי בֵּיהּ, כְּמָה
 דְּכַתִּיב, כַּגְּבוּר, וְלֹא גְבוּר. כְּאִישׁ מְלַחְמוֹת, וְלֹא
 אִישׁ מְלַחְמוֹת. דְּוִדַּי אֶף עַל גַּב דְּעֵבִיד דִּינָא, חָס עַל
 עוֹבְדוּי, וְעַל דָּא, יִי יִלְחַם לְכֶם וְדַאי וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן.
 זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן דִּי־יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיר לִוְן
 לְחוּלְקִיָּה וְאַחַסְנַתִּיָּה, דְּכַתִּיב, (דברים לב) כִּי חִלַּק יִי עֲמוֹ
 יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ.

(שמות ד) וַיֹּאמֶר (קע"ח ע"ב) יִי אֵל מֹשֶׁה מַה תַּצַּעַק אֵלַי. מְלָה
 דָּא הָא אִוְקָמוּהּ בְּסַפְרָא דְצִנְיַעוּתָא, וְתַמָּן הוּא רִזָּא
 דִּילִיָּה, וַיֹּאמֶר יִי אֵל מֹשֶׁה. ר' יְהוּדָה פִּתַּח וְאָמַר, (יונה ב)
 וַיִּתְּפֹלֵל יוֹנָה אֵל יִי אֱלֹהֵיו מִמְּעֵי הַדָּגָה, מַה כְּתִיב
 לְעֵילָא, וַיִּמָּן יִי דְּגַג גְּדוּל. וַיִּמָּן: כְּמָה דָּאֵת אָמַר (דניאל א)
 וַיִּמָּן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. אֲשֶׁר מָנָה אֶת מְאֹכְלָכֶם.
 אַבְל הָאִי קָרָא חֲכִי (דף מ"ח ע"א) מִבְּעֵי לִיָּה, וַיִּמָּן יִי אֶת יוֹנָה
 לְדָג, דִּיהוּא מָנָה הוּא דְּמִשְׁדַּר לִיָּה. אֶלָּא וְדַאי,
 הֵהוּא דְּגַג הוּא הָוָה מָנָה לְיוֹנָה, לְנִטְרָא לִיָּה מִן שְׂאֵר נוּנֵי
 יַמָּא, וַיְהִי גָנִיז בְּגִוּיָּה. וְכִיּוֹן דְּאֶעְלִיָּה בְּגִוּיָּה, חָמָא יוֹנָה
 בְּמַעוּי, פּוֹתִיא דְּאֵתֵר יַמָּא (נ"א פוּתִיא דְּאֵתֵר דְּמַעוּי) כְּמוֹ הֵיכְלָא
 רַבְרַבָּא, וְתִרִין עֵינױ דִּיהוּא נוּנָא, דְּנַהֲרִין כְּשִׁמְשָׁא,
 וְאַבְן טָבָא הָוָה בְּמַעוּי, דְּנַהֲרִיר לִיָּה, וְהוּא חָמֵי כָּל מַה דִּי
 בְּיַמָּא וּבִתְהוּמוּי.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, מֵאִי דְכָתִיב, (יונה ב) קָרָאתִי מִצָּרָה
 לִי, הָא לֹא אֶתְחַזֵּי, דְכָל הָאִי רוּוחָא הוּא לִיה. אֶלֹא
 וּדְאִי, כִּיּוֹן דְאֶחְמִי לִיה הֵהוּא נוֹנָא, כָּל מָה דִּי בִימָא
 וּבִתְהוּמוֹי, מִית, דְלֹא יִכִּיל תְּלַת יוֹמִין לְמַסְבַּל. כְּדִין עָקַת
 לִיה לְיוֹנָה.

דְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כִּיּוֹן דְחָמָא יוֹנָה כָּל הֵהוּא רוּוחָא,
 הוּא חֲדִי. אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּמָה תְּבַעֵי
 יִתִּיר, לְהָא אֶעֱיִלְנָא לָךְ הָכָא. מָה עֵבֵד, קָטַל לְהֵהוּא
 נוֹנָא וּמִית, וְכָל שָׂאֵר נוֹנֵי יִמָּא, הוּוּ סַחְרֵי סַחְרָנִיָּה
 דְהֵהוּא נוֹנָא, דָּא נְשִׁיךְ לִיה מֵהָאִי גִיסָא, וְדָא נְשִׁיךְ לִיה
 מֵהָאִי גִיסָא. כְּדִין חָמָא יוֹנָה גְרַמוֹי בְּעָקוֹ, מִיַּד וּיִתְפַּלֵּל
 יוֹנָה אֶל יי'.

בְּקַדְמֵיתָא דָּג, וְהֵשְׁתָּא דָּגָה. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (שְׁמוֹת ז)
 וְהִדְגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה. וּכְדִין כְּתִיב,
 קָרָאתִי מִצָּרָה לִי. וְלֹא כְּתִיב הֵייתִי בַצָּרָה, אוּ יִשְׁבֹּתִי
 בַצָּרָה, אֶלֹא קָרָאתִי, מֵהֵהוּא עָקוֹ דְעָאקִין לִי נוֹנֵי יִמָּא.
 מִבְּטָן שְׂאוּל שׁוּעַתִּי, דְהָא מִית. וְלֹא כְּתִיב מִבְּטָן חֵי, אוּ
 מִבְּטָן דָּג, אֶלֹא דוּדְאִי הוּא מִית.

כִּיּוֹן דְצִלֵי צְלוּתִיָּה, קַבִּיל לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 וְאֶחְיִיָּה לִיה לְהָאִי נוֹנָא, וְאֶפִּיק לִיה לְיִבְשֶׁתָּא
 לְעֵינֵיהוֹן דְכָלָא. דְכָתִיב, וַיֹּאמֶר יי' לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה.
 וְחָמוּ כְּלָהוּ, עֲבִידְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

מֵה כְּתִיב, וַיִּתְּפַלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה,
 לֵאמֹר דְּהוּה קָשִׁיר בֵּיה, מִשְׁמַע דְּכְתִיב יְיָ אֱלֹהָיו,
 וְלֹא כְּתִיב וַיִּתְּפַלֵּל אֶל יְיָ וְלֹא יִתִּיר, אֶלֹּא יְיָ אֱלֹהָיו.
 אוּף הַכֹּא, וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה מַה תַּצְעַק אֵלַי. אֵלַי
 דִּיִּיקָא.

דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ. וַיִּסְעוּ מִלְּאִסְגָּאָה מְלִין, לֹא
 עֵידְנָא דְצִלוּתָא הַשְּׁתָּא. וַיִּסְעוּ, וְכִי לֹאן אַתָּר פִּקְד
 לֹון דִּינְטְלוֹן, דְּהָא עַל יַמָּא הוּו שְׂרָאן. אֶלֹּא אַהֲדַר
 לְעֵילָא, דְּכְתִיב מַה תַּצְעַק אֵלַי, דְּהָא כְּלָהוּ בְּאַתָּר דָּא
 קִיִּימִי. וְעַל דָּא וַיִּסְעוּ, יִנְטְלוֹן מִן דָּא, דְּלֹאוּ עֵדְנָא הוּא.

(ס"א אֶלֹּא בְּעַתִּיקָא תְּלִיָּא מִלְּתָא)

(שְׁמוֹת יד) וַאֲתָה הָרַם אֶת מִטְּךָ וְגו'. הָרַם אֶת מִטְּךָ, דִּי בֵּיה
 רְשִׁים שְׁמָא קְדִישָׁא, אֲרַכִּין יְדָךְ בְּסִטְרָא דְשְׁמָא
 קְדִישָׁא, וְכִיּוֹן דִּיחֲמוֹן מִיָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, יַעֲרִקוֹן מִנִּיה.
 וּמְקַמִּיה (ב"א קַמִּיה) וְעַל דָּא, וְנִטָּה אֶת יְדָךְ, לְסִטְרָא חֲדָא,
 דְּסִטְרִין אַחֲרָנִין דְּהָהוּא מִטָּה, אַצְטְרִיךְ לָךְ לְמִיָּין (ב"א לִיָּה)
 לְמִלְּיָן) אַחֲרָנִין.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, חֲמִינָא, דְּזַמְנִין אַתְקַרִּי הָאִי מִטָּה,
 מִטָּה הָאֶלְהִים, וְלֹזְמָנִין אַתְקַרִּי מִטָּה דְּמִשָּׁה. אָמַר
 ר' שְׁמַעוֹן (תְּרִי הוּו וְהַכִּי אוּקִימָנָא) בְּסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא
 סָבָא, שְׁפִיר קָאמַר, דְּכְלָהוּ חֲד, בֵּין תִּימָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא, וּבִין תִּימָא דְמִשָּׁה, וְהָאֵי מִטָּה, לְאַתְעָרָא סְטָרָא
 דְּגִבּוּרָה. וְעַל דָּא, וּנְטָה אֶת יַדְךָ, יְדָא דְשִׁמְאָלָא, דְּאִיהוּ
 בְּסְטָרָא דְּגִבּוּרָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּוִי לְאִינוּן דְּלֹא חֲמָאן, וְלֹא מְסַתְּפְלִין
 בְּאוּרֵייתָא, וְאוּרֵייתָא קֶאֱרִי קִמֵּיהוּ בְּכָל יוּמָא, (ס"א
 וְלֹא יִדְעִין) וְלֹא מְשַׁגְּיחִין. תָּא חֲזִי, בְּסְטָרָא דְּגִבּוּרָה מִתְעָרִי
 מִיָּא בְּעַלְמָא, וְנִפְקִי מִיָּא, וְהִשְׁתָּא בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְנִגְבָּא מִיָּא, אֲמָאֵי וּנְטָה אֶת יַדְךָ, דְּאִיהוּ שִׁמְאָלָא.
 אֲלֹא הָרַם אֶת מִטָּךְ, לְנִגְבָּא מִיָּא. וּנְטָה אֶת יַדְךָ,
 לְאַתְבָּא מִיָּא, לְאַתְעָרָא סְטָרָא דְּגִבּוּרָה, וְלְאַתְבָּא
 מִיָּא עַל מְצָרִים. וּבְגִין כֵּךְ, תִּרְיִן מְלִין הָכָא, דְּכִתִּיב הָרַם
 אֶת מִטָּךְ, וּנְטָה אֶת יַדְךָ עַל הַיָּם וּבִקְעָהוּ.

וְהָא תְּהוּמֵי הוּוּ. אֲלֹא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֶבֶד נִיֶּסָא גּוֹ
 נִיֶּסָא, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (שְׁמוֹת טו) קִפְאוּ תְּהוּמוֹת בְּלִב
 יָם. וְהוּא אֲזִלִּין בִּיבְשִׁתָּא בְּגוּ יָמָא, הֲדָא הוּא דְּכִתִּיב
 וַיִּבְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בִּיבְשָׁה.

(דף מ"ח ע"ב) (שְׁמוֹת יד) וַיִּסַּר אֶת אוֹפֵן מִרְכָּבוֹתָיו. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 פִּתַּח, (יְחֻזְקָאֵל א) וְאַרְא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד
 בְּאַרְצָא אֲצֵל הַחַיּוֹת. הָאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ וְאַתְמַר, אֲבַל תָּא
 חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכוּלָּא אֶתְחֲזִי שְׁלִטְנוּתָא דִּילֵיהּ,
 וְשִׁלְטָנִיָּה דִּי לֹא תַעֲדֵי לְעַלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמִין.

וְעַבִּיד שׁוֹלְטָנוּתָא בְּאַבְהֶן, נָטַל לְאַבְרָהָם, וְקַיִים בֵּיה
 עֲלָמָא, דְּכְתִיב, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
 וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, וְאוּקְמוּהָ. נָטַיל יִצְחָק, וְשָׁתִיל בֵּיה
 עֲלָמָא, דְּאִיהוּ קַיִים לְעֲלָמִין, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית יז)
 וְאֵת בְּרִיתִי אֲקִים אֶת יִצְחָק. נָטַל יַעֲקֹב, וְאוֹתֵבִיהָ קָמִיהָ,
 וְאִשְׁתַּעֲשַׂע בְּהִדְיָה, וְאִתְפָּאֵר בֵּיה, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אִתְּפָאֵר.

וְתָא חֲזִי, יַעֲקֹב אַחִיד בְּאִילָנָא דְּחַיִּי, דְּלִית בֵּיה מוֹתָא
 לְעֲלָמִין, דְּכָל חַיִּין בְּהֵהוּא אִילָנָא אֲשֶׁתְּכַלְלוּ, וְיֵהֵב
 חַיִּין לְכָל אֵינּוֹן דְּאַחִידֵן בֵּיה. וּבְגִין כֶּךָ, יַעֲקֹב לָא מִית.
 וְאִמְתִּי מִית, בְּשַׁעֲתָא דְּכְתִיב, (בראשית מט) וַיֵּאסוּף רַגְלִיו
 אֶל הַמָּטָה. הַמָּטָה. כְּמָה דָּאֵת אֲמַר (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ
 שֶׁל שְׁלֹמֹה, בְּגִין דְּבַהֲאֵי מָטָה כְּתִיב, (משלי ה) רַגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת
 מוֹת, וּבְגִין כֶּךָ וַיֵּאסוּף רַגְלִיו אֶל הַמָּטָה כְּתִיב, כְּדִין
 וַיִּגּוֹעַ וַיֵּאסֹף אֶל עַמּוּיוֹ. וְעַבִּיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב
 שְׁלִימוֹ דְּאַבְהֶן, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה מ"א) יַעֲקֹב אֲשֶׁר
 בְּחַרְתִּיקָ.

תָּא חֲזִי, כָּל מִשְׁרַיִין דְּלַעֲיָלָא, וְכָל אֵינּוֹן רְתִיכִין, כְּלָהוּ
 אַחִידֵן אֵלִין בְּאֵלִין, נְרַגִּין בְּנְרַגִּין, אֵלִין עֲלָאִין
 וְאֵלִין תַּתְּאִין. וְחַיּוּוֹתָא קְדִישָׁא עֲלֵייהוּ, וְכָלְהוּ אוֹכְלוּסִין
 וּמִשְׁרַיִין, כְּלָהוּ נְטֻלִין תַּחוֹת יְדֵהָא, עַל מִימְרָהָא נְטֻלִין,
 וְעַל מִימְרָהָא שְׂרָאֵן.

וְדָא הוּא חַיּוֹתָא, (ס"א עילא קדישא) דְּכָל שְׂאָר חַיּוֹתָא, אַחֲדָן
 בָּהּ וְאַשְׁתְּלִשְׁלוּ (ס"א וְאַשְׁתְּכַלְלוּ) בְּגִינָה כַּמָּה חַיּוֹן לְחַיּוֹן
 (ס"א אֵלִין סְלִקִין וְאֵלִין נַחְתִּין) וְאַתְאַחְדָן דְּרַגִין בְּדַרְגִין, וְכִלְהוּ
 עֲלֵאִין וְתַתְּאִין אֲזֵלִין וְשִׂאטִין בִּימָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב,
 זֶה הַיָּם גָּדוֹל וְרַחֵב יַדַּיִם שָׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר
 וְגו'.

וְכַד סְלִיק יַמָּא גַלְגְּלוּי, כִּלְהוּ אַרְבִּין סְלִקִין נַחְתִּין,
 וְזַעְפָּא אֲשַׁתְּכַח, וְרוּחָא תְּקִיפָא אֲזֵלָא עֲלֵיהּ
 בְּתִקִּיפּוּ. וְנוּנִי יַמָּא מִתְּבַדְרִין לְכָל סֵטֶר, אֵלִין לְמִזְרַח,
 וְאֵלִין לְמַעְרָב, אֵלִין לְצָפוֹן, וְאֵלִין לְדָרוֹם. וְכָל אֵינּוֹן בְּנֵי
 עֲלָמָא, דְּחַמָּאן רְשִׁימָא עֲלֵיהּ, נְטִלִין לוֹן, וּבִלְעִין לוֹן
 בְּקַפְטִירֵי עֲפָרָא.

וְכָל אַרְבִּין לָא נְטִלִין מֵאַתְרֵיהּ, וְלָא סְלִקִין וְנַחְתִּין, בַּר
 מִהֵהוּא שְׁעַתָּא, דְּאֵתִי חַד דְּבָרָא בִּימָא, וְיַדַּע
 לְאַשְׁלָמָא רוּחָא דְזַעְפָּא דִּימָא, פִּיּוֹן דְּסְלִיק דָּא עֲלֵיהּ
 דִּימָא, שְׂכִיךְ מְרוּגְזָא, וְנִיחָא אֲשַׁתְּכַח, וְכַדִּין כִּלְהוּ
 אַרְבִּין אֲזֵלִין בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, וְלָא סָטָאן לִימִינָא וּשְׂמָאלָא,
 הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קד) שָׁם אֲנִיּוֹת יִהְלָכוּן לוֹיְתָן זֶה
 יִצְרַת לְשַׁחַק בּוֹ. זֶה דִּיִּיקָא. וְכָל נוּנִי יַמָּא מִתְּכַנְשִׁין
 לְאַתְרֵיהּ. וְכָל אֵינּוֹן חַיּוֹן חֲדָאן עֲלֵהּ, וְחַיּוֹן חֲקָלָא
 עֲלָאָה חֲדָאן, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (איוב מ) וְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה
 יִשְׁחָקוּ שָׁם.

תָּא חֲזִי, כְּגֹוֹנָא דְלַעֲיִלָּא, אֵית לְתַתָּא. כְּגֹוֹנָא דְלַתַּתָּא,
 אֵית בִּימָא. כְּגֹוֹנָא דְלַעֲיִלָּא, אֵית לַעֲיִלָּא בִּימָא
 עֲלָאָה. כְּגֹוֹנָא דְלַעֲיִלָּא אֵית לְתַתָּא. כְּגֹוֹנָא דְלַתַּתָּא,
 אֵית בִּימָא תַתָּאָה.

גֹּוּפָא דִּיהֵוּא יִמָּא, הָא אֲתַעֲרָנָא לְחַבְרָנָא, אֹרְכָא
 וּפּוֹתֵיָא, רִישָׁא וּדְרוּעִין וְשַׁעֲרֵי גֹּוּפָא, כִּלָּא כְּמָה
 דְאַצְטְרִיךְ, וְכִלָּא בְּשַׁמִּיָּה (ויחי רמ"ה) אֲתַקְרִי. וְכְגֹוֹנָא דָּא
 לְתַתָּא לִימָא דְלַתַּתָּא, הָכִי נְמִי רִישָׁא דִימָּא, וּדְרוּעִין
 דִּימָּא, וְגֹּוּפָא דִימָּא.

כְּתִיב (בראשית מט) זְבוּלוֹן לְחֹוֹף יַמִּים יִשְׁכּוֹן. וְהָא יִמָּא חַד
 הָוָה בְּעַדְבֵיָּה אֵלָא מְאִי לְחֹוֹף יַמִּים, וְדָאִי
 אֹוּקְמוּהָ חַבְרֵיָּא בְּרֹזָא עֲלָאָה. וְיִרְכָּתוּ עַל צִידוֹן, כְּמָה
 דְאַתְ אָמַר (שמות א) יֹוצְאֵי יַרְךָ יַעֲקֹב. זְבוּלוֹן שׁוֹקָא דִימִינָא
 דְגֹּוּפָא הָוָה, וַיִּם כְּפָנֵת הָוָה בְּעַדְבֵיָּה, וּמַהֲכָא אֲשַׁתְּכַח
 חֲלֹזוֹן לְתַכְלָּתָא.

תָּא חֲזִי, כְּמָה רְתִיכִין עַל רְתִיכִין אֲשַׁתְּכָחוּ, וְגַלְגְּלוּי
 דְרְתִיכָא רְהֶטִין בְּבַהִילוֹ, וְלָא מִתְעַכְבֵי אֵינּוֹן סְמִי
 רְתִיכָא, לְנִטְלָא עֲלִיהוֹן. וְכֵן כְּלָהּוּ. (נ"א וְהָא שְׁנֵהֲגוּ בַכְּבוֹדוֹת בְּבַהִילוֹ)
 תָּא חֲזִי, רְתִיכָא דִי מְמַנָּא עַל מְצָרָאִי, (אִי תִימָא) אֹוּקְמוּהָ,
 רְתִיכָא שְׁלִימָתָא לָא אֲשַׁתְּכַח, דְהָא כְּתִיב וַיִּסַּר אֵת אוֹפֵן
 מִרְכַּבוֹתָיו, כְּמָה רְתִיכִין הָוּוּ, דְהָוּ נְטֻלִין עַל חַד סְמִיךְ

גִּלְגָּלָא, דְּאִתְפְּקְדוּ עֲלֵיהוּ, כִּיּוֹן דְּאִתְעַבְּרַתְּ הָאִי
 מִשׁוּלְטָנוּתָא דִּילֵיהּ, כְּלָהוּ רְתִיכִין אִתְעַבְּרוּ מִשׁוּלְטָנֵיהוֹן,
 וְלֹא נִטְלוּ. כְּדִין כְּלָהוּ לְתַתָּא אִתְעַבְּרוּ מִשׁוּלְטָנוּתָא,
 דְּכְתִיב, (ירמיה מו) עַל מִצְרַיִם וְעַל פְּרָעָה וְעַל הַבּוֹטְחִים (דף

מ"ט ע"א) בּוּ.

וּבַהֲהוּא זְמַנָּא, שְׁלִטְנוּתָא דְּמִצְרַיִם שְׁלִיט עַל כָּל שְׂאֵר
 עַמִּין, כִּיּוֹן דְּאִתְבַּר חֵילָא דְּמִצְרַיִם, אִתְבַּר
 חֵילָא דְּשְׂאֵר עַמִּין. מִנְלָן, דְּכְתִיב, (שמות טו) אִזְ נִבְהָלוּ
 אֱלוֹפֵי אֲדוֹם וְגו'. וְכְתִיב (שמות טו) שְׁמַעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן וְגו'.
 בְּגִין דְּכְלָהוּ הוּוּ אֲחִידָן בְּפּוֹלְחָנָא דְּמִצְרַיִם, וְאֲחִידָן
 בְּמִצְרַיִם לְסִיּוּעָא דְּלָהוֹן. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא, כְּלָהוּ בְּעָאן
 לְסִיּוּעָא דְּמִצְרַיִם, לְאִתְתַּקְפָּא. וְעַל דָּא, כִּיּוֹן דְּשְׁמַעוּ
 גְבוּרָן דְּעַבְדֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, רְפוּ יְדֵיהוֹן,
 וְלֹא יִכִּילוּ לְמִיקָם, וְאִזְדַּעְזְעוּ כְּלָהוּ, וְאִתְבַּרוּ (משולשליהוֹן)
 מִשׁוּלְטָנֵיהוֹן.

וְדֵאִי כִּד אִתְבַּר חֵילָא דְּלָהוֹן לְעֵילָא, אִתְבַּר חֵילָא דְּכָל
 אֵינּוֹן דְּאֲחִידָן בֵּיהּ, כִּיּוֹן דְּאִתְבַּר חֵילָא דְּכְלָהוּ
 לְעֵילָא, כָּל הַנִּי דְּלְתַתָּא אִתְבַּרוּ, בְּגִין (ההוא) הָאִי חֵילָא
 דְּאִתְבַּר בְּקַדְמִיתָא. וּבְגִין כְּךָ וַיִּסַּר אֶת אַפְּן מִרְכַּבּוֹתָיו
 כְּתִיב. וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדּוֹת, דְּהָא כִּד דָּא אִתְבַּר, לָא הוּוּ
 אֲזֵלִין.

תָּא חֲזִי דְהָכִי הוּא, דְּלֹא כְּתִיב וַיִּסַּר אֶת אוֹפְנֵי
מִרְכָּבוֹתָיו, אוֹ אוֹפֵן מִרְכָּבָתוֹ, אֶלֹא וַיִּסַּר אֶת אוֹפֵן
מִרְכָּבוֹתָיו. בְּגִין הָאֵי חֵילָא, דְּכֻלְהוּ הָווּ מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ. (הכִּי

אֶקְרוּן)

וְתוֹ, וַיִּסַּר אֶת אוֹפֵן מִרְכָּבוֹתָיו, תָּא חֲזִי, (וַיִּסַּר אֶת אוֹפֵן מִרְכָּבוֹתָיו)
זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֶתְרַעֵי בְּהוּ, לְאֶתְדַבְּקָא בְּהוּ, וּלְמַהוּי לְהוּ חוֹלְק, וּלְמַהוּי
אֵינּוֹן חוֹלְקִיהּ. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים יג) וּבוֹ תִּדְבְּקוּן.
וְכְּתִיב (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם הִדְבַּקִּים בְּיָי אֱלֹהֵיכֶם, בְּיָי מִמָּשׁ.
וְכְּתִיב (תְּהִלִּים קל"ה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. וְכְּתִיב (דְּבָרִים לב) כִּי
חָלַק יְיָ עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. דְּאֶפִּיק לֹון מִזְרַעָא
קְדִישָׁא, לְמַהוּי חוֹלְקִיהּ, וְעַל דָּא יְהַב לֹון אוֹרִייתָא
קְדִישָׁא עֲלָאָה, גְּנִיזָא תְּרִי אֶלְפִין שְׁנִין, עַד לָא יִתְבְּרִי
עֲלֵמָא, וְהָא אֶתְמַר. וּבְגִין רְחִימוּתָא דִּילִיהּ יְהֵבָא
לְיִשְׂרָאֵל, לְמַתְךָ אֶבְתְּרָהּ, וּלְאֶתְדַבְּקָא בְּהּ.

תָּא חֲזִי, כָּל מְשִׁירֵיין דְּלַעֲיִלָא, וְכָל אֵינּוֹן רְתִיכִין, כְּלָהוּ
אַחֲדָן אֵלִין בְּאֵלִין, דְּרַגִּין בְּדַרְגִּין, אֵלִין עֲלֵאִין,
וְאֵלִין תַּתְּאִין, וְהָא אוּקְמוּתָהּ, דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים קד) זֶה הָיִם
גְּדוֹל. וְחִיּוּתָא קְדִישָׁא עֲלִיהּ, וְכֻלְהוּ אוּכְלוּסִין וּמְשִׁרֵיין,
כְּלָהוּ נְטֻלִין תַּחוּת יְדָהּ, עַל מִימְרָה נְטֻלִין, וְעַל מִימְרָה
שְׂרָאן. בְּעַדְנָא דְּהִיא נְטֻלָא, כְּלָהוּ נְטֻלִין, בְּגִין דְּכֻלְהוּ
אַחֲדָן בְּהּ. (אֶמַר ר' יֶצְחָק)

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְבָעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַעְבְּרָא
 לְאוּכְלוּסִין דְּפִרְעָה לְתַתָּא, אַעְבַּר בְּקַדְמִיתָא
 לְתַהוּא חֵילָא דְלַהוֹן, כְּמָה דְאוּקִימְנָא. מַה עָבַד. אַעְבַּר
 וְסָלִיק תַּהוּא אַתְרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, דִּתְהוּהוּ מִדְּבַר (פ"י מְנַהֲיֵג)
 לְכָל אֵינּוֹן רְתִיכִין, כִּיּוֹן דִּתְהוּ אֲסִתְלִיק, הִנְהוּ כְּלָהוּ
 מִשִּׁירֵיין לָא יְכִילוּ לְדַבְּרָא, כִּיּוֹן דְאֵינּוֹן לָא יְכִילוּ, תַּהוּא
 מְמַנָּא דְמִצְרָאֵי אַעְבְּרוּ לִיהּ מִשׁוּלְטַנְיָה, וְאַעְבַּר (י' ע"ב)
 בְּנוֹרָא דְדַלִּיק, וְכַדִּין שְׁלֻטְנוֹתָא דְמִצְרָאֵי אַתְעָדִי. וְעַל
 דָּא, אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְחָמוּ מְמַנָּא
 דְּמִצְרַיִם אַתּוּקַד בְּנוֹרָא.

ר' יִצְחָק אָמַר, בְּשַׁעֲתָא דְקָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְיַמָּא, קָרָא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַמְנָא רַבְרָבָא דְעַל יַמָּא, אָמַר
 לִיהּ, בְּשַׁעֲתָא דְעַבְדִּית אָנָּא עַלְמָא, מְנִיתִי לָךְ עַל יַמָּא,
 וְתַנְאֵי אֵית לִי עַל יַמָּא, דִּי יְבוּזַע מִיִּמּוּי מְקַמֵּי בְּנֵי. הַשְׁתָּא
 מְטָא עַדְנָא, דִּיעְבְּרוֹן בְּנֵי בְּגוּ יַמָּא. לְבַתַּר מַה פְּתִיב,
 וַיֵּשֶׁב הָיִם לַפְּנוֹת בְּקָר לְאִיתְנוּ. מַאי לְאִיתְנוּ, לְתַנְאוּ
 דִּתְהוּהוּ לִיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד בְּרָא עַלְמָא.

וְהוּוּ יִשְׂרָאֵל שְׂרָאן עַל יַמָּא, וְהוּוּ יִשְׂרָאֵל חֲמָאן, גְּלַגְלִי
 יַמָּא סְלָקִין וְנַחְתִּין, זְקָפוּ עֵינֵייהוּ, וְחָמוּ לְפִרְעָה
 וְלְאוּכְלוּסִין דִּילִיָּהּ, דְחִילוּ וְצַעְקוּ. וְהָא אַתְמַר. הָיִם רָאָה,
 מַה חֲמָא יַמָּא. אַרוּנָא דִּיוֹסְף קָא חֲמָא, וְעָרַק מְקַמֵּיהּ.

מֵאֵי טַעֲמָא, (בְּגִין) דְּכִתְיִב, (בראשית לט) וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
 וְעַל דָּא הַיָּם רָאָה וַיֵּנוֹס, וְכִתְיִב וַיִּסֹּר אֶת אוֹפְן מִרְכָּבוֹתָיו
 וְגו' אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מֵאֵי טַעֲמָא. בְּגִין דְּחָמוּ אֶרְעָא
 דְּמִצְרַיִם, כְּאֵלוּ אֲתוּקֵד בְּנוֹרָא, כְּדִין אֲמָרוּ אָנוּסָה מִפְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי, הוּוּ אֲזִילִי בְּמִדְבָּרָא, אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא
 לְרַבִּי יוֹסִי, תָּא וְאִימָא לָךְ, דְּכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּעֵי לְאַעְבְּרָא שׁוֹלְטָנוּתָא דְּאַרְעָא, לָא עָבִיד, עַד
 דְּאַעְבְּרָא שׁוֹלְטָנוּתָא דְּלַהוֹן בְּרַקִּיעָא, וְלָא אַעְבְּרָא שׁוֹלְטָנָא
 דְּלַהוֹן, עַד דְּמִנִּי אַחְרָא בְּאַתְרֵיהּ, בְּגִין דְּלָא יִגְרַע
 (שׁוֹלְטָנוּתָא) שְׁמוּשָׁא דְּלַהוֹן (דף מ"ט ע"ב) בְּרַקִּיעָא, בְּגִין לְקִיּוּמָא
 מֵה דְּכִתְיִב, (דְּנִיאל ד) וְלִמֵּן דֵּי יֵצֵא יִתְנַיְנָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
 וְדַאי הָכִי הוּא.

פְּתַח ר' יוֹסִי וְאָמַר, (תהלים ח) יי' אֲדוֹנֵינוּ מֵה אֲדִיר שְׁמֶךְ
 בְּכָל הָאָרֶץ. יי' אֲדוֹנֵינוּ: כִּד בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְתַבְרָא חֵילָא דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִּים וּמִזְלוֹת,
 אֲתַקִּיף דִּינֵיהּ עַלֵּיהּ, וְתַבַּר לֹון, וְאַעְבְּרָא מִקְמֵיהּ
 שׁוֹלְטָנוּתָא דְּלַהוֹן.

אֲשֶׁר תִּנְהַ הוֹדֵךְ עַל הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר נָתַתָּ מִבְּעֵי לֵיהּ, או
 תִּנְהַ הוֹדֵךְ, מֵהוּ אֲשֶׁר תִּנְהַ הוֹדֵךְ. אֵלָא דָּא הוּא
 רְזָא דְּנַהֲרָא עֲמִיקָא דְּכֻלָּא, וְדוֹד בְּעָא בְּעוֹתֵיהּ, לְמַנְגַד

מִיָּה עַל הַשָּׁמַיִם, וְדָא הוּא (ויקרא ס"ה ע"ב) אֲשֶׁר. כְּמָה דְאֵת
אֲמַר, (שמות ג) אֵהְיָ אֲשֶׁר אֵהְיָ.

בְּשַׁעֲתָא דֵּהֲאִי נִהְרָא (ס"ג ע"ב, בראשית רכ"א ע"א) עֲמִיקְתָּא
דְּכֻלָּא, נִגִּיד וְנִפִּיק עַל הַשָּׁמַיִם, כְּדִין כְּלָא
בְּחִידוֹ, וּמְטְרוֹנִיתָא אֲתַעֲטַרְתָּ בְּמִלְכָּא, וְכָל עֲלָמִין כְּלָהוּ
בְּחִידוֹ, וְשִׁלְטָנוּתָא דְעֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים
וּמַזְלוֹת, אֲתַעֲבַר מִקְמֵי מְטְרוֹנִיתָא, וְכְדִין זְקָפִין רִישָׁא
כָּל מֵאן דְאַחִידוּ בָהּ.

אֲדֵהֲכִי חָמוּ חַד בַּר נֶשׁ, דֵּהוּה אֲתִי, וְחַד מְטוּלָא קָמִיָּה.
אֲמַר רַבִּי חֲיִיא, גִּזִּיל, דְּלָמָּא הָאִי בַר נֶשׁ עוֹבֵד
עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת הוּא, אוּ עַם הָאָרֶץ הוּא, וְאָסִיר
לְאִשְׁתַּתְּפָא בִּהְדִּיָּה בְּאַרְחָא. אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, גִּיתִיב הָכָא,
וְנַחֲמִי, דְּלָמָּא גִּבְרָא רַבָּא הוּא.

אֲדֵהֲכִי, אַעֲבַר קָמִיָּהוּ, אֲמַר לִיָּה, בְּדוּקְפָא דְמַעֲבָרָא
דְּקוּטִיפָא דֵּהֲאִי, חֲבֵרוּתָא אַבְעִי, וְאַנָּא יְדַעְנָא
אַרְחָא אַחְרָא, וְנִסְטִי מֵהֲאִי, וְאַנָּא בְּעִינָא דֵּאִימָא לְכוּ,
וְלֹא אֲתַחֲיִיבְנָא בְּכוּ, וְלֹא אַעֲבַר עַל מַה דְּכֻתִּיב, (ויקרא ט)
וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְּשׁוֹל, וְאַתּוֹן כְּסוּמִין בְּאַרְחָא דָּא,
וְלֹא תִסְתַּכְּנוּ בְּנַפְשֵׁיכּוּ. אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא
דְּאוּרִיכְנָא הָכָא, אֲתַחֲבֵרוּ בִּהְדִּיָּה. אֲמַר לוֹן, לָא תִשְׁתַּעוּ
מִיַּדִּי הָכָא, עַד דְּנַעֲבַר בְּהֲאִי. סְטוּ בְּאַרְחָא אַחְרָא.

בְּתֵר דְנִפְקוּ מִהֵוּא אֲתֵר, אֲמַר לֹן, בְּהֵוּא אֲרֵתֵא
 אַחֲרֵא, הוּוּ אֲזֵלִי זְמַנָּא חֲדָא, חֲד פִּהֵן חֲכָם, וְחֲד
 פִּהֵן עִם הָאָרֶץ בְּהֵדִיָּה, קָם הֵהוּא עִם הָאָרֶץ בְּהֵהוּא אֲתֵר
 עֲלֵיָה וְקִטְלֵיָה. מִהֵהוּא יוֹמָא כָּל מָאן דְּאֵעֲבַר בְּהֵהוּא
 אֲתֵר, מִסְתַּכֵּן בְּנַפְשֵׁיָה. וְהָא מִתְחַבְּרִין תַּמָּן מִשְׁדֵּדֵי
 טוּרֵיָא, וְקִטְלִין וְקַפְחִין לְבְנֵי נְשָׂא, וְאִינּוּן דִּידְעֵי לָא
 עֲבְרֵי תַמָּן, וּבְעֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְמָא דֵּהֵהוּא כְּהֵנָּא
 כָּל יוֹמָא.

פִּתַּח וְאָמַר, ^(ישעיה י') עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לְעֲמוּד וְגו' הָא
 אוֹקְמוּהָ אִינּוּן מָאֲרֵי מְתִיבְתָא. אֲבַל אֲנָא לָא
 אֲמִינָא לְכוּ הָכִי, אֶלָּא דְרוּזָא דְמִלָּה אוֹלִיפְנָא. עוֹד הַיּוֹם,
 מָאן יוֹמָא דִּין. אֶלָּא, הָכִי כְּתִיב, ^(שמות ו) וַיִּקַּח אֶהֱרֹן אֶת
 אֶלִישֶׁבַע בֶּת עֲמִינָדָב. וְרוּזָא הוּא, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
 דְּאֶהֱרֹן הוּא שׁוֹשְׁבֵינָא דִּילָהּ, לְתַקְנָא בֵּיתָהּ וּלְשִׁמְשָׁא
 לָהּ, וּלְמִיעַל לָהּ לְמַלְכָּא לְאֲזִדְוּוּגָא כְּחֲדָא, מִכָּאן
 וְלִהְלָאָהּ, כָּל פִּהֵן דְּמִשְׁמֵשׁ בְּמַקְדְּשָׁא, כְּגוּוּנָא דְּאֶהֱרֹן.
 אַחִימֶלֶךְ כְּהֵנָּא רַבָּא עֲלָאָהּ הָוָה, וְכָל אִינּוּן כְּהֵנִי
 בְּהֵדִיָּה, כְּלָהּ הוּוּ שׁוֹשְׁבֵינִין דְּמִטְרוּנֵיָתָא,
 כִּיּוֹן דְּאֶתְקַטְּלוּ, אֲשֶׁתְּאֲרַת מִטְרוּנֵיָתָא בְּלַחֲוּדָהָא,
 וְאֶתְאֲבִיד שׁוֹשְׁבֵינָא דִּילָהּ, וְלָא אֲשֶׁתְּכַח מָאן דְּמִשְׁמֵשׁ
 קָמָהּ, וַיִּתְקַן בֵּיתָהּ, וַיַּחֲדִי לָהּ לְאֲזִדְוּוּגָא עִם מַלְכָּא. כְּדִין

מֵהָהוּא יוֹמָא, אֶתְעַבְרָא לְשִׁמְאֵלָא, וְקִיִּמָא עַל עֲלִמָא,
 כְּמִין עַל כְּלָא, קָטִיל לְשָׂאוֹל וְלִבְנוֹי, אֶתְאַבִּיד מִינֵיהּ
 מַלְכוֹ, מִיתוּ מִיִּשְׂרָאֵל כַּמָּה אֲלִפִּין וְכַמָּה רַבּוּן. וְעַד כְּעַן,
 הֵהוּא חוּבָה הָוָה תְּלִי, עַד דְּאַתָּא סִנְחָרִיב וְאַרְגִּיז כְּלָא.
 וְדָא הוּא עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב, דָּא הוּא יוֹמָא עֲלָאָה, וּמָאן
 אִיהוּ. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאַבְדַּת שׁוֹשְׁבֵינִין דִּילָהּ,
 הֵהִיא דְּאַשְׁתָּאַרַת בְּלָא יְמִינָא, (דִּהוּי לִיה) לְאַתְדַּבְּקָא
 בְּשִׁמְאֵלָא. דְּכֶהֱנָא יְמִינָא הוּא. (אִמַר לִיה לְאַתְדַּבְּקָא בְּשִׁמְאֵלָא) וּבְגִין
 כֶּף, עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לְעֵמוֹד.

תָּא חַוִּי, פְּתִיב גְּבַעַת שָׂאוֹל נְסָה, שָׂאוֹל אִמַי הָכָא.
 אֵלָא בְּגִין דְּהוּא קָטִיל לְכַהֲנִי, וְגָרִים דְּרוּעָא יְמִינָא,
 לְאַתְעַקְרָא מֵעֲלִמָא. אוּף הָכָא, מֵהָהוּא יוֹמָא, לָא אַעֲבַר
 בַּר נֶשׁ בְּהָהוּא דְּיֹכְתָא, בְּגִין דְּלָא אִסְתַּכֵּן בְּנַפְשִׁיהּ. אִמַר
 לִיה רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חִיָּיא, וְלָא אִמְרִית לָךְ דְּלִמָּא גְּבַרָא
 רַבָּא הוּא.

פְּתַח וְאִמַר, (מִשְׁלִי ג) אֲשֶׁרִי אָדָם מְצָא חֲכָמָה. אֲשֶׁרִי אָדָם,
(דף נ' ע"א) כְּגוֹן אָנֹן, דְּאַשְׁכַּחנָא לָךְ, וַיִּדְעֵנָא מִינָךְ
 מַלְהָ דְּחֲכָמָתָא. וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה, כְּגוֹן אָנֹן, דְּאוּרִיכְנָא
 לָךְ לְאַתְחַבְּרָא בְּהַדְךָ. וְדָא הוּא בַּר נֶשׁ דְּזִמִּין לִיה קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא נְבוּזַבְזָא בְּאַרְחָא, אֲנַפּוּי דְּשְׁכִינְתָּא, וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (מִשְׁלִי ד) וְאַרְחַ צְדִיקִים כְּאוֹר נֶגְהָ. אֲזִלוּ.

פֶּתַח הַהוּא גְּבֵרָא וְאָמַר (תהלים כד) לְדוֹד מְזֻמּוֹר לַיְי' הָאָרֶץ
 וּמְלוֹאָהּ וְגו'. לְדוֹד מְזֻמּוֹר בְּאַתֵּר חֵד, וּבְאַתֵּר
 אַחֲרָא מְזֻמּוֹר לְדוֹד, מַה בֵּין הָאִי (ק"ע ע"א) לְהָאִי. אֶלָּא
 לְדוֹד מְזֻמּוֹר, שִׁירְתָּא דְקָאֻמַר דּוֹד, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
 מְזֻמּוֹר לְדוֹד, שִׁירְתָּא דְקָאֻמַר דּוֹד, עַל גְּרַמִּיָּה.

לַיְי' (כ"ב ע"ב) הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. לַיְי': דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְכָל אוֹכְלוֹסִין
 דִּילָהּ, דְמִתְחַבְּרִין בְּהֵדְהָ, וְאֶקְרוּן מְלוֹאָהּ וְדָאִי הוּא. כְּמַה
 דְאֵתְ אָמַר, (ישעיהו ו) מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ תִּבְל וְיֹשְׁבֵי בָּהּ:
 דָּא הוּא אֶרְעָא דְלִתְתָּא, דְאֶקְרִי תִּבְל, וְאֶחִידַת בְּדִינָא
 (דעלמא) דְלַעֲיִלָּא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים ט) וְהוּא יִשְׁפּוֹט
 תִּבְל בְּצַדִּיק, בֵּין לְחֵד, בֵּין לְעַמָּא חֵד, בֵּין לְכָל עַלְמָא,
 מֵהָאִי דִינָא הוּא אֶתְדָּן.

תָּא חֲזִי, פְּרַעָה מֵהָאִי דִינָא יְנִיק, עַד דְאֶתְאַבִּידוּ הוּא
 וְכָל עַמִּיָּה. פִּיּוֹן דְהָאִי דִינָא אֶתְעַר עֲלֵיהּ, הַהוּא
 מְמָנָא דְאֶתְמָנָא עֲלֵיהּ בְּשֵׁלְטָנוּתָא, אֶתְעַדִּי וְאֶתְעַבֵּר,
 כְּדִין כְּלָהוּ דְלִתְתָּא, אֶתְאַבִּידוּ, דְכְּתִיב וַיִּסַּר אֶת אוֹפִן
 מִרְכָּבוֹתָיו. מֵאִי אוֹפִן מִרְכָּבוֹתָיו. מִרְכָּבוֹתָיו דְפְרַעָה. וּמֵאֵן
 אִיהוּ הַהוּא אוֹפִן דְלָהוֹן, הַהוּא מְמָנָא דְשְׁלִיט עֲלֵיהּ.
 וְעַל דָּא מִיתוּ כְּלָהוּ בִימָא. אִמָּאִי בִימָא, אֶלָּא יֵמָא עֲלָאָה
 אֶתְעַר עֲלֵיהּ, וְאֶתְמַחוּ (נ"א וְאֶתְמַסְרוּ) בִּידְהָא. וּבְגִין כֶּךָ

טָבְעוּ בַיָּם סוּף כְּתִיב. אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְדַאי הָכִי הוּא, וְעַל
דָּא כְּתִיב, טָבְעוּ בַיָּם סוּף. סוּפָא דְדַרְגִּין.

רַבִּי חִיָּיא אָמַר, וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדוֹת. בְּכַבְדוֹת מַהוּ. אֵלָא
מִכָּאן אֹלִיפְנָא, דְּבַהֲהוּא דְּבְרוּתָא דְּאִתְדַבֵּר בֵּיהּ בַּר
נָשׁ, מִדְּבָרִין לִיהּ. בְּפִרְעָה כְּתִיב (שְׁמוֹת ט) וַיִּכְבַּד לֵב פִּרְעֹה.
בְּהֵהוּא מְלָה, דְּבַר לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכַבְדוֹת
מִמֶּשׁ. אָמַר לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רָשָׁע, אֵת אוֹקִיר
לְבָךְ. אֲנָא אֲדַבֵּר לָךְ בְּהַאי, עַל דָּא וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדוֹת.

וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם,
דָּא מְמַנָּא דְּאִתְמַנֵּי עַל מִצְרָאֵי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
הַאי מְלָה קְשִׁיא, בִּיּוֹן דְּאֵעְבְּרוּ לִיהּ מִשׁוּלְטָנוּתִיהּ, הֵיךְ
יְכִיל הוּא לְמַרְדֵּךְ אֲבַתְרִייהוּ דְּיִשְׂרָאֵל.

אֵלָא וְדַאי הָכִי הוּא. אָבַל דָּא וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם, מִצְרַיִם
דִּלְתַתָּא. כִּי יִי נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרַיִם, מִצְרַיִם
דִּלְעִילָא, דְּכִיּוֹן דְּאִתְבַּר חִילָהוֹן מְלַעִילָא, כְּדִין אִתְבַּר
חִילָא וְתוֹקְפָא דִּלְהוֹן לְתַתָּא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב כִּי יִי
נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרַיִם. בְּמִצְרַיִם דִּיקָא. דָּא הוּא תוֹקְפָא
דִּלְהוֹן דִּלְעִילָא. וְדָא הוּא דְּאוּקְמוּהָ מְלָךְ מִצְרַיִם סֹתָם.
הָכָא, וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּחָמוּ דְּהָא
אִתְבַּר חִילָהוֹן, וְתוֹקְפָא דִּלְהוֹן, דִּלְעִילָא.

תָּא חֲזִי, כַּד אִתְעַרְתְּ הַאי כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל, אִתְעַרוּ כָּל

אִינּוֹן דִּאֲחִידָן בְּהַ, וְכִלְהוּ אַחֲרֵינִין דְּלַתְתָּא, וַיִּשְׂרָאֵל
 לְעֵילָא מִכְּלָהוּ, דְּהָא אִינּוֹן נְטִילֵי לָהּ בְּגוּפָא דְאֵילְנָא,
 וְהָא אוּקְמוּהָ. וּבְגִינֵי כֶּךָ יִשְׂרָאֵל אַחִידָן בְּהַ, יִתִּיר מִכָּל
 עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וְכֹד אִינּוֹן מִתְעַרִין, (כָּל עַמִּים עֲבוּרִים)
 אַתְּבַר תּוּקְפֵהוֹן מֵאִינּוֹן דְּשִׁלְטֵי עַלְיֵיהוּ.

תָּא חֲזִי, הָאֵי מְמַנָּא שְׁלִטְנָא דְמִצְרָאֵי, דְּחִיק לֹון
 לְיִשְׂרָאֵל, בְּכִמָּה שְׁעֵבוּדִין, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ. לְבַתֵּר
 דְאַתְּבַר הוּא בְּקַדְמִיתָא, אַתְּבַרוּ אִינּוֹן מְלִכּוּתָא (ס"א
 מִלְתָּתָא), הֵדָא הוּא דְכְּתִיב כִּי יִי' נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרַיִם. נִלְחָם
 לָהֶם וְדָאֵי.

ס"א תוספתא

וַיִּסַּע מִלְּאֲךָ הָאֱלֹהִים וְגו' (מִתְנִיתִין) עַד לָא (ס"א אֲשַׁתְקַע)
 אֲשַׁתְּכַח אוּרָא דְכִיָּא, וְלֹא נְהִירִין, אַבְנִין נְקִיבִין הוּוּ
 סְתִימָאן. תְּלַת רוּחִין דְכְּלִילָן בְּתַלְתָּ, הוּוּ שְׁקִיעֵן. וּמִיִּין
 סְתִימָן תְּחוֹת נוּקְבֵי. בְּשִׁבְעִין וְתֵרִין אַתּוּן אַתְּהִדְרוּ
 לְאַתְרֵייהוּ (דף נ' ע"ב) אִינּוֹן אַבְנִין (ס"א דְרִין).

בְּתֵר שְׁבַעִין וְתֵרִין דְרָגִין, וְכֹן תְּלַת זְמַנִין, אַתְּבַקְעוּ
 וְאַתְּנְקִיבוּ אַבְנֵי, תְּחוֹת צְרוּרָא דְהוּהָ חֲקִיקָא,
 וְאַתְּכַנְפוּ דְרָגִין, וְאַתְּעֲבִידוּ כְּנוּפִיא חֲדָא. (ס"א אַתְּפִלְג וְאַתְּעֲבִידוּ

(כְּנוּפִיא חֲדָא)

לְבַתֵּר אַתְּפִלְגוּ, וְאַתְּעֲבִידוּ תֵרִין דְרָגִין, פְּלַגוּתָא מִיָּא

אֲגִלְדוּ, וּפְלִגּוּתָא אֲשֶׁתְקַעוּ. אֵלִין סְלִיקוּ, וְאֵלִין נַחְתוּ,
מִהֲכָא שָׂרָא עֲלָמָא לְאַתְפִּלְגָּא.

צְרוּרָא אַחְרָא (נ"א חֲדָא) אֵית לְעֵילָא, (לְעֵילָא) וְהוּא גְלִיפָא
בַּע"ב חֲתִימָן דְּגוֹשְׁפִנְקָא תְקִיפָא, וּבְהוּ שְׁקִיעֵן
גְּלַגְלוּי דִּימָא. כַּד נִטְלִין, אֲתִפְלְגוּ לְאַרְבַּע זַוְיִין. פְּלִגּוּ
חֲדָא סְלִיק, וּפְלִגּוּ חֲדָא נַחֲת, פְּלִגּוּ חֲדָא לְסִטְר צְפוֹן,
וּפְלִגּוּ חֲדָא לְסִטְר דְּרוּם. כַּד מִתְחַבְּרֵן כְּחֲדָא, גּוֹמְרִין
דְּלַהֲטִין קִיּוּמִין, בְּלַהֲט שְׁנַנָּא דְּחֲרַבָּא דְּמַתְהַפְּכָא.

חַד קִיּוּמָא נְעִיץ בְּגוּ יָמָא, דְּרָגָא שְׁלִיחָא דְּאַפְרָכָא
עֲלָתָה, סְלִיק בְּתֵהוּא קִיּוּמָא לְעֵילָא לְעֵילָא,
אֲשֶׁתְכֻלָּל (נ"א אֲסִתְבֵּל) לְמַרְחִיק, קְטוּרָא דְּאַרְבִּין דְּשִׂאטִין
בִּימָא. מֵאן חָמִי גְּלַגְלִין דְּסִלְקִין וְנַחֲתִין וְרוּחָא דְּנִשְׁיב
בְּהוּ, וְנוּנִי יָמָא נְגַדִין כָּל אֵינּוֹן אַרְבִּין לְכָל סְטְרֵי עֲלָמָא.
הֵהוּא דְּרָגָא, כַּד נַחֲתִית מִתְהוּא, קִיּוּמֵי אֶלְף מִימִינֵיהּ,
וְאֶלְף מִשְׂמָאלֵיהּ, הוּוּ תָב וְיָתִיב בְּאַתְרֵיהּ,
כְּמִלְכָּא בְּכוּרְסֵיהּ, הֵהוּא דְּרָגָא דְּכַד שְׂאטֵי יָמָא לְאַרְבַּע
סְטְרֵי עֲלָמָא, עֲמִיָּה נְפֻקָת, בֵּיהּ תַּבְת, הוּוּ תָב בְּקִיּוּמָא
דְּמִלְכָּא.

כְּדִין כְּרוּזִין נְפֻקִין, מֵאן מְאַרֵי דְּעֵינִין, יִזְדַּקְפָּאן לֹון
לְעֵילָא לְעֵילָא. מְאַרֵיהוֹן דְּגַדְפִין יְקוּמוֹן
בְּקִיּוּמֵיהוּ. מְאַרֵי דְּאַנְפִין, חֲפִיִין לֹון, עַד דְּנִטְלִיל
בְּמִטְלָנוּי. כְּדִין וַיִּסַּע מִלְּאָף הָאֱלֹהִים. (עַד כֹּאן).

רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח, (משלי לא) הִיִּתָּה כְּאַנִּיּוֹת סוּחֵר מִמֶּרְחָק
 תָּבִיא לַחֲמָה. הִיִּתָּה כְּאַנִּיּוֹת סוּחֵר, דָּא כְּנִסְת
 יִשְׂרָאֵל. מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחֲמָה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה ל)
 הִנֵּה שֵׁם יְיָ בָּא מִמֶּרְחָק. תָּבִיא לַחֲמָה, בְּחַד דְּרָגָא דְּשָׂאֲרִי
 עָלָה, וּבִיָּה אֲתַמְשְׁכוּ כָּל אֱלִין נְחָלִין וּמִבּוּעֵין דְּאֲזִלִין
 בְּיַמָּא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (קהלת א) כָּל (ויקרא נ"ח ע"א) הַנְּחָלִים
 הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'.

אֶל מְקוּם שֶׁהַנְּחָלִים הוֹלְכִים, אֶף עַל גַּב דְּכֻלְהוּ נְחָלִין
 אֲתַמְשְׁכֵן בְּהֵוּא דְּרָגָא, וְהֵוּא דְּרָגָא נְחִית (נ"א נגיד)
 לִוְן לְהֵוּא יַמָּא, לָא תִימָא. דְּהָא אָרִיק לִוְן, וְהָא לָא
 שְׂרִיין בֵּיה אַחַרְנִין, וְלָא נַגְדִין בֵּיה כְּמִלְקִדְמִין, אֶהְדֵּר
 וְאָמַר אֶל מְקוּם שֶׁהַנְּחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שְׁבִים, אֶל
 מְקוּם דְּהֵוּא דְּרָגָא דְּנְחָלִין אֲזִלִין זְמַנָּא חֲדָא, שָׁם הֵם
 שְׁבִים לְלַכְתָּ, תַּמָּן אֵינּוּן תִּיבִין צְמֵהוּ אֶתְר עֲלָאָה,
 וְלָא פְּסֻקִין לְעֵלְמִין, וּמִתְכַּנְּשֵׁי כְּלָהוּ בְּהֵוּא אֶתְר. וְלָמָּה.
 לְלַכְתָּ. לְמַהֲד לְהֵוּא אֶתְר דְּיַמָּא, כְּמָה דְּאֵתְמַר, מַה
 שְׂמִיָּה דְּהֵוּא דְּרָגָא. צְדִיק אֶקְרִי.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּתִיב (תהלים קד) שָׁם אַנִּיּוֹת יְהִלְכוּן לְוִיתָן
 זֶה יִצְרָת לְשַׁחַק בּוֹ. שָׁם אַנִּיּוֹת יְהִלְכוּן, בְּהֵוּא יַמָּא
 דְּאֲזִלִין וְשֵׂאטִין, עַד דְּאֵתְיִין לְאַתְחַבְּרָא בְּהֵוּא דְּרָגָא,
 כְּדִין כְּתִיב לְוִיתָן זֶה יִצְרָת לְשַׁחַק בּוֹ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, לְעֵילָא לְעֵילָא יִתִּיר, אֵית זְווגָא אַחֲרָא,
 דְּשָׂאֲרֵי בַּחֲבִיבוּתָא, וְלֹא (ויקרא ס"א ע"ב, ע"ז ע"ב, נ"ה ע"א, כ"ו
 ע"א) מִתְּפָרֵשׁ לְעַלְמִין. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵאֵן זָכִי לְהֵהוּא
 זְווגָא. אָמַר לֵיהּ, מֵאֵן דְּאֵית לֵיהּ חוּלְקָא בְּעַלְמָא דְּאֵתֵי.
 בְּעַלְמָא דְּאֵתֵי דִּיקָא.

אָמַר לֵיהּ, וְהָא מֵהֲכָא אוֹלִיפְנָא, דְּכִתְיֵב, (תהלים קד) לְוִיתָן
 זֶה יִצְרָתָ לְשַׁחֵק בּוֹ, מִשְׁמַע דְּקָאֲמַר זֶה, וְזֶה וְזֹאת
 יִדְעֵן אִינוּן. אָמַר רַבִּי אַבָּא, תְּרוּוּיִכוּ שְׁפִיר קָאֲמַרִיתוּ,
 וְהָא דְּרַבִּי יְהוּדָה שְׁפִיר דִּיקָא, וְכֹלָא זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְאַתְעֲנַגָּא בְּהוּ לְצַדִּיקָיָא, הֲדָא הוּא דְּכִתְיֵב, (ישעיה
 נח) אוֹ תִתְעַנַּג עַל יִי.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, כַּמָּה אַלְפִין, כַּמָּה רַבְבֵּן דְּמִשְׁרִיין
 קְדִישִׁין, אֵית לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מָאֲרֵי
 דְּאַנְפִין עַלְאִין, מָאֲרֵי דְּעֵינִין, מָאֲרֵי דְּזֵינִין, מָאֲרֵי
 דְּיִלְלָה, מָאֲרֵי דְּיִבְבָּא, מָאֲרֵי דְּרַחֲמֵי, מָאֲרֵי דְּדִינָא,
 וְעֵילָא מְנִייהו אַפְקֵד לְמַטְרוֹנִיתָא לְשִׁמְשָׁא בְּהִיכְלָא
 קָמִיתָ.

לְקַבִּיל אֲלִין, אֵית לָהּ לְמַטְרוֹנִיתָא, מִשְׁרִין מְזִינִין.
 בְּשִׁתִּין (בְּשִׁתָּא) אַנְפִין מְשִׁתְּכּוּ מִשְׁרִין
 מְזִינִין. וְכֹלְהוּ חֲגִירֵן חֲרַבָּא, קִימָאן בְּסַחְרָנְהָא, כַּמָּה
 נְפִיקִין, כַּמָּה עֵיילִין. בְּשִׁת גְּדַפִּין טָאסִין כָּל עַלְמָא. קָמִי

כָּל חַד וְחַד גּוֹמְרִין דְּנוֹר דְּלִיק. לְבוֹשׁוּי, מִתְּלֵהֲטָא אֶשָּׁא.
 בְּגִבּוּי, שְׁנָנָא דְחֲרֵבָא מִתְּלֵהֲטָא בְּכָל עֲלָמָא, לְנִטְרָא (ד) נ"א ע"א קָמָה. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וְאֵת לֵהֵט הַחֲרֵב
 הַמִּתְּהַפֵּכֶת לְשִׁמּוֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים.

מֵאֵן דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים. דָּא הִיא מִטְרוֹנִיתָא רַבְתָּא, דְּהִיא
 אֲרַחָא, לְהֵהוּא אֵילָנָא רַבְרָבָא תַקִּיף, אֵילָנָא דְחַיִּי.
 דְכְּתִיב, (שיר השירים א) הִנֵּה מִטְתּוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבוּרִים
 סָבִיב לָהּ מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל דְּלַעִילָא, כָּלָם אַחוּזֵי
 חֲרָב.

כִּד נִטְלָא מִטְרוֹנִיתָא, כְּלָהּוּ נִטְלִין בַּהֲדָה, הֵדָא הוּא
 דְכְּתִיב וַיִּסַּע מִלְּאֲךָ הָאֱלֹהִים. וְכִי מִלְּאֲךָ הָאֱלֹהִים
 אֲתַקְרִי. אֲמַר רַבִּי אַבָּא אֵין. תָּא חַזִּי, הָכִי אֲמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, אֲתַקִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָמִיה, הֵיכְלָא
 קַדִּישָׁא, הֵיכְלָא עֲלָאָה, (קַדִּישָׁא) קַרְתָּא קַדִּישָׁא, קַרְתָּא
 עֲלָאָה. יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ אֲקַרִּי, מֵאֵן דְּעָאֵל לְמַלְכָּא,
 לָא עָאֵל אֵלָא מִהֵהוּא קַרְתָּא קַדִּישָׁא, נָטִיל אֲרַחָא
 לְמַלְכָּא, דְּאֲרַחָא מֵהָכָא אֲתַתְקִין.

הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לִי יְיָ צַדִּיקִים יְבוֹאוּ
 בו. כָּל שְׁלִיחוֹתָא דְבַעֵי מַלְכָּא מִבֵּי מִטְרוֹנִיתָא
 נִפְקָא, וְכָל שְׁלִיחוֹתָא מִתְתָּא לְמַלְכָּא, (נ"א דְבַעֵי מַלְכָּא) לְבִי
 מִטְרוֹנִיתָא עֵייל בְּקַדְמִיתָא, וּמִתְמָן לְמַלְכָּא. אֲשַׁתְּכַח

דְּמִטְרוֹנִיתָא אִיהִי שְׁלִיחָא דְכֻלָּא, מְעִילָא לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא
 לְעִילָא. וְעַל דָּא, אִיהִי שְׁלִיחָא דְכֻלָּא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב
 וַיִּסַּע מִלֶּאךָ הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל
 דְּלְעִילָא. מִלֶּאךָ הָאֱלֹהִים, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב בֵּיהּ, וַיֵּי
 הוּלֵךְ לְפָנֵיהֶם וְגו', וְהָאֵי לְלֶכֶת יוֹמָם וְלַיְלָה, כְּמָה
 דְּאִוְקָמוּהָ.

וְכִי יִקְרָא הוּא דְמִלְכָּא, דְּמִטְרוֹנִיתָא תְּזִיל, וְהִיא תַּגַּח
 קְרָבָא, וְהִיא אֲזֻלַּת שְׁלִיחָא. אֲלָא, לְמִלְכָּא דְאַזְדְּדוּג
 בְּמִטְרוֹנִיתָא עֲלָאָה, חָמָא מִלְכָּא יִקְירוּ דִילָהּ, עַל כֹּל
 שְׂאֵר מִטְרוֹנִיתָא דְעֲלָמָא, אֲמַר כְּלָהּ מִשְׁתַּכְּחִין לְחִינְתָּא
 (נ"א לחופתא), לְקַבֵּל הָאֵי מִטְרוֹנִיתָא דִילֵי. הִיא סִלְקָא עַל
 כֻּלָּא, מַה אַעֲבִיד לָהּ. אֲלָא כֹּל בֵּיתָא דִילֵי יְהֵא בִידְהָא,
 אֲפִיק מִלְכָּא כְּרוּזָא, מִהֲכָא כֹּל מְלִין דְּמִלְכָּא בִידָא
 דְּמִטְרוֹנִיתָא יִתְמַסְרוּן. מַה עֲבִיד. אֲפִקִיד מִלְכָּא בִידְהָא
 כֹּל זַיְינִין דִילֵיהּ, כֹּל אִינּוֹן מְאַרִי מְגִיחִין קְרָבָא, כֹּל אִינּוֹן
 אֲבַנִין יִקְרִין דְּמִלְכָּא, כֹּל גְּנֻזִיָּא דְּמִלְכָּא. אֲמַר, מִהֲכָא,
 כֹּל מֵאן דִּיצְטְרִיךְ לְמִלְלָא עֲמִי, לָא יִכִּיל לְמִלְלָא עֲמִי,
 עַד דְּאוּדַע לָהּ מִטְרוֹנִיתָא.

כֹּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְסַגִּיאֹת חֲבִיבוּתָא וְרַחֲמִימוּתָא
 דִילֵיהּ בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, אֲפִקִיד כֻּלָּא בְּרִשׁוּתָהּ, אֲמַר,
 הָא כֹּל שְׂאֲרֵי, לָא מִשְׁתַּכְּחִי כְּלוּם לְגַבְהָא. אֲמַר, (שיר

הַשִּׁירִים ^(ו) שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וְגו', אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמָּתִי.
 מִה אֶעֱבִיד לָהּ, אֵלָּא, הָא כֹּל בֵּיתָא דִּילִי בִידָהָא. אֶפִּיק
 מִלְכָּא כְּרוּזָא, מִהֲכָא כֹּל מְלִין דְּמִלְכָּא, בִּידָא
 דְּמִטְרוֹנִיתָא יִתְמַסְרוּן. אֶפְקִיד בִּידָהָא כֹּל זַיִינִין דִּילֵיהּ,
 רוּמְחִין, וְסִיפִין, קִשְׁתִּין, חֲצִין, וְחַרְבִין, בְּלִסְטְרִין.
 קִסְטִירָאִין, אֶעִין, אֲבָנִין, כֹּל אֵינֹן מְאָרִי ^(נ"א מְאָנִי) מְגִיחִי
 קֶרְבָּא. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, הִנֵּה מִטְתּוֹ שֶׁלְשֵׁלְמָה שְׁשִׁים
 גְּבוּרִים וְגו' כֹּלָם אַחוּזֵי חָרֵב מְלוּמְדֵי וְגו'.

אֲמַר מִלְכָּא, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, קֶרְבָּא דִּילִי אֶתְמַסֵּר בִּידָךְ,
 זַיִינִין דִּילִי, מְאָרִי מְגִיחִי קֶרְבָּא בִּידָךְ. מִכָּאן
 וְלַהֲלָאָה אֶת הוּי נִטְרָא לִי, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, ^(תהלים קכא)
 שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, מֵאן דְּאֶצְטְרִיךְ לִי, לֹא
 יִכִּיל לְמַלְלָא עִמִּי, עַד דְּאֹדְע לְמִטְרוֹנִיתָא, הֵדָּא הוּא
 דְכְּתִיב, ^(ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֲהָרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. שְׁלִיחָא
 דְּמִלְכָּא בְּכֹלָא, כְּמָה דְּאֹקִימְנָא. אֶשְׁתַּכַּח דְּכֹלָא בִּידָהָא,
 וְדָא הוּא יִקְרָא דְּמִטְרוֹנִיתָא. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּסַּע
 מִלְּאֲךָ הָאֱלֹהִים וְגו', כְּמָה דְּאֶתְמַר.

וַיִּלְךְ מֵאֲחֲרֵיהֶם, מֵאִי טַעְמָא מֵאֲחֲרֵיהֶם. בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ
 לְקַמְהָא ^(נ"א לְגַבְהָא) מְאָרִי מְגִיחִי קֶרְבָּא, מְאָרִי
 בְּלִסְטְרָאוֹת, מְאָרִי רוּמְחִין וְסִיפִין, וְאֶתְגְּלוּן קַמְהָא, דְּהָא
 הוּוּ אֶתְיִין מִשִּׁירֵיין אֲחַרְנִין, לְאֶגְחָא קֶרְבָּא בִּישְׂרָאֵל
 מְלַעֲיָלָא, וְעַל דָּא וַיִּלְךְ מֵאֲחֲרֵיהֶם.

וְתֵאֵנָּה, בַּהֲהִיָּא שְׁעָתָא, אַתָּא רַבְרָבָא שְׁלִטְנָא דְמִמְנָא
עַל מְצָרָאֵי, וְכַנֵּשׁ שִׁית מֵאָה (רַבּוּן) רְתִיכִין
מִקְטָרְגִין, וְעַל כָּל רְתִיכָא וְרְתִיכָא, שִׁית מֵאָה שְׁלִטְנִין
מִמְנָן קְטִיגוּרִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב
בַּחּוּר וְגו'. וְכִי שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בַּחּוּר, לָא הוּוּ רַכְבֵּי
מְצָרִים, מְאִי טַעְמָא וְכֹל רֶכֶב מְצָרִים. אֶלָּא הָכִי תֵאֵנָּה,
הָוּה סְמָא"ל אוֹזִיף לֵיהּ, שִׁית מֵאָה רְתִיכִין מִקְטָרְגִין
לְסִייעָא לֵיהּ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב (ד)

נ"א ע"ב) בַּחּוּר.

אֵימַתִּי אֲשֶׁלִּים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְסְמָא"ל. בְּקֶרְבָּא
דְּסִיסְרָא, דְּעַקֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל אֵינּוֹן
רְתִיכִין, וְאֵתְמַסְרוּ בִּידָא דְמִטְרוּנִיתָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
(שׁוֹפְטִים ה) נַחַל קִישׁוֹן גָּרַפְם נַחַל קְדוּמִים וְגו'. וְלִזְמַנָּא
דְּאֵתִי, יִתְמַסְרוּ כְּלָהוּ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה סג) מִי זֶה
בָּא מֵאֲדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה וְגו'. וְעַל דָּא וַיִּלָּךְ
מֵאַחֲרֵיהֶם, דְּזַמִּינָא שְׂכִינְתָּא בְּסוּף יוּמֵיָא לְאַעְקָרָא לִוּן
מִן עֲלָמָא.

וַיִּסַּע עֲמוּד הָעֲנָן מִפְּנֵיהֶם, מֵאֵן עֲמוּד הָעֲנָן דָּא. רַבִּי
יוֹסִי אָמַר, דָּא הוּא עֲנָנָא דְאֵתְחַזִּי תְדִיר עִם
שְׂכִינְתָּא. וְדָא הוּא עֲנָנָא דְעָאֵל מְשֶׁה בְּגוֹיָהּ. רַבִּי אַבָּא
אָמַר, כְּתִיב וַיִּי' הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוּמָם, אֶלָּא סִיּוּעָא דְצַדִּיק

הוא, וּפְרִישׁוּ דְרִשְׁמוּ דִּילֵיהּ, וְעַל דָּא אָזִיל הָאִי עֲנָן
 יוֹמָם, וּכְתִיב (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה יי' חֲסִדוֹ. וּמִסְטָרָא
 דְּחֶסֶד אַתָּא עֲנָנָא דָּא, וְדָא חֶסֶד אַתְּקָרִי, וְעֲנָנָא אַחְרָא
 אָזִיל בְּלִילְיָא, וְאַתְּקָרִי עֲמוּד אִישׁ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, עֲמוּד הָעֲנָן יוֹמָם: דָּא אַבְרָהָם. וְעֲמוּד
 הָאִישׁ לֵילָה: דָּא יִצְחָק. וְתַרְווייהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ
 בְּשְׁכִינְתָא, וּמָה דְאָמַר רַבִּי אַבָּא, הָכִי הוּא וְדָאִי, דְּעַל
 יְדָא דְהָאִי (נ"א דְבָהָאִי) דְרָגָא, אֲשַׁתְּכַחוּ.

וְהָאִי וַיִּסַּע מִלְּאֶפֶד הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל
 וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם. וַיִּסַּע: דְּנִטִּיל מִסְטָרָא דְּחֶסֶד,
 וְאַתְּדַבֵּק בְּסִטְרָא דְּגְבוּרָה, בְּגִין דְּהָא מָטָא שְׁעֵתָא
 לְאַתְלַבְּשָׁא בְּדִינָא.

תָּא חֲזִי, בְּהֵיא שְׁעֵתָא אֲשַׁתְּלִים סִיְהָרָא מְכָלָא, וַיִּרְתָּא
 שְׁבַעִין וְתַרְיַן שְׁמֵהֶן קְדִישִׁין, בְּתַלְתַּת סְטָרִין. סְטָרָא
 חָדָא אַתְלַבְּשָׁא בְּעֵטְרוּי דְּחֶסֶד עֲלָאָה, בְּשְׁבַעִין גְּלִיפִין
 דְּנִהְירוּ דְּאַבָּא עֲלָאָה, דְּאַנְהִיר לָהּ.

סְטָרָא תַנְיִנָא, אַתְלַבְּשַׁת בְּרוּמְחֵי דְּגְבוּרָה, בְּשַׁתִּין
 פּוּלְסֵי דְּנוּרָא, וְעֲשָׂרָה דִּילָהּ דְּנַחְתּוּ מִסְטָרָא
 דְּאַמָּא עֲלָאָה בְּנִימוּסֵי גְּלִיפִין.

סְטָרָא תַלְתָּאִי, אַתְלַבְּשַׁת בְּלְבוּשֵׁי אַרְגָּוָנָא, דְּלְבִישׁ
 מְלָכָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, דְּאַקְרוּן תַּפְּאַרְתָּת, דְּיִרִית

בְּרָא קְדִישָׁא, בְּשִׁבְעֵין עֶטְרִין עֶלְאִין, מְסִטְרָא דְאַבָּא
וְאִמָּא, וְהוּא כְּלִיל לְהַאי סִטְרָא וְלְהַאי סִטְרָא.

(ס"א וּתְרִין עֶטְרִין מְסִטְרָא דְאַבָּא וְאִמָּא, וְאִינוּן שִׁבְעֵין וּתְרִין שְׁמֻדָּן.) וְתַנְיִנֵן מְסִטְרָא
דְּחֶסֶד שִׁבְעֵין וּתְרִין סְהַדִּין. מְסִטְרָא דְגְבוּרָא
שִׁבְעֵין וּתְרִין סוּפְרִין. מְסִטְרָא דְת"ת שִׁבְעֵין וּתְרִין גְּוונִין
לְאַתְפָּאָרָא.

וּבְהַאי אַתְר, אַתְגְּלִיף חַד בְּחַד, וְאַסְתְּלִיק שְׁמָא קְדִישָׁא,
רְזָא דְרִתִּיכָא, וְהִכָּא אַתְגְּלִיפוּ אַבְהַתָּא,
לְאַתְחַבְרָא בְּחַד, וְהוּא שְׁמָא קְדִישָׁא גְּלִיפָא בְּאַתּוּי.
צְרוּפָא דְאַתּוּן אֵלִין, אַתּוּן קְדִמָּאי, רְשִׁימִין כְּסֻדְרִין
בְּאַרְח מִיִּשְׂרָא, בְּגִין דְּכֻלְהוּ אַתּוּן קְדִמָּאי
אַשְׁתַּכְּחוּ בְּחֶסֶד, לְמַהֲרֵי בְּאַרְח מִיִּשְׂרָא, בְּסִדְוֵרָא מִתְתַּקֵּן.
אַתּוּן תַּנְיִינִי, רְשִׁימִין בְּגִלְגוּלָא לְמַפְרַע, בְּגִין דְּכֻלְהוּ
אַתּוּן תַּנְיִינִי, מִשְׁתַּכְּחוּ בְּגְבוּרָה, (ס"א מְגֻבְרָה)

לְגַלְאָה דִּינִין וְזִינִין דְּאַתֵּין מְסִטְרָא דְשְׁמָא לָא.
אַתּוּן תְּלִיתָאי, אִינוּן אַתּוּן רְשִׁימִין, לְאַחְזָא גְּוונִין,
לְאַתְעֵטְרָא בְּמִלְכָּא קְדִישָׁא. וְכֻלָּא בֵּיה מִתְחַבְרִין
וּמִתְקַשְׂרִין, וְהוּא אַתְעֵטְר בְּעֵטְרוּי בְּאַרְח מִיִּשְׂרָא, וְרְשִׁים
לְהַאי סִטְרָא וְלְהַאי סִטְרָא, כְּמִלְכָּא דְאַתְעֵטְר בְּכֻלָּא.
הִכָּא אַתְרִשִׁים שְׁמָא קְדִישָׁא גְּלִיפָא בְּע"ב תִּיבִין,
דְּמִתְעֵטְרִי בְּאַבְהַתָּא, רִתִּיכָא קְדִישָׁא עֶלְאָה. וְאִי

תִּימָא, הֲנִי אֲתוּוֹן תְּלִיתָאִי, מֵאֵי טַעְמָא לָאו אֵינּוֹן
 כְּתִיבִין, מְנַהוֹן בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל כְּסִדּוּרָן, וּמְנַהוֹן לְמִפְרָע,
 לְיִשְׂרָאֵל לְהָאֵי סִטְרָא, וְלְהָאֵי סִטְרָא, דְּהָא תְּנִינָן, (תהלים צט)
 אַתָּה כּוֹנֵנֵת מִיִּשְׂרָאֵל, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד מִיִּשְׂרָאֵל
 לְתַרֵּי סִטְרֵי, וּכְתִיב (שמות כו) וְהִפְרִיחַ הַתֵּיכּוֹן בְּתוֹךְ הַקָּרְשִׁים
 וְגו', דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, דָּא יַעֲקֹב,
 וְכֻלָּא חַד.

אַלְא לְמַלְכָּא דְּאִיהוּ שְׁלִים מְכֻלָּא, דְּעֵתִיָּה שְׁלִים מְכֻלָּא,
 מָה אֲרַחֲיָה דְּהַהוּא מְכֻלָּא. אַנְפוּי נְהִירִין כְּשִׁמְשָׁא
 תְּדִיר, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁלִים. וְכֹד דְּאִין, דְּאִין לְטָב וְדֹאִין
 לְבִישׁ. וְעַל דָּא בְּעֵי לְאַסְתְּמָרָא מִינֵיהּ. מֵאֵן דְּאִיהוּ
 טַפְשָׁא, חָמֵי אַנְפוּי דְּמַלְכָּא נְהִירִין וְחֵיכָן, וְלֹא אֲסַתְּמַר
 מִינֵיהּ. וּמֵאֵן דְּאִיהוּ חֲפִימָא, אַף עַל גַּב דְּחָמֵי אַנְפוּי
 דְּמַלְכָּא נְהִירִין, אָמַר מְכֻלָּא וְדֹאִי שְׁלִים הוּא, שְׁלִים הוּא
 מְכֻלָּא, דְּעֵתִיָּה שְׁלִים, אֲנָא חָמֵי דְּבַהֲהוּא נְהִירוּ, דִּינָא
 יְתִיב (דף נ"ב ע"א) וְאַתְּכֻסִּיא, אַף עַל גַּב דְּלֹא אֲתַחֲזִיא, דְּאִי
 לָאו חָכִי, לֹא יְהֵא מְכֻלָּא שְׁלִים, וְעַל דָּא בְּעֵי לְאַסְתְּמָרָא.
 כִּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלִים תְּדִיר בְּהָאֵי גְּוֹנָא וּבְהָאֵי
 גְּוֹנָא, אַבְל לֹא אֲתַחֲזִיא, אַלְא בְּנְהִירוּ דְּאִפִּין. וּבְגִין
 כִּךְ, אֵינּוֹן טַפְשִׁין חֵיבִין לֹא אֲסַתְּמָרָן מִנֵּיהּ. אֵינּוֹן
 חֲפִימִין זַכָּאִין, אֲמַרִין, מְכֻלָּא שְׁלִים הוּא, אַף עַל גַּב

דְּאַנְפוּי אֶתְחַזְיִין נְהִירִין, דִּינָא אֶתְכַסִּיא בְּגוּיָהּ, בְּגִין כַּף
בְּעֵי לְאַסְתְּמָרָא מְנִיָּה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִהֲכָא, (מלאכי ג) אֲנִי יי' לֹא שְׁנִיתִי. לֹא
דְּלִיגְנָא לְאַתָּר אַחְרָא, בִּי אֶתְכַלִּיל כֻּלָּא. הֵנִי תִּרִי
גְּוּוּנִי בִּי אֶתְכַלִּילֵן, בְּגִין כַּף כֻּלָּא בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל אֶתְחַזְיָא,
וְאַף עַל גַּב דְּאַתּוּון אֲחִידֵן לְהֵאֵי סְטָרָא וְלְהֵאֵי סְטָרָא,
כְּסֻדְרָן כְּתִיבִין.

וַיִּסַּע מִלֶּאךָ הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל
וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עִמּוּד הָעֲנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד
מֵאַחֲרֵיהֶם. עַד כָּאן סְטָרָא חַד, חֻסְדָּא לְאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, תָּא חַזִּי רוּזָא דָּא. כִּד עֲתִיקָא
קְדִישָׁא אַנְהִיר לְמַלְכָּא, אַנְהִיר לִיָּהּ, (ס"א עֵטֶר לִיָּהּ וְאַחֲסִין לִיָּהּ,
בְּכַתְרִין וְכוּ') וְעֵטְרִין לִיָּהּ, בְּכַתְרִין קְדִישִׁין עֲלָאִין, כִּד מְטָאן
לְגַבִּיָּהּ מִתְעַטְרִי אַבְהָתָא, בְּשַׁעֲתָהּ דְּמִתְעַטְרִי אַבְהָתָא,
כְּדִין הוּא שְׁלִימוֹ דְּכֻלָּא. כְּדִין מְטְרוֹנִיתָא, נְטֻלָּא
בְּמִטְלָנָהּ, (בְּהֵוָּא) (נ"א בְּשׁוּלְטָנָא בְּהֵוָּא) שְׁלִימוֹ דְּאַבְהָתָא.
וְכִד מִתְעַטְרָא מְכַלְהוֹן, כְּדִין אֶתְבְּרָכָא, וְרִשׁוּתָא דְּכֻלָּא
בִּידְהָא.

כְּגוּוּנָא דָּא שְׁמָא קְדִישָׁא גְּלִיפָא בְּאַתּוּוֵי רְשִׁימִין
בְּרִתִּיכָא עֲלָאָה קְדִישָׁא עֲטוּרָא דְּאַבְהָן.

אָמְרוּ הַמְּגִיָּהִים כָּאן מְצַאנּוּ כְּתוּב פְּסוּק וַיִּסַּע כְּסֻדְרָן כָּל אוֹת וְאוֹת בְּבֵית אֲקוּד בְּמְרוּבָע עִם עָה

הַלְשׁוֹן עַד כָּאֵן אֶתְחַקְנֵהוּ טוֹרִין כְּסִדְרֵן בְּרֹזָא דְחֻסְדָּא לֹא סְטָאן לִימִינָא וּשְׂמָאלָא. אַחַר כֵּן מְצַאנּוּ פְּסוּק וְיָבֵא לְמַפְרַע כְּמוֹ כֵּן כָּל אוֹת וְאוֹת בְּבֵית אֶחָד בְּמַרְוּבַע עִם זֶה הַלְשׁוֹן עַד כָּאֵן אֶתְחַקְנֵה טוֹרִין לְמַפְרַע בְּרֹזָא דְגְבוּרָה כְּלֵהוּ שְׂמָאלָא כְּלִילֵן בִּימִינָא. אַחַר כֵּן מְצַאנּוּ פְּסוּק וְיֵט כְּסִדְרָא כְּמוֹ כֵּן כָּל אוֹת וְאוֹת בְּבֵית אֶחָד בְּמַרְוּבַע עִם זֶה הַלְשׁוֹן עַד כָּאֵן כְּלִילֵן טוֹרִין דְּשָׂמָא קִדְיִשָׁא בְּתַפְאָרַת לְבַתֵּר מִתְחַבְּרֵן אֲבָהֵן וְאֶתְעַבְּדוּ שְׂמָא קִדְיִשָׁא. וְאַחַר כֵּן מְצַאנּוּ הַעֲבָב שְׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מִשְׁלֶשָׁה פְּסוּקִים אֵלּוּ בְּמַרְוּבַע כָּל שֵׁם וְשֵׁם מִשְׁלֶשָׁה אוֹתוֹת הַיּוֹצֵאִים מִשְׁלֶשָׁה פְּסוּקִים אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל הַפּוֹרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַסִּימָן יְהוִי אֹרַח עִם זֶה הַלְשׁוֹן הָאֵל כְּגוֹנָא דָא שְׂמָא קִדְיִשָׁא גְלִיפָא בְּאַתּוּוֹי רְשִׁימִין בְּרֵתִיכָא עֲלָאָה קִדְיִשָׁא עֲטוּרָא דְאַבְהֵן. וְלֹא הִדְפַסְנוּ אוֹתוֹ כֹּאֵן מִפְּנֵי יָקָר תַּפְאָרַת גְּדוּלְתוֹ. (וְהוּדְפַס בְּסוּף הַסֵּפֶר):

(אָמַר רַבִּי יִיסָא, אֲשַׁכְּחָנָא בְּרֹזָא דָא בְּתַקִּיעוּתָא (ס"א דְרַב בְּבַבְל) דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, תֵּלַת וּבְכֵן וּבְכֵן וּבְכֵן, לְקַבְּלֵי הַגֵּי תֵּלַת. וְכֵן הוּא סְדוּרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כֹּלָא אֶתְכִּלִּיל בְּהַאי שְׂמָא (נ"א שְׁלִיחָא) קִדְיִשָׁא, וְאַסְתֵּיִים בֵּיהּ, אֲשַׁתְּכַח דְּשְׁלִימוֹ דְרֵתִיכָא קִדְיִשָׁא אִית בֵּיהּ.)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאֵי הוּא שְׂמָא קִדְיִשָׁא, עֲטוּרָא דְאַבְהֵן, דְּמַתְעַטְרָא בְּגְלוּפִיִּיהוּ, בְּחַבּוּרָא כַּחְדָּא. שְׁלִימוֹ דְרֵתִיכָא קִדְיִשָׁא. וְאֶתְכִּלִּיל בְּאַרְבַּעִין וְתַמְנִיאַתֵּיבּוּתָא, דְּאִיהוּ שְׁלִימוֹ דְכֹלָא, וְעַקְרָא דְשָׂרְשִׁין.

תָּא חֲזִי, גּוּפָא דְאִילְנָא, אֲנִי אֶלְפִי (וַיִּקְרָא קִנ"א) נו"ן יו"ד.

רִישָׁא דְכֹל עֲנַפֵּי אִילְנָא, וְהוּא. (וְהוּא) וְהָא אֶתְעָרוּ חַבְרִיאַ, כֹּלְלָא דְעֲנַפִּין וְנוּפָא וְשָׂרְשָׁא, בְּאַרְבַּעִין וְתַמְנִיאַתֵּיבִין. וְהָא אֶתְרִשִׁים בְּתֵּלַת עֲלָמִין עֲלָאִין, וּבִג' עֲלָמִין תַּתְּאִין.

לְקַבְּלֵיהּ, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת. קְדוֹשׁ לְעֵילָא.

קְדוֹשׁ בְּאַמְצַעִיתָא. קְדוֹשׁ לְתַתָּא. קְדוֹשׁ חֹסֵד.

קְדוֹשׁ גְּבוּרָה. קְדוֹשׁ תַּפְאָרַת. וְכֵלְהוּ בְּשִׁבְעִין וְתַרִּין

אֲתַגְלִיפוּ, כַּמָּה דְאִתְמַר. בְּרִיךְ הוּא, בְּרִיךְ שְׁמִיָּה לְעֵלָם
וּלְעֵלְמֵי עֲלָמִין אָמֵן.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעֲתָא דְשָׂרוּ יִשְׂרָאֵל עַל יַמָּא, חָמוּ
לְכַמָּה ^(דף נ"ב ע"ב) אַכְלוּסִין, לְכַמָּה חֲיִילִין, לְכַמָּה
מִשִּׁירֵיין, מֵעִילָא וְתַתָּא, וְכִלְהוּ בְּכַנּוּפִיא עֲלֵייהוּ
דְיִשְׂרָאֵל, שְׂרִיאוּ בְּצִלוּ מְגוּ עָאקוּ דְלַהוּן.

בֵּיה שַׁעֲתָא, חָמוּ יִשְׂרָאֵל עָאקוּ מִכָּל סְטָרִין, יַמָּא
בְּגִלוּהֵי דְזַקְפָּן קָמִייהוּ. בְּתַרִּייהוּ, כָּל אֵינּוֹן
אַכְלוּסִין, כָּל אֵינּוֹן מִשִּׁירֵיין דְמַצְרִים, לְעִילָא עֲלֵייהוּ
כַּמָּה קִטִּיגוּרִין. שְׂרִיאוּ צְוּחִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

כְּדִין כְּתִיב, וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה מַה תַּצַּעַק אֵלַי. וְתֹאנָא
בְּסַפְרָא דְצְנִיעוּתָא, אֵלַי, ^(כ"א ע"א) דְיִיקָא, בְּעִתִּיקָא
תְּלִיא כְּלָא. בֵּיה שַׁעֲתָא אֲתַגְלִי עִתִּיקָא קְדִישָׁא,
וְאִשְׁתַּכַּח רַעוּא בְּכִלְהוּ עֲלָמִין עֲלָאִין, כְּדִין נְהִירוּ דְכְּלָא,
אֲתַנְהִיר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּדִין, כַּד אֲתַנְהִיר כְּלָא כַּחְדָּא, וְעָבִיד
יַמָּא נִימוּסִין עֲלָאִין, וְאִתְמַסְרוּ בִידוּי עֲלָאִין
וְתַתָּאִין. וּבְגִינֵי כַּף, קִשְׂיָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלָא,
כְּקָרִיעַת יָם סוּף, וְכִלְא הָכִי אִוְקְמוּהָ. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין
דְקָרִיעַת יָם ^(בראשית ר"ס ע"א) סוּף בְּעִתִּיקָא תְּלִיא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חַד אֵיילְתָא אֵית בְּאַרְעָא, וְקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד סִגְיָא בְּגִינָה, בְּשַׁעֲתָא דְהִיא צוֹחַת,
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁמַע עָאקוּ דִּילָהּ, וְקָבִיל קָלָהּ. וְכַד
 אֶצְטְרִיךְ עֲלֵמָא לְרַחֲמֵי לְמִיָּא, הִיא יְהַבַת קָלִין, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא שָׁמַע קָלָהּ, וְכַדִּין חַיִּים עַל עֲלֵמָא, הֲדָא הוּא
 דְכַתִּיב, (תהלים מב) כֹּאֵיל תַעְרוּג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.

וְכַד בַּעֲיָא לְאוּלְדָא, הִיא סְתִימָא מִכָּל סְטְרִין, כְּדִין
 אֲתִיָּא וְשׁוּיָאֵת רִישָׁא בֵּין בְּרַפְהָא, וְצוֹחַת וְרַמַת
 קָלִין, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִּים עָלָהּ, (רי"ט ע"ב) וְנִמִּין
 לְקַבְּלָהּ חַד נַחֲשׁ, וְנִשְׁיף בְּעַרְיִיתָא דִּילָהּ, וּפְתַח לָהּ,
 וְקָרַע לָהּ הַהוּא אֲתָר, וְאוּלִידַת מִיַּד. אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
 בְּהֵאֵי מְלָה, לָא תִשְׁאַל וְלֹא תִנְסֶה אֵת יְיָ, וְהֵכִי דִיִּיקָא.
 (שמות יד) וַיֹּשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֵת יִשְׂרָאֵל וְגו', וַיִּרָא
 יִשְׂרָאֵל אֵת מִצְרַיִם מֵת, הַהוּא שְׁלֹטְנָא מְמַנָּא
 דְּמִצְרַאִי, אַחֲמֵי לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶעְבֵּר לִיָּהּ,
 בְּנִהַר (ד' ע"א, רכ"ב ע"ב) דִּינֹור, דְּהוּה בְּשַׁפְתָּא דִּימָא רַבָּא. מֵת,
 מַאי טַעֲמָא מֵת. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּאֶעְבְּרוּ לִיָּהּ, מֵהַהוּא
 שְׁלֹטְנוּתָא דִּילִיָּהּ.

(שמות יד) וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֵת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו'. רַבִּי חַיִּיא
 אֲמַר, הָכָא אֲשַׁתְּלִים יָדָא, וְכֹלְהוּ אֶצְבָּעוֹן, וְאֲשַׁתְּלִים
 יָדָא, דְּאֲתַכְּלִיל בֵּיהּ בִּימִינָא, דְּהֵכִי תַנִּינָן, כֹּלָא בִּימִינָא

אֶתְכֹלֶל, וּבִימִינָא תִלְיָא, הֲדָא הוּא דְכֹתִיב, יְמִינְךָ יִי
נֶאדְרִי בִפְחַ יְמִינְךָ יִי תִרְעֵץ אוֹיֵב.

וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, לָא אֲשַׁכְחָנָא, מֵאֵן דְּאֶתְקִיף לְבֵינָה,
לְגַבֵּינָה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּפַרְעֵה. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, סִיחוֹן וְעוּג הָכִי נִמִּי. אָמַר לֵיהּ, לָאוּ הָכִי. אֵינּוֹן
לְגַבֵּינָה דִישְׂרָאֵל אֶתְתַּקְפוּ, אֲבָל לְגַבֵּינָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא, לָא, כְּמָה דְאֶתְקַף פְּרַעֲה רוּחִיָּה לְקַבְלֵיהּ, וְהוּהּ חֲמִי
כָּל יוֹמָא גְבוּרָאן דִּילֵיהּ, וְלֹא הוּהּ תֵּב.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פְּרַעֲה חֲפִים מִכָּל
חֲרָשׁוּי הוּהּ, וּבְכָל אֵינּוֹן כְּתָרִין, וּבְכָל אֵינּוֹן
יְדִיעֵן, אֶסְתַּכַּל. וּבְכָל סֵטְרָא דְלֵהוֹן, לָא חֲמָא פּוּרְקָנָא
דְלֵהוֹן יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הוּהּ תִלְיָ בְחַד מְנַיְיָהּ. וְעוּד, דִּהָא
בְּכֻלְהוּ קְשִׁירוּ קְשָׁרָא עֲלֵייהוּ דִישְׂרָאֵל, וּפְרַעֲה לָא סָבַר
דְּאִית קְשָׁרָא אַחֲרָא דְמַהִימְנוּתָא, דְּאִיהוּ שְׁלִיט עַל כָּלָא.
וְעַל דָּא הוּהּ אֶתְקִיף לְבֵינָה.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, לָא אֶתְקִיף לְבָא דִפְרַעֲה, אֶלָּא שְׂמָא
דָּא. דְּכַד הוּהּ אָמַר מִשָּׁה, כֹּה אָמַר יִי, דָּא מְלָה
מִמֶּשׁ, אֶתְקִיף לְבֵינָה, הֲדָא הוּא דְכֹתִיב, (שמות ט) וַיִּחַזַּק יִי
אֶת לֵב פְּרַעֲה. דִּהָא בְּכָל חֲכֻמַּתָּא דִּילֵיהּ, לָא אֲשַׁתְּכַח,
דְּשְׂמָא דָּא שְׁלִיט בְּאַרְעָא. וְעַל דָּא אָמַר, מִי יִי. וּלְבַתָּר
אָמַר, יִי הַצְּדִיק. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לְבַתָּר אָמַר, (שמות י)

חָטָאתִי לִיִּי' הֵהוּא פּוֹמָא דְאָמַר דָּא, אָמַר דָּא.
 רַבִּי חֲזַקְיָה פִתַּח וְאָמַר, (איוב ט) אַחַת הִיא עַל בֵּן אֲמַרְתִּי
 תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכֻלָּה. הָאִי קָרָא, אוֹקְמוּהָ בְּרוּזָא
 דְחַכְמָתָא. אַחַת הִיא, מֵאִי אַחַת הִיא. הֵדָא הוּא דְכַתִּיב,
 (שיר השירים ו) אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי אַחַת הִיא לְאִמָּה.
 וּבִהְיִי, קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִין דִּינוּי לְתַתָּא, וְדָאִין
 דִּינוּי לְעֵילָא בְּכֻלָּא.

וְכֹד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעַר דִּינוּי, דְאִין דִּינוּי בְּהָאִי
 בְּתָרָא, כְּדִין כְּתִיב, תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכֻלָּה. (דף נ"ג ע"א)
 בְּגִין דְאִינוּן צְדִיקֵי יָא, מִתְּפָסָאן בְּחוּבֵיהוֹן דְרִשְׁעֵיָא,
 דְכַתִּיב, (שמואל ב ב ד) וַיֹּאמֶר יי' לְמִלְאָךְ הַמְשַׁחִית בְּעַם רַב
 וְגו', וְעַל דָּא אָמַר (ר' יוסי) אִיּוֹב מְלָה דָּא, (אָמַר) וְלֹא אֲגַמַּר
 מְלָה, וְאוֹקְמוּהָ טוֹל הָרַב, רַבִּי יִיסָא אָמַר, אַחַת הִיא: דָּא
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא דְמִצְרַיִם, דְּבִגְיָנָה קָטַל קוֹדֶשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרָאִי, וְעַבִּיד בְּהוּ נוֹקְמִין, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב
 תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכֻלָּה.

ר' חֲזִיָא אָמַר, אִיּוֹב לָא אֲלֵקִי, אֵלָא בְּזַמְנָא דְנַפְקוּ
 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. אָמַר אִיּוֹב, אִי הֲכִי, כָּל אֲפִיָא
 שְׂוִין, תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכֻלָּה, פְּרַעָה אֲתַקִּיף בְּהוּ בִישְׂרָאֵל,
 וְאָמַר (שמות ה) מִי יי' אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ. וְאִנָּא לָא
 אֲתַקִּיפְנָא בְּהוּ, וְלֹא עַבִּידנָא מִיָּדִי, תָּם וְרָשָׁע הוּא

מִכְלָה. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות ט) הֲיִרָא אֶת דְּבַר יִי' מֵעֲבָדֵי פִרְעָה, זֶה אִיּוֹב.

ר' יְהוּדָה אָמַר, אֵינּוֹן אֲבִי בְרַדָּא, דִּהוּ נַחְתִּין, אֲתַעֲפְבוּ עַל יְדוּי דְמִשָּׁה, לְבַתַּר עָבְדוּ נּוֹקְמִין, בְּיוֹמֵי דִיהוּשָׁע. וְלִזְמַנָּא דְאֲתִי, זְמִינִין לְאַחְתָּא אֵינּוֹן דְאַשְׁתָּארוּ, עַל אָדוּם וּבְנוֹתֶיהָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (מלכה ז) כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנּוּ נִפְלְאוֹת.

דְּבַר אַחַר וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו', הַאי קָרָא לָאוּ רִישִׁיָּה סִיפִיָּה, וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה. בְּקַדְמִיתָא וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל, וּבַתַּר וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יִי'. אֶלָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תְּהוּא סְבָא דְנַחַת עִם בְּנוֹי בְּגָלוּתָא, וְסָבִיל עָלֶיָּה גָלוּתָא, וְאָעִיל לְבְנוֹי בְּגָלוּתָא, הוּא מִמֶּשׁ חָמָא, כָּל אֵינּוֹן נּוֹקְמִין, וְכָל גְּבוּרָאן, דְעֵבַד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, הֲדָא הוּא דְכְתִיב וַיִּירָא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ. וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, סָלִיק קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְהַאי סְבָא, וְאָמַר לֵיהּ, קוּם חָמִי בְּנִיךְ דְנִפְקִין מִגּוֹ עֲמָא תְקִיפָא. קוּם חָמִי גְבוּרָן דְעֵבְדִית, בְּגִין בְּנִיךְ בְּמִצְרַיִם.

וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעֲתָא דְנִטְלֵי יִשְׂרָאֵל לְנַחְתָּא בְּגָלוּתָא דְמִצְרַיִם, דְחִילוּ וְאִימְתָא תְקִיפָא נִפְל עָלוּי. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לִיעֻקֵּב, אִמָּאֵי אֲתָ דְחִיל, (בראשית מז) אַל תִּירָא מִרְדָּה מִצְרַיִמָּה. מִמָּה דְכְתִיב אַל תִּירָא, מִשְׁמַע דְחִילוּ הוּוּ דְחִיל.

אָמַר לִיהִ כִּי לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׁימֶךָ שָׁם. אָמַר לִיהִ, דְּחִילָנָא
 דִּי יְשִׁיצוּן בְּנֵי. אָמַר לִיהִ, אָנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ
 מִצְרִימָה. אָמַר לִיהִ תּוּ דְחִילָנָא, דִּלָּא אֲזִי לְאַתְקַבְרָא
 בְּיַי אֲבַהֲתִי, וְלָא אֲחִמִּי פּוֹרְקָנָא דְבְנֵי, וּגְבוּרָאן דְתַעֲבִיד
 לְהוּ. אָמַר לִיהִ, וְאָנֹכִי אֲעֵלְךָ גַם עָלָה, אֲעֵלְךָ לְאַתְקַבְרָא
 בְּקַבְרֵי אֲבַהֲתָךְ. גַּם עָלָה, לְמַחֲמֵי פּוֹרְקָנָא דְבְרָךְ,
 וּגְבוּרָאן דְתַעֲבִיד לְהוּ.

וְהֵהוּא יוֹמָא דְנַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, סָלִיק לִיהִ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב, וְאָמַר לִיהִ, קוּם, חָמִי
 בְּפוֹרְקָנָא דְבְרָךְ, דְכַמָּה חִילִין וּגְבוּרָאן עֲבָדִית לְהוּ,
 וְיַעֲקֹב הוּא תַמָּן, וְחָמָא כְּלָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב וַיֵּרָא
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.

ר' יִצְחָק אָמַר, מֵהֶכָּא, (דברים ד) וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו בְּכַחוֹ
 הַגְּדוֹל מִמִּצְרַיִם. מֵאֵי בְּפָנָיו. בְּפָנָיו דָּא יַעֲקֹב,
 דְאֵעִיל לְכַלְהוּ תַמָּן. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו,
 בְּפָנָיו: דָּא אֲבָרְהָם. דְכָתִיב, (בראשית יז) וַיִּפֹּל אֲבָרְהָם עַל
 פָּנָיו.

תָּא חֲזִי, אֲבָרְהָם אָמַר, הַלְבָן מָאָה שָׁנָה יוֹלֵד וְגו', אָמַר
 לִיהִ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חֲיִיךָ, אַתְּ תַחֲמֵי כַמָּה
 אֲכַלוּסִין, וְכַמָּה חֲיִילִין דְיִפְקוּן מִמָּךְ. בְּשַׁעֲתָא דְנַפְקוּ
 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, כָּל אֵינּוֹן שְׁבַטִין, כָּל אֵינּוֹן רַבּוּוֹן,

סָלִיק קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, וְחָמָא לוֹן, הֲדָא הוּא
 דְּכַתִּיב וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו. רַבִּי אָבָא אָמַר כְּלָהוּ אֲבַהֲתָא
 אֲזִדְמָנוּ תַּמָּן בְּכָל הַהוּא פּוֹרְקָנָא. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב
 וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו. מַאי בְּפָנָיו אֵלִין אֲבַהֲתָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו: דָּא יַעֲקֹב. בְּכַחוּ: דָּא
 יִצְחָק. הַגְּדוֹל: דָּא אֲבָרָהָם. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכֵן
 בְּגִינֵיהוֹן דְּאַבְהֵתָא, אֲזִדְמָן פּוֹרְקָנָא תְּדִיר לְיִשְׂרָאֵל,
 דְּכַתִּיב (ויקרא כו) וַזְכַּרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת בְּרִיתִי
 יִצְחָק וְאֶף אֶת בְּרִיתִי אֲבָרָהָם אֲזָכֹר וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר.
 אֲבַהֲתָא תִּינַח, מֵהוּ וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר. אֵלָא, לְאַכְלֵלָא
 עֲמַהוֹן דְּדוּד מַלְכָּא, דְּאִיהוּ רְתִיכָא בְּאַבְהֵתָא (דף נ"ג ע"ב) וְאִינּוֹן
 מִתְעָרִין פּוֹרְקָנָא תְּדִיר לְיִשְׂרָאֵל.

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יי' בְּמִצְרַיִם.
 וְכִי הִשְׁתָּא עָשָׂה, וְהָא מְקַדְמַת דְּנָא אֲתַעְבִּיד, מַאי
 אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יי'. אֵלָא, יָד לָא אֶקְרִי פְּחוּת
 מִחֲמַשׁ אֶצְבָּעָן. הַגְּדוֹלָה: דְּכִלְיָן בַּהּ חֲמֵשׁ אֶצְבָּעָן
 אַחְרָנִין, וְאֲתַקְרוּן כְּדִין גְּדוֹלָה. וְכָל אֶצְבָּעָא וְאֶצְבָּעָא,
 סָלִיק לְחוּשְׁבָּנָא רַבָּא, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד בְּהוּ (ס"א
 הַשְׁתָּא נִיסִין) נִיסִין וְגַבּוּרָן, וּבַהֲאִי אֲתַעְקְרוּ כְּלָהוּ דְּרַגִּין
 מִשְׁלִשׁוּלֵיהוֹן.

מִכָּאֵן אֲוִלִּיפְנָא דָּא, דְּבַחֲמֵשׁ אֶצְבָּעָן קָמָא, כְּתִיב,

וַיַּחֲזִק לֵב פְּרַעֲהַ, כִּיּוֹן דְּאַשְׁתְּלִמוּ אֵינּוֹן חֲמִשׁ, תּוּ לָא הָוָה
מְלָה בְּרִשׁוּתֵיהָ דְּפְרַעֲהַ, כְּדִין כְּתִיב וַיַּחֲזִק יְיָ אֶת לֵב
פְּרַעֲהַ.

וְעַל דָּא וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגוֹ', וַיֵּאֱמִינוּ
בֵּיי'. וְכִי עַד הַשְּׁתָּא לָא הָאֱמִינוּ בֵּיי', וְהָא כְּתִיב
(שְׁמוֹת ד) וַיֵּאֱמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ וְגוֹ'. וְהָא חָמוּ כָּל אֵינּוֹן
גְּבוּרָאן דְּעֵבֵד לְהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם. אֶלָּא מֵאֵי
וַיֵּאֱמִינוּ, הַהוּא מְלָה דְּאָמַר וַיֵּאֱמַר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל
תִּירְאוּ הַתִּיצְבוּ וּרְאוּ וְגוֹ'.

ר' יֵיסָא שְׁאִיל וְאָמַר, כְּתִיב וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם
מֵת, וְכְתִיב לֹא תוֹסִיפוּ לְרְאוֹתֵם עוֹד עַד עוֹלָם. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, מֵתִין חָמוּ לְהוּ. אָמַר לֵיהּ, אֵי כְּתִיב לֹא תוֹסִיפוּ
לְרְאוֹתֵם חַיִּים, הָוָה אֱמִינָא הָכִי. אָמַר לֵיהּ ר' אַבְּא יְאוּת
שְׁאִילתָא.

אֶלָּא תָּא חַזִּי, כְּתִיב (דְּבַרֵי הַיָּמִים א טז) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
וְתַנִּינָן, עוֹלָם לְעֵילָא, וְעוֹלָם לְתַתָּא. עוֹלָם
דְּלְעֵילָא, מֵתִמָּן הוּא שִׁירוּתָא לְאֲדֻלְקָא בּוֹצִינִין. עוֹלָם
דְּלְתַתָּא, תִּמָּן הוּא סִיּוּמָא, וְאֲתַכְּלִיל מִכְּלָא, וּמֵהָאֵי
עוֹלָם דְּלְתַתָּא, מֵתְעֵרָן גְּבוּרָן לְתַתָּאֵי.

וּבְהָאֵי עוֹלָם, עֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתִּין לְיִשְׂרָאֵל,
וְרַחֲשִׁישׁ לֹון נִיסָא. וְכַד אֲתַעֲרַר הָאֵי עוֹלָם לְמַעַבְדַּ

נִסִּין, כִּלְהוּ מִצְרָאֵי אֲשֶׁתְּקֶעוּ בַיָּמָא, עַל יָדָא דְהָאֵי
 עוֹלָם, וְאַתְרַחֲשֵׁי לֹון לְיִשְׂרָאֵל נִיסָא בְהָאֵי עוֹלָם. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, לֹא תוֹסִיפוּ לְרֹאוֹתֶם עוֹד עַד עוֹלָם, עַד דִּיתַעַר
 הָהוּא עוֹלָם, וַיִּתְמַסְרוּן בְּדִינֹוי, וְכִיּוֹן דְּאַתְמַסְרוּ בֵּיה
 לְמַתָּדָן, כְּדִין כְּתִיב וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל
 שְׁפַת הַיָּם, הֲדָא הוּא דְכְתִיב מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, עַד
 הָעוֹלָם דִּיקָא. כְּדִין כְּתִיב, וַיֹּאמִינוּ בַּיְיָ וּבַמֶּשֶׁה עַבְדּוֹ.

(שמות טו) אַז יִשְׂרִי מֶשֶׁה. ר' יְהוּדָה פֿתַח, (ירמיה א) בְּטָרַם
 אֶצְרָךְ בַּבֶּטֶן יִדְעַתִּיךָ וְגו'. זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
 דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְהוּ יִתִיר מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין.
 וּמִסְגִּיאוֹת רַחֲמֵינָא דְרַחֲמִים לְהוּ, אֹקִים עָלֵיהוּ נְבִיאָה
 דְּקִשׁוּט, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא. וְאַתְעַר עָלֵיהּ רוּחָא קְדִישָׁא,
 יִתִיר מִכָּל שְׂאֵר נְבִיאֵי מְהִימְנֵי, וְאַפִּיק לֵיהּ מִחוֹלְקִיָּה
 מִמֶּשֶׁ, מִמָּה דְאַפְרִישׁ יַעֲקֹב מִבְּנוֵי לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 שְׁבִטָא דְלוֹי, וְכִיּוֹן דְהָוָה לוֹי דִּילֵיהּ, נָטַל לֵיהּ קוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא, וְאַעֲטַר לֵיהּ בְּכֶמֶה עֲטָרִין, וּמִשַׁח לֵיהּ בְּמִשַׁח
 רְבוֹת קְדִישָׁא דְלַעֲיֻלָּא, וְכִדִּין אֶפִּיק מִבְּנוֵי רוּחָא
 קְדִישָׁא לְעֵלְמָא, וְזָרִיז לֵיהּ בְּהִימְנוּיֵי קְדִישֵׁי, מְהִימְנוּתָא
 רַבָּא.

תָּנָא, בְּהֵיא שְׁעָתָא דְמָטָא זְמַנִּיה דְּמִשָּׁה נְבִיאָה
 מְהִימְנָא לְאַחַתָּא לְעֵלְמָא, אֶפִּיק קוּדְשָׁא בְרִיךְ

הוּא רוּחָא קַדִּישָׁא מַגְזָרָא דְסַפִּירוּ דְאַבְן טָבָא, דְהוּה גְּנִיז
 בְּמַאתָן וְאַרְבַּעִין וּתְמַנִּיא (נהורין, ואתנהיר עליה. ואעטריה בשס"ה)
 עֶטְרִין, קַיִימֵי קָמִיָּה, וְאַפְקִיד לִיה בְּכָל דְיֵלִיָּה. (נ"א בִּיתִידָה)
 וַיֵּהֱב לִיה מֵאָה וְשִׁבְעִין וּתְלַת מִפְתָּחִין. (נ"א גְּנִיז תָּמָן וְאַעֲטְרִיה בְּתַלַּת
 מֵאָה וְשִׁתִּין וְחֻמֶּשׁ עֶטְרִי וְאַנְהִיר עֲלֵיהָ מַאתָן וְאַרְבַּעִין וּתְמַנִּיא נְהוּרִין וְקָאִים קָמִיָּה וְאַפְקִיד
 לִיה בְּכָל בֵּיתָא דְיֵלִיָּה וַיֵּהֱב לִיה מֵאָה וְשִׁבְעִין וּתְלַת מִפְתָּחִין. (נ"א מַאתָן וְשִׁבְעִין וְחֻמֶּשׁ))
 וְאַעֲטַר לִיה בְּחֻמֶּשׁ עֶטְרִין, וְכָל עֶטְרָא וְעֶטְרָא סְלִיק
 וְאַנְהִיר בְּאַלְפָּה עֲלָמִין דְנְהָרִין, וּבּוֹצִינִין דְגְּנִיזִין בְּגְּנִיזִיא
 דְּמִלְכָּא קַדִּישָׁא עֲלָאָה.

כִּדִּין אַעֲבָרִיה בְּכָל בּוֹצִינִין (נ"א בּוֹסְמִין) דְּבַגְנָתָא דְעֶדָן,
 וְאַעֲלִיה בְּהִיכְלִיָּה, וְאַעֲבָרִיה בְּכָל חֵיילִין וְגַיִסִּין
 דְיֵלִיָּה. כִּדִּין אֲזַדְעֹזְעוּ כְּלָהוּ, פְּתַחוּ וְאַמְרוּ, אֲסַתְּלָקוּ
 מִסַּחְרָנִיָּה, (סַטְרָא דְסַטְרִין) דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעַר רוּחָא
 לְשִׁלְטָאָה לְמַרְגְּזוּ עֲלָמִין. קָלָא נָפֶק וְאַמַּר, מֵאֵן הוּא דִּין,
 דְכָל מִפְתָּחִין אֵלִין (דף נ"ד ע"א) בִּידוּי. פְּתַח קָלָא אַחְרָא וְאַמַּר,
 קַבִּילוּ לִיה בְּגוּוֹיִיכוּ, דָּא הוּא דְזַמִּין לְנַחְתָּא בֵּין בְּנֵי
 נְשָׂא, וְזַמִּינָא אֲוִרִיָּתָא, גְּנִיזָא דְגְּנִיזִיא, לְאַתְמִסְרָא
 בִּידוּי, וְלְאַרְעֵשָׂא עֲלָמִין דְלַעֲיִלָּא וְתַתָּא עַל יְדָא דְדִין.
 בֵּיה שְׁעַתָּא אַתְרַגִּישׁוּ כְּלָהוּ, וְנִטְלִין אַבְתְּרִיָּה, פְּתַחוּ
 וְאַמְרוּ, (תהלים סו) הִרְכַּבְתָּ אֲנוֹשׁ לְרֵאשֵׁנוּ בְּאֵנוּ בְּאֵשׁ
 וּבַמַּיִם.

כִּדְיִן סֶלְקָא הֵהוּא רוּחָא, וְקִימָא קָמִי מַלְכָּא. מִפְּתִיחָא,
 סֶלִיק וְאֶתְעֵטָר בְּעֵטְרוּי, וְאֶעֱטֵרִיהּ בְּתַלְתּוּ מָאָה
 וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ עֵטְרִין, וְאֶפְקִיד מִפְּתִיחֵי בִידוּי. ש
 דְּאֶבְהַתָּא, אֶעֱטְרוּ לֵיהּ בְּתַלְתּוּ עֵטְרִין קְדִישִׁין, וְאֶפְקִידוּ
 כָּל מִפְּתָחֵן דְּמַלְכָּא בִידֵיהּ, וְאֶפְקִידוּ לֵיהּ בְּהִימְנוּתָא,
 מִהִימְנָא דְּבֵיתָא. ה סֶלְקָא וְאֶתְעֵטְרָא בְּעֵטְרוּי, וְקִבִּילַת
 לֵיהּ מִן מַלְכָּא.

כִּדְיִן, נָחַת הֵהוּא רוּחָא בְּאַרְבִּין דְּשָׂאטָן, בְּהֵהוּא יִמָּא
 רַבָּא, וְקִבִּילַת לֵיהּ לְגַדְלָא לֵיהּ לְמַלְכָּא, וְהִיא
 יְהִיבַת לֵיהּ מִתְמָן זִיוָגִין, לְאֶלְקָאָה לְפָרְעָה וּלְכָל אַרְעִיהּ.
 וּבְשִׁבְתָּא וּבְרִישֵׁי יְרַחֵי, סֶלְקַת לֵיהּ לְמַלְכָּא, כִּדְיִן אַקְרִי
 שְׁמִיהּ, בְּאֵלִין אֲתוּוֹן רְשִׁימִין.

וּבְהֵהוּא שְׁעֵתָא, דְּנִפְק לְנַחְתָּא לְאַרְעָא, בְּזֹרְעָא דִּלּוּי,
 אֲתַתְקֵנוּ אַרְבַּע מָאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ בּוּצִינִין
 לְמַלְכָּא, וְאַרְבַּע מָאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמִשׁ גְּלִיפִין מִמָּנָן,
 אוֹזְפוּהָ לְהֵהוּא רוּחָא לְאַתְרֵיהּ, כִּד נִפְק לְעֵלְמָא,
 אֲתַנְהָרָא בְּאַנְפוּי, וּבֵיתָא אֲתַמְלִיָּא מְזִוִּיתִיהּ. בֵּיהּ
 שְׁעֵתָא, קָרָא עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּטָרָם אַצְרִךְ
 בְּכַטָּן יְדַעְתִּיךְ וּבְטָרָם תִּצָּא מִרְחֵם הַקֹּדֶשְׁתִּיךְ נְבִיא לְגוּיִם
 נִתְתִּיךְ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בֵּיהּ שְׁעֵתָא קָטַל (נ"א אפ"ל) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא לְרַבְרָבָא מְמַנָּא דְמִצְרָאִי, וְחָמוּ לֵיהּ מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל, כְּדִין אָמְרוּ שִׁירָה. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיֵּרָא
יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת, אִזּוּ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

(שמות טו) אִזּוּ יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי אַבָּא פִּתַּח
וְאָמַר, אֲסִתְּפַלְנָא בְּכָל תּוֹשְׁבַתְחֹן דְּשִׁבְחוּ לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְכוּלָם פִּתְחוּ בְּאִזּוּ. (מלכים א ח) אִזּוּ אָמַר שְׁלֹמֹה.
(יהושע י) אִזּוּ יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ, (במדבר כא) אִזּוּ יִשִּׁיר יִשְׂרָאֵל. מֵאִי
טַעמָא.

אֲלָא הָכִי תֵּאֲנָא, כָּל נֶסֶן וְכָל גְּבוּרָן דְּאֲתַעְבִּידוּ לְהוּ
לְיִשְׂרָאֵל, כִּד אֲתַנְהִיר נְהִירוּ דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא
בְּעֵטְרוּי, גְּלִיפִין רְשִׁימִין בְּאִזּוּ, בֵּא, וְא, בְּד, אֲנִקִּיב
בְּחֻשׁוֹכִי, וְנְהִיר לְכָל עֵיבֵר. וְכִד אֲתַחֲבֵר נְהִירוּ דְּאֲלִ"ף
וּמִטִּי לְזִי"ן, מֵאֵן זִי"ן, דָּא (ישעיה לד) חֲרַב לִי"י מְלֵאָה דָם.
כְּדִין עֵבִיד נֶסֶן וּגְבוּרָאן, בְּגִין דְּאֲתַחֲבֵר א' עִם ז'. וְדָא
הוּא שִׁירָתָא. שִׁירָתָא הִיא דְּכָל סְטָרִין, וְדָא הוּא אִזּוּ
יִשִּׁיר.

יִשִּׁיר, שֵׁר מְבַעֵי לֵיהּ. אֲלָא מְלָה דָּא תְּלִיא, וְאֲשִׁלִּים
לְהֵהוּא זְמָנָא, וְאֲשִׁלִּים לְזְמָנָא דְּאֲתִי, דְּזְמִינִין
יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְחָא שִׁירָתָא דָּא.

מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מְכָאן אֲוֹלִיפְנָא, דְּצְדִיקָיָא קְדָמָאִי,
אִף עַל גַּב דְּאֲסִתְּלָקוּ בְּדַרְגִּין עֲלָאִין דְּלַעִילָא,

וְאֶתְקַשְׂרוּ בְּקִשּׁוֹרָא דְצִרּוֹרָא דְחַיִּי, זְמִינִין כְּלָהוּ לְאַחֲיָא
 בְּגוּפָא, וּלְמַחְמֵי אֲתִיין וּגְבוּרִין דְקָא עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְיִשְׂרָאֵל. וּלְמִימַר שִׁירְתָּא דָּא, הָדָא הוּא דְכָתִיב אִז
 יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

ר' שְׁמַעוֹן אָמַר מִהֲכָא, (ישעיה יא) יוֹסִיף יי' שְׁנִית יְדוֹ
 לְקַנּוֹת אֶת שְׂאֵר עַמּוֹ. לְקַנּוֹת: כְּמָה דְאֵת אָמַר, (משלי
 ח) יי' קַנְנֵי רֵאשִׁית דְרִכּוֹ. אֶת שְׂאֵר עַמּוֹ: אֵלִין אֵינּוֹן
 צְדִיקֵיָא דְבִהוֹן, דְאֶקְרוּן שְׂאֵר, כְּמָה דְאֵת אָמַר (במדבר יא)
 וַיִּשְׂאֲרוּ שְׁנֵי אַנְשִׁים בְּמַחְנֶה. וְתַנִּינּוֹן, לִית עֲלֵמָא
 מִתְקִימָא אֶלָּא עַל אֵינּוֹן דְעַבְדֵי גְרַמֵּיהוּ שִׁירֵיִם.

וְאִי תִימָא, הוּאִיל וְאֶתְקַשְׂרוּ בְּצִרּוֹרָא דְחַיִּי, וּמִתְעַנְגִּי
 בְּעַנּוּגָא עֲלָאָה, אֲמַאי יַחֲתִית לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַרְעָא. פּוּק וְאוּלִיף מִזְמַנָּא קַדְמָאָה, דְכָל אֵינּוֹן רוּחִין
 וּנְשַׁמְתִּין, דְהוּוּ בְּדַרְגָּא עֲלָאָה דְלַעֲיִלָּא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אַחֲתִית לְהוּ לְאַרְעָא לְתַתָּא. כָּל שְׁכַן הַשְּׁתָּא, דְבַעֲי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְעַקִּמָּא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (קהלת
 ז) כִּי אָדָם אֵין צְדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יַחֲטָא.
 וְאִי תִימָא, אֵינּוֹן דְמִיתוּ בְּעֵטִיו דְנַחֲשׁ. אֲפִילוּ אֵינּוֹן
 יְקוּמוּן, וִיהוֹן מְאָרִי דְעֵיטָא, לְמַלְכָּא מְשִׁחָא.

וְעַל דָּא תַנִּינּוֹן, מֹשֶׁה זְמִין לְמִימַר שִׁירְתָּא לְזְמַנָּא דְאֵתִי.
 מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְכָתִיב, (מיכה ז) כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ

מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת. אֲרָאנוּ מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלֶּא
 אֲרָאנוּ מִמֶּשׁ, לְמֵאן דְּחָמָא בְּקִדְמִיתָא, יַחְמִי לֵיהּ
 תְּנִינּוֹת, וְדָא הוּא אֲרָאנוּ, וּכְתִיב (תהלים ג) אֲרָאנוּ בִישַׁע
 אֱלֹהִים, וְאֲרָאֵהוּ בִישׁוּעָתִי. (דף נ"ד ע"ב) וּכְדִין אִזּוּ יִשְׁיר מֹשֶׁה
 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיְיָ.

שִׁירְתָּא דְּמִטְרוֹנִיתָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. תְּנִינּוּ, כָּל בַּר
 נָשׁ דְּאָמַר שִׁירְתָּא דָּא בְּכָל יוֹמָא, וּמְכוּוֹן בָּהּ,
 זְכִי לְמִימְרָא לְזִמְנָא דְּאִתִּי. דְּהָא אִית בָּהּ עֲלֵמָא דְּעֵבֵר,
 וְאִית בָּהּ עֲלֵמָא דְּאִתִּי, וְאִית בָּהּ קְשָׁרִי מְהִימְנוֹתָא, וְאִית
 בָּהּ יוֹמֵי דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא. (נ"א אֶת לְעִילָא כָּל אֵינּוֹן וּכְוִי) וְתִלֵּי עָלֵהּ,
 כָּל אֵינּוֹן תּוֹשְׁבַחְתָּאן אַחְרָנִין, דְּקֵאמְרֵי עֲלָאי וְתַתָּאי.

הַשִּׁירָה שִׁיר זֶה מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלֶּא שִׁירְתָּא, דְּקָא מְשַׁבַּחַת
 מִטְרוֹנִיתָא לְמִלְכָּא. וּמֹשֶׁה מִתַּתָּא לְעִילָא
 קָאמַר, וְהָא אוּקְמוּהַ. לַיְיָ: בְּגִין דְּאֵנְהִיר לָהּ מִלְכָּא
 אַנְפְּתָא, (נ"א דְּנְהִיר אַנְפּוּי מִלְכָּא לְקַבְּלָהּ) ר' יוֹסִי אָמַר, דְּכָל אֵינּוֹן
 מְשַׁחִין, דְּהוּוּ נִגְדִין, מְשִׁיךְ מִלְכָּא קְדִישָׁא לְקַבְּלָהּ, בְּגִינֵי
 כֶּךָ מְשַׁבַּחַת לֵיהּ מִטְרוֹנִיתָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵי הָכִי, אָמַאי כְּתִיב מֹשֶׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל, וְהָא מִטְרוֹנִיתָא בְּעִיא לְשַׁבַּחַת. אֶלֶּא,
 זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּמֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן הוּוּ יַדְעִין
 לְשַׁבַּחַת לְמִלְכָּא, בְּגִין מִטְרוֹנִיתָא כְּדָקָא יְאוֹת, בְּגִין דְּכָל

הַהוּא חֵילָא וּגְבוּרָה דִּילָהּ, יִרְתָּא מִן מַלְכָּא.
 ר' חֵיִיא פִּתַּח וְאָמַר, (איכה ב) קוּמִי רוּנִי בַּלִּילָה לְרֹאשׁ
 אֲשֶׁמוּרוֹת. קוּמִי רוּנִי: דָּא כְּנֻסְת יִשְׂרָאֵל. בַּלִּילָה:
 בְּגָלוּתָא. ר' יוֹסִי אָמַר, בַּלִּילָה: בְּזִמְנָא דְהִיא שְׁלֵטָא
 וּמִתְעָרָא, לְרֹאשׁ אֲשֶׁמוּרוֹת, בְּרֹאשׁ מִבְּעֵי לֵיהּ. אָלָא
 לְרֹאשׁ, כְּמָה דְכְּתִיב, (בראשית מז) עַל רֹאשׁ הַמָּטָה.
 וְאוּקְיָמְנָא, רֹאשׁ הַמָּטָה, דָּא יְסוּד. אוּף הָכָא לְרֹאשׁ, דָּא
 יְסוּד, דְּמִטְרוּנִיתָא מִתְּבָרְכָא בֵּיהּ. רֹאשׁ אֲשֶׁמוּרוֹת: דָּא
 הוּא רִישָׁא, דְּנֻצָּח וְהוּד.

ר' יוֹסִי אָמַר, דָּא הוּא רִישָׁא דְכְּתָרִי מַלְכָּא וְסִיּוּמָא. רַבִּי
 אַבָּא אָמַר, לְרֹאשׁ אֲשֶׁמוּרוֹת כְּתִיב חֶסֶד, וְדָא הוּא
 רִישָׁא, רֹאשׁ הַמָּטָה. וְכֹלָא בְּמַלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה אֲתָמַר,
 וְדָא הוּא לֵיִי.

רַבִּי יִיסָא אָמַר, הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֵיִי, דָּא הוּא נִהְרָא
 דְּנִפְיָק מִעֵדָן, דְּכָל מִשְׁחָא וּרְבוּ נִפְיָק מִנֵּיהּ,
 לְאֲדִלְקָא בּוּצִינִין. וּמִשְׁמַע לְבַתָּר דְּכְּתִיב אֲשִׁירָה לֵיִי,
 דָּא הוּא מַלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְעַל דָּא לָא כְּתִיב אֲשִׁירָה
 לוֹ.

וַיֹּאמְרוּ לְאֹמֵר, לְדָרִי דָרִין, בְּגִין דְּלָא יִתְנַשֵּׂי מִנֵּיהּ
 לְעֵלְמִין. דְּכָל מָאן דְּזָכִי לְהָאִי שִׁירְתָּא בְּהָאִי
 עֲלָמָא, זָכִי לָהּ בְּעֵלְמָא דְּאֲתִי, וְזָכִי לְשִׁבְחָא בָּהּ בְּיוֹמוֹי

דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, בְּחֻדוּתָא דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל בְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. דְּכְתִיב לְאֹמֵר, לְאֹמֵר בְּהֵוּא זְמַנָּא. לְאֹמֵר
 בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, בְּזְמַנָּא דְשָׂרוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא. לְאֹמֵר
 בְּגָלוּתָא. לְאֹמֵר בְּפוּרְקָנָא דְלְהוֹן דִּישְׂרָאֵל. לְאֹמֵר
 לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

אֲשִׁירָה לִי נְשִׁיר מְבַעֵי לִי, מֵאֵי אֲשִׁירָה. אֲלָא בְּגִין
 דְּהוּוּ מְשַׁבְּחָן תּוֹשַׁבְּחַתָּא דְמִטְרוּנִיתָא. (בְּעוּ לְשַׁבְּחָא)

לִי: דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא. כִּי גָאָה גָאָה (קְמוּדָה): דְּסֻלִּיק
 וְאַתְעֵטֵר בְּעֵטְרוֹי, לְאַפְקָא בְּרַכָּאן וְחִילִין וְגְבוּרָאן,
 לְאַסְקָא בְּכָלָא. כִּי גָאָה גָאָה: גָאָה בְּהֵאֵי עֲלָמָא, גָאָה
 בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. כִּי גָאָה בְּהֵוּא זְמַנָּא, גָאָה, בְּגִין
 דִּיתְעֵטֵר בְּעֵטְרוֹי בְּחֻדוּתָא שְׁלִימוּתָא.

סוּס וְרוּכְבוֹ רָמָה בְּיָם, שׁוּלְטָנוּתָא דְלְתַתָּא, וְשׁוּלְטָנוּתָא
 דְלְעֵילָא דְאַחִידֵן בְּהוּ, אֲתַמְסְרוּ בְּהֵוּא יִמָּא רַבָּא,
 וְשׁוּלְטָנוּתָא רַבָּא לְמַעַבְד בְּהוּ נוֹקְמִין. וְתַנִּינָן, לָא עֲבִיד
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא לְתַתָּא, עַד דִּיעֲבִיד בְּשׁוּלְטָנִיָּהוֹן
 לְעֵילָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה כד) יִפְקוּד יִי' עַל צְבָא
 הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאָדָמָה עַל הָאָדָמָה.

רָמָה בְּיָם, אֲמַר ר' יְהוּדָה, בֵּיתָא בְּלִילִיָּא, אֲתַעֵר גְּבוּרָא
 תְּקִיפָא, דְּכְתִיב בֵּיתָא וַיּוֹלֶךְ יִי' אֶת הַיָּם בְּרוּחַ קְדָיִם
 עֲזָה כָּל הַלִּילָה. (ס"א דְאַתְעֵר בֵּיתָא גְּבוּרָה תְּקִיפָא) בְּהֵוּא זְמַנָּא,

בְּעַת מְטְרוֹנִיתָא מִן מְלָכָא, כָּל אֵינּוֹן אַכְלוּסִין דְּלִתְתָּא,
 וְכָל אֵינּוֹן שׁוּלְטָנִין דְּלְעִילָא, דִּיתְמַסְרוֹן בִּידְהָא. וְכִלְהוּ
 אֲתַמְסְרוּ בִידְהָא, לְמַעַבְד בְּהוּ נּוֹקְמִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב
 סוּס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בַּיָּם. בַּיָּם סַתָּם, לְעִילָא וְתַתָּא.

(שמות טו) עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה. רַבִּי חֲזִיָּא פִּתְח וְאָמַר, (תהלים קלט)

אַחֹר וְקִדְם צִרְתָּנִי וְתִשָּׁת עָלַי כַּפְכָּה. כַּמָּה אֲצַטְרִיכוּ
 בְּנֵי נֶשֶׁא לִיקְרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא כַּד בְּרָא עֲלֵמָא, (דף נ"ה ע"א) אֲסַתְּכַל בֵּיהּ בְּאָדָם
 לְמַהוּי שְׁלִיט עַל כָּלָא. (ב"א לְמַהוּי שְׁלִים בְּכֵלָא וְאַתְבְּרִי דוּ פְּרָצוּפִין) וְהוּא
 דְּאִמִּי לְעֵלְאִין וְתַתְּאִין. נַחַת לִיהּ בְּדַמּוּת יְקִירָא, וְחָמוּ
 לִיהּ בְּרִיִּין, כְּדִין אֲתַכְּנֹשׁוּ לְגַבִּיָּהּ, וְסָגִידוּ לְקַבְּלִיהּ,
 וְאִמְתָּא וְדַחְלָא נְפֻלַת עָלֵיהּ מְדַחְלִתִּיהּ, הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (בראשית ט) וּמּוֹרָאֲכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת
 הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם.

עֵיִלִּיָּהּ לְגַנְתִּיָּה דְנַטְע, לְנַטְרִיָּה לְמַהוּי לִיהּ חֲדוּ עַל חֲדוּ,
 וְלֹא שְׁתַּעֲשַׁע בֵּיהּ. עָבַד לִיהּ טְרוּצְטְבוּלִין מְחַפִּיִּין
 בְּאַבְנֵי יָקָר, וּמְלֹאכִין עֲלֵאִין חֲדָאן קָמִיָּה. לְבַתַּר פְּקִיד
 לִיהּ עַל אֵילָנָא חַד וְלֹא קָאִים בְּפַקּוּדָא דְמֵאֲרִיָּה.

אַשְׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְחַנּוּךְ, דְּלְבַתַּר דְּסַלִּיק לִיהּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וְאַחֲמִי לִיהּ כָּל גְּנֻזִיָּא דְמְלָכָא,
 עֲלָאִי וְתַתְּאִי, אַחֲמִי לִיהּ אֵילָנָא דְחַיִּי, וְאֵילָנָא דְאַתְפְּקַד

עֲלִיָּה אָדָם, וְאַחֲמִי לִיָּה דְּוֹכְתִּיָּה דְּאָדָם בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן.
 וְחָמָא, דְּאֶלְמָלִי נָטִיר אָדָם פְּקוּדָא דָּא, יְכִיל לְקִיָּמָא
 תְּדִירָא, וְלִמְהוּי תְּדִירָא תַּמָּן. הוּא לָא נָטֵר פְּקוּדָא
 דְּמֵאֲרִיָּה, נִפְק בְּדִימוּס וְאַתְעֵנֵשׁ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אָדָם דְּוֵי פְּרָצוּפִין אֲתַבְּרִי, וְהָא
 אוֹקִימָנָא, (בראשית ב) וַיִּקַּח אֶחָת מִצְלָעוֹתָיו, נָסְרוּ
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאַתְעֵבִידוּ תְּרִין, מִמְּזֻרְחָ וּמִמְעָרְבָ,
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים קלט) אַחֲוֹר וְקָדָם צְרַתְנִי. אַחֲוֹר דָּא
 מִמְעָרְבָ, וְקָדָם דָּא מְזֻרְחָ.

ר' חֲיִיאָ אָמַר, מַה עֵבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, תִּקִּין לְהֵהוּא
 נּוֹקְבָא וְשִׁכְלִיל שְׁפִירוֹתָה עַל כֻּלָּא, וְעַיִלָּה לְאָדָם,
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב וַיִּבֶן יי' אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע אֲשֶׁר לָקַח
 מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה. תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב לְעֵילָא, וַיִּקַּח אֶחָת
 מִצְלָעוֹתָיו. מֵאִי אֶחָת. כִּמָּה דָּאֲתָ אָמַר (שיר השירים ו) אֶחָת
 הִיא יוֹנָתִי תַּמָּתִי אֶחָת הִיא לְאִמָּה. מִצְלָעוֹתָיו: מִסְטְרוּי.
 כִּמָּה דָּאֲתָ אָמַר, (שמות כו) וּלְצֶלַע הַמִּשְׁכָּן.

ר' יְהוּדָה אָמַר, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִשְׁמַתָּא עֲלָאָה יְהֵב
 בֵּיהּ בְּאָדָם, וְכִלִּיל בֵּיהּ חֲכָמָתָא וְסִכְלָתָנוּ, לְמַנְדַּע
 כֻּלָּא. מֵאֲן אֲתֵר יְהֵב בֵּיהּ נִשְׁמַתָּא. ר' יִצְחָק אָמַר, מֵאֲתֵר
 דְּשִׂאָר נִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין קָא אֲתִיָּין.

ר' יְהוּדָה אָמַר, מֵהֲכָא. דְּכְתִיב, (בראשית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ

נֶפֶשׁ חַיָּה, מֵאֵן הָאָרֶץ. מֵהֵוּא אֲתָר דְּמִקְדָּשָׁא אֲשֶׁתְּכַח
 בֵּיהּ. נֶפֶשׁ חַיָּה, נֶפֶשׁ חַיָּה סְתָם, דָּא נֶפֶשׁא דְּאָדָם קְדָמָא
 דְּכָלָא.

ר' חֵיִיא אָמַר, אָדָם הוּוּ יְדַע חֲכָמְתָא עֲלָאָה, יִתִּיר
 מִמְּלֵאכֵי עֲלָאֵי, וְהוּוּ מִסְתַּכֵּל בְּכָלָא, וַיֵּדַע
 וְאֲשֶׁתְּמוֹדַע לְמֵאֲרִיָּה, יִתִּיר מִכָּל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא. בְּתַר
 דְּחָב, אֲסִתִּימוּ מִנִּיהּ מִבּוּעֵי דְּחֲכָמְתָא, מֵה כְּתִיב (נ"א ממה
 דְּכְתִיב) (בראשית ג) וַיִּשְׁלַחְהוּ יְי' אֱלֹהִים מִגֵּן עֵדֶן לְעִבּוֹד אֶת
 הָאָדָמָה.

ר' אֲבָא אָמַר, אָדָם הָרֵאשׁוֹן מְדַכָּר וְנוֹקְבָא אֲשֶׁתְּכַח,
 הָדָא הוּוּ דְּכְתִיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵינוּ, וְעַל דָּא, דְּכָר וְנוֹקְבָא אֲתַעְבִּידוּ
 כְּחַדָּא, וְאֲתַפְּרְשׁוּ לְבִתְרָא. וְאֵי תִימָא, הָא דְּאָמַר הָאָדָמָה
 אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם. הֵכִי הוּוּ וְדָאֵי, וְדָא הִיא נּוֹקְבָא,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ אֲשֶׁתְּתַף עִמָּהּ, וְדָא הוּוּ דְּכָר
 וְנוֹקְבָא, וְכָלָא הוּוּ מְלָה חַדָּא.

ר' יוֹסִי אָמַר, עֲזִי וְזִמְרַת יָהּ, אֵינּוֹן דְּכֻלִּילָן דָּא בְּדָא וְלָא
 (נ' ע"ב) אֲתַפְּרְשָׁן דָּא מִן דָּא וְלַעֲלָמִין אֵינּוֹן
 בְּחִבִּיבוּתָא, בְּרַעוּתָא חַדָּא, דְּמִתְמָן אֲשֶׁתְּכַחוּ (נ"א אֲתַמְשְׁכוּ)
 מְשִׁיכֵן דְּנַחֲלִין וּמִבּוּעֵין לְאֲסִתְּפָקָא כָּלָא, וְלְבָרְכָא כָּלָא,
 לָא כְּדִיבּוּ מִימֵי מִבּוּעֵין, כְּמָה דָּאֲתָא אָמַר (ישעיה נח) וְכְמוֹצָא

מִיָּם אֲשֶׁר לֹא יִכְזָבוּ מִיָּמָיו וְעַל דָּא וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה,
 דְּבִגְיֵי כַּף, מִלְּכָא קְדִישָׁא מְשִׁיךְ וְאַחֲסִין לְתַתָּא, וְאַתְעָר
 יְמִינָא לְמַעְבַּד נְסִין.

זֶה אֵלַי וְאַנְוָהוּ. דָּא צְדִיק, דְּמַנְיָה נְפָקִין בְּרַפָּאן בְּזוּוג.
 וְאַנְוָהוּ: בְּהָהוּא אַתְר דְּחֻבִּיבוּתָא אֲשֶׁתִּכַּח בֵּיה, וְדָא
 הוּא מְקַדְשָׁא. אֱלֹהֵי אָבִי וְאַרְוִמְמָנְהוּ, מִשָּׁה קָאֲמַר דָּא,
 לְגַבֵּי אַתְר דְּלִוָּאי אֲתִיִּן מִהָהוּא סִטְרָא וְעַל דָּא (הֲדָה)
 שְׁלִימוּתָא דְּכָלָא הוּא בְּהָהוּא אַתְר. (נ"א בְּהַאי קָרָא)

ר' יִצְחָק אָמַר, וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, דָּא מִלְּכָא קְדִישָׁא,
 וְהָכִי הוּא. וּמְנַלְן. מְקָרָא אַחֲרִינָא אֲשַׁכְּחָנָא לֵיה,
 דְּכִתְיִב, (ישעיה י"ב) כִּי עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה יִי וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה,
 מִמִּשְׁמַע דְּקָאֲמַר יִי וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, (דף נ"ה ע"ב) דָּא מִלְּכָא
 קְדִישָׁא.

(שמות טו) עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה וְגו', ר' חֲזַקְיָה פָּתַח וְאָמַר, בְּהַאי
 קָרָא דְּכִתְיִב, (משלי יז) בְּכָל יַעַת אֹהֶב הָרַע וְאַח לְצָרָה
 יוֹלֵד. בְּכָל יַעַת אֹהֶב הָרַע, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכִתְיִב
 בֵּיה (משלי כז) רַעַף וְרַע אָבִיךָ אַל תַּעֲזוּב.

וְאַח לְצָרָה יוֹלֵד, בְּשַׁעֲתָא דִּיעִיקוֹן לָךְ שְׁנֵאָךְ, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מַה אָמַר, (תהלים קכב) לְמַעַן אֲחִי וְרַעִי
 אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ, דִּישְׂרָאֵל, אֲקָרוּן אֲחִים וְרַעִים
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. יוֹלֵד מַהוּ, וְכִי הֲשַׁתָּא יוֹלֵד. אֶלָּא

בְּשַׁעֲתָא דְעַקְתָּא יוֹלֵד בְּעַלְמָא, אַח יִהְיֶה לְקַבְלָךְ, לְשׁוֹבָא
לְךָ מִכָּל אֵינּוֹן דְעַקִּין לְךָ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, יוֹלֵד: דְּמִלְכָּא קַדִּישָׁא יִתְעַר בְּהַאי עוֹז,
לְנִקְמָא לְךָ מֵאוּמִין, לְיִנְקָא לְךָ מֵאִמָּא, בְּהַהוּא
סְטָרָא, כַּמָּה דַּאתְּ אָמַר, עָזִי וְזַמְרַת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה.
לְאַתְעָרָא גְבוּרָאן לְקַבֵּל אוּמִין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת.
ר' יִיסָא פָּתַח וְאָמַר, כַּמָּה אֵית לִיהּ לְבַר נָשׁ לְרַחֲמָא, לִיהּ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא לֵית לִיהּ פּוֹלְחָנָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, (אֶלֶּא) (כַּמָּה) רַחֲמֵימוֹתָא. וְכָל מַאן דְּרַחֲמִים לִיהּ,
וְעֵבִיד פּוֹלְחָנָא בְּרַחֲמֵימוֹתָא, קָאֲרִי לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא רַחֲמָא. אֵי הָכִי, בְּמֵאִי אוּקִימָנָא הָנִי קָרְאִי, רַעְךָ
וְרַע אַבִּיךָ אַל תַּעֲזוֹב. וּכְתִיב (מִשְׁלֵי כ"ה) הוֹקֵר רַגְלְךָ מִבֵּית
רַעְךָ.

אַלְּא הָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא, הָאִי קָרְא (ס"א בְּעוֹלוֹת וּשְׁלָמִים וְהָאִי
בְּחֻטָּאוֹת וְאֲשֵׁמוֹת וּכְתִיב וכו') בְּעוֹלוֹת פְּתִיב. הַשְׁתָּא, רַעְךָ
וְרַע אַבִּיךָ אַל תַּעֲזוֹב, לְמַפְלַח לִיהּ, וְלְאַתְדִּבְקָא בֵּיהּ,
וְלְמַעֲבַד פְּקוּדוּי. אַל תַּעֲזוֹב וּדְאִי. וְהָא דְאַתְמַר הוֹקֵר
רַגְלְךָ מִבֵּית רַעְךָ. כְּלוּמַר הוֹקֵר יִצְרָךְ, דְּלֹא יִרְתַּח
לְקַבְלָךְ, וְלֹא יִשְׁלוּט בְּךָ, וְלֹא תַעֲבִיד הִרְהוּרָא אַחְרָא.
מִבֵּית רַעְךָ, מַאן בֵּית רַעְךָ. דְּאֵ נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא, דְּאֵעִיל
בָּהּ רַעְךָ וַיְהִי בְּגוּךָ.

וְעַל דָּא פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְרַחֲמָא לֵיהּ
 בְּכֹלָא, כְּמָה דְכָתִיב, (דְּבָרִים ו) וְאַהֲבַת אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ.
 זֶה אֵלֵי וְאַנְוֵהוּ, דְּכָל יִשְׂרָאֵל חָמוּ עַל יַמָּא, מַה דְּלֹא חָמָא
 יַחְזִיקָא לְנְבִיאָהּ, וְאַפִּילוּ אֵינּוֹן עוּבְרֵי דְבַמְעֵי אַמְהוֹן, הוּוּ
 חָמָאן וּמְשַׁבְּחֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ הוּוּ אַמְרִין זֶה
 אֵלֵי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וְאַרְוּמְנֵהוּ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵי הָכִי אַמְאֵי וְאַרְוּמְנֵהוּ, דִּהָא אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם לְעֵילָא הוּא. אָמַר לֵיהּ, אַפִּילוּ הָכִי
 אַצְטְרִיךְ, וְכֹלָא חַד מְלָה, וְאַרְוּמְנֵהוּ בְּכֹלָא, לְאַכְלָלָא,
 מֵאֵן דִּידַע לִיַּחְדָּא שְׂמָא קְדִישָׁא רַבָּא, דִּהָא הוּא פְּלַחְנָא
 עֲלָאָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

ר' יְהוּדָה הָוֵה יְתִיב קָמִיה דְר' שְׁמַעוֹן, וְהוּא קָאֲרִי, כְּתִיב
 (ישעיה נב) קוֹל צוֹפִיף נְשָׂאוּ קוֹל יַחְדָּיו יִרְנְנוּ. קוֹל
 צוֹפִיף, מֵאֵן אֵינּוֹן צוֹפִיף. אֱלֹא אֵלִין אֵינּוֹן דְּמַצְפָּאן,
 אֵימְתֵי יְרַחֵם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמַבְנֵי בֵיתֵיהּ. נְשָׂאוּ
 קוֹל, יִשְׂאוּ קוֹל מְבַעֵי לֵיהּ, מֵאֵי נְשָׂאוּ קוֹל. אֱלֹא, כֹּל
 בְּרַ נְשׁ דְּבַכִּי, וְאַרְיִם קְלִיָּה עַל חֲרַבֵּן בֵּיתֵיהּ דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, זָכִי לְמָה דְכָתִיב לְבַתֵּר יַחְדָּיו יִרְנְנוּ. וְזָכִי
 לְמַחְמֵי לֵיהּ בִּישׁוּבָא בְּחַדְוֹתָא.

בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן, (אָמַר לֵיהּ) בְּשׁוּב יְיָ אֶל צִיּוֹן מְבַעֵי לֵיהּ,

מֵאִי בָּשׁוּב יִי צִיּוֹן אֲלֵא בָּשׁוּב יִי צִיּוֹן וְדַאי. תָּא חֲזִי,
 בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחָרִיב יְרוּשָׁלַם לְתַתָּא, וּכְנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל
 אֶתְתַּרְכַּת, סְלִיק מִלְכָּא קְדִישָׁא לְצִיּוֹן, וְאַנְגִיד לִיה
 לְקַבְלִיה, בְּגִין דְכְנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל (ויקרא ע"ה) אֶתְתַּרְכַּת. (השְׁתָּא
 דַּאֲתַגְלִיא כְּנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל סְלִיק לִיה לְגַבִּיה) (ויצא קס"ב ע"ב) וְכַד תְּתַהַדֵּר כְּנַסְתָּ
 יִשְׂרָאֵל לְאַתְרָהּ, כְּדִין יִתּוּב מִלְכָּא קְדִישָׁא לְצִיּוֹן
 לְאַתְרֵיהּ, לְאַזְדַּוּגָא חַד בְּחַד, וְדָא הוּא בָּשׁוּב יִי צִיּוֹן.
 וְכַדִּין זְמִינִין יִשְׂרָאֵל לְמִימָר, זֶה אֵלֵי וְאַנְוָהוּ. וְכַתִּיב, זֶה
 יִי קוֹיֵנוּ לוֹ נִגְיֵלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ, בִּישׁוּעָתוֹ וְדַאי.

(שמות טו) יִי אִישׁ מִלְחָמָה יִי שְׁמוֹ. רַבִּי אַבָּא פִּתַח (במדבר כא)

עַל כֵּן יֵאמֵר בְּסֵפֶר מִלְחָמוֹת יִי אֶת וְהֵב בְּסוּפָה וְאֵת
 הַנְּחָלִים אֲרַנוֹן. כִּמָּה אֵית לָן לְאַסְתְּכֵלָא בְּפִתְגָמֵי
 אֲוֹרֵייתָא, כִּמָּה אֵית לָן לְעֵינָא בְּכָל מְלָהּ, דְלִית לָךְ
 מְלָהּ בְּאֲוֹרֵייתָא, דְלֵא אֶתְרַמִּיזָא בְּשִׁמָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
 וְלִית לָךְ מְלָהּ בְּאֲוֹרֵייתָא, דְלִית בָּהּ כִּמָּה רְזִין, כִּמָּה
 טַעֲמִין, כִּמָּה שְׂרָשִׁין, כִּמָּה עֲנַפִּין.

(דף נ"ו ע"א) הֵכָא אֵית לְאַסְתְּכֵלָא, עַל כֵּן יֵאמֵר בְּסֵפֶר מִלְחָמוֹת

יִי, וְכִי סֵפֶר מִלְחָמוֹת יִי, אֵן הוּא. אֲלֵא הֵכִי
 אֶתְעָרוּ חֲבֵרֵיִיא, כָּל מֵאן דְאַגַּח קֶרְבָּא בְּאֲוֹרֵייתָא, זְכִי
 לְאַסְגָּאָה שְׁלָמָא בְּסוּף מְלוּי. כָּל קֶרְבִּין דְעֲלָמָא, קֶטְטָה
 וְחֶרְבְּנָא. וְכָל קֶרְבִּין דְאֲוֹרֵייתָא, שְׁלָמָא וְרַחֲמֵימוֹתָא, הֵדָּא

הוא דְּכָתִיב עַל פֶּן יֵאמֶר בְּסֵפֶר מְלַחְמוֹת יִי אֶת וְהָב
בְּסוּפָה, כְּלוּמֹר, אֶהְבֶּה בְּסוּפָה. דְּלִית לָךְ אֶהְבֶּה וּשְׁלָמָא
בַּר מֵהָאִי.

תּוּ קִשְׂיָא בְּאַתְרֵיהּ. עַל פֶּן יֵאמֶר בְּסֵפֶר מְלַחְמוֹת יִי,
בְּתוֹרַת מְלַחְמוֹת יִי מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵאִי בְּסֵפֶר. אֶלָּא רְזָא
עֲלָאָה הוּא, אֶתְרֵי אֵית לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶקְרִי
סֵפֶר (נ"א וּמִסֵּפֶר) כְּמָה דְּאֵת אֶמֶר, (ישעיה לד) דְּרִשׁוּ מֵעַל
סֵפֶר יִי וּקְרְאוּ. דְּכָל חֵילִין וּגְבוּרָן דְּעֵבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, בְּהֵוּא סֵפֶר תְּלִיין, (נ"א וּמִתַּמָּן נִפְקִין אֶת וְהָב בְּסוּפָה. מֵאֵן וְהָב, אֶלָּא
כָּל אֵינּוֹן חֵילִין, וְכָל אֵינּוֹן גְּבוּרָאן דְּעֵבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּהֵוּא סֵפֶר תְּלִיין.) וְכֵד
אֶגַּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרָבוּי, בְּחֵד אֶתְרֵי דְּאִיהוּ בְּסוּפָא
דְּדֶרְגִין, וְאֶקְרִי וְהָב. כְּמָה דְּאֵת אֶמֶר (משלי ל) לְעֵלוּקָה שְׁתֵּי
בְּנוֹת הָב הָב. בְּסוּפָה: בְּסוּפָה דְּרֶגֶן אֶשְׁתַּכַּח. בְּסוּפָה: יָם
סוּפָה אֶתְקֶרִי, יָם דְּאִיהוּ סוּפָה לְכָל דְּרֶגֶן.

וְאֵת הַנְּחָלִים אֶרְנוֹן וְעַם נְחַלֵּיִיא דְּאֶשְׁתַּכַּחוּ וְאֶתְנַגִּידוּ.
לְגַבִּיָּה, מֵהֵוּא אֶתְרֵי עֲלָאָה, דְּאֶקְרִי אֶרְנוֹן. מֵאִי
אֶרְנוֹן, זְוִיגָא עֲלָאָה דְּחֵבִיבוּתָא, דְּלֵא (נ' ע"ב) מִתְּפַרְשָׁאן
לְעֵלְמִין, כְּמָה דְּאֵת אֶמֶר (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן.
וּבְדָא, מִשְׁתַּרְשָׁן שְׂרִשׁוּי, וְאֶתְרֵבִיאוּ עֲנַפְיוּ, לְאוּשְׁטָא
קְרָבוּי בְּכָל אֶתְרֵי, לְאוּשְׁטָא חֵילִין וּגְבוּרָאן, וּלְאֶתְחַזָּא
שׁוּלְטָנָא רַבָּא וַיִּקְרָא דְּכָלָא.

תָּא חֲזִי, כַּד מִתְעַרְיָן גְּבוּרָאן וְקַרְבִּין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, כַּמָּה גְּרַדְיָנֵי טְהִירִין, מִתְעַרְיָן לְכָל עֵיבֵר,
 כְּדִין שְׁנָנן רוּמְחִין, וְסִיפִין, וּמִתְעַרְיָן גְּבוּרָאן, וַיִּמָּא
 אֲתַרְגִּישַׁת וְגַלְגְּלוּי סַלְקִין וְנַחְתִּין, וְאַרְבִּין דְּאַזְלִין וְשֹׁאטָן
 בְּיָמָא, לְכָל עֵיבֵר מִסְתַּלְקִין. **שְׁנָנָא קַרְבָּא** (נ"א קַרְבָּא) **בְּאַבְנֵי**
בְּלִסְטְרָאוֹת, מְאַרֵי דְרוּמְחִין וְסִיפִין, כְּדִין (תהלים מו) **חֲצִיךְ**
שְׁנוּנִים (נ"א מִתְעַרְיָן לְאוֹשְׁטָא קַרְבִּין בְּכָל אֲתַר וְלְאוֹשְׁטָא חִילִין וְגְבוּרָאן לְכָל עֵיבֵר כְּדִין
 יִמָּא אֲתַרְגִּישַׁת וְגַלְגְּלוּי סַלְקִין וְאַרְבִּין דְּאַזְלִין וְשֹׁאטָן נַחְתִּין וְסַלְקִין וְזַעֲפָא אֲשַׁתְּכַח. כְּדִין
 מִתְעַרְיָן מְגִיחֵי קַרְבָּא בְּאַבְנֵי בְּלִסְטְרָאִין מְאַרֵי דְרוּמְחִין וְסִיפִין גִּירִין וְקֻשְׁתִּין כַּמָּה דְּאֵת אָמַר
 חֲצִיךְ שְׁנוּנִים) **וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַתְּקִיף בְּחִילוּי, וְלֵאֲתַעְרָא**
קַרְבָּא. וְוִי לְאַיְנוּן דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא יִתְעַר עֲלֵייהוּ קַרְבָּא.
כְּדִין כְּתִיב, יי' אִישׁ מִלְחָמָה.
וַיִּמְהַכָּא, וַיִּמְאַיְנוּן אֲתוּון, וַיִּמְהַאי קְרָא, נִפְקִין טוּרֵי קַרְבָּא
לְאַיְנוּן חֲיִיבֵיא, לְאַיְלִין מְאַרֵי דְבָבוּ דְחָבוּ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאַתוּון אֲתַגְּלִיין לְאַיְנוּן מְאַרֵי
קְשׁוּט, וְהָא אֲתַפְרִשֵׁן מְלִין וְהָא אֲתַמַּר.
יי' אִישׁ מִלְחָמָה יי' שְׁמו. פִּיּוֹן דְּכְתִיב יי' אִישׁ מִלְחָמָה,
לֹא יִדְעָנָא דִּיִּי שְׁמו. אֵלָא, כַּמָּה דְּכְתִיב, (בראשית ט)
וַיִּי הַמָּטִיר עַל סְדוֹם וְעַל עֵמֹרָה גִּפְרִית וְאִשׁ מֵאֵת יי'
מִן הַשָּׁמַיִם. וְכֹלָא בְּהָאֵי סֵפֶר תְּלִיין, כַּמָּה דְּאֵת אָמַר (איוב
ב) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאַרְצָא מִתְקוּמְמָה לוֹ. (ועל דא)

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעַר קְרָבָא
 בְּעֻלְמָא, עֲלָאֵי וְתַתְּאֵי אֲתַעְקְרוּ מֵאֲתַר־יֵהוּ, כְּמָה
 דְּאוּקִימְנָא הֵדָא הוּא דְכְּתִיב מִרְכָּבוֹת פֶּרַעַה וְחִילוֹ יֵרָה
 בַּיָּם. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי, זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַגְחָא
 קְרָבָא עֲלָאָה וְתַקִּיפָא בְּעַמְמִיָּא, בְּגִין לְאוּקְרָא שְׁמִיָּה,
 הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (זכריה יד) וַיֵּצֵא יי' וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הֵהֱם כִּיּוֹם
 הַלְחָמוֹ בַּיּוֹם קָרַב וְכָתִיב (יחזקאל לח) וְהִתְגַּדְּלֹתִי וְהִתְקַדְּשֹׁתִי
 וְנוֹדַעְתִּי וְגו'. (מִרְכָּבוֹת פֶּרַעַה וְחִילוֹ יֵרָה בַּיָּם. כִּד אֲתַעַר
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרָבָא כִּדִּין אֲתַעְרוּ דְרַגִּין עֲלָאִין
 וְדְרַגִּין תַּתְּאִין דְלִתְתָא וְכִדִּין מִרְכָּבוֹת פֶּרַעַה וְחִילוֹ יֵרָה
 בַּיָּם)

ר' יְהוּדָה פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים עו) רְאוּף מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּף
 מִיָּם יַחֲלִיּוּ וְגו', בְּשַׁעֲתָא דְעֵבְרוּ יִשְׂרָאֵל יַת יַמָּא,
 אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַלְאַכָּא דֵי מִמְנָא עַל יַמָּא,
 פְּלִיג מִימָךְ. אָמַר לֵיהּ לְמָה. אָמַר לֵיהּ בְּגִין דְבְנֵי יַעֲבְרוּן
 בְּגוּוּף. אָמַר לֵיהּ, פּוּרְקָנָא דְקִיטְנָא קְשׁוּט. מַאי שְׁנָא
 אֵלִין מֵאֵלִין.

אָמַר לֵיהּ עַל תְּנַאי דָּא, עֵבְדִית לִימָא כִּד בְּרַאתִי עֲלֻמָּא.
 מַה עֵבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲתַעַר גְּבוּרְתָא
 דִּילֵיהּ, וְאֲתַקְמְטוּ מִיָּא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב רְאוּף מִיָּם
 אֱלֹהִים רְאוּף מִיָּם יַחֲלִיּוּ. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,

קָטוּל כָּל אֵינּוֹן אֲכַלּוּסִין, לְבַתַּר אַרְמֵי לוֹן לְבַר. לְבַתַּר
 חָפִי יִמָּא עֲלֵייהוּ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב מִרְכָּבוֹת פִּרְעָה וְחִילוֹ
 יֵרָה בֵּימָן.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, פּוּק חָמֵי כַּמָּה רְתִיכִין עֶבֶד קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא, כַּמָּה אֲכַלּוּסִין, כַּמָּה חֲיִילִין,
 וְכֻלְהוּ (דף נ"ו ע"ב) קְשִׁירִין אֵלִין בְּאֵלִין. (דְּהָא אוּלִּיפְנָא) כְּלָהוּ
 רְתִיכִין אֵלִין לְאֵלִין, דְּרָגִין עַל דְּרָגִין, וּמִסְטָרָא
 דְּשִׁמְאָלָא מִתְעַרִּין רְתִיכִין (נ"א דְּלָא) קְדִישִׁין שְׁלִיטִין.
 וְכֻלְהוּ דְּרָגִין יְדִיעֵן לְעֵילָא.

וְהָא אֶתְעַרְנָא בְּבַכּוּר פִּרְעָה, דְּהוּא דְּרָגָא חַד, דְּקָטַל
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דְּרָגָא דִּילֵיהּ נ"א חִילֵיהּ) וְתַבַּר לֵיהּ
 מְשׁוּלְשְׁלֵיהּ תַּקִּיפָא, (וְדְרָגָא דִּילֵיהּ) תַּחוֹת שׁוּלְטַנְיָהּ, כַּמָּה
 רְתִיכִין וְכַמָּה חֲיִילִין דְּקוּזְמִיטִין מִסְטָר שְׁמַאֲלָא, מְנַהוֹן
 אַחֲידָן בְּאַתַּר עֲלָאָה דְּשׁוּלְטַנּוּתָא דְּלַהוֹן, וּמְנַהוֹן אַחֲידָן
 בְּמַלְכוּתָא דְּלְעֵילָא. מְנַהוֹן אַחֲידָן בְּתַר אַרְבַּע פְּרָסוּן (ס"א
 חִיָּין), (נ"א רְחִיָּין) כַּמָּה דְּאַתְמַר.

וְכֻלְהוּ אֶתְמַסְרוּ בִּידֵיהּ, בְּדִינָא דְּמַלְכוּתָא, דְּאַקְרִי יִמָּא
 רַבָּא, לְתַבְרָא לוֹן מְדַרְגֵיהוֹן, וְכַד אֵינּוֹן אֶתְבְּרוּ
 לְעֵילָא, כָּל אֵינּוֹן דְּלַתְתָּא אֶתְבְּרוּ, וְאַתְאֲבִידוּ בִּימָא
 תַּתָּאָה. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, מִרְכָּבוֹת פִּרְעָה וְחִילוֹ יֵרָה בֵּימָן.
 בֵּימָן סִתָּם.

וּמִבְּחַר שְׁלִישֵׁי טַבְּעוֹ בַּיָּם סוּף. וּמִבְּחַר שְׁלִישֵׁי, הָאֵתָמֵר, וְשְׁלִישִׁים עַל כָּלוּ, כִּלְהוֹ דְרַגְיִן תְּרִין וְחֵד. אֵלִין עַל אֵלִין. כְּגוּוֹנָא עֲלָאָה הָכִי אֲתַעְבִּידוּ. וְכִלְהוֹ אֲתַמְסְרוּ בִידְהָא, לְאֲתַבְּרָא מְשׁוּלְטַנְיָהוֹן, אֵלִין וְאֵלִין.

תָּא חֲזִי, הָא אֲתַמְר דְּכִלְהוֹ עֶשֶׂר מַחְאֵן דְּעֶבֶד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, כִּלְאָ הוּא יְדָא חֲדָא, דְּשִׁמְאֲלָא אַכְלִיל בִּימִינָא. דְּעֶשֶׂר אֲצַבְּעֵן כְּלִילָן דָּא בְּדָא, לְקַבֵּל עֶשֶׂר אַמִּירֵן, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַקְרִי בְּהוּ לְבַתְרָ. לְקַבְּלִיהָ דְּכִלְאָ הָאִי דִּימָא, תַּקִּיף וְרַב וְשְׁלִיטָא. כְּמָה דָּאֲתָ אָמַר, (ישעיה ח) וְהֶאֱחָרוֹן הַכְּבִיד. הֲדָא הוּא דְכִתִּיב מִרְכַּבּוֹת פְּרַעָה וְחִילוֹ יְרָה בַּיָּם וְגו'. וְלִזְמַנָּא דָּאֲתִי, זְמִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְקַטְלָא אַכְלוּסִין וְקוּזְתוֹרְנַטִין וְקוּזְטִירִיסִין וְקַלְטִירוּלְסִין דְּאָדוּם הֲדָא הוּא דְכִתִּיב, (ישעיה

סג) מִי זֶה בָּא מֵאָדוּם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה.

(שמות טו) מִרְכַּבּוֹת פְּרַעָה וְחִילוֹ יְרָה בַּיָּם. רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, (ירמיה י) לְקוֹל תְּתוֹ הַמּוֹן מֵיִם בְּשָׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לְמַטֵּר עֲשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו. הָאֵתָנִינּוּ, שְׁבַעָה רְקִיעֵין עֶבֶד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּבְכֹל רְקִיעָא וְרְקִיעָא כְּכַבִּין קְבִיעֵין, וְרַהֲטִין בְּכֹל רְקִיעָא וְרְקִיעָא, וְלַעֲיָלָא מְכִלְהוֹ עֲרַבּוֹת.

וְכֹל רְקִיעָא וְרְקִיעָא בְּהַלּוּכוֹ מֵאֲתַן שְׁנִין, וְרוּמִיָּה חֲמִשׁ

מֵאָה שָׁנִין. וּבֵין רִקְיעָא וּרְקִיעָא, חֲמִשׁ מֵאָה שָׁנִין. וְהָאִי
 עֲרֻבוֹת הַלוֹכּוֹ בְּאוֹרְכֵיהֶּ, אֶלְפָּה וַחֲמִשׁ מֵאָה שָׁנִין. וּפּוֹתֵיהֶּ,
 אֶלְפָּה וַחֲמִשׁ מֵאָה שָׁנִין, וּמְזִיּוֹא דִילֵיהֶּ, נִהְרִין כָּל אֵינּוֹן
 רִקִּיעִין.

וְהָאִי תַנְיִנָן, לְעֵילָא מְעַרְבוֹת, רִקִּיעַ דְּחִיּוֹת. פְּרֻסוֹת.
 דְּחִיּוֹת קְדִישִׁין וְרוּמְהוֹן, כְּכֻלְהוֹ. לְעֵילָא מְנַהוֹן
 קְרֻסוֹלִין דְּחִיּוֹת כְּכֻלְהוֹ. שׁוֹקֵי הַחִיּוֹת, כְּכֻלְהוֹ. אֲרַכּוּבִין
 דְּחִיּוֹת, כְּכֻלְהוֹ. יֶרְכִין דְּחִיּוֹת, כְּכֻלְהוֹ. עֲגִבֵי דְּחִיּוֹת,
 כְּכֻלְהוֹ. וְגוּפָא דְּחִיּוֹת כְּכֻלְהוֹ. גְּדַפֵּייהוּ, כְּכֻלְהוֹ.
 וְצִוְאָרֵיהוּ, כְּכֻלְהוֹ. רָאשֵׁי הַחִיּוֹת, כְּכֻלְהוֹ. מַאי כְּכֻלְהוֹ.
 כְּקַבְלֵי כְּלָהוּ.

וְכֹל שְׁיִיפָא וְשְׁיִיפָא דְּבַחִיּוֹת, לְקַבֵּל שְׁבַעָה תְּהוּמִין,
 וְלְקַבֵּל שְׁבַעָה הֵיכְלִין וְלְקַבֵּל מֵאַרְעָא לְרִקִּיעָא.
 וְלְקַבֵּל מֵרִקִּיעָא לְרִקִּיעָא, וְשִׁיעוּרָא דְּכֻלְהוֹ וְרוּמְהוֹן
 עֲשְׂרִין וַחֲמִשָּׁה אֶלְפִין חוּלְקִין, מְשִׁיעוּרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא.

וְעוּד רִקִּיעָא חַד לְעֵילָא, מִן קַרְנֵי הַחִיּוֹת, דְּכַתִּיב, (יחזקאל
 א) וּדְמוֹת עַל רָאשֵׁי הַחִיָּה רִקִּיעַ. מְלַרְע כְּמָה
 רְתִיכִין, בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא.

מִתְחוֹת יְמָא שָׂרָאן כְּלָהוּ נוּנֵי יְמָא, וְשִׁטָּאן, אֶתְכַנְפוּ
 בְּזוּיָהוֹן אַרְבַּע, נַחְתִּין בְּדַרְגֵּייהוּ, וְכֻלְהוֹ רְתִיכִין

אֶקְרוּן בְּשִׁמְהֶן. מִתְּחוֹת אֵלֶיךָ, אֲזַלִּין וְשֹׁאֲטִין אֵינּוֹן
 וְעִירִין, נִרְגְּזִין עַל דִּרְגִּין, דְּכִתִּיב, (תהלים קד) זֶה הֵיּם גְּדוֹל
 וְרַחֵב יָדַיִם שָׁם רָמַשׁ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת.
 וְהָא אֲוִקִימְנָא מְלִי.

מִסְטָר שְׁמָאלָא תַתָּא, קוֹזְמִיטָא סְטָרָא אַחְרָא וְאַחִידָן
 מֵאֵינּוֹן דְּלַעִילָא, וְנַחְתּוּ לְאַתְבָּרָא מַחִילָא תְּקִיפָא
 קַדִּישָׁא. כְּמָה דְּאֲוִקִימְנָא, מִרְכַּבַת פְּרַעָה וְחִילוֹ וְגוֹ'. (שמות
 ט"ו) יְמִינְךָ יי' נֶאֱדָרִי בְּכַח. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעְתָּא
 דְּצִפְרָא נְהִיר, וְאֵילְתָא קִימָא בְּקִיּוּמָה, אַתְעֵבְרַת
 בְּסִטְרָהָא, וְעָאלַת בְּמֵאתָן הֵיכְלִין דְּמִלְכָּא. בַּר נֶשׁ
 דְּאַשְׁתַּדֵּל (דף נ"ז ע"א) בְּפִלְגוֹת לֵילִיא בְּאוֹרֵייתָא, בְּשַׁעְתָּא
 דְּאַתְעַר רוּחָא דְּצִפּוֹן, (ס"א וְתִיאֹבְתָא דְּאֵילְתָא) וְכֹאִיבַת אֵילְתָא
 לְאַתְעַרָא בְּעֵלְמָא, אֲתִי עִמָּה לְקִימָא קֹדָם מִלְכָּא,
 בְּשַׁעְתָּא דְּנְהִיר צִפְרָא (ס"א וְהוּא בַר נֶשׁ צְלִי צְלוֹתִיה וְלִיחֹד שְׁמִיה קַדִּישָׁא

בְּדָקָא יְאוֹת) מְשַׁכִּין עָלֶיהָ חַד חוּטָא דְּחֶסֶד. (ק"ל ע"ב)

מִסְתַּכַּל בְּרַקִּיעָא, שְׂרִיא עָלֶיהָ נְהִירוֹ דְּסַכְלָתָנוּ דְּדַעְתָּא
 קַדִּישָׁא, וּמִתְעַטַר בֵּיהּ בַּר נֶשׁ, וְדַחֲלִין מִנִּיהּ
 כְּלָא. כְּדִין הָאֵי בַר נֶשׁ אֶקְרִי בְּרָא לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 בַּר הֵיכְלָא דְּמִלְכָּא. עָאל בְּכַל תְּרַעוּי, לִית דְּיִמְחִי בִּידֵיהּ.
 בְּשַׁעְתָּא דְּקִרִי לְהֵיכְלָא דְּמִלְכָּא, עָלֶיהָ כְּתִיב, (תהלים קמח)
 קָרוֹב יי' לְכָל קוֹרְאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרְאוּהוּ

בְּאֶמֶת. מֵאֵי בְּאֶמֶת. כִּמָּה דְאוֹקִימָנָא, (מיכה ז) תִּתֵּן אֶמֶת
 לְיַעֲקֹב, דִּידַע לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא בְּצִלוֹתֶיהָ (נ"א בְּעֵלְמָא)
 כְּדָקָא יְאוֹת. וְדָא פּוֹלְחָנָא דְמִלְכָּא (נ"א דְשָׁמָא) קְדִישָׁא.
 וּמֵאֵן דִּידַע לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוֹת, אוֹקִים
 אוֹמָא יַחֲדָא בְּעֵלְמָא, דְכְּתִיב, (שמואל ב ז) וּמִי כְעַמְךָ
 יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאָרֶץ. וְעַל דָּא אוֹקִימָנָא, כֹּל כִּהֵן דְלָא
 יַדַּע לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוֹת, לָאוּ פּוֹלְחָנִיה
 פּוֹלְחָנָא. דְהָא כֹּלָא בֵּיה תְלִיא, פּוֹלְחָנָא עֲלָאָה, וּפּוֹלְחָנָא
 תַּתָּאָה. וּבְעֵי לְכוּנָא לְבָא וְרַעוּתָא, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן עֲלָי
 וְתַתָּאִי.

כְּתִיב (ישעיה א) כִּי תִבְאוּ לִרְאוֹת פָּנֶי. כֹּל בַּר נֶשׁ דְאֶתִי
 לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, וְלָא אֲתַכוּוֹן בֵּיה
 בְּלָבָא וְרַעוּתָא וּדְחִילוֹ, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן בֵּיה עֲלָי
 וְתַתָּאִי, רַמָּאן לִיה צִלוֹתֶיהָ לְבַר, וְכֹלָא מְכַרְיִזֵי עָלֶיהָ
 לְבִישׁ. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קְרִי עָלֶיהָ כִּי תִבְאוּ לִרְאוֹת
 פָּנֶי.

כִּי תִבְאוּ לִרְאוֹת מְבַעֵי לִיה, מֵאֵי לִרְאוֹת פָּנֶי. אֶלָּא כֹּל
 אֵינּוֹן אַנְפִּין דְמִלְכָּא, טְמִירִין בְּעַמְקָא (נ"א בְּאֲתַר) לְבַתַּר
 חֲשׂוּכָא (ס"א יֶשֶׁת חֲשֵׁךְ סַתְרוֹ וְכֹל וְכוּ') וְכֹל אֵינּוֹן דִּידַעִין לְיַחְדָּא
 שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוֹת מִתְבַּקְעִין כֹּל אֵינּוֹן כּוֹתְלֵי
 חֲשׂוּכָא, וְאַנְפִּין דְמִלְכָּא אֲתַחְזִיין, וְנַהֲרִין לְכֹלָא. וְכֹד

אִינוֹן אֶתְחַזֵּיין וְנִהְרִין, מִתְּבָרְכִין כֻּלָּא עֲלֵאין וְתַתְּאִין.
כִּדִּין בְּרַפָּאן אֲשַׁתְּכַחוּ בְּכֻלָּהוּ עֲלֵמִין, וְכִדִּין כְּתִיב לְרֹאוֹת
פְּנֵי.

מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיַּדְכֶם, מֵאֵי קָא מִיִּירֵי. אֶלָּא מֵאֵן דְּאֲתֵי
לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, בְּעֵי לְיַחְדָּא מִסְטָרָא
דְּזֹאת. כְּמָה דְכְּתִיב, (ויקרא טז) בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ.
בְּגִין דְּיִזְדְּוֹגֵן כַּחְדָּא, אִינוֹן תְּרִין: צְדִיק וְצַדִּיק, בְּזוּוּגָא
חְדָּא. בְּגִין דְּיִתְּבָרְכוּן כֻּלָּא מִנֵּיהוּ וְאֵלִין אֶקְרוּן חֲצָרָה,
כְּמָה דְכְּתִיב, (תהלים סח) אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצָרָה.
וְאִי אִיהוּ אֲתֵי לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, וְלֹא יִתְּכוּן בֵּיה
בְּרַעוּתָא דְלִבָּא, בְּדַחִילוּ וּרְחִימוּ. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אָמַר, מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיַּדְכֶם רְמוּס חֲצָרֵי. זֹאת וְדֵאֵי, דְהָא
לֹא אֲשַׁתְּכַח בְּהוּ בְּרַפָּאן. וְלֹא דֵי דְלֹא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּהוּ
בְּרַפָּאן, אֶלָּא דְשְׂרִיא בְּהוּ דֵינָא וְאֲשַׁתְּכַח דֵינָא בְּכֻלָּא.
תָּא חֲזִי, יְמִינָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִנֵּיהּ מִתְּעַרִין כֻּל
נְהִירוּ, כֻּל בְּרַפָּאן, וְכֻל חֲדוּ. בֵּיה כְּלִיל שְׁמָאֲלָא
כְּמָה דְאִית בְּבַר נֶשׁ יְמִינָא וְשְׁמָאֲלָא, וְשְׁמָאֲלָא אֶתְכְּלִיל
בִּימִינָא, וְיְמִינָא הוּא כְּלִיל כֻּלָּא. וְכֹד אֶתְעַר יְמִינָא
שְׁמָאֲלָא אֶתְעַר עֲמִיהּ, דְהָא בֵּיה אֶחִיד וְאֶתְכְּלִיל.
וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאָרִים בַּר נֶשׁ יְדִיהּ בְּצֻלוֹתָא, מְכוּוֹן
בְּאַצְבָּעוֹן דִּילִיהּ לְעֵילָא. כְּמָה דְכְּתִיב, (שמות יז) וְהָיָה

כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבֹר יִשְׂרָאֵל. דִּהָא (פ"ז ע"א) בְּיַמֵּינָא
תַּלְיָא כְּלָא. וְכֹתִיב (ויקרא ט) וַיֵּשֶׂא אֶהָרֶן אֶת יָדוֹ, וְכֹתִיב
חֶסֶר. וְכִדִּין אֶתְכוּוֹן לְבִרְכָה לְעֵילָא.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָאו הָכִי, בְּשַׁעֲתָא דְאָרִים יַמֵּינָא
לְעֵילָא, וּוִי לְהוּ לְתַתְּאִי, דִּהָא כֹּל סִייעֲתָא
וְכֹל בְּרַפְּאָן אֶסְתְּלִיקוּ מִנֵּייהוּ. מְנַלְן. דְּכֹתִיב נְטִיתַ יַמֵּינְךָ
תְּבַלְעֵמוּ אֶרֶץ. מַאי נְטִיתַ יַמֵּינְךָ. כְּתַרְגוּמוֹ, אֲרִימַת
יַמֵּינְךָ. מִיד תְּבַלְעֵמוּ אֶרֶץ. וְכֹד יַמֵּינָא אֶשְׁתַּכַּח, שְׁמַאלָא
אֶשְׁתַּכַּח עִמִּיהָ, וְכִדִּין לָא שְׁלִטִין דִּינִין בְּעֵלְמָא, מַאי
טַעמָא, בְּגִין דִּימֵינָא אֶשְׁתַּכַּח עִמִּיהָ. וְאִי יַמֵּינָא
אֶסְתְּלַקַּת, הָא שְׁמַאלָא אֶזְדַּמְּנַת, כְּדִין דִּינִין מִתְעַרְיִן
בְּעֵלְמָא, וְדִינָא שְׂרִיא בְּכֹלָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן כֹּד הָוּה מְטִי לְהָאִי קָרָא, הָוּה בְּכִי, דְּכֹתִיב,
(איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲרֵי יַמֵּינוֹ. וְכִי אֶפְשָׁר דִּיהֲשִׁיב אַחֲרֵי
יַמֵּינוֹ. אֶלָּא בְּגִין דְּאֶקְדִּים שְׁמַאלָא לְנַחְתָּא בְּעֵלְמָא,
וַיַּמֵּינָא אֶשְׁתַּאֲרַת בְּאַתַּר אַחְרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתִיב (ישעיה נז) הַצְּדִיק אֲבָד. וְהָא
אוֹקִימָנָא מִלִּי, הַצְּדִיק נֶאֱבָד לָא (דף נ"ז ע"ב) כְּתִיב,
אֶלָּא הַצְּדִיק אֲבָד. מְכֹל אֵינּוֹן אֲנִפִּי מִלְּכָא, לָא אֶשְׁתַּכַּח
דְּאֲבָד, אֶלָּא צְדִיק. אֲבָד בְּתַרִּי סְטֵרִי: חַד, דִּלָּא שְׂרָאן
בֵּיה בְּרַפְּאָן, כֹּד בְּקַדְמִיתָא. וְחַד, דְּאֶתְרַחֲקַת מִנִּיהָ בַּת

זוּגִיָּה דְהִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁתְּכֶח, דְּצַדִּיק אֲבָד יִתִּיר
 מִכָּלָא. וּלְזִמְנָא דְאֵתִי כְּתִיב, (זכריה ט) גִּילִי מְאֹד בֵּת צִיּוֹן
 הָרִיעִי בֵּת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מִלְכֶךָ יָבֵא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא.
 צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ לֹא כְּתִיב, אֶלָּא צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא. הוּא
 נוֹשָׁע וְדָאִי. וְהָא אֲתִמֵּר.

(שמנות טו) יְמִינְךָ יי' נְאֻדְרִי בַכַּח. מֵאֵי נְאֻדְרִי, נְאֻדְרִי מִבְּעֵי
 לֵיה. אֶלָּא, בְּשַׁעֲתָא דְשִׁמְאָלָא אֲתִיָּא לְאַזְדְּוּגָא
 בְּיִמִּינָא, כְּדִין כְּתִיב נְאֻדְרִי (ס"א בְּכַח, תְּרִי, וּלְעוֹלָם וְכוּ) תְּרַעֲץ,
 וּלְעוֹלָם הֵכִי הוּא בְּגִין דְשִׁמְאָלָא אֲשֶׁתְּכֶח בְּיִמִּינָא,
 וְאֲתַכְּלִיל בֵּיה.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה דְאֻקִּימָנָא הֵכִי הוּא, דְּבַר נֶשׁ
 אֲשֶׁתְּכֶח דְאֲתַפְּלַג. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין לְקַבְּלָא עֲמִיה
 בֵּת זוּגִיָּה, דִּיתְעַבִּידוּ חַד גּוּפָא מִמֶּשׁ. כַּד יְמִינְךָ, אֲשֶׁתְּכֶח
 דְאֲתַפְּלַג. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין לְקַבְּלָא עֲמִיה שִׁמְאָלָא. וְהֵכִי
 הוּא כְּלָא, חַד בְּחַד. וְעַל דָּא, בְּחַד מְחִי וּמְסִי, הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב יְמִינְךָ יי' תְּרַעֲץ אוֹיֵב.

תָּא חֲזִי, שִׁירְתָּא דָּא אֲתִמֵּר, עַל הָהוּא זְמָנָא, וְעַל זְמָנָא
 דְאֵתִי, בְּיוֹמֵי דִיתְעַר מִלְכָּא מְשִׁיחָא, דְכְּתִיב, יְמִינְךָ
 יי' תְּרַעֲץ אוֹיֵב, רַעֲצַת לָא כְּתִיב, אֶלָּא תְּרַעֲץ. מַה כְּתִיב
 בְּקַדְמִיתָא, (איכה א) הָשִׁיב אַחֲוֹר יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב, בְּהָהוּא
 זְמָנָא, הִיא תְּרַעֲץ אוֹיֵב לְזִמְנָא דְאֵתִי. וְכָלָא הֵכִי הוּא,

תִּהְיוּ קָמִיף, הֲרִסְתָּ לָּא פְּתִיב, אֶלֶּא תִּהְרוּס. תִּשְׁלַח
 חֲרוֹנֶךָ יֹאכְלִמוּ פִּקְשׁ, כִּלָּא לְזִמְנָא דְאַתִּי. יְמִינֶךָ יִי
 נְאֻדְרִי בַּפֶּח, בְּזִמְנָא דָּא, בְּעֵלְמָא דִּין. יְמִינֶךָ יִי תִרְעֵץ
 אוֹיִב, בְּזִמְנָא דְמִלְפָּא מְשִׁיחָא. וּבְרוּב גְּאוֹנֶךָ תִּהְרוּס
 קָמִיף, לְבִיאת גּוּג וּמַגּוּג. תִּשְׁלַח חֲרוֹנֶךָ יֹאכְלִמוּ פִּקְשׁ,
 לְתַחֲיִית הַמֵּתִים. דְּכִתִּיב, (דְּנִיאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת
 עֶפְרָיִם יִקְיִצּוּ אֱלֹהִים לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֱלֹהִים לְחַרְפוֹת וּלְדַרְאוֹן
 עוֹלָם.

בְּהַהוּא זִמְנָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זַכָּאִין אֵינּוֹן דִּישְׁתַּאֲרוֹן
 בְּעֵלְמָא, וּמֵאֵן אֵינּוֹן. תָּא חֲזִי, לָּא יִשְׁתַּאֲר מְבַנֵּי
 עֵלְמָא, בַּר אֵינּוֹן גְּזִירִין, דְּקִבִּילוּ אֶת קִיִּמָּא קְדִישָׁא,
 וְעָאלוּ בְּקִיִּמָּא קְדִישָׁא, בְּאֵינּוֹן תְּרִין חוּלְקִין, כְּמָה
 דְּאוּקִימְנָא. וְהוּא נְטִיר לֵיהּ לְהַהוּא קָיִים, וְלֹא עֵיילִיהּ
 בְּאַתֵּר דְּלֹא אֲצַטְרִיךְ, אֵלִין אֵינּוֹן דִּישְׁתַּאֲרוֹן, וְיַכְתַּבוּן
 לְחַיֵּי עֵלְמָא.

מִנְלָן. דְּכִתִּיב, (ישעיה ד) וְהָיָה הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר
 בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֹאמֵר לוֹ כֹּל הַפְּתוּב לְחַיִּים
 בִּירוּשָׁלַם. מִשְׁמַע הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַם, דְּכָל
 מֵאֵן דְּאֲתַגְזֹר, בְּאֵלִין תְּרִין דְּרַגִּין עָאל. וְאֵי נְטִיר לְהַהוּא
 קָיִים כְּדָקָא חֲזִי, וְיִזְדַּהֵר בֵּיהּ, עֲלִיהּ פְּתִיב הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן
 וְהַנּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַם. אֵלִין יִשְׁתַּאֲרוֹן בְּהַהוּא זִמְנָא, וּבַהּ

זְמִין קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְחֻדְתָּא עֲלֵמָא, וְלִמְחֲדֵי בְּהוּ. עַל
הַהוּא זְמַנָּא פְּתִיב, (תהלים קד) יְהִי כְבוֹד יי' לְעוֹלָם יִשְׁמַח יי'
בְּמַעֲשָׂיו.

ר' חֲיִיא הוּה אָזִיל לְגַבֵּי רַבֵּי אֶלְעָזָר, אֲשַׁכַּחִיה, דְּהוּה
יְתִיב לְגַבֵּיה דְּרַבֵּי יוֹסִי בְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנֵיִיא
חֲמוּי. עַד דְּזָקִיף רִישִׁיה, חָמָא לִיה לְרַבֵּי חֲיִיא, אָמַר,
(ישעיה יט) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיה לְמִצְרַיִם
וְלֵאשׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּרָכוּ יי' צְבָאוֹת לֵאמֹר
בְּרוּךְ עַמֵּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יְדֵי אֲשׁוּר וַנַּחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל, וְכִי
אֲשׁוּר וּמִצְרַיִם קָרִיבִין אֵינּוּן לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָלָא, עַל גְּלוּתָא דִּי־סִקוֹן מִמִּצְרַיִם וּמֵאֲשׁוּר אֲתַמַּר, וְאִי
אֲתַמַּר עַל מִצְרַיִם וְעַל אֲשׁוּר, עַל אֵינּוּן חֲסִידֵינ
דְּלַהוֹן, דְּאֶהְדְּרוּ בְּתִיּוּבְתָא, וְאֶשְׁתַּאֲרוּן לְמַפְלַח לְיִשְׂרָאֵל
וְלְמַלְכָא מְשִׁיחָא, דְּכְתִיב, (תהלים עב) וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ כָּל
מְלָכִים. וְכְתִיב, (ישעיה מט) וְהָיוּ מְלָכִים אוֹמְנִיךְ וְגו'.

אָמַר לִיה, מַאי דְּכְתִיב, (משלי ג) דְּרַכִּיה דְּרַכִּי נַעַם אָמַר
לִיה כִּמָּה טַפְשִׁין כּו' בְּנֵי עֲלֵמָא, הֲלָא יַדְעִין וְלָא
מִשְׁגִּיחִין בְּמַלּוּי דְּאוּרִייתָא, דְּהָא מְלִין דְּאוּרִייתָא (נ"א כְּמָה
רִזִּין עֲלָאִין אִית בְּהוּ) אֵינּוּן אֲרַחָא לְמִזְכֵּי בְּהוּא נַעַם יי' דְּכְתִיב
דְּרַכִּיה דְּרַכִּי נַעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. דְּרַכִּי נַעַם וְדָאִי.
מַאי נַעַם. כִּמָּה דְּכְתִיב, (תהלים כז) לַחֲזוֹת בְּנַעַם יי', וְהָא

אוֹקְמוּהָ, בְּגִין (נ"א כף) דְּאוֹרֵייתָא, וְאַרְחוּי, מִהֵהוּא
נַעַם אֲתֵיין, וְאִינוּן אֲרַחֲיִן פְּרִישָׁן בֵּיהּ, וְעַל דָּא דְרַכִּיָּה
דְרַכִּי נַעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, תְּנִינִן, בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְהִיב
אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, נִפְק נְהוּרָא מִהֵהוּא נַעַם,
וְאֲתַעֲטַר בֵּיהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּמִהֵהוּא נַעַם אֲבַהֲיָקוּ
זִיווּן דְכְלָהוּ עַלְמִין ^(דף נ"ח ע"א) דְכְלָהוּ רַקִּיעִין, דְכְלָהוּ פְתָרִין.
עַל הַהִיא שַׁעֲתָא פְתִיב, ^(שיר השירים ג) צְאִינָה וּרְאִינָה בְנוֹת
צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְגו'.

וְהֵהִיא שַׁעֲתָא דְאֲתַבְּנִי מִקְדְּשָׁא, אֲתַעֲטַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא בְהֵהוּא עֲטָרָה, וִיתִיב בְּכַרְסֵיִיא דִילֵיהּ,
וְאֲתַעֲטַר בְּעֲטְרוּי. וּמִהֵהוּא זְמַנָּא דְאֲתַחַרְב בֵּי מִקְדְּשָׁא,
לֹא אֲתַעֲטַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעֲטְרוּי, וְהֵהוּא נַעַם
אֲתַטְמַר וְאֲתַגְּנִין.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּשַׁעֲתָא דְעָאֵל מִשֶּׁה בְּגוּ עֲנָנָא, כְּמָה
דְכְתִיב, ^(שמות כד) וַיָּבֹא מִשֶּׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן, כְּבָר נִשְׁ
דְהוּה אֲזִיל בְּאַתַר דְרוּחָא. אִיעֲרַע בֵּיהּ חַד ^(ויקרא ע"ח ע"ב)
מִלְּאָכָא רַבְרָבָא, וְתַאנָּא, קְמוּא"ל שְׁמִיָּה. וְהוּא מְמַנָּא
עַל תְּרִיסַר אֲלָפִין מְמַנָּן שְׁלִיחָן. בְּעָא לְאֲזַדְוּגָא בֵּיהּ
בְּמִשֶּׁה, פֶּתַח מִשֶּׁה פּוּמִיָּה, ^(בראשית ט"ז ע"א) בְּתִרִיסַר אֲתוּוּן
גְּלִיפִין דְשָׁמָא קְדִישָׁא דְאוּלִיף לֵיהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא

בַּסֶּנֶה, וְאַתְּרַחֵק מִנִּיהַ תְּרִיסֵר אֶלְפִין פְּרָסִין, וְהוּהוּ אֶזֶל
מֹשֶׁה בַּעֲנָנָא, וְעֵינָיו מְלֵהֵטֵן כְּגוֹמְרִין דְּאִשָּׁא.

עַד דְּאִיעֲרַע בֵּיהּ חַד מִלְּאָכָא, רַבְרָבָא וַיִּקְרָא מִן
קַדְמָתָהּ, וְתֵאנָא הִדְרִנִּיא "ל שְׁמִיָּה, וְהוּא עֲלָאָה עַל
שָׂאֵר מִלְּאָכִין, אֶלְפָּה וְשִׁתִּין רַבּוּא פְּרָסִין, וְקָלִיָּה אֶזֶל
בְּמֵאתָן אֶלְפָּה רְקִיעִין, דְּמִסְתַּחְרָאן בְּאִשָּׁא חִיּוּרָא. כִּיּוֹן
דְּחָמָא לִיָּה מֹשֶׁה, לָא יָכִיל לְמַלְלָא. בַּעַא לְמִשְׁדֵּי גְרַמִּיָּה
מִגּוֹ עֲנָנָא.

אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מֹשֶׁה, וְכִי אַנְתָּ הוּא
דְּאַסְגִּית מְלִין עַמִּי בַּסֶּנֶה, דְּבַעִית לְמַנְדַּע רְזָא
דְּשָׂמָא קְדִישָׁא, וְלֹא דְחַלְתָּ. וְהַשְׁתָּ אֶת דְּחִיל מַחַד
מִשְׁמָשִׁי. כִּיּוֹן דְּשָׁמַע מֹשֶׁה קָלִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
אַתְתַּקָּה. פְּתַח פּוּמִיָּה, בַּע"ב אֶתּוּן דְּשָׂמָא עֲלָאָה, כִּיּוֹן
דְּשָׁמַע הִדְרִנִּיא "אל אֶתּוּן דְּשָׂמָא קְדִישָׁא, מִפּוּמִיָּה דְּמֹשֶׁה,
אַזְדַּעְזַע. קָרִיב לְגַבִּיָּהּ, אָמַר לִיָּה, זַכָּאָה חוּלְקָךְ מֹשֶׁה,
דְּאַתְגְּלִי לָךְ, מַה דְּלֹא אַתְגְּלִי לְמִלְּאָכִי עֲלָאִי.

וְהוּהוּ אֶזֶל עַמִּיָּה, עַד דְּמָטוּ לְאִשָּׁא תַקִּיפָא, דְּחַד
מִלְּאָכָא דִּי שְׁמִיָּה סַנְדְּלָפוֹן. וְתֵאנָא, סַנְדְּלָפוֹן
עֲלָאָה הוּא עַל שָׂאֵר חַבְרוּי, חֲמִשׁ מָאָה שְׁנִין. וְהוּא קָאִים
בְּתַר פְּרַגּוּדָא דְּמֵאֲרִיָּה, וְקָשֵׁר לִיָּה כְּתָרִין, מִבְּעוֹתִיָּהוֹן
דְּצִלוּתָא דִּישְׂרָאֵל. וּבְשַׁעְתָּא דְּמָטִי הָאִי (בראשית קס"ז ע"ב)

דְּאֶשְׁתָּאֵר בֵּיהּ, הוּוּ מִבְּהִיקִין אֲנָפוּי דְּמִשָּׁה. וּמָה בְּהָאֵי
 דְּאֶשְׁתָּאֵר בֵּיהּ לֹא הוּי יְכָלִין לְאַסְתְּכֻלָּא בְּאֲנָפוּי, בְּהֵוּא
 דְּאַסְתְּלֵק מִיַּנְיָה עַל אַחַת פִּמָּה וְכַמָּה.

ר' חֲיִיא אָמַר, יְמִינְךָ יי' נֶאֱדָרִי בַכַּח, דָּא אֹרִייתָא. וְעַל
 דָּא, יְמִינְךָ יי' תִּרְעֵץ אוּיב. דְּלִית מְלָה בְּעֶלְמָא דִּיתְבַּר
 חִילִיָּהוֹן דְּעַמִּין עוּבְדֵי פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, בַּר בְּשַׁעְתָּא
 דִּישְׂרָאֵל מִתְּעַסְקִין בְּאֹרִייתָא. דְּכָל זְמַן דִּישְׂרָאֵל
 מִתְּעַסְקִין בְּאֹרִייתָא, יְמִינָא אַתְתְּקַף, וְאַתְבַּר חִילָא
 וְתוּקְפָא דְּעוּבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וּבְגִינֵי כֶּף
 אֹרִייתָא אֶקְרִית עֹז, כִּמָּה דָּאֵת אָמַר (תהלים כט) יי' עֹז
 לְעַמּוֹ יִתֵּן.

וּבְשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל לֹא מִתְּעַסְקִין בְּאֹרִייתָא שְׂמָאֵלָא
 אַתְתְּקַף, וְאַתְתְּקַף חִילִיָּהוֹן דְּעוּבְדֵי עֲבוּדַת
 פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְשִׁלְטִין עֲלֵיָּהוּ, וּגְזָרִין עֲלֵיָּהוּ גְזָרִין,
 דְּלֹא יְכָלִין לְמִיקָם בְּהוּ. וְעַל דָּא אַתְגְּלִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 וְאַתְבַּדְּרוּ בִּינֵי עַמְמֵיָא.

דְּהָא הוּא דְּכֻתִּיב (דף נ"ח ע"ב) (ירמיה ט) עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ
 וְגו', וַיֹּאמֶר יי' עַל עֲזָבָם אֶת תּוֹרָתִי. דְּהָא כָּל
 זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל יִשְׁתַּדְּלוֹן בְּאֹרִייתָא, אַתְבַּר חִילָא
 וְתוּקְפָא דְּכָל עוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, הֵדָּא הוּא דְּכֻתִּיב יְמִינְךָ
 יי' תִּרְעֵץ אוּיב. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאֵי הָכִי הוּא, דְּכָל

זְמַנָּא דְקַלְיָהוֹן דְיִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁתְּמַע בְּבִתִּי כְּפִנְסִיּוֹת וּבְבִתִּי
מְדַרְשׁוֹת וְכוּ', כְּמָה דְתַנְיָנָא (בראשית כז) הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב,
וְאִי לֹא הִיָּדִים יְדֵי עֵשׂוֹ, וְהָא אֲוִקִימָנָא.

(שמות טו) וּבְרַב גְּאוֹנָךְ תַּהְרוֹס קָמִיךְ. ר' חֲזַקְיָה פָּתַח וְאָמַר,
(תהלים י) לָמָּה יִי' תַעֲמוֹד בְּרַחוּק תַעֲלִים לְעֵתוֹת בַּצָּרָה,
בְּשַׁעֲתָא דְחֻבֵי עֲלָמָא גְרָמוֹ, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא סְלִיק
לְעִילָא לְעִילָא, וּבְנֵי נָשָׂא צְוֹחִין וְנַחֲתִין דְמַעִין, וְלִית
מֵאן דִּישְׁנַח עָלֵיהוּ. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְאִיהוּ סְלִיק
לְעִילָא לְעִילָא, וְתִשׁוּבָה אֲתַמְנַע מִנֵּיהוּ, כְּדִין כְּתִיב,
וּבְרַב גְּאוֹנָךְ תַּהְרוֹס קָמִיךְ.

ר' יִצְחָק אָמַר, הָאִי קָרָא, בְּשַׁעֲתָא דְאֲתַלְבֵּשׁ קוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא גְּאוֹתָא, עַל עַמְמֵיָא דִּיתְכַנְשׁוֹן עָלֵיהּ, כְּמָה
דְכְתִיב, (תהלים ב) וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד עַל יִי' וְעַל מְשִׁיחוֹ.
וְתֵאנָא זְמִינִין אֵינּוֹן שְׁבַעִין קַסְטוֹרִין מְכַל עֵיבֵר, (נ"א עמין)
לְאֲתַכְנֵשָׂא בְּהָהוּא זְמַנָּא בְּאוֹכְלוֹסִין דְכָל עֲלָמָא,
וְלַמְעַבַּד קָרְבָּא עַל יְרוּשָׁלַם קָרְתָּא קְדִישָׁא, וְלֹא אַחְדָּא
עֵיטִין עָלֵיהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּמְאִי אֲמַרִי, נוֹקִים עַל
פְּטְרוֹנָא בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתַר עַל עַמִּיָּהּ, וְעַל הֵיכְלֵיהּ.
כְּדִין זְמִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְחֵיכָא עָלֵיהּ. דְכְתִיב,
(תהלים ב) יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק יִי' יִלְעַג לָמוֹ. בְּהָהוּא
זְמַנָּא יִלְבֵּשׁ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גְּאוֹתָא עָלֵיהּ.

וַיִּשְׁיֻצִינּוּן מִן עֲלֻמָּא, כְּמָה דְכְתִיב, (זכריה יד) וְזֹאת תִּהְיֶה
הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יְיָ אֶת כָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל
יְרוּשָׁלַם הַמָּק בְּשָׂרוֹ וְהוּא עוֹמֵד עַל רַגְלָיו.

רַבִּי אֲבָא אָמַר מִשְׁמִיּה דְרַב יִיסָא סָבָא, וְהָכִי אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, זְמִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַחֲיָא לְכָל אֵינּוֹן
מְלָכִין, דְעָקוּ לְיִשְׂרָאֵל וְלִירוּשָׁלַם, לְאַנְדְרִיאָנוּס,
לְלוֹפִינוּס, וְנַבּוּכַדְנֶצַּר, וְלִסְנַחְרִיב, וְלְכָל שְׂאָר מְלָכֵי
עַמִּין, דְחָרִיבוּ בֵיתֵיהּ, וְלִשְׁלֹטָאָה לֹון פְּקַדְמִיתָא,
וַיִּתְכַנְּשׁוּן עִמָּהוֹן שְׂאָר עַמִּין, וְזְמִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
לְאַתְפְּרָעָא מְנִיּהוּ בְּאַתְגְּלִיָּא, סַחְרָנִי יְרוּשָׁלַם. הֵדָא הוּא
דְכְתִיב, וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יְיָ אֶת כָּל הָעַמִּים
אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל יְרוּשָׁלַם. אֲשֶׁר יִצְבְּאוּ לָא כְתִיב, אֵלָא
אֲשֶׁר צָבְאוּ. כְּדִין כְּתִיב, וּבִרְבַּ גְּאוּנָךְ תִּהְרוּס קָמִיךְ, וְדָא
לְזַמְנָא דְאַתָּא מְשִׁיחָא, כְּתִיב, וְשִׁירְתָּא דָּא שִׁירְתָּא
דְעֵלְמִין הִיא.

(שמות טו) וּבְרוּחַ אִפְיֵךְ נְעֲרָמוּ מִים, בְּהָהוּא זְמַנָּא. וּבְגִין כַּךְ
אֵית בְּהָהוּא זְמַנָּא, וְלְזַמְנָא דְמִלְכָּא מְשִׁיחָא, וְלְזַמְנָא
דְגוּג וּמַגּוּג. נְצַבוּ כְּמוֹ נֵד, לְזַמְנָא דְעֵלְמָא דְאַתִּי, דְאַיְהוּ
חֲדוּוּתָא דְכָל עֵלְמִין.

(שמות טו) אָמַר אוֹיֵב אֲרֵדוּף אֲשִׁיג אַחְלַק שְׁלָל. אָמַר אוֹיֵב,
דָּא תֵּהוּא מְמַנָּא רַבְרָבָא עַל מְצָרָאֵי, בְּשַׁעְתָּא

דְּאִתְיָהִיב לִיָּה שְׁלֹטְנוּתָא עַל יִשְׂרָאֵל, חָשִׁיב דִּישִׁיצִינוּן
 תַּחֲוֹת שְׁלֹטְנִיָּה. אֲלָא דְדָכַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טוּרִי
 עֲלֵמָא, דְּהוּוּ מְגִינִין עָלְיֵיהּ. וְלֹא תֵימָא דָּא בְּלַחֲדוּי,
 אֲלָא כָּל אֵינּוֹן רַבְרַבִּין דְּמִמָּנָן עַל כָּל עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
 כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְכַד אִתְיָהִיב לָהּ רְשׁוּתָא וְשְׁלֹטְנוּתָא
 עַל יִשְׂרָאֵל, כְּלָהּוּ בְּעָאן דִּישִׁיצוּן יִשְׂרָאֵל תַּחֲוֹתֵיהּ.

וְעַל דָּא, אֵינּוֹן עֲמִין דְּתַחֲוֹת שׁוֹלְטְנִיָּהוּן דְּאֵינּוֹן מְמָנָן,
 כְּלָהּוּ גְזִירִין גְזִירִין לְשִׁיצָאָה לֹוֹן, אֲלָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא דְכַר טוּרִי עֲלֵמָא, וְאֶגִּין עָלְיֵיהּ. וְכַד חָמָא
 מֹשֶׁה דָּא, שָׂרָא לְשִׁבְחָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָמַר מִי
 כְּמוֹכָה בְּאֵלִים יִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵילָנָא חַד רַבְרַבָּא עֲלָאָה, תְּקִיפָא,
 בֵּיה אֲתַזְנוּ עֲלָאִין וְתַתָּאִין. וְהוּא אֲתַחֵם בְּתַרִּיסַר
 תַּחֲוִמִין, אֲתַתְּקַף בְּאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלֵמָא, דְּאֲסַתְּחַרְאן ^{(ב"א}
 דְּאֲתַחֲבָרִין) בְּדוּכְתֵיָּהּ. שְׁבַעִין עֲנָפִין סְלִקִין בְּגוּיָהּ, וְאֲתַזְנוּ
 מִנֵּיהּ, בְּעַקֵּר שְׂרָשׁוּי יִנְקִין אֵינּוֹן סַחְרָנִיָּה, וְאֵינּוֹן עֲנָפִין
 דְּמִשְׁתַּכְּחִין בְּאֵילָנָא.

כַּד מָטִי עֵדָן שְׁלֹטְנִיָּה דְּכָל עֲנָפָא וְעֲנָפָא, כְּלָהּוּ בְּעָאן
 לְשִׁיצָאָה כְּלָא גּוּפָא דְּאֵילָנָא, דְּאִיהוּ עַקְרָא דְּכְלָהּוּ
 עֲנָפִין, תְּהוּא דְּשְׁלִיט עָלְיֵיהּ, וְיִשְׂרָאֵל אֲחִידָן בֵּיהּ. כַּד
 מָטָא עָלְיֵיהּ שְׁלֹטְנוּתָא דְּתְהוּא ^(דף נ"ט ע"א) גּוּפָא דְּאֵילָנָא,

חֹלְקָא דִּישְׂרָאֵל. בְּעֵי לְנִטְרָא לֹון, וּלְמִיָּהֵב שְׁלָמָא
בְּכֻלָּהוּ. וְעַל דָּא שְׁבַעִים פְּרִי הַחֶג, לְמִיָּהֵב שְׁלָמָא
לְשִׁבְעֵין עֲנַפִּין דְּבִגּוּ אֵילָנָא.

וְעַל דָּא מִי כְמוֹכָה בְּאֵלִים יי'. (מאי בְּאֵלִים. אֵילָנָא. כְּמָה דְּאֵת אֲמִרָה
(ישעיה א) כִּי יִבוֹשׁוּ מֵאֵלִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם. דְּהוּא
אֵילָנָא, דְּהוּוּ פְּלַחִין לְחַד דְּפּוֹסָא, דְּמַחְקִין בְּגוֹיָהּ. וְאֶקְרִי
אֵלִים אֵילָנָא) מִי כְּמֹכָה דִּיעֵבִיד כְּעוֹבְדֵךְ וִירַחֵם עַל כָּלָא.
מִי כְּמֹכָה בְּכָל הָהוּא סַחְרָנִיָּה דְּאֵילָנָא דְּאֵף עַל גַּב דְּאֵיהוּ
שְׁלֵטָא, נָטִיר לְכָלָא, נָטִיר לְכָל שְׂאֵר, וְלֹא בַּעֲיָא לְמַעְבַּד
עֲמַהוֹן גְּמִירָא. מִי כְּמֹכָה נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ, בְּהָהוּא חֵילָא
עֲלָאָה דְּאֶקְרִי קֹדֶשׁ. נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ מִמֶּשׁ, וְאֶקְרִי כַח יי'
נַעַם יי', וְהָא אוֹקִימְנָא מִיָּלִי.

(שמות טו) מִי כְּמֹכָה בְּאֵלִים יי'. ר' יוֹסִי פִתַּח (קהלת א) רְאִיתִי
אֵת כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם וְהִנֵּה הַכֹּל
הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ. שְׁלָמָה מְלָכָא, דְּאֶסְתֵּלֵק בְּחַכְמָתָא
יִתִּירָא עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא, הֵיךְ אָמַר דְּכָל עוֹבְדֵין הֶבֶל
וְרַעוּת רוּחַ. יְכוֹל אֵף מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה, וְהָא כְּתִיב (ישעיה לב)
וְהִיא מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם. אֵלָא הָא אוֹקְמוּהָ, כָּל
הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם כְּתִיב. שְׂאֵנִי מַעֲשֵׂה
הַצְּדָקָה, דְּאֵיהוּ לְעִילָא מִן שְׁמַשָּׁא.

וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, מֵאֵי קָא מִיָּרִי. אֵי תִימָא

הַכֹּל הֶבֶל כְּמָה דְאוּקִימָנָא, דְאִיהוּ בְרִזָּא דְחֻכְמָתָא, כְּמָה
 דְאֵת אָמַר הֶבֶל הַבְּלִים אָמַר קִהְלֵת, וְאִינוּן הַבְּלִים קִיוּמָא
 דְעֵלְמָא דְלְעִילָא וְתֵתָא. מֵאִי תֵימָא בְּהֵאִי, דְכְּתִיב הֵכָא,

הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רִיחַ. (וְהָא מִלְתָּא דָּא תַחַת הַשֶּׁמֶשׁ בְּתִיב)

אֵלָא הָכִי אוּקְמוּהָ, וְהָכִי הוּא. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְעוּבְדִין
 מִתְּכַשְׁרוֹן לְתֵתָא, וְיַבְר נָשׁ אֲשֶׁת־דֵּל בְּפוּלְחָנָא
 דְמִלְכָּא קְדִישָׁא, הֵהוּא מְלָה דְעַבִּיד, הֶבֶל אֲתַעְבִּיד מִיַּנְיָה
 לְעִילָא. וְלִית לָךְ הֶבֶל, דְלִית לִיָּה קָלָא, דְסָלִיק וְאֲתַעְטֹר
 לְעִילָא, וְאֲתַעְבִּיד סַנְיַגּוֹרָא קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

וְכֹל אִינוּן עוּבְדִין דְאֲשֶׁת־דֵּל בְּהוּ בַר נָשׁ, דְלָאוּ אִינוּן
 פּוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הֵהוּא מְלָה דְעַבִּיד,
 הֶבֶל יִתַּעְבִּיד מִיַּנְיָה, וְאֲזֵלָא וְשִׂאטַּת בְּעֵלְמָא. וְכַד נִפְקַת
 נְשִׁמְתִיָּה דְבַר נָשׁ, הֵהוּא הֶבֶל מְגַלְגֵּלָא לִיָּה בְּעֵלְמָא,
 כְּאֲבָנָא בְּקוּסְפִיתָא, כְּמָה דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל א בְּד) וְאֵת נֶפֶשׁ
 אוֹיְבֵיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקֶּלַע.

מֵאִי יִקְלַעְנָה. הֵהוּא הֶבֶל דְמְגַלְגֵּל לִיָּה סַחְרָנִיָּה בְּעֵלְמָא,
 כְּדִין כֹּל מְלִין דְמִתְעַבְדִין (וְאִינוּן דְתַחֲוֹת שְׁמֵשׁא) דְלָאוּ
 אִינוּן פּוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הֶבֶל יִתַּעְבִּיד מִנְיָהוּ,
 אִיהוּ תְבִירָא דְרוּחָא, דְמִתְבַּר לְרוּחָא דְסָלִיק וְנַחֲת
 וּמִתְגַּלְגֵּל בְּעֵלְמָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב הֶבֶל וְרַעוּת רִיחַ.

אָבֵל הֵהִיא מְלָה דְאִיהִי פּוֹלְחָנָא דְמָרִיהָ דָּא סְלִיק (אֲקָרִי)
 לְעֵילָא מִן שְׁמֵשָׁא, וְאִתְעַבִּיד מִנִּיהָ הֶבֶל קְדִישָׁא, וְדָא
 הוּא זֶרְעָא זֶרְעָא בְּרַע נֶשׁ בְּהֵוּא עֲלָמָא, וּמָה שְׁמִיהָ.
 צְדָקָה. דְכָתִיב, (הוֹשֵׁעַ י) זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה.

הָאִי מִדְבַר לִיה לְבַר נֶשׁ, כִּד תִּיפּוּק נְשָׁמְתִיה מִיִּנְיָה,
 וְסִלְקָא לָהּ בְּאִתְרָא דְכָבוֹד דְלְעֵילָא אֲשֶׁתִּכַּח

לְאִתְצַרְרָא בְּצַרְרָא דְחַיִּי, הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (יִשְׁעִיָּה כח)

וְהִלֵּךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָה בְּגִין לְדַבְרָא לָךְ, לְסִלְקָא לָךְ, (מִן אֲתָר)

לְאִתְרֵי דְאֲקָרִי כְבוֹד יי'. דְכָתִיב, (יִשְׁעִיָּה כח) כְּבוֹד יי' יֶאֱסָפֶךָ.

כָּל אֵינּוֹן נְשָׁמְתִין, דִּתְהוּא הֶבֶל קְדִישָׁא מִדְבַר לְהוּ,

הֵהוּא דְאֲקָרִי כְבוֹד יי', כְּנִישׁ לֹוֹן בְּגוּיָה, וְאִתְצַרְרִין

בֵּיהָ. (הֵדָא הוּא דְכָתִיב כְּבוֹד ה' יֶאֱסָפֶךָ) וְדָא אֲקָרִי נְיִיחָא דְרוּחָא. אָבֵל

אֲחָרָא וְרַעוּת רוּחַ אֲקָרִי. וּפְאִין אֵינּוֹן צְדִיקֵיָא, דְכָל

עוֹבְדֵיהוֹן לְעֵילָא מִן שְׁמֵשָׁא וְזֶרְעִין זֶרְעָא דְצְדָקָה, לְמוֹפִי

לֹוֹן לְעֲלָמָא דְאִתִּי, וְעַל דָּא פְתִיב (מִלְאכֵי א) וְזֶרְחָה לָכֶם

יִרְאִי שְׁמִי שְׁמֵשׁ צְדָקָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תָּא חוּזִי, בְּקַדְמִיתָא כִּד אֲתַבְּנִי בֵּי

מְקַדְשָׁא לְתַתָּא, לָא אֲתַבְּנִי אֶלָּא בְּדִינָא וְרוּגְזָא,

כְּמָה דְכָתִיב, (יִרְמִיָּה לב) כִּי עַל אֶפְי וְעַל חֲמַתִּי וְגו' בְּגִין

דְּבִאתָר דְּדִינָא שְׂרִיא. לְזַמְנָא דְאִתִּי, זַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא לְמַבְנֵי לִיה, וְלֵאֲתַקְנָא לִיה בְּדַרְגָּא אֲחָרָא עֲלָאָה

דְּאֶקְרִי צְדָקָה, דְּכַתִּיב, (ישעיה נד) בְּצִדְקָה תִּכּוֹנְנִי. בְּגִין כֹּף
אֶתְקִיִּים, (ביה) וּשְׁמִיָּה (דף נ"ט ע"ב) מִמֶּשׁ צְדָק יִתְקָרִי. מִנְלָן.

דְּכַתִּיב, (ירמיה כג) וְזֶה שְׁמוֹ אֲשֶׁר יִקְרָאוּ יְיָ צְדָקְנוּ.
(שמות טו) נְטִית יְמִינְךָ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ. הָא אֶתְמַר, אֶרִימַת
יְמִינְךָ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הָא אֶתְעָרוּ בֵּיה חֲבַרְיָא,
דְּכַד אֶפִּיק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִצְרָאֵי מִתִּין מִתְּחֹת
מִיָּא, אָמַר לְאַרְעָא, כְּנִישׁ לֹון בְּגִוּוּךְ, וְלֹא בְּעָאֲת, עַד
דְּאוּשִׁיט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְמִינָא לְקַבְלָהּ, וְאוּמִי לָהּ,
כְּדִין בְּלַעְתִּינוּן אֶרְעָא, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ.
אָמַר ר' אֶלְעָזָר, נְטִית יְמִינְךָ: לְאַפְרָשָׁא לָהּ מִשְׁמָאלָא
וּכְדִין אֶתְעָבִיד בְּהוּ דִּינָא.

(שמות טו) נְחִית בְּחֶסֶדְךָ עִם זֹו גְּאֵלְתָּ, כְּמָה דְּכַתִּיב, (תהלים מד)
כִּי יְמִינְךָ וְזִרְוּעֶךָ וְאוֹר פְּנִיךָ כִּי רְצִיתָם. כִּי יְמִינְךָ:
דָּא גְּדוּלָה. נְהֵלְתָּ בְּעֵינְךָ, דָּא דְּכַתִּיב וְזִרְוּעֶךָ, דָּא גְּבוּרָה.
אֶל נוֹה קְדֻשָּׁךָ, דָּא דְּכַתִּיב, וְאוֹר פְּנִיךָ כִּי רְצִיתָם, דָּא
צְדִיק. וְכֻלְהוּ מִשְׁתַּכְּחִי בְּקָרָא.

(שמות טו) תִּפּוּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וּפְחַד. אֵימָתָה, אֵימָה מְבַעֵי
לֵיה, מַאי אֵימָתָה. דְּהָא לֵית לָךְ אֶת אוּ מְלָה חֲדָא
בְּאוּרֵייתָא, דְּלֹא אֵית בָּהּ רְזִין עֲלָאִין. מַאי אֵימָתָה. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּלוּמַר דְּחִילוּ דְּשְׁכִינְתָּא.

כְּהָאֵי גְּוּוּנָא, (שמות טו) תִּבְאָמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּהַר נַחֲלַתְךָ וְגו',

תְּבֹאמוּ וְתִטְעֶמוּ, תְּבֹאמוּ וְתִטְעֶמוּ מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵאֵי תְּבֹאמוּ.
 אֲלֵא רֹחָא דְקוּדְשָׁא אָמַר, עַל אֵינוֹן דְרָא בְּתֵרָא, דְגִזּוּר
 יְהוֹשֻׁעַ, וְאַתְגְּלִיא בְּהוּ גְלוּיָא דְרִשִׁמָּא קְדִישָׁא דְשָׁמַיָּה
 דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְאֵלִין אֲחִידָן בֵּיהּ בּוֹ, וְאֵלִין
 אֲתַחֲזִיאוּ לְמִירַת אַרְעָא. כְּמָה דְכַתִּיב, (ישעיה ט) וְעַמְּךָ כָּלָם
 צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ. דְּכָל מֵאֵן דְאַתְגְּזֹר,
 וְאַתְגְּלִיא בֵּיהּ רִשִׁמָּא קְדִישָׁא, וְנָטִיר לֵיהּ, אֲקָרִי צְדִיק,
 בְּגִין, כִּךְ, לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ.

וְעַל דָּא תְּבֹאמוּ, ו' יִתִּירָה, תְּבִיאָמוּ לְאֵינוֹן דְאַחֲדָן בּוֹ.
 וְתִטְעֶמוּ כְּמָה דְאַתְּ אָמַר נִצַּר מִטְּעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי
 לְהַתְּפָאָר. לְאֵינוֹן דְאַחֲדָן בּוֹ, וְלְאֵינוֹן בְּתֵרָא, אֲתַעַר
 מְלָה. וְלִית לָךְ מְלָה בְּאוֹרֵייתָא, אוּ אֵת זַעֲרָא
 בְּאוֹרֵייתָא, דְלִית בְּהּ רִזִּין עֲלָאִין, וְטַעֲמִין קְדִישִׁין, זַכָּאָה
 חוּלְקִיהוֹן דִּידְעִין בְּהוּ.

רַעֲיָא מֵהֵימְנָא

פְּקוּדָא לְמַבְנֵי מְקוּדְשָׁא לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דְבֵי מְקוּדְשָׁא
 דְלַעֲיָלָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, מְכוּן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַּת
 יי'. דְאַצְטְרִיךְ לְמַבְנֵי בֵי מְקוּדְשָׁא לְתַתָּא, וְלַצְלָאָה בְּגוּיָה
 צְלוּתָא בְּכָל יוֹמָא, לְמַפְלַח לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְהָא צְלוּתָא אֲקָרִי עֲבוּדָה.

וְהָהוּא בֵּי כְּנֻשְׁתָּא, אֲצְטְרִיךְ לְמַבְנֵי לֵיהּ בְּשִׁפְירוּ סְגִיָּא,

וּלְאַתְקָנָא לִיהּ בְּכֹל תְּקוּנֵינִי, דְּהָא בֵּי כְּנִשְׁתָּא דְלִתְתָּא,
קִימָא לְקַבֵּל בֵּי כְּנִשְׁתָּא דְלַעֲיִלָּא.

בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְתַתָּא, אִיהוּ קָאִים כְּגוּוּנָא דְבֵית הַמִּקְדָּשׁ
דְלַעֲיִלָּא, דְקָאִים דָּא לְקַבֵּל דָּא. וְהָהוּא בֵּי
מִקְדָּשָׁא, כָּל תְּקוּנֵינִי, וְכֹל פּוּלְחָנֵינִי, וְכֹל אֵינּוֹן מָאנִין,
וְשִׁמְשֵׁינִי, כְּלָהוּ אֵינּוֹן כְּגוּוּנָא דְלַעֲיִלָּא. מִשְׁכָּנָא דְקָא
עֵבֵד מֹשֶׁה בְּמִדְבָּרָא, כְּלָא הָוּה כְּגוּוּנָא דְלַעֲיִלָּא.

בֵּי מִקְדָּשָׁא דְבְּנָא שְׁלֵמָה מִלְכָּא, הוּא בֵּי נִיחָא כְּגוּוּנָא
עֲלָאָה, בְּכֹל אֵינּוֹן תְּקוּנֵינִי, לְמַהוּי בְּתִקּוּנָא דְלַעֲיִלָּא,
בֵּי נִיחָא וְאַחֲסִנְתָּא. הָכִי בֵּי כְּנִשְׁתָּא, אֲצִטְרִיךְ בְּכֹל
תְּקוּנֵי שְׁפִירוֹ, לְמַהוּי כְּגוּוּנָא עֲלָאָה, לְמַהוּי בֵּית צְלוֹתָא,
לְאַתְקָנָא תְּקוּנֵינִי בְּצְלוֹתָא, כְּמָה דְאִוְקָמוּהָ.

וְהָהוּא בֵּי מִקְדָּשָׁא דְלִיְהוּי בֵּיהּ (רנ"א ע"א) חֲלוּנוֹת, דְכְּתִיב,
דְנִיאל (ו) וְכוּוֹן פְּתִיחֵן. כְּגוּוּנָא דְלַעֲיִלָּא, וְעַל דָּא (שיר

השירים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת מִצִּיץ מִן הַחֲרָפִים. וְאִי תִימָא
אֲפִילוּ בְּחֻקָּא, בְּגִין דְרוּחָא לְהוּי סְלִיק. לָאוּ הָכִי, דְהָא
אֲנִי צְרִיכִין בֵּית וְלִיפָּא. לְאַשְׁתַּכַּח בֵּית לְתַתָּא, כְּגוּוּנָא
דְבֵית עֲלָאָה, לְבַחְתָּא דִּיורָא עֲלָאָה לְדִיורָא תַתָּאָה.

וְתוּ דְהָהוּא צְלוֹתָא, וְהָהוּא רוּחָא, אֲצִטְרִיךְ לְסֻלְקָא,
וְלִנְפָקָא מִגּוֹ עָאקוּ, בְּאַרְחַ מִישָׁר, לְקַבֵּל יְרוּשָׁלַם.
וְעַל דָּא פְּתִיב, (תהלים קיח) מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה,

דְּאֶצְטְרִיךְ אֶתְּרֵךְ דְּחִיק בְּעֵאקוּ, לְשִׁדְרָא בְּגוּיָה הֵהוּא
רוּחָא, דְּלֹא יִסְטֵי לְיַמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא. וּבַחֲקֵלָא לָא יִכִּיל
קָלָא לְשִׁדְרָא לִיָּה הֵכִי, דִּהָא כְּגוּוּנָא דָּא קָלָא דְשׁוּפֹר,
אֶתְדַחֲיָא לְבַר בְּאַרְח מִיִּשְׂרָא, מִגּוּ אֶתְרֵךְ דְּחִיק, וְאִזִּיל
וּבְקַע רְקִיעִין, וְסֻלִיק בְּסֻלִיקוּ, לְאַתְעָרָא רוּחָא לְעֵילָא.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה.
שְׂאֵנִי יִצְחָק, דְּמִלָּה אֶחְרָא הָוּה בֵּיה, מַה דְּלֹא הָוּה
בְּכָל עֲלָמָא. וְתוּ דִּהָאֵי קָרָא לָאוּ לְהֵכִי אֶתְא, דְּוַדָּאֵי
בִּשְׂדֵה אַחַר לָא הָוּה מְצִילֵי וְהָא אוּקִימָנָא. (ע"כ רעיא מזהימנא).

תְּנִיָּא אֲמַר רַבִּי אַבָּא, זַכָּאָה חוּלְקִיהוּן, דְּאֵינּוּן דְּזַכָּאן
לְמִימַר שִׁירְתָּא דָּא בְּהָאֵי עֲלָמָא, דְּזַכָּאן לְמִימַר
לָהּ בְּעֲלָמָא דְּאֶתִּי. וְשִׁירְתָּא דָּא, אֶתְבְּנִי בְּעֶשְׂרִין וְתָרִין
אֶתְוּוּן קְדִישָׁן גְּלִיפֹן, וּבְעֶשְׂרֵי אַמִּירֹן, וְכָלֹא אֶתְרֻשִׁים
בְּשִׂמָא קְדִישָׁא, וְכָלֹא שְׁלִימוּתָא דְּשִׂמָא קְדִישָׁא, וְהָא
אֶתְעָרְנָא מְלִי.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהֵיִא שְׁעָתָא דִּהוּוּ קַיִימִין יִשְׂרָאֵל
עַל יָמָא, וְהוּוּ אֲמַרִי שִׁירְתָּא, אֶתְגְּלִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא עֲלֵיהוּ, וְכָל רְתִיכוּי וְחִילוּי, בְּגִין דִּינְדַּעוּן
לְמַלְכֵיהוּן, דְּעֵבַד לוֹן כָּל אֵינּוּן נְסִין וּגְבוּרָאן, וְכָל חַד
וְחַד יַדַּע וְאֶסְתַּכַּל, מַה דְּלֹא יַדַּעוּ וְאֶסְתַּכְּלוּ שְׂאֵר נְבִיאֵי
עֲלָמָא.

דַּאי תִּימָא דְלֹא יִדְעִין וְלֹא אֲדַבְּקוּ חֲכַמְתָּא עֲלָאָה, מִן
 שִׁירְתָּא דָּא תַּחֲמִי, דְּכֻלְּהוּ בְּחֲכַמְתָּא אֲסִתְּפְלוּ,
 וַיִּדְעוּ מַלְיָן וְאָמְרוּ. דַּאי לָאוּ הָכִי, אִיךְ אָמְרוּ כְּלָהוּ מַלְיָן
 אַחֲדִין, דְּלֹא סָטוּ אֵלִין מֵאֵלִין, וַיִּמָּה דְאָמַר דָּא, אָמַר דָּא,
 וְלֹא אַקְוִים מְלָה דָּא, לְמַלָּה דָּא, אֶלָּא כְּלָהוּ בְּשִׁקּוּלָא
 חֲדָא, וְרוּחָא דְקוּדְשָׁא בְּפּוּמָא דְכָל חַד וְחַד, וּמַלְיָן
 אֲתַמְרוּ כְּלָהוּ כְּאֵלוּ נַפְקִין מִפּוּמָא חַד. אֶלָּא וַדַּאי כּוּלְּהוּ
 בְּחֲכַמְתָּא עֲלָאָה אֲסִתְּפְלוּ, וַיִּדְעוּ מִלְיָן עֲלָאִין, וְרוּחָא
 דְקוּדְשָׁא בְּפּוּם כָּל חַד וְחַד.

וְאֶפִּילוּ אֵינּוּן דְּבַמְעֵי אַמְהוּן, הוּוּ אֲמַרִי שִׁירְתָּא כְּלָהוּ
 כְּחֲדָא, וְהוּוּ חֲמָאן כְּלָהוּ, מַה דְּלֹא חֲמָא יַחֲזַקְאֵל
 נְבִיאָה. וְעַל כֵּךְ הוּוּ כְּלָהוּ מִסְתַּכְּלִי, כְּאֵלוּ חֲמָאן עֵינָא
 בְּעֵינָא. וְכַד סִימּוּ מַלְיָן, כְּלָהוּ מִתְּבַסְמָאן בְּנַפְשֵׁיהוּ,
 וְתַאבּוֹן לְמַחֲמִי וְלֹאֲסִתְּפְלָא, וְלֹא הוּוּ בְּעָאן לְנַטְלָא
 מִתַּמָּן, מִסְגִּיאוֹת תִּיאוּבְתָא.

בְּהֵיא שְׁעֵתָא, אָמַר מֹשֶׁה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּנִיךְ
 מִסְגִּיאוֹת תִּיאוּבְתָא לְאֲסִתְּפְלָא בְּךָ, לָא בְּעָאן
 לְנַטְלָא מִן יַמָּא. מַה עֵבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲסִתִּים
 יִקְרִיָּה לְבַר לְמַדְבְּרָא, וְתַמָּן אֲתַגְּלִי וְלֹא אֲתַגְּלִי. אָמַר לוֹן
 מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, כַּמָּה (ס"א זַמְנִין לְנַטְלָא מִתַּמָּן, וְלֹא בְּעֵי) זַמְנִין אַמִּינָא
 לְנַטְלָא מִתַּמָּן וְלֹא בְּעֵיתוֹן עַד דִּי אַחֲזִי לוֹן זִיּוּא יִקְרָא

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִדְבָּרָא, וּמִיַּד הוּוּ תְּאָבִין, וְלֹא
 נִטְלוּ, עַד דְּאֶחִיד בְּהוּ מִשָּׁה וְאַחֲמִי לֹון זִיּוּא יִקְרָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִדְבָּרָא, כְּדִין מְסֻגִּיאוֹת תִּיאֻבְתָּא
 וְרַעוּתָא לְאַסְתַּכְּלָא, אֲנִטִּיל לֹון מִשָּׁה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב
 וַיִּסַּע מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּם סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל מִדְבַר שׁוּר.
 מֵאִי מִדְבַר שׁוּר. מִדְבָּרָא, דְּהוּוּ בְּעָאן לְאַסְתַּכְּלָא בֵּיהּ,
 זִיּוּא יִקְרָא דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, וְעַל דָּא אֶקְרִי מִדְבַר שׁוּר:
 אֲסְתַּכְּלוּתָא שָׁם.

(שמות טו) וַיִּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַר וְלֹא מָצְאוּ מַיִם. וַאִין
 מַיִם אָלֵא תוֹרָה, שְׁנַאֲמַר (ישעיה נד) הוּי כָּל צָמֵא לְכוּ
 לַמַּיִם. אֲמַר רַבִּי יִיסָא, וְכִי מֵאן יֵהֵב לְהוּ אוֹרִייתָא הַכָּא,
 וְהָא עַד כְּעַן לָא אֲתִיְהִיבַת לֹון אוֹרִייתָא.
 אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵינּוֹן נִפְקוּ לְמִדְבָּרָא לְאַסְתַּכְּלָא,
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִטְלָ זִיּוּא יִקְרָא דִּילִיָּה מִתַּמָּן,
 וְאֵינּוֹן אֲזִלוּ לְאַסְתַּכְּלָא (לקודשא בריך הוא) בֵּיהּ, וְלֹא
 אֲשַׁכְּחוּהוּ. וְאוֹלִיפְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תוֹרָה אֶקְרִי,
 וַאִין מַיִם אָלֵא תוֹרָה, וַאִין תוֹרָה אָלֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד דְּהוּוּ אֲזִלִּי בְּמִדְבָּרָא, אֲתַגְּלִי
 עַלִּייהוּ רְשׁוּתָא אַחְרָא, דְּשָׂאָר עַמִּין, הֵהוּא
 דְּשְׁלִיט בְּמִדְבָּרָא, וְאַעֲרַעוּ בְּהוּ תַמָּן. חָמוּ יִשְׂרָאֵל, דְּלֹא
 הָוֵה הֵהוּא זִיּוּא יִקְרָא דְּמִלְכִּיהוֹן, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיָּבֹאוּ

מִרְתָּהּ וְלֹא יִכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם מִמֶּרְהָ. מֵאֵי טַעֲמָא. פִּי
מָרִים הֵם, לֹא אֶתְבַּסֵּם נִפְשֵׁיהוּ כְּקִדְמִיתָא. וְלֹא עוֹד
אֶלָּא דְאֵתִי לְקִטְרָגָא עֲלֵיהוּ.

מָה כְּתִיב, וַיִּצְעַק אֶל יְיָ וַיֹּרְהוּ יְיָ עֵץ, (דף ט' ע"ב) וַאֲיִן עֵץ
אֶלָּא תוֹרָה, דְּכְתִיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים
בָּהּ. וַאֲיִן תוֹרָה, אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי אַבָּא אָמַר,
אֲיִן עֵץ אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (דברים ב) פִּי
הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה, עֵץ הַשָּׂדֶה וְדַאי, דָּא עֵץ שָׂדֶה
דְּתַפּוּחִין קְדִישִׁין. וְכַד אֶתְגְּלִי זִיו יִקְרָא דְּמַלְכְּהוֹן עֲלֵיהוּ,
כְּדִין וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם. מֵאֵי וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם.
דְּקִטְיָגוּרָא אֶתְעֵבִיד סַנִּיגוּרָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, תָּא חֲזִי בְּקִדְמִיתָא כַּד עָאלוּ יִשְׂרָאֵל
בְּקִיָּמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא עָאלוּ כְּדָקָא
יְאוּת. מֵאֵי טַעֲמָא. בְּגִין דְּאֶתְגְּזְרוּ וְלֹא אֶתְפָּרְעוּ, וְלֹא
אֶתְגְּלִיָּא רְשִׁימָא קְדִישָׁא. פִּיּוֹן דְּמָטוּ הָכָא, מָה כְּתִיב,
שָׁם שָׁם לֹו חֶק וּמִשְׁפָּט. תַּמָּן עָאלוּ יִשְׂרָאֵל בְּתַרִּין חוּלְקִין
קְדִישִׁין, בְּהֵהוּא גְלוּיָא דְּאֶתְגְּלִיָּא רְשִׁימָא דְּלֵהוֹן, וְאֶקְרוּן
חֶק וּמִשְׁפָּט. חֶק: כְּמָה דְּאֵת אָמַר (משלי כא) וַתִּתֵּן טָרֶף
לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרוֹתֶיהָ. וּמִשְׁפָּט: כְּמָה דְּאֶתְמַר (תהלים פא)
מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וְשָׁם נִסְהוּ, בְּהֵהוּא אֵת קְדִישָׁא.
כְּמָה דְּאֵת אָמַר, פִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא. בְּסַפְרָא דְּרַב יִיבָא
סָבָא, אָמַר מְלָה עַל הַהוּא חוּטְרָא קְדִישָׁא.

(שמות טו) וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ.
 וַיֹּאמֶר, מֵאֵי וַיֹּאמֶר. לֹא כְּתִיב מֵאֵן קָאָמַר דָּא. אֱלֹא
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, שִׁמְעִינן (נ"א
 מִשְׁמַע) אֲמִירָה סִתָּם, מֵאֲמִירָה סִתָּם. דְּכִתְיִב, (שמות כד) וְאֵל
 מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל יְיָ. אָמַר, לֹא כְּתִיב מֵאֵן קָאָמַר. אוּף
 הֵכָא וַיֹּאמֶר סִתָּם, וְלֹא כְּתִיב מֵאֵן קָאָמַר.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִשְׁמַע דְּכִתְיִב, וַיִּצַּעַק אֵל יְיָ וַיֹּרְהוּ יְיָ
 עֵץ, מֵהֵכָא מִשְׁמַע וַיֹּאמֶר, וּמִשְׁמַע מֵאֵן אָמַר מְלָה.
 לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ, לְקוֹלִי מִבְּעֵי לִיָּהּ. אֱלֹא לְהֵהוּא קוֹל
 דְּעֵאלוּ בֵּיהּ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּתַר דְּאֲתַגְּלִיא בְּהוּ רְשִׁימָא קְדִישָׁא,
 עֵאלוּ בְּתַרִּין חוּלְקִין קְדִישִׁין, כְּמָה דְּאֲתַמַּר, וְכִיּוֹן
 דְּעֵאלוּ בְּאֵלִין תַּרִּין, עֵאלוּ בְּאֵלִין תַּרִּין חוּלְקִין אֲחֵרְנִין,
 דְּכַד יִסְתַּלְקוֹן בְּאֵלִין תַּרִּין אֲחֵרְנִין, יִתְחַבְּרוּן בְּאֵלִין, וְלֹא
 מִמְּנַעֵי בְּרַכָּאן, וּבְגִין כְּךָ, בְּאֵלִין מָטוּ בְּרַכָּאן, (ובגין כך באלין
 מִטִּין) עַד מְלָכָא קְדִישָׁא.

וּמֵאֲתַרִּיהּ דְּקָרָא אֲשַׁתְּמַע מְלָה, דְּכִתְיִב, וַיֹּאמֶר אִם
 שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע. וַיֹּאמֶר: דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא.
 וּמֵאֵי קָאָמַר, אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ, כְּמָה
 דְּאֲתַּ אָמַר (דברים ד) כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא, דָּא
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְהִישָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה: דָּא צְדִיק. וְהֵאֲזַנְתָּ

לְמִצּוֹתָיו: דָּא נִצַּח. וְשִׁמְרַתְּ כָּל חֻקָּיו: דָּא הוּד. כִּיּוֹן
 דְּעָאלוּ בְּאֵלֵינוּ, הָא מָטוּ לְמַלְכָּא קַדִּישָׁא. לְבַתַּר מַה
 כְּתִיב, כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שִׁמְתִי בַּמִּצְרִים לֹא אֲשִׁים עָלֶיךָ
 כִּי אֲנִי יי' רֹפֵאֲךָ. כִּי אֲנִי יי': דָּא מַלְכָּא קַדִּישָׁא.

אֲשֶׁתִּמְעַ, דְּכָל מָאן דְּנָטִיר לְהָאֵי רְשִׁימָא קַדִּישָׁא, מְנִיחָה
 סְלִיק עַד מַלְכָּא קַדִּישָׁא עֲלָאָה. מֵאֵי מִשְׁמַע.
 מִשְׁמַע אֵינוֹן תְּרִין, דְּאֶתְכַנְּשׁ בְּהוּ זְרַעָא, וּמִשַּׁח רְבוּת
 קוּדְשָׁא, דְּשִׁדְיִין לִיָּה בְּפוּם אִמָּה, ^(ועל דא) אֶתְקַשְּׁרוּ כְּחֵדָא,
 וּמַלְכָּא עֲלָאָה עֲלֵייהוּ, וְאֶתְקַשְּׁרוּ בֵּיהּ. וְעַל כֵּן, מָאן
 דְּעָאל בְּאֵלֵינוּ תְּרִין, וְנָטִיר לוֹן, אֶתְקַשֵּׁר בְּתִרִין אַחֲרָנִין,
 וְעָאל בְּהוּ, וּכְדִין מָטִי לְמַלְכָּא קַדִּישָׁא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְדָאֵי מָאן דְּזָכִי בְּצַדִּיק, זָכִי בְּנִצַּח וְהוּד,
 וְאֵלֵינוּ אֵינוֹן תְּלָתָא, דְּאֶתְבָּרְכָא בְּהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
 וּמָאן דְּזָכוּ בְּהוּ, זָכִי בְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא, וְעָאל בְּכֻלְהוּ
 אַרְבַּעָה.

וּלְקַבְּלֵי אַרְבַּעָה אֵלֵינוּ, נָטִירוּ לְהָאֵי רְשִׁימָא קַדִּישָׁא,
 מֵאַרְבַּע מְלִין: נָטִירוּ דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
 אֶסְתַּמְרוּתָא דְּנִגְדָה. נָטִירוּ דְּצַדִּיק, אֶסְתַּמְרוּתָא דְּשִׁפְחָה.
 נָטִירוּ דְּנִצַּח, אֶסְתַּמְרוּתָא דְּבֵת עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת.
 נָטִירוּ דְּהוּד, אֶסְתַּמְרוּתָא דְּזוֹנָה. וְעַל דָּא לְקוּל יי'
 אֶלְהִיךָ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

בְּמָה זָכָאן יִשְׂרָאֵל לְקַבְּלָא אִפִּי שְׂכִינְתָא, בְּאַסְתְּמוּרָתָא
 מִן נִדְהָ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ויקרא יח) וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדְתָּ
 טְמֵאתָהּ לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עֵרוֹתֶיהָ. מֵאִי לְגִלּוֹת עֵרוֹתֶיהָ דָּא
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וּבִהֲאִי אֲחִידָן וּמִתְקַשְׁרָן מְלִין אֲחֲרַנִין,
 דְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֲתַקְשְׁרַת בְּהוּ. וְהָא אִוְקְמוּהָ מְלִי.

וְהִישָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂהָ: דָּא צְדִיק. כְּמָה דְכְתִיב, (תהלים לד)
 עֵינַי יי' אֶל צְדִיקִים, לְאַסְתְּמוּרָא מִשְׁפָּחָה. (דף ס"א

ע"א) וְהָא אִוְקִימָנָא מְלִי. דְכְתִיב, (משלי ל) וּשְׁפָחָה כִּי תִירַשׁ
 גְּבִירָתָהּ, דְגָרִים לְצְדִיק דְאֲתִדְבֵק בְּשְׁפָחָה. וְהֵאֲזִנְתָּ
 לְמִצּוֹתָיו: דָּא נֶצַח, לְאַסְתְּמוּרָא (דְלָא שְׁקַר בִּידָה) דְלָא יַעוּל
 רְשִׁימָא דָּא בְּבַת אֵל נִכְר, וְלֹא יִשְׁקַר בֵּיהּ בְּנֶצַח. דְכְתִיב,
 (שמואל א טז) וְגַם נֶצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר. וּמֵאן דְנִטִיר הָאִי,
 קַיִים מִצּוֹתָיו, דְכְתִיב, (שמות לד) כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
 אֲחֵר. וְשִׁמְרַתְּ כָּל חֻקָּיו: דָּא הוּד, לְאַסְתְּמוּרָא מִן זִוְנָה.

וְאִזְלָא הָא, כְּמָה דְתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵאִי דְכְתִיב
 (תהלים מד) חֲגוּר חֲרָבָה עַל יַרְךָ גְּבוּר הוֹדֶה וְהִדְרֶה.
 אָלָא, כָּל מֵאן דְמִזְרוּ גְרָמִיָה, וְשׁוּי דְחִילוּ דְחֲרָבָא שְׁנָנָא
 תְּקִיפָא לְקַבְּלִיהָ. עַל יַרְךָ, מֵאִי עַל יַרְךָ. דָּא רְשִׁימָא
 קְדִישָׁא. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (בראשית כד) שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת

יַרְכֵי.

דְּבַר אֲחֵר חֲגוּר חֲרָבָה, כְּלוּמַר, זָרוּ וְאֲתַקִּיף יְצָרְךָ

בִּישָׂא, דְּאִיהוּ חֲרַבְיָא. עַל יַרְדֵּי, עַל הַהוּא רְשִׁימָא קְדִישָׂא
 לְנִטְרָא לִיה. וְאִי נִטְר לִיה, כְּדִין אֲקָרִי גְבוּר, וְקוּדְשָׂא
 בְּרִיךְ הוּא אֲלִבִּישׁ לִיה בְּלְבוּשׁוֹי, וּמֵאֵן לְבוּשׁוֹי דְּקוּדְשָׂא
 בְּרִיךְ הוּא. הוּד וְנִצַּח. (נ"א וְהָדָר) דְּכִתְיִב, (תהלים קד) הוּד וְהָדָר
 לְבִשְׁתָּ. אוּף הָכָא הוּדְךָ וְהָדָרְךָ, וּכְדִין אֲתִדְבַק בְּרֵשׁ
 בְּמִלְכָא קְדִישָׂא כְּדָקָא יְאוּת.

מִכָּאֵן וְלִהְלָאָה, כָּל הַמַּחְלָה אֲשֶׁר שִׁמְתִי בְּמִצְרַיִם לֹא
 אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי יי' רוּפְאֶךָ. דָּא מִלְכָּא
 קְדִישָׂא, וְעַל דָּא אֲזַהֵר לֹון עַל הַהוּא מְלָה מִמֶּשׁ, דְּיִהֵב
 וְרָשִׁים בְּהוּ, וְלֹא יִתִּיר וְעַד כְּעַן לֹא אֲתִיִּיבֵת לְהוּ
 אוֹרִיִּתָא, אֲלֹא כִּיּוֹן דְּכִתְיִב, שָׁם שָׁם לֹו חֶק וּמִשְׁפָּט, מִיַּד
 וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע וְגו'.

תָּא חֲזִי, כִּד בְּעָא קוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא לְאֲזַהֵרָא לְיִשְׂרָאֵל,
 עַל אוֹרִיִּתָא, בְּכַמָּה מְלִין מְשִׁיךְ לְהוּ, בְּכַמָּה מְשִׁיכֵן
 דְּחִבִּיבוּתָא, כְּבַר נֶשׁ דְּמְשִׁיךְ בְּרִיה לְבִי רַב. וְתָא חֲזִי, לֹא
 בְּעָא קוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא לְמִיֵּהֵב לְהוּ אוֹרִיִּתָא, עַד
 דְּקָרִיבוּ בְּהַדִּיָּה. וּבְמָה קָרִיבוּ בְּהַדִּיָּה, בְּגִלּוּיָא דְּרְשִׁימָא
 דָּא, כְּמָה דְּאֲתַמַּר.

אִמַּר ר' יְהוּדָה, לֹא קָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְטוֹרָא דְּסִינֵי, עַד
 דְּעָאֵלוּ בְּחוּלְקָא דְּצַדִּיק, וְזָכוּ בֵּיה. מְנַלֵּן, דְּכִתְיִב,
 (שמות יט) בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינֵי, בַּיּוֹם הַזֶּה מִמֶּשׁ

דַּיִקָּא. וְכָתִיב (ישעיה סד) וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֶלְהִינוּ זֶה
קוֹיֵנוּ לוֹ וְגו'.

פֶּרֶשֶׁת הַמֶּן

(שמות טז) וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה הַנְּבִי מִמַּטִּיר לָכֶם לֶחֶם מִן
הַשָּׁמַיִם. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי
מִשְׁפִּיל אֶל דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יי'. הַאי קָרָא אוֹקִימָנָא
לִיה, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ שָׁכִיב בְּבֵי מַרְעִיָּה, הָא אֲתַפֵּס
בְּאַטְרוּנֵיָא דְּמַלְכָּא, רִישִׁיָּה בְּקוּלְרָא, רַגְלוֹי בְּכוּפְסִירִין,
(ס"א בְּטַפְסָרָא) כַּמָּה חִילִין נְטָרִין לִיה, מֵהָאֵי גִיסָא, וּמֵהָאֵי
גִיסָא. שְׁיִיפוּי כְּלָהוּ בְּדוּחְקָא, מַגִּיחִין אֵלִין בְּאֵלִין.
מֵיכְלָא אֲתַעְדִּי מִנִּיה.

בְּהַהוּא זְמָנָא, פְּקָדִין עָלֵיהּ אֶפּוּטְרוּפָא, לְמִילָף עָלֵיהּ
זְכוּת קָמִי מַלְכָּא, דְּכָתִיב, (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלָיו
מִלְאָךְ מִלִּיץ אֶחָד מִנִּי אֶלְף. בְּהֵיא שַׁעֲתָא, זַפְאָה
חוּלְקִיָּה דְּבַר נָשׁ דְּעָאֵל עָלֵיהּ, וְאוּלִיף לִיה אֲרַחָא,
לְשִׁיזְבוּתִיָּה מִן דִּינָא. הָדָא הוּא דְּכָתִיב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל
דָּל.

וְהִיךְ יָכִיל לְשׁוּבָא לִיה, לְמִילָף לִיה אֲרַחוּי דְּחֵינִי,
לְאַתְבָּא לְקָמִי מְאָרִיָּה, כְּדִין אֲתַעְבִּיד
אֶפּוּטְרוּפּוּסָא עָלֵיהּ לְעֵילָא. מֵאֵי אַגְרִיָּה. בַּיּוֹם רָעָה
יִמְלִטְהוּ יי'. דְּבַר אַחַר, אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, כַּמָּה

תְּקִיפָא אַגְרָא דְמִסְכְּנָא, קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 אָמַר רַבִּי חֵיִיא, תּוּוּהֵנָּא עַל הָאִי קָרָא דְכְּתִיב, (תהלים ט) כִּי שׁוֹמֵעַ אֶל אֲבִיוֹנִים יי', וְכִי אֶל אֲבִיוֹנִים שׁוֹמֵעַ
 וְלֹא לְאַחֲרָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּגִין דְּאִינוּן קָרִיבִין יְתִיר
 לְמַלְכָּא, דְּכְתִיב, (תהלים נא) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִים לֹא
 תְּבֹזֶה. וְלִית לָךְ בְּעַלְמָא, דְּאִיהוּ תְּבִיר לְבָא כְּמִסְכְּנָא. תּוּ
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תָּא חֲזִי, כָּל אִינוּן בְּנֵי עַלְמָא, אֲתַחְזִיין
 קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגוּפָא וְנַפְשָׁא, וּמִסְכְּנָא לֹא
 אֲתַחְזִי אֲלֵא בְּנַפְשָׁא בְּלַחֲדוּי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִיב
 לְנַפְשָׁא יְתִיר מִגּוּפָא.

מִסְכְּנָא חַד הָוֵה בְּשִׁבְבוּתִיה דְּר' יִיסָא, וְלֹא הָוֵה מֵאן
 דְּאֲשַׁגַּח בֵּיה, וְהוּא הָוֵה אַכְסִיף, וְלֹא תְּקִיף
 בְּבִנְי נִשָּׂא, (דף ט"א ע"ב) יוֹמָא חַד חֲלַשׁ, עָאֵל עָלִיהּ רַבִּי יִיסָא,
 שְׁמַע חַד קָלָא דְּאָמַר, טִילְקָא טִילְקָא, הָא נַפְשָׁא פְּרַחָא
 גַּבְאִי, וְלֹא מָטוּ יוֹמוּי. וּוִי לְבִנְי מְתִיחַ דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח בְּהוּ
 דִּיתִיב נַפְשִׁיהּ לְגַבִּיחָא. קָם רַבִּי יִיסָא, שְׂדֵי בְּפוּמִיחָא, מִיָּא
 דְּגַרְגְּרִין, אַפּוּתָא דְּקוּנְטָא (ס"א דְּקוּפְתָא) אֲתַבּוּעַ זִיעָא
 בְּאַנְפוּי, וְתַב רּוּחִיחָא לְגַבִּיחָא.

לְבַתֵּר אַתָּא וְשִׁאִיל לִיחָא, אָמַר חֵיִיךְ רַבִּי, נַפְשָׁא נַפְקַת
 מִנְאִי, וּמָטוּ לָהּ קָמִי כּוּרְסִיָּא דְּמַלְכָּא, וּבַעַת
 לְאַשְׁתְּאַרָא תַמּוּן, אֲלֵא דְּבַעַת קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְזַכָּא

לָךְ, וְאַכְרִיזוּ עֲלֶיךָ, זְמִין הוּא רַבִּי (ויקרא ע"ט ע"א וקמ"ד ע"א)
 יִיָּסָא, לְסִלְקָא רוּחִיהּ, וְלֵאֲתִקְשָׁרָא בְּחַד אֲדָרָא קִדְיִשָׁא
 דְּזַמְיִין חֲבֵרִיָּיא לְאֲתַעְרָא בְּאַרְעָא, וְהָא אֲתִקִּינוּ תְּלַת
 כְּרִסְיָאן, דְּקִיָּמָן לָךְ וְלַחֲבֵרְךָ. מִהֵהוּא יוֹמָא הוּוּ מִשְׁגִּיחִין
 בֵּיהּ בְּנֵי מַתִּיָּה.

תוּ, מִסְכְּנָא אַחְרָא אַעְבֵּר קָמִיהּ דְּר' יִצְחָק, וְהוּוּ בִּידֵיהּ
 פְּלַג מְעָה דְּכֹסֶפֶה. אָמַר לִיהּ לְרַבִּי יִצְחָק, אֲשָׁלִים לִי
 וְלִבְנֵי וְלִבְנֵי נַפְשָׁאן. אָמַר לִיהּ וְהִיךְ אֲשָׁלִים נַפְשֵׁיכּוֹן,
 דְּהָא לָא אֲשִׁתְּכַח גְּבָאֵי בַר פְּלַג מְעָה. אָמַר לִיהּ, בְּדָא
 אֲשָׁלִימָנָא, בְּפִלַג אַחְרָא דְּאִית גְּבָאֵי, אִפְקִיָּה וְיַהֲבִיָּה
 לִיהּ.

אַחֲזִיאוּ לִיהּ בְּחִלְמִיָּה, דְּהוּוּ אַעְבֵּר בְּשַׁפְתָּא דִּימָא רַבָּא,
 וּבַעָאן לְמִשְׁדֵּיָּיהּ בְּגוּוִיָּהּ, (ויחי רי"ח ע"א) חָמָא לְרַבִּי
 שְׁמַעוֹן, דְּהוּוּ אוֹשִׁיט יְדוּי לְקַבְּלִיָּהּ, וְאֲתִי הֵהוּא מִסְכְּנָא
 וְאִפְקִיָּה, וְיַהֲבִיָּה בִּידוּי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאֲשִׁתְּזִיב. כַּד
 אֲתַעֵר, נִפְל בְּפּוּמִיָּה, הָאֵי קָרָא, (תחלים מא) אֲשָׁרֵי מִשְׁכִּיל
 אֶל דָּל בְּיוֹם רַעָה יִמְלִטְהוּ יִי.

וְתָא חֲזִי, כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, נְטִיף טְלָא מַעֲתִיקָא קִדְיִשָׁא
 לְזַעִיר אֲפִין, וּמִתְבָּרְכָאן כָּל חֻקְל תְּפּוּחִין קִדְיִשִׁין.
 וּמִהֵהוּא טְלָא אֲנַגִּיד לְאִינוּן דְּלִתְתָא, וּמְלָאכִין קִדְיִשִׁין
 אֲתַזְנוּ מִנִּיָּה, כָּל חַד וְחַד כְּפּוּם מִיכְלִיָּהּ, הֵדָא הוּא

דְּכַתִּיב, (תהלים עח) לֶחֶם אֲבִירִים אָכַל אִישׁ, וּמֵהָהוּא מְזוֹנָא
אָכְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כַּמָּה בְּנֵי נִשָּׂא מִתְזוֹנִין בְּהַאי זְמַנָּא
מִבְּיָה, וּמֵאֵן אֵינּוּן. אֵלִין חֲבַרְיָא דְּמִשְׁתַּדְּלִי
בְּאוּרֵייתָא, יוּמֵי וְלִילֵי. וְכִי סִלְקָא דְּעֵתָךְ מֵהָהוּא מְזוֹנָא
מִמֶּשׁ. לָא. אָלָא כְּעֵין הָהוּא מְזוֹנָא מִמֶּשׁ, דְּשָׁקִיל עַל חַד
תַּרִּין.

תָּא חֲזִי, יִשְׂרָאֵל כַּד עָאלוּ וְאֶתְדַבְּקוּ בְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא,
בְּגִין גְּלוּיָא דְּרִשְׁמָא קַדִּישָׁא, כְּדִין זְכוּ לְמִיכַל
נְהָמָא אַחְרָא עֲלָאָה, יִתִּיר מִמָּה דִּיהוּה בְּקַדְמִיתָא.
בְּקַדְמִיתָא כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, עָאלוּ בְּנֵהָמָא,
דְּאֶקְרִי מִצָּה, וְהִשְׁתָּא זְכוּ, וְעָאלוּ לְמִיכַל נְהָמָא אַחְרָא
עֲלָאָה יִתִּיר, מֵאַתֵּר עֲלָאָה, דְּכַתִּיב הַנְּנִי מִמִּטִּיר לָכֶם
לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. מִן הַשָּׁמַיִם מִמֶּשׁ. וּבְהָהוּא זְמַנָּא אֶשְׁתַּכַּח
לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל. מֵאַתֵּר דָּא. חֲבַרְיָא דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵייתָא,
מֵאַתֵּר אַחְרָא עֲלָאָה יִתִּיר אֶתְזוֹנוּ. מַאי הוּא. כַּמָּה דְּכַתִּיב,
(קדלות ז) הַחֲכֵמָה תַּחֲפֶיהָ בְּעֲלֶיהָ. אֶתֵּר עֲלָאָה יִתִּיר.

אָמַר לִיָּה ר' אֶלְעָזָר, אֵי הַכִּי, אֲמַאי חֲלָשָׁא נִפְשִׁיָּהוּ
יִתִּיר מִשְׁאָר בְּנֵי עֲלָמָא, דְּהָא שְׁאָר בְּנֵי נִשָּׂא,
בְּחִילָא וְתוֹקְפָא יִתִּיר אֶתְחַזוֹן לְאֶשְׁתַּכַּחָא. (ס"א אֵינּוּן יִתִּיר)
אָמַר לִיָּה יְאוּת שְׁאִילָתָא.

תָּא חֲזִי, כָּל מְזוֹנֵי דְבְנֵי עֲלָמָא מְלַעֲיֻלָּא קָא אֲתִינן. הֵהוּא
 מְזוֹנָא דְאֲתֵי מִן שְׁמֵיָא וְאַרְעָא, דָּא מְזוֹנָא דְכָל
 עֲלָמָא, וְהוּא מְזוֹנָא דְכוּלָּא, וְהוּא מְזוֹנָא גַם וְעַב. וְהֵהוּא
 מְזוֹנָא דְאֲתֵי יִתִיר מֵעֵילָא, הוּא מְזוֹנָא יִתִיר דְקִיקָא,
 קְאֲתֵיָא מֵאַתֵּר דְדִינָא אֲשֶׁתְכַח, וְדָא הוּא מְזוֹנָא דְאֲכָלוּ
 יִשְׂרָאֵל כִּד נִפְקוּ מִמְצָרִים. (יִתִיר דְקִיקָא) מְזוֹנָא
 דְאֲשֶׁתְכַח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּהֵהוּא זְמַנָּא בְּמַדְבְּרָא, מֵאַתֵּר
 עֲלָאָה דְאֲקָרִי שְׁמֵים, הוּא מְזוֹנָא יִתִיר דְקִיקָא, דְעֵייל
 יִתִיר לְנַפְשָׁא מְכָלָא, וּמִתְפַּרֵּשׁ יִתִיר מְגוּפָא, וְאֲקָרִי לְחַם
 אֲבִירִים.

מְזוֹנָא עֲלָאָה יִתִיר מְכָלָא, הוּא מְזוֹנָא דְחֲבַרְיָא, אֵינּוּן
 דְמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵיָתָא, דְאֲכָלֵי מְזוֹנָא דְרוּחָא
 וְנִשְׁמַתָּא, וְלֹא אֲכָלֵי מְזוֹנָא דְגוּפָא כָּלָל, וְהֵינּוּ מֵאַתֵּר
 עֲלָאָה יִקְרָא עַל כָּלָא, וְאֲקָרִי חֲכָמָה. בְּגִינֵי כִּד חֲלִישׁ
 גּוּפָא דְחֲבַרְיָא, יִתִיר מִבְּנֵי עֲלָמָא, דְהָא לֹא אֲכָלֵי מְזוֹנָא
 דְגוּפָא כָּלָל. וְאֲכָלֵי מְזוֹנָא דְרוּחָא וְנִשְׁמַתָּא, מֵאַתֵּר
 רְחִיקָא עֲלָאָה, (דף ט"ב ע"א) יִקְרָא מְכָלָא. וּבְגִינֵי כִּד הֵהוּא
 מְזוֹנָא דְקִיקָא מִן דְקִיקָא, יִתִיר מְכָלָא. זַכָּאָה חוּלְקִיָּהוּן,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תַּחֲיֶה בְּעַלְיָהּ. זַכָּאָה
 חוּלְקָא דְגוּפָא, דְיִכְיִל לְאַתְזוֹנָא בְּמְזוֹנָא דְנַפְשָׁא.
 אֲמַר לִיה ר' אֶלְעָזָר, וְדָאֵי הָכִי הוּא. אֲבָל בְּהָאֵי זְמַנָּא,

אִיךְ אֶשְׁתַּכַּחֵי מְזוֹנֵי אֵלִינָּ. אָמַר לִיה וְדַאי יְאוֹת שְׁאִילָתָא.
 תָּא חֲזִי, וְדָא הוּא בְּרִירוֹ דְּמִלָּה, מְזוֹנָא קְדַמָּא, הוּא
 מְזוֹנָא דְּכָל עֲלָמָא, הֵהוּא דֵּאֲתִיָּא מִן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא,
 וְהוּא מְזוֹנָא דְּגוּפָא. (ס"א דְּכָלָא)

מְזוֹנָא דְּהוּא עֲלָאָה מְנִיָּה, הֵהוּא דֵּאִיְהוּ דְּקִיקָא יִתִּיר,
 וְאַתָּא מֵאַתֵּר דְּדִינָא שְׁרִיָּא, דֵּאֲקִרִי צְדָקָה, וְדָא
 הוּא מְזוֹנָא דְּמִסְכְּנֵי. וְרוּזָא דְּמִלָּה, מֵאֵן דֵּאֶשְׁלִים
 לְמִסְכְּנָא, אֶשְׁלִים לִיה אֶת חַד, וְאַתְעֵבִיד צְדָקָה, וְרוּזָא
 דָּא (מִשְׁלֵי י"א) גּוֹמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד. גְּמִילוֹת חֶסְדִּים מִשְׁמַע,
 דֵּהָא בְּדִינָא שְׁרִיָּא, וְאֶשְׁלִים לִיה חֶסֶד, כְּדִין הוּא רַחֲמֵי.
 מְזוֹנָא עֲלָאָה יִתִּיר מֵאֵלִינָּ, הוּא מְזוֹנָא עֲלָאָה וַיִּקִּירָא,
 מֵאַתֵּר דֵּאֲקִרִי שְׁמַיָּם, וְהוּא דְּקִיק מְכֻלָּהוּ, וְהוּא
 מְזוֹנָא דְּבְנֵי מְרַעֵי, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים מ"א) יִי' יִסְעֶדְנּוּ
 עַל עָרְשׁ דְּוֵי כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכַת בְּחֻלְיוֹ. יִי', דֵּיִיקָא, מֵאִי
 טַעְמָא. בְּגִין דֵּהֲנִי בְּנֵי מְרַעֵי, לֹא אֲתוֹנִי אֱלָא בְּהֵהוּא
 דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ. (וּמֵאִי אִיהוּ, חֵלֶב וְדָם. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב יַחֲזַקְאֵל
 מִד) לְהִקְרִיב לִי חֵלֶב וְדָם. וְדָא הוּא מְזוֹנָא מֵאַתֵּר דֵּאֲקִרִי
 שְׁמַיָּם, וְהוּא יִקִּירָא וְעִילָאָה דְּקִיק מְכֻלָּא)

מְזוֹנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא וַיִּקִּירָא דָּא הוּא מְזוֹנֵי דְּרוּחִין
 וְנִשְׁמַתִּין, וְהוּא מְזוֹנָא דֵּאֲתֵר רַחֲמֵיָּא עֲלָאָה, (ס"א
 מִהֵהוּא אֲתֵר דֵּאֲקִרִי נֹעֵם יי'). וַיִּקִּירָא מְכֻלָּא, הוּא מְזוֹנָא דְּחַבְרֵיָּא

דְּמִשְׁתְּדִלִי בְּאוֹרֵייתָא, וְהוּא מְזוֹנָא דְאַתִּי מִחֲכָמָה עֲלָאָה.
 מַאי טַעְמָא מֵאַתֵּר דָּא. בְּגִין דְּאוֹרֵייתָא נִפְקָא (בראשית מ"ז
 ע"ב, ויקרא קפ"ו ע"ב וקצ"ב ע"ב) מִחֲכָמָה עֲלָאָה, וְאִינוּן דְּמִשְׁתְּדִלִי
 בְּאוֹרֵייתָא, עֵיילִי בְּעֵקְרָא דְשִׁרְשָׁהָ, וְעַל דָּא, מְזוֹנָא
 דְּלַהוֹן, מֵהָהוּא אַתֵּר עֲלָאָה קְדִישָׁא קָא אַתִּיא.

אַתָּא ר' אֶלְעָזָר, וְנָשִׁיק יְדוּי. אָמַר, זַכָּאָה חוּלְקִי
 דְּקְאִימְנָא בְּמִלִּין אֵלִין. זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן
 דְּצְדִיקֵי, דְּמִשְׁתְּדִלִי בְּאוֹרֵייתָא יִמְמָא וְלִילִי, דְּזַכִּי לֹון
 בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, דְּכְתִיב, (דברים ל) כִּי הוּא
 חֵיידָ וְאוֹרָךְ יִמֶיךָ.

(שמות טז) הַנְּנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. רַבִּי יוֹסִי פִתַּח,
 (תהלים קמח) פּוֹתַח אֶת יַדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן. מַה
 כְּתִיב לְעֵילָא, עֵינֵי כָל אֱלֹהִיךָ יִשְׁבְּרוּ. כָּל אִינוּן בְּנֵי
 עֲלָמָא, מִצְפָּאן וְזַקְפָּאן עֵינֵינוּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין
 כְּךָ, (ס"א אב"ל) כָּל אִינוּן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא בְּעָאן (ס"א אצטריכו
 למבעי) בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, לְשִׁאלָא מְזוֹנֵיהוּ מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְלְצִלָּאָה צְלוּתְהוֹן עֲלֵיהָ.

מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּכָל מָאן דְּמִצְלִי צְלוּתֵיהָ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא עַל מְזוֹנֵיהָ, גָּרִים דִּיתְבָּרַךְ כָּל יוֹמָא עַל
 יְדוּי, הֵהוּא אֵילָנָא דְּמִזוֹן דְּכָלָא בֵּיהָ. (וטעמא דמלה תהלים ס"ח)
 בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם) וְאִף עַל גַּב דְּאַשְׁתַּכַּח עִמֵּיהָ, בְּעֵי

לְמִשְׁאֵל קָמִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְצִלָּאָה צְלוֹתָא עַל
מְזוֹנָא כָּל יוֹמָא, בְּגִין דִּישְׁתַּכְחוּ עַל יְדוּי בְּרַפְאן כָּל יוֹמָא
וְיוֹמָא לְעִילָא, וְדָא הוּא בְּרוּךְ יְיָ יוֹם יוֹם.

וְעַל דָּא, לָא לְבַעֵי לֵיהּ לְאַיְנֵשׁ לְבִשְׁלָא מְזוֹנָא, מִן יוֹמָא
לְיוֹמָא אַחֲרִינָא, דְּלָא לְעַכְב יוֹמָא לְיוֹמָא אַחֲרָא.
הֵדָא הוּא דְכַתִּיב וַיֵּצֵא הָעָם וּלְקָטוּ דְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. יוֹם
בְּיוֹמוֹ, דְּיִיקָא. בַּר מְעַרְב שַׁבַּת לְשַׁבַּת, כְּמָה דְּאוּקְיָמְנָא.
וּכְדִין אֲשַׁתְּכַח קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מְלֵא בְּרַפְאן בְּכָל יוֹמָא.
וּכְדִין כְּתִיב פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ וְגו'. מְאִי רְצוֹן. הֵהוּא רְצוֹן
דְּאֲשַׁתְּכַח מֵעֲתִיקָא קְדִישָׁא, וְנִפְיֵק מִנִּיהּ רְצוֹן,
לְאֲשַׁתְּכַח מְזוֹנֵי לְכֻלָּא. וּמֵאן דְּשָׂאִיל מְזוֹנֵי בְּכָל יוֹמָא
וְיוֹמָא, הֵהוּא אֶקְרִי בְּרָא מְהִימְנָא, בְּרֹזָא דְּבְּגִינִיהּ
מִשְׁתַּכְּחוּן בְּרַפְאן לְעִילָא.

ר' אַבָּא פִּתַּח וְאָמַר, (תה ל י מ ק מ ז) רוֹצֵה יְיָ אֶת יִרְאָיו אֶת
הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ, כְּמָה אֵית לְהוּ לְבְנֵי נֶשְׂא לְמַהֲרָה
בְּאַרְחוּי דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, וּלְמַהֲרָה בְּאַרְחוּי דְּאוּרִייתָא,
בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּן בְּרַפְאן לְכֻלָּהוּ, לְעֵלְאֵי וּלְתַתְּאֵי.

דְּתַנְיָא, מַאי דְּכַתִּיב, (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר.
אַתְּפָּאָר וְדָאֵי. מְאִי מִשְׁמַע. דְּבְּגִין (דף ט"ב ע"ב)

יִשְׂרָאֵל לְתַתְּא, קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְּפָּאָר לְעִילָא. וּמְאִי
פְּאָרָא דִּילֵיהּ. דְּאֲתַחְבֵּשׁ בְּתַפְּלִין, דְּמִתְּחַבְּרָא גְּוֹנֵי
לְאַתְּפָּאָרָא.

תִּאנָא, רוֹצֵה יִי אֶת יִרְאִיו, רוֹצֵה יִי בִירְאִיו מִבְּעֵי לִיה. מֵאֵי רוֹצֵה יִי אֶת יִרְאִיו, אֶלֶּא רוֹצֵה יִי אֶת יִרְאִיו, כְּלוּמַר, אֶפִּיק הָאֵי רְצוֹן, וּמִתְרַעֵי (נ"א וְאִתְיַדַע) בְּהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לִירְאִיו דְּדַחֲלִין לִיה. וּמֵאֵן אֵינּוֹן יִרְאִיו דְּאֶפִּיק לוֹן הָאֵי רְצוֹן. הֲדַר וְאָמַר, אֶת הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ, אֵינּוֹן דְּמִצְפָּאן וּמִחֲכָאן בְּכָל יוּמָא וְיוּמָא, לְמַבְעֵי מְזוּנֵיהוּ מִן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשְׁמַע דְּכְתִיב אֶת הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ.

רַבִּי יִיסָא סָבָא, לָא אֶתְקִין סְעוּדַתָּא בְּכָל יוּמָא, עַד דְּבַעַא בְּעוּתִיָּה קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל מְזוּנֵי. אָמַר, לָא נִתְקִין סְעוּדַתָּא, עַד דְּתִתְיָהִיב מִבֵּי מַלְכָּא. לְבַתֵּר דְּבַעֵי בְּעוּתִיָּה קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָוּה מְחַפְּהָ שְׁעֵתָא חֲדָא, אָמַר הָא עֵידוֹן דְּתִתְיָהִיב מִבֵּי מַלְכָּא, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אֶתְקִינּוּ סְעוּדַתָּא. וְדָא הוּא אֲרַחָא, דְּאֵינּוֹן דְּחֲלִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּחֲלִי חֲטָאָה.

אֵינּוֹן חֵיבֵיָּא דְּאֶזְלִין עֲקִימִין בְּאֲרַחֵי אוּרִייתָא, מֵה פְּתִיב בְּהוּ. (ישעיה ד) הוּי מִשְׁפִּימֵי בְּבִקְרָ שִׁכְרָ יִרְדְּפוּ. וְעַל דָּא רוֹצֵה יִי אֶת יִרְאִיו אֶת הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ. לְחַסְדּוֹ דְּיִיקָא. (ס"א וּבְהָא) אֲשֶׁתְּמוּדְעָן אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא בְּכָל יוּמָא וְיוּמָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, וַיֵּצֵא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. יוֹם בְּיוֹמוֹ קָאמַר, וְלֹא דְּבַר יוֹם לְיוֹם אַחַר.

וְכֹל כֶּף לְמָה. לְמַעַן אֲנִסְנוּ הַיֵּלֶךְ בְּתוֹרַתִי אִם לֹא בְכָאן
 אֶשְׁתַּמּוּדְעָן אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, דְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא
 אֵינּוֹן אֲזִילִי בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל בְּאוֹרֵייתָא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר
 מִהֲכָא, (משלי יג) צְדִיק אוֹכֵל לְשׁוֹבַע נִפְשׁוֹ, בְּתַר דְּשִׁבַּע
 נִפְשִׁיהּ מִלְּצִילִי וּלְמִקְרִי בְּאוֹרֵייתָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חֲזִי, עַד לָא יְהֵב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, אֲבַחִין בֵּין אֵינּוֹן בְּנֵי
 מְהִימְנוּתָא, וּבֵין אֵינּוֹן חֲיִיבֵיָא דְלָאוּ אֵינּוֹן בְּנֵי
 מְהִימְנוּתָא, וְלָא קִיִּימִין בְּאוֹרֵייתָא. וּבַמָּה אֲבַחִין לֹון.
 בְּמִן. כְּמָה דְּאֶתְמַר אֲנִסְנוּ. וְכֹל אֵינּוֹן דְּאֶשְׁתַּכְּחוּ דְּאֵינּוֹן
 בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, רָשִׁים לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרָשִׁימוּ
 דְּכִתְרָא דְּחֶסֶד, כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר הַמִּיחֲלִים לְחֶסֶדוֹ, וְעַל
 דָּא לְמַעַן אֲנִסְנוּ. וְכֹל אֵינּוֹן דְּלָא מִשְׁתַּכְּחִי בְּנֵי
 מְהִימְנוּתָא, אֲעֵדִי מַנִּיִּיהוּ כְּתָרָא עֲלָאָה דָּא. וּמִנָּא אֲכַרִּיז
 וְאָמַר, (משלי יג) וּבִטָּן רְשָׁעִים תַּחְסֹר. וְעַם כָּל דָּא לֹא הָעֵדִיף
 הַמְרָבָה וְהַמְמַעִיט לֹא הָחֹסִיר.

תָּאנָא, בְּהֵוָא שְׁעָתָא אֶשְׁתַּלִּימוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא,
 כְּגִוּוֹנָא דְּלַעִילָא, כְּמָה דְּאוֹקִימָנָא, דְּכְתִיב,
 (שמות טו) וַיִּבּוֹאוּ אֱלִימָה וְשָׁם שְׁתִּים עֶשְׂרֵה עֵינּוֹת מַיִם
 וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וְגו'. וְאֶתְתַּקַּף אֵילָנָא קְדִישָׁא, בְּתַרִּיסַר
 תְּחוּמִין, בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא. וְאֶתְתַּקַּף בְּשִׁבְעִין עַנְפִּין,
 וְכֹלָא כְּגִוּוֹנָא דְּלַעִילָא.

בַּהֲהִיא שַׁעְתָּא, נְטִיף טְלָא קְדִישָׁא, מִעֲתִיקָא סְתִימָאָה,
 וּמְלִיא לְרִישֵׁיהּ דְּזַעִיר אַנְפִּין, אֲתֵר דְּאַקְרִי
 שְׁמַיִם. וּמַהֲהוּא טְלָא דְנַהוּרָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, הָוּה נְגִיד
 וְנַחֲתִית מְנָא לְתַתָּא. וְכַד הָוּה נַחֲתִית, הָוּה מִתְפָּרֵשׁ גְּלִידִין
 גְּלִידִין, וְאַקְרִישׁ לְתַתָּא. הֲדָא הוּא דְכֻתִּיב דִּק פִּכְפוּר עַל
 הָאָרֶץ.

כָּל אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, נִפְקִי וְלִקְטִי, וּמְבָרְכָאן שְׁמָא
 קְדִישָׁא עָלֵיהּ. וְהָוּא מְנָא, הָוּה סְלִיק רִיחִין דְּכָל
 בּוֹסְמִין דְּגִנְתָּא דְּעֵדוֹן, דְּהָא בֵּיהּ אֲתַמְשֵׁף וְנַחֲתִית לְתַתָּא.
 שְׁוִיָּה לְקַמִּיָּה, בְּכָל טַעְמָא דְּאִיהוּ בְּעֵי, הָכִי טַעִים לִיָּה,
 וּמְבָרַךְ לְמַלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה.

וְכִדִּין מִתְבָּרַךְ בְּמַעוּי, וְהָוּה מְסַתְּפָל וְיַדַּע לְעִילָא,
 וְאַסְתְּכִי בְּחַכְמָה עֲלָאָה, וְעַל דָּא אֲקָרוּן דוּר
 דְּעָה. וְאַלִּין הָוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, וְלַהוֹן אֲתִיְהִיבַת
 אֲוִרִיָּתָא לְאַסְתְּפָלָא בְּהַ, וְלַמְנַדַּע אֲרַחָהָא.

וְאֵינּוֹן דְּלָא אֲשַׁתְּכְּחוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, מַה פְּתִיב בְּהוּ,
 שְׁטוּי הָעַם וְלִקְטוּ. מַאי שְׁטוּ. שְׁטוּתָא הָוּוּ

נְסִיבִי לְגַרְמִיָּהּ, בְּגִין דְּלָא הָוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. מַה פְּתִיב
 בְּהוּ. וְטַחְנוּ בְּרַחֲמִים אוּ דְּכּוּ בְּמַדּוּכָהּ וְגו'. מֵאֵן אֲטַרַח (דף ט"ג ע"א)

לֹוֹן כָּל הָאִי. אֲלָא דְּאֵינּוֹן לָא הָוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא.
 כְּגִוּוֹנָא דָּא, אֵינּוֹן דְּלָא מְהִימְנֵי בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא, לֹא בַעֲאן לְאִסְתַּכְּלָא בְּאַרְחוּי, וְאִינּוֹן בַּעֲאן
 לְאַטְרַחָא גְרַמֵּייהוּ כֹּל יוֹמָא בְּתַר מְזוֹנָא, יִמְמָא וְלֵילֵי,
 דְלִמָּא לֹא סָלִיק בִּידֵייהוּ פִּתָּא דְנִהֲמָא. מֵאן גָּרִים לֹון
 הָאִי. בְּגִין דְלָאוּ אִינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. אוּף הָכָא, שְׂטוּ
 הָעָם וְלִקְטוּ, שְׂטוּ בְשִׂטוּתָא דְגְרַמֵּייהוּ, וּבַעֲאן לְאַטְרַחָא
 עָלֵיהּ, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְטַחֲנוּ בְרַחֲמִים. בְּתַר כֹּל טְרַחָא
 דָּא, לֹא סָלִיק בִּידֵייהוּ, אֶלָּא דְכְּתִיב וְהָיָה טַעֲמוֹ כְּטַעֲם
 לְשֵׁד הַשָּׁמֶן. וְלֹא יִתִּיר. מֵאן גָּרִים לֹון הָאִי, בְּגִין דְלָא
 הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵאִי לְשֵׁד הַשָּׁמֶן. אֵיכָּא דְאִמְרֵי, דְלִישׁ
 בְּמִשְׁחָא, כְּתַרְגוּמוֹ. וְאֵיכָּא דְאִמְרֵי, מַה הַשֵּׁד
 אֲתַחְזֹר לְכַמָּה גְּווֹנִין, אוּף מְנָא, אֲתַחְזֹר לְכַמָּה גְּווֹנִין.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, לְשֵׁד הַשָּׁמֶן, יִנְיָקָא דְמִשְׁחָא.
 רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִישׁ לְפִי אֶכְלוּ לְקַטּוּ. וְכִי מֵאן דְאֶכִּיל
 קַמְעָא, לְקִיט קַמְעָא, וּמֵאן דְאֶכִּיל יִתִּיר, לְקִיט
 יִתִּיר, וְהָא כְּתִיב לֹא הֶעֱדִיף הַמְּרֻבָּה וְהַמְּמַעֵיט לֹא
 הֶחְסִיר. אֶלָּא לְפּוּם אִינּוֹן דְאֶכְלִין לְקַטִּין. מִשְׁמַע אֶכְלוּ,
 מֵאן דְהוּא אֶכִּיל לֵיהּ, וּבְגִינֵי כֹּךְ לֹא כְּתִיב אֶכִּילְתוּ.
 מֵאִי קָא מִיִּרֵי. אֶחֱיד בַר נָשׁ בַּעֲבָדָא, אוּ בְּאִמְתָּא,
 וְאָמַר דְהוּא דִּילֵיהּ. אֲתָא חֲבָרִיָּה, וְאָמַר, הָאִי
 עֲבָדָא דִּילֵי הוּא. קָרִיבוּ לְקַמִּיָּה דְמִשְׁשָׁה לְדִינָא, אָמַר לֹון

כָּמָה נִפְשָׁן בְּבֵיתְךָ, וְכָמָה נִפְשָׁן בְּבֵיתִיהָ דְדִין, אָמַר
 כֶּךָ וְכֶךָ. וְהָהוּא שְׁעֵתָא אָמַר לֹון מִשָּׁה, לְקָטוּ מְחָר, וְכָל
 חַד מְנַיִכוּ יֵיתִי לְגַבְאִי. לְמְחָר, נִפְקוּ וְלְקָטוּ, וְאַתְיִין קָמִי
 מִשָּׁה, שְׁוִיִין קָמִיהָ מְנָא, הָוּה מְדִיד לִיהָ. אִי הָהוּא עֲבָדָא
 דְדִין, אֲשַׁכַּח הָהוּא עוֹמְרָא דְעֲבָדָא, בְּהָאִי מְנָא. דְהָא חַד
 עוֹמְרָא לְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִבֵּיתִיהָ. מְדִיד לְדִין, וְאַשְׁתַּכַּח
 חֲסָרָא, הָהוּא מִיכְלָא דְעֲבָדָא, בְּהָהוּא מְנָא דִילִיָּה, וְחַד
 עוֹמְרָא לְכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִבֵּיתִיהָ. אָמַר עֲבָדָא דְדִין הוּא,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב אִישׁ לְפִי אָכְלוּ לְקָטוּ וְכְתִיב עֹמֵר
 לְגִלְגֵּלַת מִסְפֵּר נֶפְשֵׁיכֶם.

אָמַר ר' (נ"א י"סא) חֵיָא, כְּתִיב, (שמות טז) עָרַב וַיִּדְעֶתֶם כִּי יִי
 הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּבְקָר וּרְאִיתֶם אֶת
 כְּבוֹד יִי'. עָרַב וַיִּדְעֶתֶם, בְּמָאִי יִנְדְעוּן. אֲלָא הָכִי תָאנָא,
 בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אֲשַׁתְּכַחוּ נִימוּסֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.
 בְּצַפְרָא, אֲתַעַר חֶסֶד בְּעֵלְמָא. בְּהָהוּא זְמַנָּא דְאֶקְרִי עָרַב,
 תְּלִיא דִינָא בְּעֵלְמָא, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְבְּגִינֵי כֶּךָ, יִצְחָק
 תִּקְוֵן תְּפִלַּת הַמְּנַחָה. (מאי קא מִיִּירִי) וְעַל דָּא, עָרַב וַיִּדְעֶתֶם, כִּד
 אֲתַעַר דִינָא בְּעֵלְמָא, תִּנְדְעוּן, דְּבַהָהוּא דִינָא אֶפִיק יִי'
 יִתְכוּן מִמְצְרַיִם. וּבְקָר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יִי' דְהָא בְּהָהוּא
 זְמַנָּא אֲתַעַר חֶסֶד בְּעֵלְמָא וַיִּתֵּן לָכוּ לְמִיכָל.

ר' חֵיָא אָמַר אִיפְכָא, מַה כְּתִיב לְעֵילָא, בְּשַׁבְתָּנוּ עַל

סִיר הַבָּשָׂר וְגו'. בִּיה שַׁעֲתָא, אֲתַעַר עָרְב, דִּהְהוּא זְמָנָא
 דְּאֲתַעַר דִּינָא, אֲתַעַר נְמִי חֶסֶד בְּעֶלְמָא. הִדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב, וַיִּדְעֶתֶם כִּי יִי' הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
 תִּנְדָּעוֹן הֵהוּא חֶסֶד דְּעַבַד עִמְכוֹן, בְּזִמְנָא דְּדִינָא וְאֶפְיִק
 יִתְכוֹן מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם. וּבִקֵּר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יִי',
 כְּבוֹד יִי' הָא יְדִיעַ. וְכָל כֶּךָ לְמָה. בְּשִׁמוּעַ יִי' אֶת
 תְּלַנּוּתֵיכֶם וְגו'.

אָמַר ר' יִיסָא, לָא שָׁנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִימוּסוּי, בַּר
 דְּאִינוֹן חֵיבֵי עֶלְמָא שְׁנַיִן לֹון, וּמֵהֶפְכֵי רַחֲמֵי
 לְדִינָא, כְּמָה דְּאֲתַמַּר.

תַּאֲנִי ר' אֶלְעָזָר, מֵהָאֵי מָנָא זְמִינִין צְדִיקָיָא לְמִיכַל
 לְעֶלְמָא דְּאֲתִי, וְאִי תִימָא בְּהָאֵי גְוּוֹנָא. לָא. אֶלָּא
 יִתִּיר, דִּלָּא הוּה פֶּן לְעֶלְמִין. מֵאִי אִיהוּ. כְּמָה דְּאֹקִימָנָא
 דְּכַתִּיב, (תהלים כז) לַחֲזוֹת בְּנַעַם יִי' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וְכַתִּיב
 עֵינַי לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹולָתְךָ וְגו'.

(שמות טז) רָאוּ כִּי יִי' נָתַן לָכֶם הַשֶּׁבֶת. ר' חֲזַקְיָה פִתַח (תהלים
 קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ יִי'. שִׁיר
 הַמַּעֲלוֹת סֹתָם, וְלָא פִרִישׁ מֵאֵן אָמְרוּ. אֶלָּא שִׁיר
 הַמַּעֲלוֹת, דְּזְמִינִין (דף ס"ג ע"ב) כָּל בְּנֵי עֶלְמָא לְמִימַר, דְּזְמִין
 הָאֵי שִׁיר לְמִימְרִיהָ לְדָרֵי עֶלְמָא.

וּמֵאִי הוּא מִמַּעַמְקִים קְרָאתִיךָ. הָכִי תַאֲנָא, כָּל מֵאֵן

דְּמַצְלֵי צְלוֹתָא קָמִי מַלְכָּא קִדְיִשָּׁא, בְּעֵי לְמַבְעֵי בְּעוֹתִיָּה,
 וְלִצְלָאָה (ויקרא ע"א) מַעֲמָקָא דְּלִבָּא, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח לְבִיָּה
 שְׁלִים בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיְכַוֵּין לְבָא וְרַעוּתָא. וּמִי אָמַר
 דְּוֹד הָכִי, וְהָא פְּתִיב, (תהלים קיט) בְּכָל לְבִי דִרְשִׁתִּיךָ. וְדָא
 קָרָא סְגִי, מֵאֵי בְּעֵי מִמַּעַמְקִים.

אֲלָא הָכִי תָאנָא, כָּל בַּר נָשׁ דְּבְעֵי בְּעוֹתִיָּה קָמִי מַלְכָּא,
 בְּעֵי לְכוּנָא דַּעְתָּא (נ"א לְבָא) וְרַעוּתָא, מַעֲיָקְרָא דְּכָל
 עֲקָרִין, לְאַמְשַׁכָּא בְּרַפָּאן מַעֲמָקָא דְּבִירָא, (נ"א דְּכָלָא) בְּגִין
 דִּינִגִּיד בְּרַפָּאן מִמְּבוּעָא דְּכָלָא. וּמֵאֵי הוּא. הֵהוּא אֲתַר
 דְּנַפְיָק מְנִיָּה, וְאַשְׁתַּכַּח מְנִיָּה, הֵהוּא נְהָר, דְּכְתִיב, (בראשית
 ב) וְנָהָר יוֹצֵא מִעֵדֶן. וְכְתִיב (תהלים מו) נָהָר פִּלְגָיו יִשְׁמְחוּ עִיר
 אֱלֹהִים. וְדָא אֲקָרִי מִמַּעַמְקִים. (מ"ט ע"א) עֲמָקָא דְּכָלָא,
 עֲמָקָא דְּבִירָא, דְּמְבוּעֵין נַפְקִין וְנִגְדִין לְבָרְכָא כָּלָא. וְדָא
 הוּא יִשְׁרוּתָא לְאַמְשַׁכָּא בְּרַפָּאן מַעֲיָלָא לְתַתָּא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, (בראשית רל"ד ע"א, ויקרא רפ"ה א' ב', רצ"ז ע"ב) כִּד
 עֲתִיקָא סְתִימָאָה דְּכָל סְתִימִין, בְּעֵי לְזַמְנָא בְּרַפָּאן
 לְעֵלְמִין, אֲשֶׁרֵי כָּלָא, וְאַכְלִיל כָּלָא, בְּהֵאֵי עֲמִיקָא
 עֲלָאָה, וּמַהֲכָא שְׂאִיב וְאַתְנַגִּיד בִּירָא (נ"א נְהָרָא) דִּנְחַלִּין
 וּמְבוּעֵין אֲתַנְגִּידוּ מְנִיָּה, וּמִתְשַׁקִּיין מְנִיָּה כָּלָהוּ. וּמֵאֵן
 דְּמַצְלֵי צְלוֹתִיָּה, בְּעֵי לְכוּנָא לְבָא וְרַעוּתָא, לְאַמְשַׁכָּא
 בְּרַפָּאן מֵהֵהוּא עֲמִיקָא דְּכָלָא, בְּגִין דִּיתְקַבֵּל צְלוֹתִיָּה,
 וְיִתְעַבִּיד רַעוּתִיָּה.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵיהֶם אִישׁ אֶל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְרָה. אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, מִתְבָּרַךְ עֲלֵמָא
 מִהֵוּא יוֹמָא עֲלָאָה, דְּהָא כָּל שִׁיתָא יוֹמִין מִתְבָּרַכָּאן
 מִיוֹמָא שְׁבִיעָאָה. וְכָל יוֹמָא יְהִיב מִהֵוּא בְּרָכָה דְקַבִּיל
 בְּהֵוּא יוֹמָא דִּילֵיהּ.

וְעַל דָּא מֹשֶׁה אָמַר, אִישׁ אֶל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְרָה. מַאי
 טַעמָא. בְּגִין דְּלֹא יְהִיב, וְלֹא יוֹזִיף יוֹמָא דָּא
 לְחַבְרִיָּה, אֶלָּא כָּל חַד וְחַד שְׁלִיט בְּלַחֲדוּדֵי, בְּהֵוּא יוֹמָא
 דִּילֵיהּ. דְּהָא לֹא שְׁלִיט יוֹמָא בְּיוֹמָא דְחַבְרִיָּה.

בְּגִינֵי כַּךְ, כָּל אֵינּוֹן (נ"א אָמַר רַבִּי יְהוּדָה כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא מִתְבָּרַךְ מִהֵוּא יוֹמָא
 עֲלֵלָאָה יוֹמָא שְׁבִיעָאָה וּמִתְבָּרַכַן כָּל שִׁיתָא יוֹמִין כָּל חַד וְחַד בְּלַחֲדוּדֵי וְכָל יוֹמָא
 יְהִיב בְּיוֹמָא דִּילֵיהּ מִהֵוּא בְּרָכָה דְקַבִּיל מִהֵוּא יוֹמָא עֲלֵלָאָה וְעַל דָּא מֹשֶׁה אָמַר אִישׁ אֶל
 יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְרָה דְּהָא לֹא שְׁלִיט יוֹמָא בְּיוֹמָא דְלֵאוּ דִּילֵיהּ וְכָל אֵינּוֹן) **חַמְשָׁא יוֹמִין**
שְׁלִיטִין בְּיוֹמֵיהּ, וְאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ, מַה דְקַבִּילוּ, וְיוֹמָא
שְׁתִּיתָאָה אֲשַׁתַּכַּח בֵּיהּ יִתִּיר. וְאַזְלָא הָא, כְּהָא דְאָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, מַאי דְכָתִיב יוֹם הַשְּׁשִׁי, וְלֹא אֲתַמַּר הָכִי בְּכָל
שְׂאָר יוֹמִין. אֶלָּא הָכִי אֻקְמוּהָ, הַשְּׁשִׁי. דְאַזְדוּגָא (דְאַזְדוּמְנָא)
בֵּיהּ מְטְרוֹנִיתָא. לְאַתְקַנָּא פְּתוּרָא לְמַלְכָּא, וּבְגִין כַּךְ,
אֲשַׁתַּכַּחוּ בֵּיהּ תַרְיַן חוּלְקִין, חַד לְיוֹמֵיהּ, וְחַד לְתַקוּנָּא,
בְּחֲדוּתָא דְמַלְכָּא בְּמְטְרוֹנִיתָא.

וְהֵוּא לִילֵיא, חֲדוּתָא דְמְטְרוֹנִיתָא בְּמַלְכָּא, וְזוּגָא
 דְלַהוֹן, וּמִתְבָּרַכָּאן כָּל שִׁיתָא יוֹמִין, כָּל חַד וְחַד

בְּלַחֲדוּי. בְּגִין כֶּף, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְסִדְרָא פְתוּרִיה בְּלִילִיא
 דְּשִׁבְתָּא, בְּגִין דְּשָׂאֲרֵי עָלִיה בְּרַכָּאן מְלַעֲלָא, וּבְרַכָּתָא
 לָא אֲשַׁתְּכַח עַל פְּתוּרָא רִיקְנִיא, (וְהוּא לִילִיא חֲדוּתָא דְּמִטְרוּנִיתָא
 בְּמִלְכָּא זְווגָא דְּלַהוֹן) בְּגִין כֶּף, תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים דִּידְעִין רָזָא דָּא,
 זְווגָא דְּלַהוֹן מְעָרְב שִׁבְתָּא לְעָרְב שִׁבְתָּא.

רְאוּ פִי יִי' נָתַן לָכֶם הַשְּׁבֵת, מֵאֵי שִׁבְתָּא. יוֹמָא דְּבֵיה
 בְּיַחֲזִין שְׂאֵר יוֹמִין, וְהוּא כְּלָלָא דְּכָל אֵינּוֹן שִׁיתָא
 אַחֲרָנִין, וּמַצִּיה מִתְּבָרְכִין. רַבִּי יִיסָא אָמַר, וְכֵן נָמִי כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל אֶקְרִי שִׁבְתָּא, בְּגִין דְּאִיהִי בֵּת זְווגוּ, וְדָא הִיא כְּלָה.
 דְּכְתִיב (שְׁמוֹת ל"א) וְשִׁמְרֶתֶם אֶת הַשְּׁבֵת כִּי קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם.
 לָכֶם וְלֹא לְשָׂאֵר עַמִּין, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת ל"א) בֵּינֵי
 וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְדָא הִיא אַחֲסַנְת יְרוּתָת עֲלָמִין
 לְיִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא, כְּתִיב (ישעיה נח) אִם תִּשְׁבַּת מִשְׁבַּת רַגְלְךָ
 וּגו' וּבְאַתְרֵיה אֻקְיָמָנָא מְלִי.

כְּתִיב אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. מִמְּקוֹמוֹ.
 תַּנִּינָן, מִהֵוּא מְקוֹם דְּאַתְחָזִי לְמַהֲךָ. וְרָזָא דְּמִלְּהָ
 דְּכְתִיב, (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד יִי' מִמְּקוֹמוֹ, וְדָא אִיהוּ מְקוֹם.
 וְדָא אִיהוּ רָזָא דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת א) כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָתָּה עוֹמֵד
 עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא. אֲתָר יְדִיעָא קָרִינָן לִיה מְקוֹם
 דְּאַשְׁתְּמוּדְעָא יְקָרָא עֲלָאָה.

וּבְגִין כֶּף, אֲזַהְרוּתָא לְבַר נֶשׁ, דְּקָא מִתְּעַטְרָא בְּעַטְרוּרָא

קִדְּשָׁא דְלַעֲיִלָּא, דְּלֹא יִפּוּק מִנֵּיהּ בְּפוּמֵיהּ מְלוּלָא (ע"א ע"ב)
 דְּחוּל, בְּגִין דְּאִי יִפּוּק מִנֵּיהּ, קָא (דף ט"ד ע"א) מְחַלֵּל יוֹמָא
 דְּשַׁבְּתָא, בִּידוּי בְּעוֹבְדָתָא. בְּרַגְלוּי, לְמַהֲךָ לְבַר מְתָרִין
 אֲלִפִּין אֲמִין. כָּל אֲלִין חֲלוּלָא דְּשַׁבְּתָא אֵינּוֹן.

אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, דָּא אֵיהּ אֲתֵר יִקְרָא דְּקְדוּשָׁה,
 דְּהָא לְבַר מִנֵּיהּ, אֱלֹהִים אַחֲרִים נִינְהוּ. בְּרוּךְ כְּבוֹד
 יי', דָּא כְּבוֹד דְּלַעֲיִלָּא. מִמְּקוֹמוֹ, דָּא כְּבוֹד דְּלִתְתָּא. דָּא
 אֵיהּ רְזָא דְּעֵטְרָא דְּשַׁבְּתָא, בְּגִין כִּךְ אַל יֵצֵא אִישׁ
 מִמְּקוֹמוֹ. זַפְּאָה חוּלְקִיָּה מֵאן דְּזִכִּי לִיקְרָא דְּשַׁבְּתָא זַפְּאָה
 אֵיהּ בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֲתֵי.

(שמות יז) וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה עֲבוֹר לִפְנֵי הָעָם וְגו'. רַבִּי
 חֲיִיא פִתַּח, (תהלים לד) חוֹנֵה מִלְּאָךְ יי' סְבִיב לִירְאִיו
 וַיַּחֲלֹצֵם. זַפְּאִין אֵינּוֹן צְדִיקֵיָּא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתֵרְעֵי בִיקְרִיָּהוֹן, יִתִּיר עַל דִּילֵיהּ. תָּא חֲזִי, כַּמָּה אֵינּוֹן
 בְּנֵי עֵלְמָא, דְּמַחְרְפֵי וּמַגְדִּפֵי לַעֲיִלָּא, כְּגוֹן סְנַחְרִיב חֲרַף
 וְגִדְּף, וְאִמַר (מלכים ב יח) מִי בְּכָל אֱלֹהֵי הָאָרְצוֹת וְגו'.
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחִיל, וְלֹא תִבַע מִנֵּיהּ. פִּיּוֹן דְּאוּשֵׁיט
 יִדִּיהּ עַל חֲזֻקֵיהּ, מַה כְּתִיב (מלכים ב ט) וַיֵּצֵא מִלְּאָךְ יי' וַיִּךְ
 בְּמַחֲנֵה אֲשׁוּר וְגו'.

יִרְבְּעֵם בֶּן נְבֹט הָוָה פָּלַח לְעַבּוּדָה זָרָה, וּמְקַטֵּר לָהּ,
 וּמְזַבַּח לָהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא תִבַע מִנֵּיהּ.

וְכַד אֶתָּא עֵדוּ נְבִיאָהּ, וְאֶתְנַבִּי עָלֶיהָ, וְאוֹשִׁיט יָרְבְּעָם
 יָדָא לְקַבְּלֶיהָ, מַה פְּתִיב (מלכים א יג) וְתִיבֵשׁ יָדוּ וְגוֹ', וְלֹא
 יִכַּל לְהַשִּׁיבָה אֵלָיו. (ועל דפּלח לעבודתה זרה לא תבע ליה קודשא בריהּ הוא)
 פֶּרְעָה חֲרָף וְגִדְף, וְאָמַר (שמות ה) מִי יִי' וְגוֹ'. וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לֹא תִבַע מִנֶּיהָ, עַד דְּסָרִיב בְּהוּ
 בְּיִשְׂרָאֵל, דְּכֹתִיב, (שמות ט) עוֹדֶךָ מִסְתּוֹלֵל בְּעַמִּי. (שמות ט)
 הִנֵּה יַד יִי' הוּיָהּ בְּמִקְנֶךָ וְגוֹ', וְכֵן בְּכָל אֶתְרָא, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא תִבַע עֲלִבּוֹנָא דְּצַדִּיקָיָא יִתִּיר עַל דִּילֶיהָ.
 הֲכָא מִשָּׁהּ, אָמַר עוֹד מְעַט וְסִקְלוֹנִי, אָמַר לִיהּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁהּ לָאוּ עֵידֵן הוּא לְמַתְבַּע עֲלִבּוֹנֶךָ,
 אֲלֵא עֲבוּר לְפָנֵי הָעָם, וְאַחֲמִי מֵאֵן יוֹשִׁיט יָדוּי לְקַבְּלֶךָ,
 וְכִי בְּרִשׁוּתֵיהּ אֶתְ קָאִים, אוּ בְּרִשׁוּתֵי.
 וּמַטְרָךְ אֲשֶׁר הִכִּיתָ בוּ אֶת הַיָּאוֹר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ.

השלמה מההשמטות (סימן ו)

תְּנִיָּא אָמַר רַבִּי יוֹסִי גְּלִיף הָוּה חוּטְרָא מִתְרִין סְטְרִין
 מִשְׁמָא קוּדִישָׁא, חַד סְטְרָא דְּרַחֲמֵי וְדִינָא בְּאַתּוּן
 גְּלִיפֵן, וְחַד סְטְרָא דִּינָא בְּדִינָא נַחֲשׁ עָלֵי צוּר. תָּא חֲזִי
 פְּתִיב (שמות י"ד) וְאַתָּה תֵּרֵם אֶת מֶטֶף וְנִטָּה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם.
 מֵאֵי וְנִטָּה, כְּלוּמַר נִטָּה בְּחַד גִּיסָא דְּגְלִיפָא בְּרַחֲמֵי
 וְדִינָא, וְכֹתִיב וַיִּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ וְלֹא פְתִיב וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה
 אֶת יָדוֹ. כְּלוּמַר, אֲסִטִּי מִחַד גִּיסָא. וְאִי תִימָא דְּגְלִיף הָוּה

מִקְדָּמַת דְּנָא נְחָשׁ עָלַי צוּר, אֵלָא בְּאַסְנָא אֲתַגְלִיף
 דְּכְתִיב (שמות ד) וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אֲרָצָה וַיְהִי לְנַחֵשׁ, בְּהֵיחִיָּא שְׁעֵתַי
 אֲתַגְלִיף נְחָשׁ עָלַי צוּר.

וְתָא חַזִּי אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְשָׁמוּי
 הוּוּ (ד'דו) גְּלִיפֵן בְּחוּטְרָא יַעֲבִידוּ אֲתָאן, וְתַנִּיא תְרִין
 אֲתִין אֲתַעֲבִידוּ בִימָא בְּהֵוּא סֶטֶר דְּסֶטָא מִשֶּׁה בְּרַחֲמֵי
 וְדִנָּא, בּוּזַע יִמָּא לְיִשְׂרָאֵל בִּי"ב שְׁבִילִין וְאֲתִיב בְּדִנָּא
 עַל מִצְרָאֵי וְאַטְבַּע לְהוֹן בְּתַהוּמָא. הֵדָּא הוּא דְכְתִיב, (שמות
 י"ד) וַיָּשָׁב ה' עֲלֵיהֶם אֵת מִי הַיָּם מִהֵיחִיָּא שְׁעֵתָא בְּעָא
 לְאַפְקָא מִיָּא. אֲמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסִי חוּטְרָא
 מְגִיסָא אוּחְרָא וְתִרִין אֲתָאן אֲתַעֲבִיד בֵּיה, כְּמָה
 דְּאֲתַעֲבִיד מִסְטְרָא אוּחְרָא, חַד אֵת הַכָּא וְחַד אֵת
 בְּמַרְיבָה. אָבֵל הַשְּׁתָא, (שמות י"ז) וְהִפִּיתָ בַצּוּר, בְּאֵן צוּר,
 בְּהֵאי צוּר, וְסִלִּיק נְחָשׁ דְּלִזְמָנָא אַחְרָא. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
 מֵאֵי דְכְתִיב (במדבר כ) קַח אֵת הַמָּטָה וְהִקְהֵל אֵת הָעֵדָה אֲתָה
 וְאַהֲרֹן אַחִיךָ וְדַבַּרְתֶּם. מָהוּ וְדַבַּרְתֶּם.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מָנִי לִיה עַל נְחָשׁ דְּהָא אֲתַעֲבִיד בַּצּוּר.
 הַשְּׁתָא בְּעֵי דְאֲתַעֲבִיד בְּנַחֵשׁ לְאַשְׁלָמָא שְׁמוּי
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאֵלִין אֲתִין, מִשְׁמַע דְּכְתִיב וְדַבַּרְתֶּם
 וְכְתִיב (במדבר כ"א) וַיְדַבֵּר הָעָם בְּאַלְהֵים וּבַמִּשֶּׁה. מָה כְּתִיב
 בְּתִרְיָה, וַיִּשְׁלַח ה' בְּעָם אֵת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים וְגו'. מָה

נָחַשׁ חִילִיָּה בְּפּוּמִיָּה, אוֹף הָכָא בְּפּוּמָא וּמִשָּׁה לָא עֲבַד
הָכִי, אֵלָא הָכָה, מָחָא וְלֹא אֲשֻׁלִּים שְׂמָא, אֵלָא חוֹר
בְּקַדְמִיתָא (בְּקַדְמִיתָא) בְּשְׂמָא דְצוּר וְשִׁבְק שְׂמָא דְנָחַשׁ. הָדָא
הוּא דְכְּתִיב וַיֵּךְ, וְלֹא כְּתִיב וַיְדַבֵּר, כְּמָה דְאַתְּפִקֵּד,
וּדְבַרְתֶּם. דְּתַנִּינָן צוּר לְמַעְבַּד, וְנָחַשׁ לְמַלְלָא. (במדבר כ) וַיֵּךְ
אֵת הַסֵּלַע בְּמִטְהוּ פְּעָמִים, חַד דְּעֵבֵר וְחַד הַשְּׂתָא.

תְּנִיָּא אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֵּיה שַׁעְתָּא אֲשַׁתְּאָר שְׂמָא,
כְּלוּמַר דְּלֹא אֲשַׁתְּלִים בְּהָהוּא אוֹת דְּשִׁבְיָק מִשָּׁה
נָחַשׁ וְלֹא אֲשַׁתְּלִים כָּל שְׂמָא, דְּהָא בְּחַד גִּיסָא אֲשַׁתְּלִים.
בִּימָא מְגִיסָא אוֹחְרָא, שְׂרִי בְּצוּר וְלֹא אֲשַׁתְּלִים בְּנָחַשׁ.
אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֲבַדְתָּ דְשְׂרִי שְׂמִי וְלֹא
אֲשַׁתְּלִים לְמַעְבַּד אַתּוּוֹן, אוֹף אַתְּ שְׂרִית, וְלֹא תִשְׁתְּלִים.
(במדבר כ) לֵכֵן לֹא תִבִּיאוּ, שְׂרִית לְאַפְקָא לוֹן, וְלֹא תִשְׁתְּלִים
לְאַעְלָא לוֹן לְאַרְעָא. לֵכֵן לֹא תִבִּיאוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
יַדַּע לְבָא דְמִשָּׁה בְּקַדְמִיתָא, דְּדַחִיל כַּד חָמָא נָחַשׁ.
דְּכְּתִיב (שמות ד') וַיִּנֶּס מֹשֶׁה מִפְּנֵי לְבָא, חָמָא וְלֹא יַדַּע.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר כְּתִיב (במדבר כ"א) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נָחַשׁ נְחֹשֶׁת
וַיִּשְׁמְהוּ עַל הַנָּס, עַל נִס לֹא כְּתִיב אֵלָא עַל הַנִּס.
בְּעָא לְאַתְקִנָּא מָה דְחָסֵר. אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
כְּתִיב (במדבר כ"ז) לְהַקְדִּישְׁנִי בְּמִים, בְּמִים וְלֹא בְּדַבַּר אַחֵר.
כְּשֵׁם שֶׁהִתְחַלַּת בְּמִים, בְּעֵינָא דִישְׁתְּלִים בְּשְׂמִי הַנִּס

בְּמִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶתְרָא דְחֶסֶר לָא שְׁלִים אַבְל אֶתְ

מַגִּיד נִסָּא חֲדָא (נ"א הֲכָא).

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּתִיב (במדבר כ"א) עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף, עֲשֵׂה
 לְךָ, לְתוֹעֲלֵתְךָ. עֲשֵׂה לְךָ, תִּקֵּין מָה דְחֶסֶרְתָּ וְעַם
 כָּל זֶה, לָא תִּקֵּן אֶלָּא רֵאִיָּה, שְׁהִיוּ רוּאִים בְּנַחֲשׁ וְחִיִּין,
 אַבְל לָא נִקְדַּשׁ שְׁמָא בְּמִים וְאַשְׁתָּאֵר חֶסֶר מִהַשָּׂאֵר.
 וְתִקְנַת בְּרֵאִיָּה, (דברים ל"ב) עֲלֵה אֶל הַר הָעֵבְרִים וּרְאֵה, הַנֶּבֶךְ
 רוּאֵה בְּעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לָא תַעְבּוֹר (במדבר כ"ז) וְרֵאִיתָ אוֹתָהּ
 וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמְּךָ. תָּא חֲזִי דְאַפִּילוּ רֵאִיָּה כִּיּוֹן דְּעֵבֵד
 רֵאִיָּה, בְּהֵאִי אֲשֻׁלִּים לִיָּה רֵאִיָּה, אַבְל לָא אֲשֻׁלִּים שְׁמָא
 בְּמִיָּא כְּמוֹ שְׂאֵר כָּל שְׁמָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק בְּשַׁעָה דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (במדבר
 כ) לְכֵן לָא תִבִּיאוּ. אָמַר מֹשֶׁה, הֵאִי חוּיָא לְתַקְלָא
 עֲלֵמָא הוּא. אָמַר לִיָּה מֹשֶׁה, לָאוּ הֲכִי, דִּינָא לְחֵיבִיָּא
 וְחִיִּין לְמֵאֲרֵי קְשׁוּט, בְּאוֹתָהּ שַׁעָה דְכְּתִיב (במדבר כ) וּרְאֵה
 אוֹתוֹ וְחִי יַדַּע מֹשֶׁה דְרַכְּיוּ וְהִצְדִּיק עֲלֵיו אֶת הַדִּין. פְּתַח
 וְאָמַר, (דברים ל"ב) הַצּוֹר תִּמְים פִּעְלוּ, דָּא הוּא צוֹר
 דְקֶאֱמַרִּינָן (דברים ל"ב) אֵל אֲמוּנָה וְאִין עוֹל דְכְּתִיב, וּרְאֵה
 אוֹתוֹ וְחִי. וְכְּתִיב (שְׁמוּאֵל ב' כ"ב) הֵאֵל תִּמְים דְרַכּוּ.

אָמַר ר' חִיָּא וְהָא תִנִּינָן, אֵל, גְּזֻרַת רַחֲמֵי הוּא כְּמָה
 דְאֶתְ אָמַר (דְּכְתִיב) (במדבר כ"ג) אֵל מוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם,

(שמות ל"ד) אֵל רַחוּם וְחַנוּן. אָמַר לִיָּהּ, לָאוּ הִכִּי. דִּתְנִינָן,
 שְׁלֵיט רַחֲמֵי עַל דֵּינָא, אֵל בְּלַחֲדוּי יְכוּלַת הָוּה לִיָּהּ
 וְרִשׁוּתִיָּהּ הָוּה דִּילִיָּהּ. מֵאֵי יְכוּלַת, שׁוּלְטָנוּתָא דְאֵל,
 אֲתַגְבֵּר גְּזִירָה דִּילִיָּהּ. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (בראשית ל"א) יֵשׁ לְאֵל
 יָדַי, וְרִשׁוּתָא דִּילִיָּהּ יְכוּלַת דֵּעֵינָא בִּישָׂא. כְּמָה דְאֵת אָמַר
 יֵשׁ לְאֵל יָדַי. אָמַר לִיָּהּ, וְהָא כְּתִיב (דברים י') הָאֵל הַגָּדוֹל
 הַגְּבוּר, אֵל גָּדוֹל נִצְחָא, אֵל בְּלַחֲדוּי נִצְחָא. וְכְתִיב (דברים
 ל"ב) הַצּוֹר תַּמִּים פָּעָלוּ פִּי כָל דְרָכָיו מִשְׁפָּט. הָא צוֹר (דברים
 ל"ב) אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עוֹל, הָא נִחַשׁ עָלַי צוֹר.

נְהַדֵּר לְמִילַי קַדְמָאֵי, וְכְתִיב (איוב ח) הָאֵל יַעֲוֶה מִשְׁפָּט,
 חַס וְשָׁלוֹם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הַיֵּינּוּ דְכְתִיב (תהלים
 פ"ה) אֲשַׁמְעָה מָה יִדְבַר הָאֵל וְגו'. (שמות ד) וַיִּשְׁלַח יְדוֹ וַיַּחֲזֹק
 בּוֹ וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (דברים כ"ז) מִטָּה
 מִשְׁפָּט, מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי שְׁנַי מְטוֹת הָיוּ, א' שֶׁל מֹשֶׁה וְא' שֶׁל
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֵאֵי מִשְׁמַע, דְכְתִיב (שמות ד)
 וּמִטָּה הָאֱלֹהִים. דִּתְנִינָן, בְּשַׁעָה שְׁהִיָּה נוּטֵל מֹשֶׁה הַמִּטָּה
 בְּרִשׁוּתוֹ, הָיָה כְּאֵילוֹ שְׁלוֹ. הֵדָא הוּא דְכְתִיב (שמות ד) וַיִּקַּח
 מֹשֶׁה אֶת מִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ, כִּיּוֹן דְאָמַר וַיִּקַּח מֹשֶׁה,
 אֵינִי יוֹדַע שְׁלַקְחוֹ בְּיָדוֹ. אָלָא מָהוּ בְּיָדוֹ, בְּרִשׁוּתוֹ
 בְּיַכְלָתוֹ.

וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרִשׁוֹתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה הָיָה, עַד שֶׁהוּקָם
הַמְּשָׁכָן. כִּיּוֹן שֶׁהוּקָם הַמְּשָׁכָן, חָזַר הַמַּטָּה לְפָנַי
הַעֲדוּת וּמֹשֶׁה הָיָה נוֹטְלוֹ לַעֲשׂוֹת בּוֹ נְסִים. הֲדָא הוּא
דְּכָתִיב (במדבר ב) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַמַּטָּה מִלְּפָנַי ה', כִּיּוֹן
שֶׁלְקַחְו הָרִי הוּא בְּרִשׁוֹתוֹ וּכְשָׁלוֹ הָיָה.

אָמַר ר' יְהוֹשֻׁעַ, אוֹתוֹ הַמַּטָּה שֶׁל סְנַפְרִינוֹן הָיָה,
וּמִשֵּׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית נִבְרָא. כִּמָּה דִּתְנִינָן וְהַמְּכַתֵּב
וְהַמַּטָּה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, שֶׁל עֵץ הָיָה. מֵאֵן דְּאָמַר שֶׁל
סְנַפְרִינוֹן הָיָה, דְּכָתִיב (יחזקאל א) כִּמְרֹאֶה אֶבֶן סַפִּיר דְמוֹת
כֶּסֶף, וְכָתִיב (שמות ד) מִטָּה הָאֱלֹהִים. וּמֵאֵן דְּאָמַר שֶׁל עֵץ
הָיָה, כְּדָכָתִיב (שמות ט"ו) וַיֹּרְהוּ ה' עֵץ וְגו' שָׁם שָׁם לוֹ חֶק
וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסְהוּ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּאֵן הָרִי
חֶק וּמִשְׁפָּט לַעֲשׂוֹת נְסִים, חֶק וּמִשְׁפָּט. נַחֲשׁ עָלַי צוּר
דְּכָתִיב (משלי ל) נַחֲשׁ עָלַי צוּר. וְשָׁם נִסְהוּ מִשׁוּם דְּכָתִיב
(שמות ט"ו) וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם.

דְּבַר אַחַר, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה חֶק
וּמִשְׁפָּט שְׁלֵא יְהֵא נִקְדָּשׁ אֱלֹא בְּמַיִם שְׁנַמְתְּקוּ.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב, כִּי מָרִים הֵם מִכָּאֵן שְׁנִינוּ, יֵשׁ
מַיִם עֲכוּרִים וַיֵּשׁ מַיִם צְלוּלִים, יֵשׁ מַיִם מָרִים וַיֵּשׁ מַיִם
מְתוּקִים. וַיִּצְעַק אֵל ה', לָמָּה צָעַק, מִכָּאֵן שֶׁהִיא בְּצַעַר
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה. אָמַר לוֹ, מֹשֶׁה הַנַּחֲשׁ שְׁנַהֲפֹךְ בַּסְּנֵה עֲכָשְׁיוּ

אֶצְטָרֵךְ לְחַקְקָא לִיּה בְצוּר, וְתִרְוִיֵיהוּ עֲמָדוֹ עַל הַמַּיִם
הַמָּרִים. וְאוֹתָהּ שָׁעָה אֶתְחַקֵּק צוּר בְּנַחֲשׁ שֶׁהִיא בּוֹ קוֹדֵם.
הֵדָא הוּא דְכְתִיב (שְׁמוֹת ט"ו) שָׁם שָׁם לּוֹ חֵק וּמִשְׁפָּט.

כִּד אֲתָא ר' אַבָּא, אֲתוּ שְׁאִילוּ קָמִיהּ. אָמַר לְהוּ שְׁפִיר
קָאֵמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהֵכִי הוּא, וְאַנָּא אֵיִצְטָרִיף
לְגַלְאָה רְזָא דְמַלְאָה, וְהָא תּוּינָא דְרַבִּי יְהוּדָה גְּלִי לָהּ. אֶלָּא
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשְׁהָ, מִשְׁהָ הַשְׁתָּא בְּמִצְרַיִם,
הָיָה הַמַּטֵּה שֶׁל אֶהְרֵן לְדַחֲוֵת הַקֶּשׁ הַשּׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל
בְּמִצְרַיִם. אָבֵל כְּשִׁיִצְאוּ מִמִּצְרַיִם, כִּמָּה מִקְטָרְגִי מְזֻמְנִי
עַל יִשְׂרָאֵל לְדַחֲוֵת בַּיָּם, כִּמָּה מַיִם מַרִים נְזַדְמְנוּ
וְקִטְרָגוּ.

בְּאוֹ לַיִם, בָּא רַהֲב שָׂרוּ שֶׁל מִצְרַיִם וְשֶׁל יָם אָמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשְׁהָ הַרִם (אֵת מִטְף) וְנִטָּה (אֵת) יְדָךְ.
כִּיּוֹן דְּאָמַר הַרִם אֵת מִטְף מֵהוּ וְנִטָּה אֵת יְדָךְ, אֶלָּא הַרִם
אֵת מִטְף נִגְד רַהֲב שָׂרוּ שֶׁל מִצְרַיִם. בְּאוֹ לְמַרְתָּ, כִּמָּה מַיִם
מַרִים נְזַדְמְנוּ אֶצְלָם וְנִצְטָעַר מִשְׁהָ וְצַעֲקָה. הֵדָא הוּא
דְכְתִיב (שְׁמוֹת ט"ו) וַיִּצְעַק אֶל ה'. אָמַר לִיּה קוֹדֶשָׁא בְּרִיף
הוּא. מִשְׁהָ, הָרִי לָךְ עֵצָה בְּזוּת. הַשְּׁלֵךְ הַמַּטֵּה אֶצְלָם
וְיִתְחַקֵּק נַחֲשׁ עֲלֵי צוּר, שְׁנִיָּהֶם בִּיחָד, וַיִּצְלוּ. הֵדָא הוּא
דְכְתִיב (שִׁם) וַיִּזְרְחוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם. עֵץ, כִּמָּה
דְּאֶתְמַר (קֹהֶלֶת י"א) מְקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ, שֶׁהוּא עֵצָה, וַיִּשְׁלַךְ

אֶל הַמַּיִם. וּכְתִיב (שמות ט"ו) שָׁם שָׁם לֹו חֶק וּמִשְׁפָּט, נֶחֱשׁ
עָלַי צוּר. וְשָׁם נִסְהוּ, עֵטְרָהוּ בְּנִסִּים אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מִפָּאן וּלְהִלָּאָה הָרִי לָךְ שִׁיעֵמוּד אֶצֶל הַמַּיִם הָרִי לָךְ
לְהִתְקַדֵּשׁ שָׁמַי בַּמַּיִם.

כְּשֶׁבָאוּ לְאֱלִים, בָּאוּ הַמַּיִם לְקַטְרֵג בָּהֶם. אָמַר הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, בַּמָּקוֹם הַזֶּה אֵין צָרִיךְ מִטָּה. הָרִי
יַעֲקֹב שֶׁהוּא אֵילָן בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ וְהוּא שִׁבְעִים תְּמָרִים
וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם, שְׁנַיִם עֶשֶׂר שִׁבְטִים בְּשִׁבְעִים
עֲמוּדִים וַי"ב שִׁבְטִים. כְּמָה דָּאֵת אָמַר (ישעיה א) כִּי יְבוֹשׁוּ
מְאִילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם. מִיָּד, וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמַּיִם בַּמָּקוֹם
הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא אֵילָן, וְהוּא אֱלִים. מִשְׁמַע דְּכְתִיב עַל הַמַּיִם,
וּמִשְׁמַע דְּכְתִיב שָׁם שָׁם לֹו וְלֹא בַּמָּקוֹם אַחַר וְשָׁם שְׁלֹטוֹ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל הַמַּיִם וְלֹא הוּצָרָךְ הַמִּטָּה. מִפָּאן וּלְהִלָּאָה
אֵיצְטְרִיךְ הַמִּטָּה, בְּנֶחֱשׁ עָלַי צוּר אֶצֶל הַמַּיִם.

בָּאוּ לְחֹרֵב בָּאוּ הַמַּיִם לְקַטְרֵג, אָמַר לִיָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, (שמות ט"ז) וְהִפִּיתָ בְּצוּר, הַמִּטָּה אֵיצְטְרִיךְ הַכָּא
וְהִפִּיתָ לְאֵלוֹ בְּאוֹתוֹ צוּר וְלֹא בְּנֶחֱשׁ. אָמַר מֹשֶׁה יִתִּיר
אֵיצְטְרִיךְ הַכָּא, אֲנִי חָמִי מַיִם דְּבַעֲיִן לְשִׁטְפָּה. אֲמַאי,
(שמות ט"ז) הַנְּנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִפִּיתָ
בְּצוּר. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה, עֲדִין בְּמַרְיָבָה
עֲתִידִין הַמַּיִם לְקַטְרֵג יוֹתֵר, שֶׁהֵם מַיִם עֲכוּרִים רָעִים

וְזִדּוֹנִים וְיִזְדוּגוֹ בְּהֵם יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹי לְעֵינֵיהוֹן. וְאוֹתָהּ
שָׁעָה אֵיצְטְרִיךְ הַמַּטָּה וְהַתִּיר עֲלֵיהֶם הַנְּחָשׁ בְּגִלּוֹי
לְעֵינֵיהֶם, וְיִתְקַדֵּשׁ שָׁמַי. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, לְהַקְדִּישְׁנִי
בְּמִים לְעֵינֵיהֶם. מָהוּ לְעֵינֵיהֶם, דְּבַר שְׁנִזְדוּגוֹ בְּהֵם
בְּגִלּוֹי.

תָּא חֲזִי, הָכִי חָמָא דְיִוֵּד. דְּכְּתִיב, (תהלים קכ"ד) לֹוֹלִי ה' שְׁהִיָּה
לָנוּ בְּקוֹם עָלֵינוּ אָדָם, זֶה פֶּרְעָה. (תהלים קכ"ד) אָזִי עֶבֶר
עַל נַפְשָׁנוּ הַמִּים הַזִּדּוֹנִים כְּדָא מְרִינָן (תהלים קכ"ד) נַפְשָׁנוּ
כְּצַפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, מָה רָאָה מֹשֶׁה בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁלָא עָשָׂה
בְּנְחָשׁ, אֱלֹא יִשְׂרָאֵל הָיוּ דוֹחֲקִים לְמֹשֶׁה, תָּנָה לָנוּ
מִים, נְתִייעֵץ וְאָמַר. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לִי, עֲמוּד
בְּנְחָשׁ וְאֵנָּא חָמִי דְאִין גְּזִירָה לְנְחָשׁ בְּמִים אֱלֹא בְּעַפָּר.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵהַכָּא, (בראשית א) וְעַפָּר תֹּאכַל כָּל יְמֵי
חַיֶּיךָ מִשְׁמַע דְּעַפָּר יִיכּוֹל כָּל יוֹמוֹי, אֲבָל לֹא
בְּמִיא. וְיִשְׂרָאֵל דְּחֻקִּין לִי, וְאִף עַל גַּב דִּיתְעַבִּיד נִיסָא,
לֹא יִתְעַבִּיד בְּאַתֵּר דָּא, אֱלֹא אֲתַחֲקַק בְּעַפָּרָא וְלֹא בְּמִיא.
דְּכְּתִיב (שמות ד) וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אֶרְצָה וַיְהִי לְנְחָשׁ. וְצוּר בְּדָא
אֲתַחֲקַק בְּמִיא בְּמָרָה, וּכְבֹר עֶבֶד נִיסָא בְּהָאִי, דְּאֲתַעַבִּיד
זְמָנָא אַחְרָא. דְּכְּתִיב, (במדבר כ) וַיִּךְ אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְהוֹ
פְּעָמִים. אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֹשֶׁה (במדבר כ) יַעַן

לֹא הָאֲמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישְׁנִי, דְּחֻשְׁבְּתוֹן דְּלֹא יְכִיל נְחֹשׁ
בְּמֵיָם. (במדבר כ) לִכֵּן לֹא תִבְיֹאוּ: (עד כאן מזהה שמטות)

מֵאֵי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּמַחְקֵק בְּנִסְיֵין הוּוּה, וְשָׂמָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה רְשִׁימָא בִּיהַ. בְּקַדְמִיתָא נְחֹשׁ, כְּמַה דְּאִתְמַר,
(משלי ל) דְּרַף נְחֹשׁ עֲלֵי צוּר. נְחֹשׁ, הָא אֲתִידַע דְּאִתְעַר צוּר.
(ב"א וְאִתְמַר צוּר) בְּאֵן אֲתַר אֲתַגְלִי, הֲכָא אֲתַגְלִי דְּכְתִיב הַנְּנִי
עוֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל הַצּוּר. וּמֵאֵן צוּר. כְּמַה דְּאִתְ אֲמַר
(דברים לב) הַצּוּר תָּמִים פְּעֻלוֹ, וְתַמָּן יִדַּע מִשָּׁה הֵיךְ קָאִים
נְחֹשׁ עֲלֵי צוּר. וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי.

אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵי לִישְׁתִּיק קָרָא יְאוּת שְׂאִילְתָּא. אֲלֵא
הָא כְּתִיב, וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם. אֲמַר
לִיהַ, וְדָאֵי הֲכִי הוּוּא, דְּלִית לָךְ כָּל שְׂמָא וְשָׂמָא, מֵאִינוֹן
שְׂמָהֵן קְדִישִׁין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא, דְּלֹא עֵבֵד נִסְיֵין
וּגְבוּרָאֵן, וְאִפִּיק כָּלָא דְּאֲצֻטְרִיךְ לְעֵלְמָא, כָּל שְׂכָן
לְאַפְקָא הֲכָא מִיָּא.

אֲמַר לִיהַ, אֵי הֲכִי, הָא כְּתִיב, (תהלים עח) הֵן הִכָּה צוּר
וַיִּזּוּבוּ מַיִם. מֵאֵן מַחִי לְשִׁמְיָה. אֲמַר לִיהַ, פְּטִישָׁא
חֲרִיפָא, בְּקֻטְרוֹי יְדִיעַ, וְאִתְ שְׂאִיל דָּא. אֲלֵא תָא חֲזִי,
בְּכָל אֲתַר צוּר גְּבוּרָה, וְכַד בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּא
לְמַחָאָה, אוֹ לְאַלְקָאָה, אֲתַעַר גְּבוּרָה דָּא וְהַהוּוּא גְּבוּרָה
מַחִי וְלָקִי, וְדָא הוּוּא דְּכְתִיב, הֵן הִכָּה צוּר וַיִּזּוּבוּ מַיִם. וְאֵי

לָאוּ דְאִתְעַר צוּר, וְלָקִי בְּאִתְר דְּאַצְטְרִיךְ, לָא נְבִיעִין
מִיָּא.

אֲמַר לִיה, אִי הָכִי, הָא פְּתִיב, (דבריים לב) צוּר יִלְדֵךְ תְּשִׁי.
וְתַנִּינן מַאי תְּשִׁי, כְּלוּמַר חֲלָשֶׁת לִיה. אֲמַר לִיה
וְדַאי הָכִי הוּא, דְּאֶלְמְלִי יִנְדַּעוֹן חֲיִיבֵיָא, דְּהֵאִי צוּר
זְמִינָא לְאִתְעָרָא לְקַבְּלֵיהוּ, וְלֹא־לְקָאָה לֹון, יִמְנַעוֹן
מְלִמִּיחָב קָמִיה, אֶלָּא חֲלָשָׁא אִיהִי בְּעֵינֵיהוּ, הוּאִיל וְלֹא
מִסְתַּכְּלִי בְּה, וְלֹא מִסְתַּכְּלִי בְּאַרְחֵיהוּ (ס"א בַּפְּרָסִיָּהוּ) וְעַל דָּא
צוּר יִלְדֵךְ תְּשִׁי.

ר' אַבָּא אֲמַר, אִית צוּר, וְאִית צוּר, מְסֻטְרָא דְּצוּר
עֲלָאָה, נִפְק צוּר אַחְרָא. וּמַאי צוּר עֲלָאָה. צוּר דְּכָל
צוּרִים. וּמַאי אִיהוּ, הֵהוּא דְּאוּלִּידַת לְיִשְׂרָאֵל, דְּכַתִּיב צוּר
יִלְדֵךְ תְּשִׁי. דְּהֵא מְסֻטְרָא דְּצוּר עֲלָאָה דְּלַעִילָא, נִפְקָא
צוּר אַחְרָא. מְסֻטְרָא דְּאִמָּא, נִפְקָא גְבוּרָה.

וְאִזְלָא הָא כְּהָא דְּאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (תהלים קו) מִי (פ"ג
ע"א) יִמְלֵל גְבוּרוֹת יְיָ. מַאי גְבוּרוֹת יְיָ. לְאֶכְלָלָא
אִמָּא עֲלָאָה דְּכָלָא, דְּהֵא עַל גַּב דְּלָאוּ אִיהִי דִּינָא,
מְסֻטְרָהָא אֲשֶׁתִּכַּח, דְּהֵא מְסֻטְרָהָא (דף ט"ד ע"ב) גְבוּרָה
אֲשֶׁתִּכַּח, וּבְגִינִי כַּךְ צוּר עֲלָאָה אֶקְרִי. (דבריים לב) וְתִשְׁכַּח
אֵל מְחוּלְלָהּ, דָּא נְהִירוּ דְּאַבָּא. מַאי נִיהוּ. חֶסֶד עֲלָאָה,
דְּאִיהוּ נְהִירוּ דְּאַבָּא.

תוֹ אָמַר רַבִּי אֲבָא, מֵיִם בְּכָל מְקוֹם, הָא יְדִיעָא, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּהַאי צוּר אֲתַעֵר לְאַרְקָא מִיָּא, דְּהָא לָא
 אֲתַחְזִי, (אָלָא מְגֻדְלָה) וְדָא הוּא אֶת וְנִיסָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. וְעַל דָּא שְׁבַח דְּדוּד וְאָמַר, (תְּהֵלִים קִיד) הֶהֱפְכִי הַצּוּר אֲגַם
 מֵיִם וְגוֹ'. וּמִשְׁמַע הֶהֱפְכִי, דְּהָא לָא אֲרַחֲוֵי דְצוּר בְּכַף.
 וְעַל דָּא, בְּצוּר עֲלָאָה, אֲפִיק מִיָּא מֵאַתֵּר דְּלַתְתָּא. וּמָה
 שְׁמִיָּה דְּהָהוּא דְּלַתְתָּא. סֻלַּע. דְּכַתִּיב, (בַּמְדַּבֵּר ב)
 וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מֵיִם מִן הַסֻּלַּע. וּבְמָה אֲפִיק הָאִי סֻלַּע מִיָּא.
 בְּחִילָא דְצוּר דְלַעִילָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, (דְּבָרִים לֵב) הַצּוּר תָּמִים פְּעָלוּ מֵאִי מִשְׁמַע
 הַצּוּר תָּמִים פְּעָלוּ. דְּאֲתַהֲפֹךְ צוּר, לְמַעַבְד פְּעָלוּ
 דְּתָמִים. וּמֵאִי אִיהוּ. אֲבָרְהָם. דְּכַתִּיב בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית יז) הִתְהַלֵּךְ
 לְפָנַי וְהָיָה תָּמִים. וְדָא הוּא הֶהֱפְכִי הַצּוּר אֲגַם מֵיִם,
 וּמִשְׁמַע תָּמִים פְּעָלוּ, וְדָא אֲבָרְהָם.
 בְּשַׁעֲתָא דָּא, אֲתַהֲדֵר הַצּוּר, תָּמִים. בְּשַׁעֲתָא אַחְרָא
 תַּנְיִינָא, כֹּד (אֲתַעֲנֵשׁ) בַּעַא מִשָּׁה לְאַפְקָא מִיָּא
 בְּהַאי צוּר, בְּחֻבֵּיָהּ דְיִשְׂרָאֵל, לָא אֲתַהֲדֵר תָּמִים,
 כְּקַדְמִיתָא. בֵּיהּ זְמַנָּא, אֲתַרְעֵם מִשָּׁה וְאָמַר, צוּר יִלְדֵךְ
 תְּשִׁי. כְּלוּמַר, חֲלָשֶׁת לִיָּה מִמָּה דְהוּוּ בְּקַדְמִיתָא, דְּבִגְיִנְךָ
 לָא אֲשַׁתְּכַח תָּמִים הַשְׁתָּא, וְאֲתַעֲבִיד (בִּידָה) דִּינָא, מַה דְלָא
 הוּוּ בְיוֹמֵי יִלְדֵךְ, כְּלוּמַר עוֹלִימְךָ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מֵאֵי דְכָתִיב הִישׁ יי' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.
 וְכִי טַפְשִׁין הוּוּ יִשְׂרָאֵל דְּלֹא יַדְעֵי מְלָה דָא, וְהָא
 חָמוּ שְׂכִינְתָא קָמִייהוּ, וְעֵנְנֵי כְבוֹד עָלְיֵיהוּ דְסַחְרוֹן לֹון,
 וְאִינוּן אָמְרוּ הִישׁ יי' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין, גּוֹבְרִין דְחָמוּ זִיו
 יִקְרָא דְמַלְכֵיהוֹן עַל יַמָּא, וְתַנִּינֹן, רָאֲתָה שְׂפָחָה עַל הַיָּם
 מִה שְׁלֹא רָאָה יַחְזַקְאֵל, אִינוּן אֲשַׁתְּכַחוּ טַפְשִׁין, וְאָמְרוּ
 הִישׁ יי' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.

אֵלָא (נשא קב"ט ע"א) הֵכִי קָאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּעוּ לְמַנְדַּע,
 בֵּין עַתִּיקָא סְתִימָאָה דְכָל סְתִימִין, דְאֶקְרִי אֵין.
 וּבֵין זַעִיר אֶפִּין דְאֶקְרִי יי'. וְעַל דָּא, לָא כְּתִיב הִישׁ יי'
 בְּקִרְבָּנוּ אִם לֹא, כְּמָה דְכָתִיב הִילָךְ בְּתוֹרַתִּי אִם לֹא. אֵלָא
 הִישׁ יי' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.

אִי הֵכִי אֲמַאי אֲתַעְנָשׁוּ. אֵלָא עַל דְעֵבִידוּ פְרוּדָא,
 וְעֵבִידוּ בְנַסְיוֹנָא, דְכָתִיב וְעַל נְסוּתָם אֵת יי'. אָמְרוּ
 יִשְׂרָאֵל, אִי הָאִי נִשְׂאֵל בְּגוּוֹנָא חַד. וְאִי הָאִי נִשְׂאֵל
 בְּגוּוֹנָא אַחְרָא. וְעַל דָּא מִיָּד וַיְבֹא עֲמֶלְק.

(שמנות יז) וַיְבֹא עֲמֶלְק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידִים. רַבִּי יוֹסִי
 פִּתַח, (ישעיה לב) (ו' ע"א) אֲשֶׁרִיכֶם זוֹרְעֵי עַל כָּל מַיִם
 מִשְׁלַחֵי רֶגֶל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר. אֲשֶׁרִיכֶם זוֹרְעֵי עַל כָּל מַיִם,
 תַּמָּן תַּנִּינֹן, כְּמָה מַיִם וְכְמָה מַיִם מִשְׁתַּכְּחִין. זַכָּאִין אִינוּן
 יִשְׂרָאֵל, דְלִית זֹרְעָא לְהוּ, אֵלָא עַל הַמַּיִם, דְכָתִיב וַיַּחֲנוּ

שֵׁם עַל הַמַּיִם, אֵינּוֹן דִּהּוּ תַּחֲתַּ עֲנַפֵּי אֵילָנָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא.

דִּתְנִיא, אֵילָנָא אֵית לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהוּא אֵילָנָא
רַבְרָבָא וְתַקִּיפָא, וּבִיָּה אֲשַׁתְּכַח מְזוּנָא לְכֻלָּא.
וְהוּא אֲתַחַם בְּתַרִּיסַר תַּחֲוּמִין, בְּמַתְקָלָא, וְאֲתַתְקַף
בְּאַרְבַּע רוּחֵי עֲלָמָא. וְע' עֲנַפִּין אֲחִידָן בֵּיה וְיִשְׂרָאֵל
מִשְׁתַּכְּחֵי בְּגוּפָא דֵּהֵהוּא אֵילָנָא. וְאֵינּוֹן שְׁבַעִין עֲנַפִּין
סַחְרָנָא דִּלְהוֹן.

וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, וַיָּבֹאוּ אֱלִימָה וְשֵׁם שְׁתִּים עֶשְׂרֵה עֵינּוֹת
מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים, וְהָא אוּקְמוּהָ, וְאֲתַמַּר
בְּכַמָּה אֲתַר. מַאי וַיַּחֲנוּ שֵׁם עַל הַמַּיִם. אֵלָא בְּהֵהוּא
זְמַנָּא, שְׁלִיטוּ עַל אֵינּוֹן מֵיָא, דֵּאֵינּוֹן תַּחֲתַּ עֲנַפִּין
דֵּאֵילָנָא, דֵּאֲקָרוּן (תהלים קכד) הַמַּיִם הַיְדִידוּנִים. וְעַל דָּא
אֲשַׁרִּיכֶם זוֹרְעֵי עַל כָּל מַיִם.

מִשְׁלַחֵי רַגְלֵי הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר, אֵינּוֹן תְּרִין פְּתָרֵי שְׁמָאֵלָא,
דֵּאֲחִידָן בְּהוּ עֲמִין עוּבְדֵי פּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת,
דֵּאֲקָרוּן שׁוֹר וְחֲמוֹר. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, (בראשית לב) וַיְהִי לִי שׁוֹר
וְחֲמוֹר. בְּגִין דְּלָבָן חֲפִים הָוָה בְּחַרְשִׁין וּבְאֵינּוֹן פְּתָרִין
תַּתְּאִין, וּבְאֵינּוֹן בְּעָא לְאוּבְדָא לְיַעֲקֹב, כְּמָה דְכְּתִיב,
(דברים כו) אֲרָמִי אוּבַד אָבִי, וְהָא אֲתַמַּר. וּכְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל זִכְרֵי־אֵין,
מִשְׁלַחֵי לְהוּ, וְלֹא יִכְלִי לְשַׁלְּטָאָה עַל־יְהוּ, הֲדָא הוּא

דְּכַתִּיב מִשְׁלַחֵי רַגְלֵי הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר דְּלֹא שְׁלֵטֵי בְּהוּ.
 אָמַר רַבִּי אֲבָא, כַּד מְזַדְּוֹגֵי כַּחֲדָא, לֹא יִכְלֵי בְּנֵי עֲלָמָא
 לְמִיקָם בְּהוּ, וְעַל דָּא (דף ט"ה ע"א) כְּתִיב (דברים כב) לֹא
 תַּחְרוֹשׁ בַּשּׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחֲדָיו. יַחֲדָיו דִּיִּיקָא. וְתַנִּינָן, לֹא
 יִהְיֶיב אִינִישׁ דְּוֹכֶתָא לְזִינִין בִּישִׁין, דְּהָא בְּעוֹבְדָא דְּבַר נֶשׁ
 (לְתַתָּא), אַתְעָר מַה דְּלֹא אֲצִטְרִיךְ. וְכַד מְזַדְּוֹגֵי כַּחֲדָא,
 (לֹא יִכְלִין לְמִיקָם בְּהוּ. מִבִּין סִטְרָא דְּלַהוֹן נְפִיק)
 מִתְקִיפּוּתָא דְּלַהוֹן דְּאֲקָרִי
 כְּלָב, וְדָא חֲצִיפָא מְכֻלְהוּ, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות יא)
 וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יַחֲרֹץ כְּלָב לְשׁוֹנוֹ. (נ"א מִתְקִיפּוּתָא דְּלַהוֹן
 אֲפִיק הַהוּא דְּאֲקָרִי כְּלָב, וְדָא חֲצִיפָא מְכֻלְהוּ)
 אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 אַתּוּן אֲמַרְתּוּן, הֵישׁ יִי' בְּקֶרְבָּנוּ אִם אֵין, הֲרִי אֲנִי מוֹסֵר
 אֲתָכֶם לְכָלָב. מִיָּד וַיֵּבֵא עֲמֶלֶק.

ר' יְהוּדָה אָמַר, (במדבר כד) רַאשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק וְאַחֲרֵיתוֹ
 עֲדֵי אוֹבֵד. וְכִי רַאשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק, וְהֵלֵא כַּמָּה
 לִישְׁנֵין וְעַמִּין וְאוּמִין הוּוּ בְּעֲלָמָא, עַד לֹא אַתָּא עֲמֶלֶק.
 אֲלֵא, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, דְּחִילוּ וְאִימְתָא נִפְלָה
 עַל כָּל עַמִּין דְּעֲלָמָא מִיִּשְׂרָאֵל, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב,
 (שמות טו) שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן חֵיל אַחְזוּ יוֹשְׁבֵי פְּלִשְׁתִּי. וְלֹא
 הוּוּ עַמָּא דְּלֹא הוּוּ דְּחֵיל מְגִבּוֹרָאן עֲלָאִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְעֲמֶלֶק לֹא הוּוּ דְּחֵיל, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, וְלֹא יִרָא
 אֱלֹהִים. לֹא דְּחֵיל לְמִקְרַב לְגַבְרָךְ. וְעַל דָּא רַאשִׁית גּוֹיִם.

(עמלק הוּוּ קוּדְשָׁא)

דָּאתוּ לְאַגָּחָא קְרָבָא בִּישְׂרָאֵל עֲמִלְק הוּוּ. וּבְגִינֵי כַּף
וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי אוֹבֵד, דְּכָתִיב כִּי מָחָה אֶמְחָה אֶת

זִכְר עֲמִלְק. וּכְתִיב, (דברים כח) תִּמְחָה אֶת זִכְר עֲמִלְק, הִדָּא
הוּא דְּכָתִיב וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי אוֹבֵד. עֲדֵי אֲבָדוֹ מִבְּעֵי לִיָּה.

אָלָא עַד דִּיִּיתֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְיֵאבֵד לִיָּה, (פְּלוֹמֵר עַד
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָהּ אוֹבֵד לִיָּה) דְּכָתִיב כִּי מָחָה אֶמְחָה וְגו'. אָמַר

ר' אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, אִף עַל גַּב דְּהַצּוֹר תְּמִים פְּעֵלוּ,
וְעֵבִיד עֲמַהוֹן חֶסֶד לְאַפְקָא לֹוֹן מִיָּא, לָא שְׂבַק דִּידִיָּה,

דְּהָא כְּתִיב וַיָּבֵא עֲמִלְק.

ר' אָבָא פִּתַּח וְאָמַר, (קהלת ה) יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רְאִיתִי תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ. כַּמָּה בְּנֵי נֶשָׂא אֶטִּימִין לְבָא, בְּגִין דְּלָא

מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵיָתָא. יֵשׁ רָעָה חוֹלָה, וְכִי יֵשׁ רָעָה דְּהִיא
חוֹלָה, וַיֵּשׁ רָעָה דְּלָאוּ הִיא חוֹלָה. אָלָא וְדַאי יֵשׁ רָעָה

חוֹלָה, דְּתַנְיֵנָן, מִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא, נִפְקִי כַּמָּה גְּרֵדִינֵי
נִימוּסִין, דְּבִקְעָן בְּאוֹרָא.

וְכַד בְּעֵיִן לְמִיפְק, אֲזֵלִין וְאַשְׁתַּאֲבִין בְּנוֹקְבָא דְּתַהוּמָא
רַבָּה, לְבַתֵּר נִפְקִין וּמִתְחַבְּרָן כַּחְדָּא, וּבִקְעִין אוֹרִין,

וְשִׁאטִּין בְּעֵלְמָא, וּמִתְקַרְבִין לְגַבֵּיָהּ דְּבְנֵי נֶשָׂא, וְכֹל חַד
אֶקְרִי רָעָה, כַּמָּה דָּאתָּ אָמַר (תהלים צא) לָא תֵּאוּנָה אֶלְיָךְ

רָעָה. מֵאִי לָא תֵּאוּנָה. בְּגִין דְּאֵתִיא בְּתַסְקוּפָא עַל בְּנֵי
נֶשָׂא.

חֹלָה אִמָּאֵי הִיא חוֹלָה. כַּד שְׂרִיא הָאֵי עַל בְּנֵי נִשְׂא,
 עֵבִיד לֹון קְמַצְנִין מִמְּמוֹנִיהוֹן, אֲתִיִּין גַּבְּאֵי צְדָקָה
 גַּבִּיהַ, הִיא מְחָאֵת בִּידֵיהַ. אֲמַר לִיהַ לֹא תִיפּוּק מְדִידָךְ.
 אֲתִיִּין מְסַכְנֵי, הִיא מְחָאֵת בִּידֵיהַ. אֲתִי הוּא לְמִיכַל
 מִמְּמוֹנִיהַ, מְחָאֵת בִּידֵיהַ, בְּגִין לְנִטְרָא לִיהַ לְאַחֲרָא. וּמִן
 יוֹמָא דְשְׂרִיא עָלֵיהַ דְּבַר נֶשׁ, הִיא חוֹלָה, כְּהֵאֵי שְׂכִיב
 מִרַע דְּלֹא אָכִיל וְלֹא שְׂתִי. וְעַל דָּא הִיא רַעָה חוֹלָה.

וּשְׁלֵמָה מְלָכָא צְוּחַ בְּחַכְמָתָא וְאֲמַר, (קהלת ו) אִישׁ אֲשֶׁר
 יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֶשֶׂר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְגו'. הֵאֵי
 קָרָא, לָאוּ רִישִׁיָּה סִיפִיָּה, וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה, כְּתִיב אִישׁ
 אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֶשֶׂר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְגו', מֵאֵי וְלֹא
 יִשְׁלִיטְנוּ הָאֱלֹהִים לְאָכּוֹל מִמֶּנּוּ. אֵי הָכֵי, לָאוּ בְּרִשׁוֹתֵיהַ
 הוּא דְּבַר נֶשׁ.

אֶלָּא, אֵי כְּתִיב וְלֹא יַעֲזֹבֵנוּ הָאֱלֹהִים לְאָכּוֹל מִמֶּנּוּ,
 הוּיִנָּא אֲמַר הָכֵי. אֶלָּא וְלֹא יִשְׁלִיטְנוּ, דְּבִגִין
 דְּהוּא הִימְנִיָּה לְהֵהִיא רַעָה, וְאַחֲדִי בַּהּ. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לֹא שְׁלִיטִיָּה עָלֵיהַ, לְאַתְּבְּרָאָה תְּחוֹתֵיהַ, עַל דְּהוּא אֲתִרְעִי
 בַּהּ, וְאַחֲדִי בַּהּ.

וְכָל אֲרַחוּי כְּשְׂכִיב מִרַע, דְּלֹא אָכִיל וְלֹא שְׂתִי, וְלֹא
 קָרִיב לְמְמוֹנִיָּה, וְלֹא אִפִּיק מִינֵיהַ, וְנִטְרִי לִיהַ עַד
 דְּהוּא יִפּוּק מִעֲלֵמָא, וְיִיתִי אַחֲרָא, וְיִטּוֹל לִיהַ, דְּהוּא
 בְּעֵלְיוּ.

וְשַׁלְמָה מִלְכָּא צְוּוּחַ וְאָמַר, (קהלת ה) עֲשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעְלִי
 לְרַעְתּוֹ. מֵאֵן בְּעַלְיוֹ. דָּא אַחְרָא דִּירִית לִיהּ.
 וְלָמָּה זָכָה הָאִי אַחְרָא לְמַהוּי בְּעַלְיוֹ דִּיהוּא עֵתְרָא. בְּגִין
 דִּיהוּא הַיְמִין לְהַהִיא רַעָה, וְאַתְרַעֵי בֵּה (הדא הוא דכתיב לרעתו
 בשביל ההוא רע) וְאַתְדַּבֵּק בֵּה. בְּגִין כִּף, הָאִי אַחְרָא דִּלָּא
 אַתְדַּבֵּק בֵּה הָאִי רַעָה, זָכָה (האִי) לְמַהוּי בְּעַלְיוֹ דִּיהוּא
 עֵתְרָא הַדָּא הוּא דְכָתִיב לְרַעְתּוֹ, כְּלוּמַר בְּגִין רַעְתּוֹ דִּיהוּה
 מִתְדַּבֵּק בֵּה, רוּוח לִיהּ הָאִי.

דְּבַר אַחַר יֵשׁ רַעָה חוּלָה, הָאִי מֵאֵן דִּיתִיב בְּחוּלְקָא טְבָא,
 בְּבֵית אָבוּי, וְהוּא אָזִיל לְקַבֵּל אָבוּי, (דף ט"ה ע"ב)
 בְּתַסְקוּפֵי מְלִין, הָא אַתְדַּבֵּק בֵּה הוּא רַעָה חוּלָה, כְּבַר נִשׁ
 שְׁכִיב מִרַע דְּכָל אַרְחוּי בְּתַסְקוּפָא, דָּא בְּעֵינָא, וְדָא לָא
 בְּעֵינָא, וּבְגִין הָאִי עוֹתְרָא אַתְדַּבֵּק בַּר נִשׁ בְּרַעָה חוּלָה,
 וְאַתְעַנֵּשׁ בְּהָאִי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְדָא הוּא עוֹשֶׂר
 שְׁמוֹר לְבַעְלִי לְרַעְתּוֹ.

כִּף יִשְׂרָאֵל, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל לֹון עַל גְּדַפֵּי
 נְשָׁרִין, אֶסְחַר לֹון בְּעַנְנֵי יְקָרָא, שְׁכִינְתִּיהּ נְטִיל
 קַמִּיִּהּוּ, נַחַת לֹון מִנָּא לְמִיכַל, אֶפִּיק לֹון מִיִּיא מְתוּקִין,
 וְאֵינֹון הוּוּ אֶזְלִין עֲמִיהּ בְּתַסְקוּפִין. מִיד וַיְבֹא עֲמֶלְק.
 (שמות יז) וַיְבֹא עֲמֶלְק, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רָזָא דְחַכְמַתָּא
 הַכָּא, מְגִזְרַת דִּינָא קְשִׁיא, קָא אַתִּיא קְרַבָּא דָּא.

וְקָרְבָּא דְּאֵשְׁתַּכַּח לְעֵילָא וְתַתָּא. וְלִית לָךְ מַלְאָה
בְּאוּרֵייתָא, דְּלֹא אִית בְּהּ רְזִין עֲלָאִין דְּחַכְמַתָּא,
דְּמַתְקֻשְׁרִין בְּשִׁמְא קְדִישָׁא. כְּבִיכּוּל, אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, כּד יִשְׂרָאֵל אֵינּוּן זַכָּאִין לְתַתָּא, אַתְגַּבַּר חֵילָא דִּילֵי
עַל כְּלָא. וְכּד לָא אֲשַׁתְּכַחוּ זַכָּאִין, כְּבִיכּוּל, מִתִּישִׁין
חֵילָא דְלְעֵילָא, וְאַתְגַּבַּר חֵילָא דְדִינָא קְשִׁיא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, מַה כְּתִיב, וַיָּבֹא
עִמְלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל, אַתָּא לְקַטְרָגָא דִּינָא
בְּרַחֲמֵי. דְּכְלָא אֲשַׁתְּכַח לְעֵילָא וְתַתָּא. בְּרַפִּידִים: בְּרַפּוּי
יְדִים, דְּרַפּוּ יְדֵיהוֹן מֵאוּרֵייתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמַה
דְּאוּקִימְנָא. אֲמַר ר' יְהוּדָה, תְּרִי זְמִנֵי אַגַּח קְרָבָא עִמְלֶק
בְּיִשְׂרָאֵל, חַד הַכָּא. וְחַד דְּכְתִיב, (במדבר ז) וַיֵּרֶד הָעִמְלֶקִי
וְהַכְּנַעֲנִי וְגו'.

אֲמַר ר' שְׁמַעוֹן, לְעֵילָא וְתַתָּא. קַטְרוּגָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא הוּא, לְעֵילָא, כְּמַה דְּאַתְמַר. לְתַתָּא בְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא הוּא, דִּהוּוּ נִסְבִּי לְגַבְרִי, וְגַזְרִי לֹון עֲרָלְתָא (ס"א
אַתָּא) דְּרִשִׁמָּא קְדִישָׁא, וְנִטְלִי לְהוּ וְאַרְמוּ לֹון לְעֵילָא,
וְאַמְרִי טוֹל לָךְ מַה דְּאַתְרַעִית. וְעַל כָּל פָּנִים דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא הוּא (כָּל קוּבְלָנָא כְּלָא) (ס"א קבֵּלָא) כְּלָא.

(שמות יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה שְׁעַ בַּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וַצֵּא
הִלָּחֶם בְּעִמְלֶק. וְכִי מַה חָמָא מֹשֶׁה, דְּסִלִּיק גְּרַמִּיָּה,

מֵהָאֵי קִרְבָּא קִדְמָאָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פְּקִיד. אֲלֵא
 מֹשֶׁה זָכָא חוּלְקִיָּה, דְאִסְתַּכַּל וַיֵּדַע עֲקָרָא דְמִלָּה. אָמַר
 מֹשֶׁה, אָנָּא אֲזַמִּין גְּרָמִי לְהֵוּא קִרְבָּא דְלַעִילָא, וְאַנְתָּ
 יְהוֹשֻׁעַ זַמִּין גְּרָמֵךְ לְקִרְבָּא דְלַתְתָּא.

וְהֵיִינוּ דְכְּתִיב, וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל:
 יִשְׂרָאֵל דְלַעִילָא. וּבְגִין כֵּךְ סָלִיק מֹשֶׁה גְּרָמִיָּה
 מִקִּרְבָּא דְלַתְתָּא, בְּגִין לְאַזְדַּרְזָא בְּקִרְבָּא דְלַעִילָא,
 וַיִּתְנַצַּח עַל יַדָּי.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, וְכִי קִלָּה הִיא בְּעֵינֵיךְ, קִרְבָּא דָּא
 דְעַמְלָק. תָּא חֲזִי, מִן יוֹמָא דְאֵתְבְּרִי עַלְמָא, עַד
 הֵוּא זְמַנָּא, וּמַהֲהוּא זְמַנָּא, עַד דְיֵיתִי מִלְכָּא מְשִׁיחָא,
 וְאַפִּילוּ בְיוֹמוֹי דְגוּג וּמַגּוּג, לָא יִשְׁתַּכַּח כְּוֹתִיָּה. לָאוּ בְּגִין
 חֲזִילִין תְּקִיפִין וְסַגִּיאִין, אֲלֵא בְּגִין דְּבַכַּל סְטָרִין דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא הָוָה.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל יְהוֹשֻׁעַ, אֲמַאי לִיהוֹשֻׁעַ, וְלֹא לְאַחֲרָא,
 וְהָא בְּהֵוּא זְמַנָּא רַבִּיא הָוָה, דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת לג)

וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נֶעַר, וְכַמָּה הוּוּ בְיִשְׂרָאֵל תְּקִיפִין מְנִיָּה.
 אֲלֵא מֹשֶׁה בְּחַכְמָתָא אִסְתַּכַּל וַיֵּדַע. מַאי חָמָא. חָמָא
 לְסַמְאֵל דְהָוָה נְחִית מִסְטָרָא דְלַעִילָא, לְסִייעָא לְעַמְלָק
 לְתַתָּא. אָמַר מֹשֶׁה, וַדַּאי קִרְבָּא חָכָא תְּקִיפָא אֲתַחֲזִי.

יְהוֹשֻׁעַ בְּהֵוּא זְמַנָּא בְּדַרְגָּא עַלְמָה יִתִּיר אֲשַׁתְּכַח. אֵי

תִּימָא דְבִשְׁכִינְתָא אֲשַׁתְּכַח בְּהֵוּא זְמַנָּא לָאו חָכִי, דְּהָא
בְּמִשָּׁה אֲתַנְּסִיבַת וְאֲתַאֲחַדַת, אֲשַׁתְּכַח יְהוֹשֻׁעַ דְּאֲתַאֲחַד
לְתַתָּא מִינָהּ. וּבְמַה. אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, בְּהֵוּא אֲתֵר,
דְּאֲתַקְרִי נַע"ר.

וְהֵינּוּ דְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵאִי דְכָתִיב, (ישעיה לג) עֵינֶיךָ
תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַם נוֹה שְׁאֲנָן אֶהֱל בַל יִצְעֵן בַּל
יִסַּע יִתְדוֹתָיו לְנִצָּחַת. יְרוּשָׁלַם: יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיִלָּא, דְּאֲקָרִי
אֶהֱל בַּל יִצְעֵן, דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח יִתִּיר לְמַהֲךְ בְּגָלוּתָא, וְדֹא
הוּא רְזָא דְכָתִיב, וְיֵהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון נַעַר. נַעַר וְדֹאִי. לֹא
יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֶהֱל, הֵהוּא דְאֲקָרִי אֶהֱל בַּל יִצְעֵן. מְלַמֵּד
דְּבַכָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, הָוּה יִנִּיק מִשְׁכִּינְתָּא, כְּמַה דְּהֵהוּא
נַעַר דְּלַעֲיִלָּא, לֹא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֶהֱל, וְיִנִּיק מִנִּיהּ
תְּדִירָא. כִּךְ הֵאִי נַעַר (דף ט"ו ע"א) דְּלַתַּתָּא לֹא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ
הָאֶהֱל, וְיִנִּיק מִנָּהּ תְּדִירָא.

בְּגִין כִּךְ, כִּד חָמָא מִשָּׁה, לְסַמָּאֵל, גַּחֲתִית לְסִייעָא
לְעַמְלָק, אָמַר מִשָּׁה, וְדֹאִי הֵאִי נַעַר יִקוּם
לְקַבְּלִיהּ, וְיִשְׁלוּט עָלֶיהּ, לְנִצָּחַת לִיהּ. מִיַּד וְיֵאמֵר מִשָּׁה
אַל יְהוֹשֻׁעַ בָּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֹא הַלֶּחֶם בְּעַמְלָק, דִּילָךְ
הֵאִי קָרְבָּא דְּלַתַּתָּא, וְאַנָּא אֲזִדְרִז לְקָרְבָּא דְּלַעֲיִלָּא. בָּחַר
לָנוּ אַנְשִׁים, זַכָּאִין בְּנֵי זַכָּאִין, דִּיתַחְזוּן לְמַהֲךְ עַמְךָ.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעְתָּא דְּנַפְיָךְ יְהוֹשֻׁעַ נַעַר. אֲתַעַר

נַעַר דְּלַעֲיִלָּא, וְאַתְתָּקֵן בְּכַמָּה תִּיקוּנֵין בְּכַמָּה זַיִינֵין,
 דְּאַתְקִינַת לִיה אַמִּיה, לְקֶרְבָּא דָּא, לְנִקְמָא נּוֹקְמָא
 דְּבְרִית. וְהַיִּינוּ דְּכְתִיב, (ויקרא כו) חֶרֶב נּוֹקְמַת נָקָם בְּרִית,
 וְדָא הוּא רְזָא דְּכְתִיב, וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עֲמֹלֵק וְאֶת עַמּוֹ
 לְפִי חֶרֶב. לְפִי חֶרֶב וְדָא, וְלֹא לְפִנּוּם רּוּמַחִין וְזַיִינֵין, אֶלָּא
 בְּחֶרֶב וְדָא הִיא, הֵיא דְּאַקְרִי חֶרֶב נּוֹקְמַת נָקָם בְּרִית.
 וּמִשָּׁה אֶתְתָּקֵן לְקֶרְבָּא דְּלַעֲיִלָּא, וַיְדִי מִשָּׁה כְּבִדִּים:
 כְּבִדִּים מִמֶּשׁ, יְקִירִין, קַדִּישִׁין, לָא אֶסְתְּאַבֵּן
 לְעֵלְמִין. יְקִירִין דְּאַתְחֻזּוֹן לְאַגָּחָא בְּהוּ קֶרְבָּא דְּלַעֲיִלָּא.
 וַיִּקְחוּ אֲבָן וַיִּשְׁימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל
 שְׂרִיין בְּצַעְרָא, וַיְהִי עֲמָהוֹן בְּצַעְרִיהוֹן.
 וְאַהֲרֹן וְחֹר תְּמַכּוּ בִידֵיו מְנָה אֶחָד וּמְנָה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו
 אַמּוּנָה וְגו', מֵאֵי תְּמַכּוּ בִידֵיו. אַמּוּנָה. (אַמּוּנָה,
 מֵהִימְנוּתָא וְדָא) וְכִי עַל דְּאַהֲרֹן וְחֹר תְּמַכּוּ לִידוּי, הוּוּ יָדוּי
 אַמּוּנָה. אֶלָּא, מִשָּׁה כְּבִדִּים בְּחֻכְמָתָא עָבִיד מַה דְּעָבִיד.
 אַהֲרֹן וְחֹר, דָּא מְסֻטְרָא דִילֵיהָ, וְדָא מְסֻטְרָא דִילֵיהָ,
 וַיְדִי בְּאַמְצַעִיתָא, וְעַל דָּא וַיְהִי יָדָיו אַמּוּנָה, מֵהִימְנוּתָא.
 אַהֲרֹן בְּגִין דִּיתַעַר סְטְרָא דִילֵיהָ, (חוקת קל"א ע"ב) וְחֹר בְּגִין
 דִּיתַעַר סְטְרָא דִילֵיהָ, וְהוּוּ אַחֲדָן בִּידוּי מְכָאן וּמְכָאן,
 דְּאַשְׁתַּכַּחַא סִיוְעָא דְּלַעֲיִלָּא.

(שמות יז) וְהָיָה כֹּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבֵּר יִשְׂרָאֵל. כֹּאֲשֶׁר יָרִים: דְּזָקִיף יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא, וְאֶתְכַוּוֹן בְּפָרִישׁוֹ דִּידוּי. וְגִבֵּר יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל דְּלַעֲיִלָּא. וְכֹאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגִבֵּר עַמְלִיק, בְּשַׁעֲתָא דִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא, מִשְׁתַּכְּכִין מִצְּלוֹתָא, לֹא יִכְלִין יְדֵי מֹשֶׁה לְמִיקָם בְּזָקִיפּוּ, וְגִבֵּר עַמְלִיק. מִכָּאן אֲוֹלִיפְנָא, אַף עַל גַּב דְּכַהֲנָא פָּרִישׁ יְדוּי, בְּקַרְבְּנָא, לְתַקְנָא גְרַמְיָה בְּכֻלָּא, יִשְׂרָאֵל בַּעֲיִין לְאַשְׁתַּכַּחַא בְּצֻלוֹתֵהוֹן, עֲמִיָּה.

תַּאנָּא, בְּקַרְבָּא דָּא דְעַמְלִיק, אֲשַׁתְּכַחוּ עֲלָיִן וְתַתָּאִין, וְעַל דָּא, וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה, בְּהִימְנוּתָא כַּדְקָא חֲזִי. וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה. וַיְהִי יָדָיו מְבַעֵי לֵיה. אֲלָא, בְּגִין דְּתַלְיָא כֻּלָּא בִּימִינָא, כְּתִיב וַיְהִי. וְכַתִּיב יָדָיו, בְּגִין דְּהוּא עַקְרָא דְּכֻלָּא. וְכַתִּיב, (שמות טו) יְמִינְךָ יִי נֹאדָרִי בַּפֶּחַ יְמִינְךָ יִי תִרְעֵץ אוֹיֵב.

(שמות יז) וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל מֹשֶׁה כְּתֹב זֶאת זְכָרוֹן בְּסֵפֶר וְגו'. תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב לַעֲיִלָּא, וַיַּחְלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלִיק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חָרֵב. וַיַּחְלֹשׁ, וַיַּהְרוֹג מְבַעֵי לֵיה. אֲלָא, וַיַּחְלֹשׁ, כְּמַה דְּאַתְמַר, (ישעיה יד) חוֹלֵשׁ עַל גּוֹיִם. יְהוֹשֻׁעַ הָוָה חוֹלֵשׁ עַלְיֵיהוּ, וְהָהוּא חָרֵב נוֹקְמַת נְקָם בְּרִית קָטִיל לֹוֹן, דְּכַתִּיב לְפִי חָרֵב כְּמַה דְּאַתְמַר.

כְּתֹב זֶאת זְכָרוֹן, זֶאת דִּיקָא. וְשִׁים בְּאֲזִנֵי יְהוֹשֻׁעַ, דְּהָא הוּא זְמִין לְקָטְלָא מְלַכִּין אַחַרְנִין. כִּי מַחַה אֲמַחַה.

מַחֲהָ: לְעֵילָא. אַמְחָה: לְתַתָּא. זָכַר, דְּיוֹכְרָנָא דְלְעֵילָא
וְתַתָּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פְּתִיב פִּי מַחָה אַמְחָה, וּכְתִיב (דְּבָרִים כה)
תִּמְחָה אֶת זָכַר עַמְלִיק. אֵלָא, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, אַתּוּן מַחוּן דְּיוֹכְרָנִיָּה לְתַתָּא, וְאַנָּא אַמְחָה דְּיוֹכְרָנִיָּה
לְעֵילָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עַמְלִיק עֲמִין אַחְרָנִין אֵייתִין עֲמִיָּה, וְכִלְהוּ
דְּחִילוּ לְקַרְבָּא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, בַּר אִיהוּ. וּבְגִין כֵּן,
יְהוֹשֻׁעַ הָוָה חוֹלֵשׁ עָלֵיהּ. רַבִּי יִיסָא אָמַר, וַיַּחֲלֵשׁ
יְהוֹשֻׁעַ, דְּתַבַּר חֵילָא דְלַהוֹן מְלַעֲיָלָא.

(שְׁמוֹת יז) וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְיָ נָסִי. וַיִּבֶן מֹשֶׁה
מִזְבֵּחַ, לְקַבֵּל הַהוּא דְלְעֵילָא. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ הַהוּא
מֹשֶׁה (נ"א דִּהְהוּא מִזְבֵּחַ) יְיָ נָסִי. מֵאִי יְיָ נָסִי. בְּגִין
דְּאַנְקִים נִקְמַתָּא דִּהְהוּא רְשִׁימָא (דף ס"ו ע"ב) קְדִישָׁא
דִּישְׂרָאֵל, וּמַהְהוּא זְמַנָּא אַתְקַרִּי, חָרַב נִוְקַמַת נָקָם בְּרִית.
רַבִּי יוֹסִי אָמַר, וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, מִזְבֵּחַ לְכַפָּרָא עָלֵיהּ.
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ. שְׁמוֹ דְמָאן. אָמַר רַבִּי חֲזִיא שְׁמִיָּה
דְּמִדְבַּחָא הַהוּא. יְיָ נָסִי: כִּמָּה דַּאתָּא אָמַר, וְשָׁם נִסָּהוּ.
וְכִלְא מְלָה חַד, עַל דְּאַתְפָּרְעוּ יִשְׂרָאֵל, וְאַתְגְּלִיָּא הַהוּא
אֶת קְיִמָּא, רְשִׁימָא קְדִישָׁא. מִכָּאן אֹלִיפְנָא, דְּכִיוּן
דְּאַתְגְּזֹר בְּרִיָּה דְּבַר נֶשׁ, וְאַתְגְּלִיָּא בֵּיהּ אֶת רְשִׁימָא

קְדִישָׁא קַיִמָא. הֵהוּא אַקְרִי מְזַבַּח לְכַפָּרָא עָלֶיהָ. וּמַה
שְׁמִיָהּ. יִי נָסִי.

כְּגֻוּנָא דָּא יַעֲקֹב, בְּנֵה מִדְּבַחָא, דְּכַתִּיב, (בראשית לג) וַיֵּצֵב
שָׁם מְזַבַּח וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. לְמָאן.
לְהֵהוּא אַתָּר דְּאַקְרִי מְזַבַּח. וּמָאן שְׁמִיָהּ. אֵל אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַאי דְּכַתִּיב, (שמות כד) וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל וּגּוֹ'. וְכִי מָאן יְכִיל לְמַחְמִי לִיהָ לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְהָא כְּתִיב (שמות לג) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחָי.
וְהָכָא אָמַר וַיִּרְאוּ אֶלָּא דְּאַתְגַּלִּיא קָשְׁת עָלֶיהוּ בְּגֻוּנִין
נְהִירִין, וְהָכִי תַנְיִנָן, כֹּל מָאן דְּאַסְתַּכֵּל בְּקָשְׁת, כְּמָאן
דְּמִסְתַּכֵּל בְּשִׁכְיָנָה, וְלֹא־אִסְתַּכֵּלָא בְּשִׁכְיָנָתָא אָסִיר.
וְעַל דָּא, אָסִיר לִיהָ לְאִינִישׁ, לְאִסְתַּכֵּלָא בְּאַצְבְּעֵיהוּ
דְּכַהֲנֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּפָרְסֵי יְדֵיהוּ. אָסוּר לְאִסְתַּכֵּלָא
בְּקָשְׁת. מָאן קָשְׁת. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּקָשְׁת סֵתָם אָמַר לִיהָ
מַאי בְּקָשְׁת סֵתָם אָמַר לִיהָ בְּקָשְׁת דְּלַעֲיָלָא, וּבְקָשְׁת
דְּלַתָּתָא.

בְּקָשְׁת דְּלַעֲיָלָא, בְּגֻוּנֵי. דְּכֹל מָאן דְּיִסְתַּכֵּל בְּגֻוּנֵי,
כְּאִילוּ אִסְתַּכֵּל בְּאַתָּר דְּלַעֲיָלָא, וְאָסִיר
לְאִסְתַּכֵּלָא בֵּיהָ, דָּלָא יַעֲבִיד קְלָנָא בְּשִׁכְיָנָתָא. קָשְׁת
דְּלַתָּתָא מַאי הִיא. הֵהוּא אֶת קַיִמָא, דְּאַתְרֵשִׁים בֵּיהָ בְּבַר

נֶשׁ, דְּכָל מֵאֵן דַּיִסְתַּכַּל בֵּיהּ, עֶבֶיד קַלְנָא לְעִילָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִי הָכִי וְהִכְתִּיב (בראשית כד) שִׁים נָא יְדָךְ
תַּחַת יְרֵכִי, דְּהוּה אֹמִי לִיה בְּהֵאֵי אַתָּ. אָמַר לִיה,
אַנַּח לְהוּ לְאַבְהֵן דְּעֵלְמָא, דְּלִית אֵינֹן כְּשֶׁאֵר בְּנֵי עֵלְמָא.
וְעוֹד, שִׁים נָא יְדָךְ תַּחַת יְרֵכִי כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב רְאֵה תַּחַת
יְרֵכִי, בְּגִין כֶּךָ אָסִיר לְאַסְתַּכְּלָא בְּקִשְׁת סֹתָם, כְּמָה
דְּתַנִּינָן.

תֵּאֲנָא, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, דְּאֲתַגְלִיא קִשְׁת
עַלֵּיהוּ, בְּגוּוּנִין שְׁפִירִין נְהִירִין, מְלַהֲטֵן לְכָל
עֵיבַר, מִשְׁמַע דְּכְתִיב, אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא כְּתִיב וַיֵּרְאוּ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, נְהוּרָא דְּבוּצִינָא
דְּשְׁכִינְתָא. וּמֵאֵי נִיהוּ. הֵהוּא דְּאֶקְרִי נַעַר, דְּמִשְׁמַשׁ
לְשְׁכִינְתָא, בְּמִקְדָּשָׁא. וּבְגִין כֶּךָ, אֵת דֵּיִיקָא.

וְתַחַת רַגְלֵיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר, דְּאֲתַרְשִׁים בֵּיה
תַּחוֹת דְּוִכְתִּיהּ, חַד לְבִינְתָא מֵאֵינֹן לְבַנִּין דְּהוּ
בְּנִין בְּמִצְרַיִם, דְּתַנִּינָן, אֲתַתָּא חָדָא אוֹלִידַת בְּמִצְרַיִם,
וְהוּה אֲתִין סְרְכִי פְרַעָה, וְעָאֲלַת לִיה בְּחַד לְבִינְתָא, וְאֲתָא
פֶּס יְדָא וְאֲחִיד לִיה, וְאֲתַרְשִׁים תַּחוֹת רַגְלוֹי דְּשְׁכִינְתָא,
וְקִיִּמָא קָמִיהּ, עַד דְּאֲתוּקַד בֵּי מִקְדָּשָׁא דְּלַתְתָּא, דְּכְתִיב,
(איכה ב) וְלֹא זָכַר הַדּוֹם רַגְלָיו.

ר' חֵיִיא אָמַר, לְבַנַּת הַסְּפִיר: נְהִירוּתָא דְּסְפִיר, קַלְדֵּיטִי

בְּקַנְדִּיטִי גְלִיפִין עֶלְאִין דְּלְעִילָא, דְּמַתְּלֵהֲטָא לְשַׁבְּעִין
 וְתַרְיִן עֲבָרִי, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה נד) וַיִּסְדְּתִיךָ
 בַּסְּפִירִים. (שמות כד) וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם. מַאי עֶצֶם הַשָּׁמַיִם.
 אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָה עֶצֶם הַשָּׁמַיִם, גְּלִיפָא בְּשַׁבְּעִין וְתַרְיִן
 עֲנַפִּין, פְּרַחִין מְלַהֲטִין בְּכָל עֵיבָר. אוּף הָכָא, חִיזוּ דִּהוּא
 עֶצֶם הַשָּׁמַיִם כְּחִיזוּ שְׁמֵיָא מִמָּשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כֻּלָּא
 אֲתַרְשִׁים בִּהְהוּא נִהִירוּ, דְּחִיזוּ דְּמַתְּגַלְפָא מִסְטָרָא
 דְּשְׁכִינְתָא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אִי הָכִי, וְהָא שְׁתִּין אֵינּוּן, בְּסַחְרָנִיה
 דְּשְׁכִינְתָא, דְּכְּתִיב, (שיר השירים ג) שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב
 לָהּ. אָמַר לִיה הָכִי הוּא וְדָאִי. אֵלָא אֵינּוּן שְׁתִּין, אֲתַנְהִירוּ
 בְּתַרִּיסַר תְּחוּמִין, וְלֹא אֲעֵדִיאוּ מִסַּחְרָנוּתָהָא לְעֵלְמִין.
 דְּתַנְיִנוּ, תַרִּיסַר תְּחוּמִין, גְּלִיפִין עֶלְאִין, בְּמַתְּקָלָא
 סְלִיקוּ, בְּאֵילָנָא קַדִּישָׁא רַבָּא וְתַקִּיפָא. וְכֻלְהוּ נִהִירִין
 בְּמִטְרוֹנִיתָא, כַּד אֲתַחֲבַרַת בְּמַלְכָא. וְדָא הוּא עֶצֶם
 הַשָּׁמַיִם, עֶצֶם הַשָּׁמַיִם מִמָּשׁ. וְכָל אֵינּוּן נִהִירִין שְׁבִילִין,
 מְנַהֲרִין בֵּיהּ, בְּנִהִירוּ דְּמִטְרוֹנִיתָא.

וְתַאנָּא, נִהִירוּ דְּאֵלִין שְׁתִּין, דְּסַחְרָנָהָא, רְשִׁימִין בֵּיהּ
 בִּהְהוּא נַע"ר, וְקַרִּינִן לָהּ שְׁתִּין פּוּלְסִי דְּנוּרָא,
 דְּאֲתַלְבֵּשׁ בְּהוּ מִסְטָר דְּשְׁכִינְתָא, מַתְּלֵהֲטִין בְּדִינָא, הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב (דף ט"ז ע"א) שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ.

תָּאנָא, וַיְבִין מֹשֶׁה מִזִּבְחַ כְּמָה דְאִמִּינָא. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נְסִי. ה' נְסִי מִמֶּשׁ. אִמַּאי. בְּגִין דְּעִמְלֵק נָטַל כָּל אִינּוֹן דְּהוּוּ גְזִירִין, וְלֹא אֶתְפָּרְעוּ, וְגִזְרֵ לֹון וְשָׂדֵי לְהוּ לְעֵילָא, וְאִמַר טוֹל מַה דְּאֶתְרַעִית בֵּיהּ. בֵּיהּ שְׁעֵתָא מַה כְּתִיב. וַיֹּאמֶר כִּי יַד עַל כֶּסֶף יֵה מִלְחָמָה לְה' בְּעִמְלֵק מְדִר דֶּר. מְדִר דֶּר חֲסֵרִין, מְדִיּוּרִין דְּלְעֵילָא, וּמְדִיּוּרִין דְּלִתְתָּא. אִמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, בְּכָל דָּרִין דְּאֶתְיִין לְעֵלְמָא, לִית לָךְ דֶּר דְּלִית בְּהוּ מֵהֵהוּא זֶרְעָא בִישָׂא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲגַח בְּהוּ קִרְבָּא. (ר') יְצַחֵק אִמַר מְדִירוּתָא דְלִתְתָּא לְדִיּוּרָא דְלְעֵילָא) וְעַלֵּיהוּ כְּתִיב (תהלים קד) יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ וְגו'. מִן הָאָרֶץ: בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאֶתִּי. בֵּיהּ זְמַנָּא כְּתִיב, בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ.

פְּרֻשַׁת יִתְרוֹ

(שמות יז) וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהְיָן מִדִּין חֲתָן מֹשֶׁה אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו'. רַבִּי חֲזַקְיָה (נ"א ר' אֶלְעָזָר) פָּתַח וְאִמַר, (ויקרא ט) וַיֵּשֶׁא אֶהָרֹן אֶת יָדוֹ. כְּתִיב יָדוֹ חַד, בְּגִין דְּבַעֵי לְאַרְמָא יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא, וְהָא אוֹקִימָנָא רְזָא. אֲשַׁכְחָנָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מִלְכָּא, דְכָל מָאן דְּאָרִים יְדוּי לְעֵילָא, וְלֹאוּ אִינּוֹן בְּצִלוֹתִין וּבַעוֹתִין, הָאִי אִיהוּ בַר נֶשׁ, דְּאֶתְלַטֵּיָא מֵעֲשָׂרָה שׁוֹלְטָנִין מְמַנָּן. וְאִינּוֹן עֲשָׂרָה שְׁלִיטִין אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר. אֵלִין אִינּוֹן עֲשָׂרָה (קהלת ז)